

KAREL POLÁČEK

SOUDNIČKY IV

(1934–1939)

OBSAH

Živnůstka a vdova

Manželka nebyla smrtelně nemocná

Obrázky z rodinného života

Takový je život

Pojď sem, ty siláku

Padělaná desítikoruna

Ženíl se na splátky

Automobilistovo nepříjemné seznámení

Smí se harmonikář prát?

Jerry a my nemáme toho zapotřebí

Neměl důvodu pokládati je za lidi škodlivé

Sváteční chrup v almaře

Baťa – botostroj

Pán na roztrhání

Botostroj

Kdo chce k filmu?

Pánové, řval jsem jako tygr
Srdečný pozdrav a co z toho vzešlo
Pohádka lesních tišin s rámusem
Milovaný hlas v rádiu
Z fašistického hnutí
Koloběžka a revolver
Revizor není papež
Roucho svatební
Udělala se starší
Holič na rozcestí
Křivé svědectví za kalhoty
Říkala mu milostpane
Gratulant
Marný boj, a přece něco
Hudební nástroj za křivé svědectví
Vidím – nevidím...
Výměnkář ve vagonové kolonii
Lékařské vysvědčení od manželky
Ferda – sirky – Evropa a jeho manželství
Probuzení jednoho poplatníka
To mu poradil vrchní čert
Kterak zahrádkář vstoupil na zločinnou dráhu
Věstkyně, která si špatně prorokovala budoucnost

Znal jenom Kastu, ale k Novotnému se nechtěl hlásit

Pán v posteli

Pohádka očí mých...

Vzdělávací a hospodářský spolek Spokojená mysl

Albínka a Valentin

Vzal to za starostu, a co z toho měl

Podvedený učitel plavby

Netrpělivý fanouš

Utiskovaný věřitel

Podivné obchodování

Známost z ulice

Zavřeli ho, protože mluvil jako odborník

Zmařená svatební hostina

Ženy ve velkém i malém

Spisovatel a koloniál

Dámský plášť

Příliš filozofie škodí

Ukradla jí muže s harmonikou

Pán s tajemným posláním

Poučení o padělaných Rukopisech

V Řepích si zvykla na životní standard

Hodina občanské nauky

Hudební nástroje obětí karbanické vášně

Kdo koho unesl?

Zmařená štědrovečerní hostina

Hostinská a starší pán veselé povahy

Hrobka a stav manželský

Na špatnou adresu

Vdovec ze zásadních důvodů

Ženu statečnou kdo nalezne?

Princ manžel

Profesor astrologie, tance a jemných mravů

Pán a slečna v neckách

Ublížil svému štěstí na těle

Gustav a dáma s psíkem

Potrestaná lidumilnost

Mořský vlk a nádražní restaurace

Zjevení v Harantově ulici

Urážka na cti v ceně 5000 Kč

Chutné domácí obědy

Kuchařská škola a hromosvody

Rytíř jedné noci

Umělý chrup pana Weisensteina

Vzal si člověka k ruce

Celý tatínek

Harmonikář, policejní úředník a sirotek

Podvodný bezvěrec a zádumčivá vdova

Božíhodová polévka

Na všechno dovede dát odpověď

Veselka v kavárně

Z ordinace divotvorného lékaře

Láska, zasnoubení, jakož i praní prádla

Pozdvížení na Žižkově

Anarchistické spiknutí a koloniál

Babička, která hodně užívala

Dva párky a detektiv

Noční návštěva v Steimarově penzionu

V podnapilosti

To šedivé dítě si to odnese

Holič a citera

Dej znamení, že jsi ženich

Zhýralý stařec

Ve sňatkové kanceláři

To nebyly křtiny

Vzdělaná rodina

Dáma ve smutku

Rodáci

Světák a podobenka

Náš dědeček bonviván

Neuznal manželku

Tchán Julius a spolek vrahů

Gigi, zázrak dvacátého století

Dobré chutnání oduševnělé bytosti

Nevěsta s háčkem

Pepík Chmelda, jeho život a dílo

Teta Valérie, bývalý démon

Točil se v zastoupení

Antický charakter

Pan Dvaciáš, sportovně uvědomělá veřejnost

Biograf, matka moudrosti

Vdavky slečny Emilie

Výlet automobilem

Příhoda kolem nového kostýmu

Jáchym a příbuzenstvo

Letní příhoda

Matinka vám vrací slovo

Nač přijde dneska rodinný krb?

Profesor Tabáček

Konec pohádky mládí

Tajemné zvuky

Hudba povznáší a zušlechtuje

Stařena na šikmé ploše

Neboť příroda je mocná

A přece udělala štěstí

Paní slečinka

Kompenzační obchod

Bombardon a svedení pod slibem manželství

Ostrovy hříšné lásky

Mlsný stařec Hynek

Čištění kamen a jiné výtržnosti

Příhoda z veselky

Nezdařená recepce

Nikdo neví, z které strany přijde vítr

Osudy jednoho smokingu

Živnůstka a vdova

(Krajský soud v Praze)

Praha 22. ledna

Byla jedna vdova, ta se jmenovala Antonie, bylo jí dvaadváct let, měla hostinec a dvě děti. Pak byl jeden pán, ten se nazýval Alois Živnůstka. Utekl od ženy, se kterou měl čtyři děti, a bylo mu osmačtyřicet let. Ten pán se dostavil k vdově, zalíbil se jí, a od té doby žili jako manželé.

Americe žil krajan jménem Albert, a když si našel nějaké dolary, zastesklo se mu po staré vlasti. Přijel do Čech, vzal do ruky Národní politiku a v ní našel inzerát, že nějaká vdova v nejlepších letech by se chtěla vdát i hledá inteligentního a charakterního pána, který by zálibu v hostinské živnosti měl. Američan dopsal na tu anonci, i zjevila se vdova Antonie a hned se dotyčnému pánu s dolary zalíbila. Antonie mu představila své děti i hostinskou živnost i pana Živnůstku, kterého představila jako svého bratra. Řekli si několik milostných slov. Američan se k vdově nastěhoval i rozhodli se, že budou kráčet ruku v ruce životem. Antonie se svěřila svému nynějšímu nastávajícímu, že potřebuje peníze na výplatu svého syna, který se chce udělat pro sebe, a Američan jí přinesl 13 000 Kč. Jednou v noci přišlo však na Američana nutkání, tak tedy vstal a tu spatřil, že pan Živnůstka není tam, kde měl být, ale že se toho času nalézá na lůžku paní Antonie. Z toho usoudil, že dotyčný pán není žádný bratr paní Antonie, ale že je její bývalý nastávající. Měl zájem o hostinskou živnost, nikoli o Živnůstku, a proto dostal zlost a ráno udělal rámus, Živnůstka vzal na pohrabáč, Američan mu jej v zápase vyrazil, přišla k tomu Antonie a vyrazila s ním dveře, načež Živnůstka za ním řval, že ho musí zastřelit, jinak že nebude veselý. Američan, maje v srdci lítost ze zhrzené lásky, chtěl svoje peníze nazpět, vdova mu po krátkém váhání něco vrátila, ale Američan běžel na úřad a všechno tam udal.

Tak se stalo, že Antonie i pan Živnůstka se ocitli před senátem vrchního rady dr. Šudomy, oba pro podvod a Živnůstka mimoto pro zločin vyhrožování. Oba byli nalezeni vinnými a oba dostali tři měsíce těžkého žaláře. Jenom vdova dostala trest podmíněně na tři roky, kdežto Živnůstka musí sedět. Žalobu zastupoval veřejný žalobce dr. Svoboda.

Lidové noviny 23. 1. 1934

Manželka nebyla smrtelně nemocná

(Krajský soud v Praze)

Praha 27. ledna

Žena se pohádala s manželem Rudolfem. A jak tomu bývá v takových případech, sebrala se a odjela k mamince. Prohlásila, že manžela Rudolfa už nechce vidět a že odchází navždycky. Potěšila se s maminkou a vrátila se za čtrnáct dní. Přijde a kouká: manžel Rudolf má připravený oběd. To jí bylo divné. Protože manžel sám vařit neumí a věděla, že žádnou příbuznou u sebe neměl, šla k sousedce, co jako je.

Sousedka se nějak divně tvářila a nechtěla s barvou ven. Paní se vrátila domů a přemítala, co ten její vyvedl.

Za chvíli přijde nějaká cizí ženská a nese tak po domácku tašku s nákupem. Dámy koukají na sebe a po chvíli se rozvinul mezi nimi tento rozhovor:

Cizí dáma: „Vy jste manželka pana Rudolfa?“

Manželka potvrdila tento fakt.

Cizí dáma: „Vy prej máte bejt smrtelně nemocná?“

Manželka vyvrací tuto domněnku.

Cizí dáma: „To jsem tedy blázen. Ten váš mi řekl, že tady už dlouho mezi námi nepobudete, a tím pádem že si mne vezme. Jestli teda nejste smrtelně nemocná, tak by to byla chyba, protože bych byla náramně škodná.“ A vysvětluje, že do manžela Rudolfa investovala svoje úspory, protože dotyčný jí tvrdil, že má manželku špatnou, a až to s ní vezme konec, že si spolu založí nové štěstí. Manžel Rudolf potřeboval peníze na různé úřední kroky a na užívání života. Povzdechla si: „Takový to bylo hezký, tolik jsem se těšila a najednou mám slyšet, že nejste nemocná...“

Manželka: „Copak je to platný, já vás lituju, ale hledejte si jinýho. Já jsem se nevdávala, abych se zas dala rozvést.“

Cizí dáma prohlásila, že to tak nenechá a že není dovoleno šidit slabou ženu, udělala trestní oznámení na pana Rudolfa s tím, že je poškozena o 13 000 Kč. Manžel Rudolf stál dnes před senátem vrchního rady Švambery, obžalován ze zločinu podvodu. Tvrdil, že oné dámě

manželství nesliboval, že je to všechno mýlka. Manželka tak hned neumře, protože má zdravý kořen. A co se týče těch peněz, to je tak, že spolu navštěvovali různé lokály, měli se dobře a peníze se rozkutálely. Tuto okolnost potvrdili číšníci různých podniků, kteří viděli, jak ti dva spolu sedávali a dávali si, jak se říká, do nosu. Tak se stalo, že manžel Rudolf byl po skončeném přelíčení osvobozen.

Manželka si ho odvedla a cizí dáma si musí hledat nějakého jiného zájemníka pro stav manželský. Žalobu zastupoval veřejný žalobce dr. Tržický.

Lidové noviny 28. 1. 1934

Obrázky z rodinného života

(Krajský trestní soud v Praze)

Praha 27. února

Nějaký Pospíšil hostil ve svém domku dceru Annu Tůmovou, která bydlila tam se svým milencem Karlem Nedbalem. Ten Nedbal byl takřka o dvacet let mladší než dotyčná Tůmová a Pospíšil to moc rád neviděl, že jeho dcera se spustila s takovým mladíkem. Hned zkraje musíme říci, že se Anna svému tatíčkovi moc nepovedla. Hubu měla takřikajíc plechovou a pro tento svůj nástroj častokrát seděla jak v obecní šatlavě, tak v okresním vězení. Když ona byla jako za osmnáct, tak ten Nedbal byl za dvacet bez dvou. Nikomu nezůstal odpověď dlužen a mnohý občan té vsi i širokého okolí zná jeho těžkou ruku. Kromě toho nectili cizí majetek, kradli jetel i dříví a cizí ovoce, což nemohlo zvýšit jejich vážnost v kruzích občanstva. Že by Tůmová svého tatíčka Pospíšila ctěla, to zrovna nectila a z onoho domku se často ozýval svárlivý pokřik. Tatíček Pospíšil měl toho jednoho dne akorát dost, a tak dal své dceři s tím jejím člověkem výpověď. Oni se nechtěli hnout, tak na ně přišla exekuce. Tu Tůmová podrobila se státní moci a odnesla si své věci do kůlny, že se bude jako stěhovat.

Když se chystala na odchod, tu viděla, že se do její světnice míní nastěhovat její sestra. Popadla ji zlost a ona, ozbrojivši se kuchyňským nožem, sápala se na rodnou sestřičku. Jí k boku přistoupil pan Nedbal a velikým hlasem volal, že to švagrové ukáže. Ta paní se polekala a zamkla se v bytě. Oni pak na dveře hlučně rumplovali a křičeli, aby sestřička vyšla ven, že prý jí utrhnou drdol, jakož že ji kuchyňským nožem rozpárou. Ona však ven nevyšla, ale

uprchla oknem shánět pomoc. Když pak Tůmová viděla, že jí sestřička unikla, tu se aspoň pomstila jejímu velocipedu, a to tak, že nožem rozřezala pneumatiky a duše.

Tatíček Pospíšil se rozhodl, že zakročí, i minil tak učiniti mírným slovem a poučením. Jeho poučení však zaniklo ve vřavě a pan Nedbal ho uchopil za krk. Na pomoc mu přispěchala manželka, ale pan Nedbal s ní praštil o skříň. Na bojiště přispěchal vnouček, ale jeho tetinka paní Tůmová ho hodila do hnoje. Pan Nedbal se chopil tatíčka Pospíšila a roztrhl mu svetr. Tomu přihlížela paní Tůmová a povzbuzovala svého chotě slovy: „Karle, dej mu do držky, jen mu dej!“ Karel uposlechl. Načež povídala paní dcera, že to je jenom předehra a to hlavní přijde večer, a vyzývala tatíčka s matinkou, aby se těšili. Oni se však netěšili, ale poslali pro četníky.

Nedbal byl žalován pro zločin nedokonaného veřejného násilí a přestupek proti bezpečnosti těla, ona pak pro veřejné násilí, přestupek lehkého ublížení a zlomyslného poškození cizího vlastnictví. Před soudem byl velký pokřik, příbuzenstvo hlaholilo jeden přes druhého a skoro se nedalo zjistit, jak to vlastně bylo. Senát vrchního rady Tomana uznal oba vinnými pouze přestupkem ublížení na těle a zlomyslného poškození cizího majetku. Pan Nedbal dostal dva měsíce tuhého vězení a paní Tůmová jeden měsíc. Tůmová má trest odpykán vazbou, kdežto pana Karla si tam ještě nechali. Žalobu zastupoval veřejný žalobce dr. Urban.

Lidové noviny 28. 2. 1934

Takový je život

(Krajský soud v Praze)

Praha 2. března

Třiadvacetiletý truhlář František chodil dva roky se slečnou Růženou. Jezdili spolu k Svatojanským proudům, kde měl ten truhlář chatu, trampovali po luzích a hájích, zpívali u táboráku za doprovodu kytary, zkrátka užívali. Růžena si myslila, že František je navěky její, ona že je jeho vyvolená bytost a že spolu budou kráčet ruku v ruce životem. Byla to zkrátka pošetilá slečna, která nevěděla, co mužský dovede.

Jednou, bylo to takhle koncem července, šla Růžena po Letné a přišlo se jí podívatí do výkladní skříně fotografického závodu. A co tam spatřila? Podobenku, na které byl vyobrazen

František v černém úboru, s přišpendlenou myrtou; nějaká dáma, zahalená v bílém závoji, kladla mu nyněv hlavinku na rameno. Růžena, toť se ví, si myslila, že se v tu ránu zjeví. Kdo by to do Františka řekl? On byl vždycky tak upřímný, charakterní a oduševnělý.

Růžena klusala do příbytku Františkova a tam zastihla jeho manželku a celé příbuzenstvo. A shromážděnému příbuzenstvu zvěstovala povýšeným hlasem a nevybíravými slovy, že to tak nenechá, jak by k tomu přišla, aby s ní František užíval a pak ji nechal, od čeho že jsou soudy a že to dá doktorovi. František dostal strach, i poradil se se svou nynější, co činiti, aby byla zkrocena bývalá nastávající. A tu ženuška přišla na nápad, aby se na Růženu dokročilo soudně. I podala na ni trestní oznámení pro cizoložství. Počítala s tím, že se Růžena lekne a dá pokoj. Při tom líčení vypovídal František, že Růžena věděla, že je ženat, a přesto dovolila, aby s ní užíval. Růžena to tak nenechala a podala na Františka trestní oznámení pro křivé svědectví. Dnes seděl František před samosoudcem dr. Marečkem a setrval na tom, že to Růženě řekl, že už je ženat. Avšak jeho kamarád, s nímž chodil na tramp, dosvědčil, že se s Františkem denně stýkal a on mu nikdy neřekl o tomto svém stavu. Růžena vedla si od počátku její známosti deník a tam bylo napsáno: „18. dubna. Sedím sama doma, protože Fanouš šel na kopanou.“ Toto datum je významné tím, že František nešel na fotbal, ale že se ten den ženil. Proto byl František uznán vinným a dostal tři měsíce těžkého žaláře, a to nepodmíněně, ačkoli dosud nebyl trestán. Soudce vyslovil v důvodech rozsudku, že se nedá očekávat, že by se obžalovaný napravil, když projevil tak málo charakteru. Žalobu zastupoval dr. Marianko.

Lidové noviny 3. 3. 1934

Pojď sem, ty siláku

(Porota v Praze)

Praha 30. května

Na Letné je jedna hospůdka a tam přišel loni 22. května řezník Josef Bagáč, pán v prvním rozpuku mužné síly, zato však už mnohokrát trestaný pro různá poškození na těle. Vešel tam s nějakým kamarádem a nebyla to první hospoda, protože si poručili jedno pivo a pak se položili na stůl a usnuli. Majitelem této hospůdky je pan Heřman, těžký válečný invalida. Mimo zmíněných dvou hostí byl tam ještě nějaký magistrátní úředník a ten pil pokojně své

pivo a díval se před sebe. Bylo úplně ticho, páni hosté spali s hlavou položenou na stůl a hostinský seděl u kamen a také klímal.

Když uhodila půlnoc, tu se zdvihl jeden ze spáčů a pravil, že chce platit; invalida se k němu přišoural a vzal od něho řád. Pan Bagáč se také probudil, pak si posadil čepici na hlavu, že jako půjde po svých. Hostinský ho skromně upozornil, že by měl také zaplatit útratu. To pán Bagáč nerad slyšel, protože nemiluje zbytečné řeči; a dal hostinskému facku. Domníval se, že tímto aktem je s hostinským vyrovnán. Ubohý invalida poliček přijal a ustrašeně se odšoural opět ke kamnům. Ale ten magistrátní úředník se rozhněval nad tou surovostí a prohlásil, že vzdělaný člověk se takto ke starému chorému muži nemá chovat. Nato pan Bagáč odpověděl, že nevěděl, že hostinský je invalida, nyní že to ví, tak je dobře, nechce slyšet o tom více ani slova a vyšel ven. Magistrátní úředník vyběhl za ním ven a díval se po strážníkovi. Bagáč se na něho obořil: „Pojď sem, ty siláku,“ a vytáhl nůž, který namířil soupeři na krk. Úředník si instinktivně zakryl tvář a Bagáč mu nožem proťal šlachy na pravé ruce. Pak se dal statečně na útěk. Jeden chodec tuto scénu viděl a jal se násilníka pronásledovat. Dostihl ho u Veletržního paláce a chytil ho kolem pasu. Strážník, který viděl ten zápas, se přiblížil a tázal se, co se děje. Bagáč ukázal na svého pronásledovatele a pravil: „Ten pán mne přepadl.“ Nato strážník oba předvedl a ten neznámý pán vypravoval, co viděl, načež Bagáč pravil, že tohle všechno je samý nesmysl, protože nikdy žádný nůž neměl. Prohledali mu kapsy a našli u něho nůž, z něhož dosud kapala krev.

Protože zranění, které Bagáč onomu úředníkovi způsobil, zanechalo trvalé následky, byl obžalovaný postaven před porotu. Magistrátní úředník je nyní nadobro invalida, tři prsty na pravé ruce jsou úplně bezvládné. Před senátem vrchního rady Tomana obžalovaný všechno zapíral, ale svědci potvrdili obsah žalobního spisu státního zástupce dr. Svobody. Bagáčovi přitěžuje, že podle úřední zprávy je rváč ze záliby, jemuž je lépe se zdaleka vyhnout.

Porotci po závěrečných řečech jednomyslně přiznali otázku viny a porotní senát obžalovaného odsoudil na tři a půl roku do těžkého žaláře.

Lidové noviny 31. 5. 1934

Padělaná desítikoruna

(Porota v Praze)

Praha 6. června

Jednoho dne po poledni přišel do jedné trafiky v Karlíně hubený, unylý muž tmavého vlasu s přistřiženými kníry a chtěl deset zorek. Když dostal cigarety, platil kovovou desítikorunou a ta mince již podle hmatu zarazila trafikantku. Podívala se podezřívavě na peníz a pak vyzvala zákazníka, aby chvílku počkal. Hubený muž nic neříkal a čekal. Trafikantka přišla se strážníkem a ten vyzval hubence, aby s ním šel na strážnici. Muž nic neříkal a tupě ho následoval na úřad. Tam se ho ptali, jak se jmenuje. Řekl, že jeho jméno je Josef Kříbek, že mu je pětáctýřicet let, že je strojní zámečnický a bydlí v Bráníku.

Tázali se, kde vzal tu desítikorunu. Prý ji dostal v jednom obchodě v Libni. Veleli mu, ať zdvihne ruce, muž uposlechl, prohledali mu kapsy a našli u něho devět takových mincí. Byly všechny falešné. Potom se hubený muž přiznal, že si ty peníze vyrobil sám. Byl zatčen.

Když detektivové udělali v bytě Kříbkově domovní prohlídku, spatřili nevýslovnou bídu. Byl neuklizen a zpustlý a úředníci spatřili tři Kříbkovy děti, kterým hlad koukal z očí. A Kříbek jim vypravoval, že měl samostatnou živnost zámečnickou, ale s tím zámečnictvím šlo to pořád dolů a už dva roky nemůže zavádět o práci. Žil ze dne na den a byl dlužen každému, na koho se podíval. Tak přišel na nápad padělati desítikoruny a už při prvním pokusu ho chytili. Kremnická mincovna prohlásila jeho výrobky za dosti zdařilé padělky, způsobilé oklamat lidi. Proto byla na Kříbka vznesena obžaloba pro falšování peněz.

Před porotou nezapíral a hájil se tímž způsobem jako v přípravném vyšetřování. V naději, že dostane práci, vstoupil do stavebního družstva, které projektovalo větší počet domků. Družstvo vystavělo pouze dva domy a z práce nebylo nic. Kříbkovi propadl vklad, jímž se účastnil na družstevním podnikání, podporu nemohl dostat, protože je samostatný živnostník.

Porotci se nad ním slitovali a pěti hlasy odpověděli záporně na hlavní otázku. Senát vrchního rady dr. Pražáka obžalovaného osvobodil. Kříbek byl hned propuštěn z vazby. Žalobu zastupoval dr. Tržický.

Lidové noviny 7. 6. 1934

Ženíl se na splátky

(Krajský trestní soud)

Praha 31. července

Starší obtloustlý pán solidní pleše a důstojných způsobů přišel do jednací síně v žaketu, bílých kamaších a v sněhobílé náprsence. Než usedl, prohlédl si opatrně lavici, kterou přetřel kapesníkem. Předseda zjišťuje, že se ten pán jmenuje Rudolf Malínek, že je mu padesát let a že se označuje za komisionáře a jednatele. Na dotaz předsedy, byl-li již trestán, uklání se jednatel způsobně a odpovídá: „K službám.“ Skutečně má už osm trestů. Podvody a zpronevěry.

Počátkem dubna seděl solidní pán v kavárně a četl noviny. Jsou špatné časy a obchody nejsou. Jednatel četl nabídnutí k sňatku a dozvěděl se, že jedna starší dáma milé povahy hledá zrovna takového pána, který by ji provázel životem. Malínek si objednal papír a pero a za několik dní seděl už s tou dámou v jedné kavárně. Řekl jí, že je přísných názorů na život a že netančí a je nekuřák a že by si rád zřídil čistírnu prádla. Dáma na to řekla, že má nějaké peníze po rodičích a že pokládá čistírnu prádla za dobrý podnik. Jednatel jí oznámil, že má vyhlédnuty místnosti pro budoucí podnik a že musí složit závdavek na činži. Ukázal jí ten dům a dáma byla spokojena, že jejich budoucí podnik bude na frekventované ulici.

Pak už si jen dopisovali. Malínek oznamoval, že objednal přístroje, koupil nábytek pro budoucí rodinný krb, a dáma mu posílala peníze. Byla opatrná a posílala jenom menší částky. Jednatel reptal a šetrně žádal, aby mu posílala více. Dáma mu však oznámila, že ji ta známost už stála patnáct tisíc Kč a že mu poskytne další peníze pod podmínkou, že se bude slavit zasnoubení. Jednatel svolil k slavnosti zasnoubení, ale žádal, aby snoubenka do něho investovala ještě dva tisíce, protože musí pozvat příbuzné a těm musí zaplatit cestu. Dáma mu poslala pouze patnáct set a naznačila, že jednatelovi příbuzní nemají větší cenu. Malínek se jako čestný muž urazil a napsal oné dámě, že když je taková, že bude také takový. A víc nedal o sobě vědět.

Náhoda tomu chtěla, že se ona dáma seznámila ve vlaku s jinou dámou. Mluvily o zavařování, o těch vedrech, jak se vůbec mluví, a bývalá snoubenka jednatelova slíbila oné druhé dámě, že jí pošle stříhy na noční košile. Druhá dáma jí dala adresu a řekla, že se jmenuje Malínková. Nato si ta první dáma povzdychla, že znala nějakého pana Malínka. Druhá dáma byla zvědavá, jak ten Malínek vypadal. „Jak vypadal?“ opáčila první dáma,

„dobře vypadal, takový pomešší a měl zlaté zuby.“ Druhá dáma vytáhne fotografii, ta první dáma se na ni podívá a vzkřikne: „Je to on!“ Druhá dáma k tomu chladnokrevně poznamenává, že si to hned myslila. Dodala, že pan jednatel Malínek je její muž. První dáma rozhořčeně zvolala: „Nesmíte se hněvat, má drahá, ale je to lump.“

„Úplně s vámi souhlasím,“ odvětila paní Malínková

Senát vrchního rady Kaplana uznal jednatele vinným zločinem podvodu a vyměřil mu sedm měsíců těžkého žaláře. Jednatel se způsobně uklonil a trest přijal. Dozorci si ho odvedl.

Lidové noviny 1. 8. 1934

Automobilistovo nepříjemné seznámení

(Krajský trestní soud)

Praha 1. srpna

Každý automobilista mnoho vidí a mnoho zažije. Některý by mohl psát kroniky. Tak například tahle příhoda: Jeden inženýr a vysoký státní úředník povalil autem na Křižovnickém náměstí nějakou slečnu. Byl z toho náramný sběh lidí, slečna strašně ječela, ale ukázalo se, že kromě leknutí se jí nic nestalo. Inženýr jí nabídl na místě čtyři stovky, aby na to leknutí zapoměla. Slečna, ze které se vyklubala šestadvacetiletá modelka Anna Zeithamlová, vzala peníze a říkala, že je náramně spokojená.

Automobil odjel a inženýr na tu příhodu zapomněl. Avšak modelka se postarala, aby její památka neupadla v zapomenutí. Jednoho dne zjevila se v kanceláři, kde inženýr úřadoval, a chtěla pět stovek. Inženýr se divil a povídá, co to? Že už dostala, co jí náleželo. Slečna nato, kdepak, tak že to nejde, že se ptala znalců a ti že řekli, že za takové leknutí je čtyři sta málo. Inženýr měl v kanceláři nějaké pány a bylo mu trapně, chtěl se té dámy zbavit, a tak jí těch pět set dal. Slečna byla ráda, že prý děkuje a teď že už je všechno v pořádku.

Ale nebylo. Od té doby byla v kanceláři inženýrově pečená vařená a pořád chtěla peníze. Když nedostala hned, začala ječet. Měla krásný hlas a dovedla dělat skandál na celý dům. Dokazovala inženýrovi, že ji nezná, a až ji pozná, že se bude divit. Půjde k panu inženýrovi do bytu a tam oznámí jeho choti, že s ní měl poměr a že teď o ní nechce slyšet. Inženýr byl z toho celý pryč, a tak šel k advokátovi, aby se poradil, co má dělat. Advokát si dal dámu

obeslat, a tak v kanceláři po delším jednání za menší výpalné podepsala slečna prohlášení, že už nebude nic chtít. Druhý den byla zase v kanceláři a tam spustila na celé kolo, a když ji chtěl sluha vyhodit, zavřela se na záchodě a tam křičela, že se odtud nehne, dokud nedostane peníze.

Hnula se přece a ocitla se dnes před samosoudcem vrchním radou Novotným pro zločin vydírání. Policie vydala o Zeithamlové zprávu, že je to osoba, která se netuší valné pověsti. Potuluje se po Starém a Novém Městě a provozuje prostituci. Pro noční výtržnosti má některé rajóny městských čtvrtí zakázány. Tuto úřední zprávu potvrdila i vlastní matka obžalované, která se obracela na různé spolky a sociální instituce se žádostí, aby její dceru přiměly k práci, že ona je na dceru slabá.

Soudce ji uznal vinnou podle obžaloby státního zástupce dr. Marianka a vyměřil jí tři měsíce těžkého žaláře, a to nepodmíněně.

Lidové noviny 2. 8. 1934

Smí se harmonikář prát?

(Krajský soud v Praze)

Praha 3. srpna

Václav Balšán, osmatřicetiletý lešenář, ženatý a zachovalý, vyslechl obžalobu, zavrtěl hlavou a zamrkal jedním okem. Druhé oko se totiž ztrácelo v zamodralém otoku. Balšán říká, že se vinným necítí.

Soudce vrchní rada dr. Šudoma se diví: „Jak to, že ne? Rozuměl jste obžalobě?“

„Co je tady k nerozumění?“ bručí pan Balšán. „Že byla 27. května v hospodě U Čižů taneční zábava, to je pravda, také je pravda, že jsem tam byl. Proč bych nemohl jednou mezi lid? Že se tam potom prali, to je možný, ale já o tom povědomost nemám, protože jsem udělal své tři piva a šel jsem po svejch. Když se neperu, tak se neperu, když se peru, tak to spravedlivě řeknu.“

„Podívejte se, vy nejste žalován proto, že jste se pral a že jste někomu ublížil. Naopak, žaloba říká, že jste byl napaden harmonikářem Lampou, který vás sklenicí udeřil do oka a způsobil vám zranění.“

„To je vyloučená věc,“ vybuchl pan Balšán.

„Vždyť ale se Lampa k tomu přiznal, že vás zranil, a byl za to trestán. Vy jste žalován proto, že jste před soudem křivě svědčil, že se vás Lampa nedotkl.“

„Taky že ne. Přece by mne takovej chcipáček nemoh nikdy přemoct. To bych se na to podíval. Dyt' bych byl každému pro smích a nesměl bych mezi lidi.“

Soudce pokrčil rameny a dozorce zavolał svědka pana Lampu. „Pane svědku, řekněte mu to do očí, jak to bylo.“

Stojí pan Lampa, takový zakrslý mužík, proti mohutnému a rozložitému Balšánovi a povídá: „Heleď se, podívej se, Václave, tys jako povídal, dyž jako má bejt hudba, tak to musí být pořádné hraní na dechové nástroje, nikoliv takový harmonikářský hudláni. Já nato: „Inu gusta můžou bejt různý, já hrál vzdělanějším pánům, než jseš ty, a všechny říkali, že hudba na harmoniku duši povznáší.“ Tys byl ale sprostěj a povídals, ať koukám zmizet, nebo že bys mne musil praštit. To se nestalo, ale já jsem praštil tebe, a sice pumpičkou na pneumatiku, co patří panu Chylému, starostovi, sám četník povídal, že jsem to byl já, a tak to musí bejt pravda. Ty ale jseš takovej chytřej, že i nad četníkem musíš mět vrch. Jen si vzpomeň. Eště stáls u oršestrionu a měls na sobě modrou košili, když jsem tě praštil. Jako dnes to pamatuju.“

„Povídám ti, Lampo, aby ses moc netento,“ odušil pan Balšán chmurně. „Nebo bych tě musel tento. Já bych nechal na sebe šáhnout od takovýho prcka jako ty? Dyt' já tě vůbec neviděl, ty moulo. Co se budeš tady vytahovat.“

„No jo,“ zakvičel harmonikář. „Ty si myslíš, že se můžeš prát pouze ty, protože seš majetnej, ale harmonikář se podle tebe nemůže ničeho účastnit. Náhodou jsem tě praštil, to mám soudně potvrzený, abys věděl. Tak řekni, kdo ti to voko namodro vomaloval, když tak všechno víš.“

„Já měl živej sen,“ bručel pan Balšán v rozpacích, „spadl jsem z postele, a tím pádem se to stalo.“

Avšak i jiní svědci potvrdili, že obžalovaný dostal tu spravedlivou ránu od zakrslého harmonikáře Lampy. Proto uznal soudce obžalovaného vinným a odsoudil ho do žaláře na dva

měsíce. Zatím podmíněně. Zdálo se, že Balšán při odchodu z jednací síně nějak vyhrůžně změřil malého harmonikáře. Bude, myslíme, pokračování.

Lidové noviny 4. 8. 1934

Jerry a my nemáme toho zapotřebí

(Přestupkový soud v Praze)

Praha 4. srpna

F. S. Outrata, pán v nejlepších letech, prodával stavební hmoty, a pomohl si. Když nadělal jmění, lidé ho chválili a říkali o něm, že je to pán silného charakteru. Zato však Jerry byl úplně bezcharakterní. Nestyděl se chodit po domech a žebrot. Co se týče rodokmenu, vynikal nad pana Outratu, který si pomohl stavebními hmotami. Ale pan Outrata ho zase předčil silou charakteru. Jerry tedy chodil po domech, sedal na bobek a mával předními tlapkami úplně zapomínaje, že je čistokrevný ostrosrstý foxteriér. Lidé mu dávali kosti, Jerry se najedl a cítil, že je sladko žít.

Jednou pan Outrata přistihl svého psa, jak bere kost z ruky jednoho pána velmi podřízeného významu a nízkého původu. Vyrval psovi kost, domluvil mu, aby se zastyděl, a za trest ho zavřel v koupelně. Pak si došel na pána podřízeného významu a takto ho oslovil: „Nechápu, pane Zábale, co si to dovoluujete. Já věru tento, jak se říká, žasnu. Jsem z toho celý pryč. Divím se, opravdu moc se divím, čestné slovo...“

Pan Zábale chtěl vědět, čím se provinil. Nato pan Outrata zdvihl hlas: „Jak můžete, pane Zábale, krmit mého psa, za kterého jsem dal houf peněz, že jste jakživo tolik peněz pohromadě neviděl... Jak jste si to ráčil představovat?“

Pan Zábale odpovídá, že je veliký ctitel zvířat a že je vždycky nakloněn zvířata podporovat.

Pan Outrata se posupně zachechtal a mínil: „My a Jerry se vás o to prosíme. My a Jerry jsme na to čekali! My jsme se vás moc prosili, abyste nás podporoval. Pane, uvažte, kdo jste vy, a kdo je Jerry? Vy jste u mě nic, vy jste vzduchoprázdný prostor, žebrota a nýmant. Kdežto Jerry je vzácný pes s rodokmenem, mnohonásobný šampión. Mezi vámi a Jerryem zeje veliká propast, to jsou suchá fakta, která hovoří zřetelnou mluvou.“

Pan Zábbl se pokusil objasnit svoje stanovisko, ale pan Outrata řval, jak se říká, na celý barák: „To si vyprošuji, ctěný pane. Zakazuji si to, velectěný. Ohražuji se co nejrozhodněji. Jako bychom na to neměli. Jako bychom byli úplně parter. Jako bychom stáli před finančním zhroucením. Jako by naše zdroje byly vyčerpány a náš kapitál byl imobilní.“

Lidé se zastavovali a podívovali se šťavnatému hlasu dotyčného pana Outraty. Ten pán zakončil svou řeč rezolucí, která vyzývala pana Zábbla, aby se považoval za člověka nejnižší kategorie a za drzého nuzáka.

A pan Zábbl, jak už to bývá, dal tu věc soudu. Okresní soudce dr. Mayer přiklonil se k velikému podivu pana Outraty k uraženému panu Zábblu a odsoudil stavební hmoty k pokutě 50 Kč.

Lidové noviny 5. 8. 1934

Neměl důvodu pokládati je za lidi škodlivé

(Krajský soud v Praze)

Praha 9. srpna

Panu Juliu K., zasilatelství a prodej uhlí, nechtěla se od nějaké doby líbit jeho paní. Zdálo se mu, že v poslední době věnuje obzvláštní péči své toaletě, že se náramně krásí a šlechtí, že je nějaká apartní a nějak omládla. Zkrátka se mu nechtěla líbit.

Zasilatel K. mnoho čítal o rozvratu moderního manželství, o poválečné demoralizaci, a nyní zmítalo jím podezření. Paní choť v poslední době byla samé tajnosti a zasilatel si řekl, že se to nemůže trpět. Jal se za paní slídit a hrozně toužil po tom, aby ji přistihl na zakázané cestě.

Užil obvyklé lsti, ve které si libují klamaní manželé, a jednoho dne jí oznámil, že musí odcestovat za obchodem; nikam nejel, ale šel do kavárny a tam hrál s jedním trudovitým mladíkem šachy o korunu. Prohrál 5 Kč, zaplatil a řít se domů. Štěstí mu přálo. Za dveřmi slyšel, jak v pokoji šveholí sladký mužský baryton, a jeho choť se chechtala, jak to dělají dámy, když si na ně páni dovolují. Zasilatel se rozzuřil, zamkl dveře pokoje a běžel pro svědky. Asi za hodinu sehnal dva obchodní přátele, kteří byli ochotni dosvědčit tu neřest.

Odemkl dveře a tu spatřili svědci pána, který v ruce třímal elektrický vysavač a byl smutný. Paní zasilatelová byla rozhněvána. Pán s vysavačem vstal a zasilatel ho nazval bídákem a rozvratníkem rodinného štěstí. Pán s vysavačem se tázal, jak tomu má rozumět. Paní zasilatelová vzkřikla „Julius!“ a omdlela. Pán s vysavačem zařval, že si to s panem K. vyrovná, a odklusal.

Za tři měsíce seděl zasilatel před samosoudcem vrchním radou Novotným, obžalován pro zločin veřejného násilí omezováním osobní svobody. Tohoto deliktu se dopustil tím, že nemaje důvodu pokládá pána s vysavačem a svoji choť za osoby nebezpečné, je na osobní svobodě omezoval. Před soudem se obžalovaný dověděl, že zamkl do pokoje úplně nevinného pána, který toužil jen po tom, jak by prodal elektrické vysavače, a naprosto mu nepřišlo na mysl, aby bořil rodinný krb. Lkal, že byl v pokoji zavřen celé dopoledne, jak k tomu přijde, že měl rozdělané obchody, o které ukvapeným jednáním zasilatelovým přišel.

A tak zasilatel seznal, že se stala chyba a že se stal kořistí neodůvodněného podezření. Byl uznán vinným a odsouzen do žaláře na dva měsíce. Protože je dosud zachovalý, byl mu povolen podmíněný odklad trestu na dva roky. Za tu dobu nesmí žádného zástupce vězniti ve svém pokoji, jinak by si musel trest odsedět.

Lidové noviny 10. 8. 1934

Sváteční chrup v almaře

(Krajský soud v Praze)

Praha 29. srpna

V jednom domku na Bílé Hoře žije dlouhý a suchý děd jménem Jáchym a ten Jáchym, aby si přilepšil, vzal si do bytu jako podnájemnice dvě sestry, z nichž starší se nazývala Anna a bylo jí čtyřiatdvacet let, a ta druhá byla osmnáctiletá a její jméno bylo Anastázie. Ten děd Jáchym jednou povídá k oněm sestrám:

„Některá z vás by se mohla ke mně mít. Jsem svobodný a mám nárok na užívání.“

Sestry se zachechtaly a odvětily: „Nechte nás bejt, dědku plesnivej. Měl byste myslet na modlení, a ne na užívání.“

Děd Jáchym se rozzlobil a pravit: „Děláte drahoty, jako bych byl ženatej nebo mrzák. Tak si to nechte, a když vy jste takový, já budu taky takovej.“

To jaksi mimochodem, ale podstata příběhu je taková: Děd Jáchym ze zásady nikomu nevěří a bojí se, aby ho nikdo nevykradl. Jednou však přece jenom musel vyjít. Úřad mu poslal psaníčko a zval ho k sobě. Děd Jáchym se oblékl do svátečního a řekl oběma podnájemnicím: „Musíte jít se mnou, protože jste náramně rozpustilý a mohly byste mě vykrást.“

„Beze všeho,“ odvětily sestry. Když však se mělo vyjít z domu, tu se Anastázie schovala za záclonu. Děd Jáchym si nevšiml, že s ním jde pouze Anna. Zatím Anastázie otevřela okno. Anna dědovi utekla a vlezla do okna i se svým milencem.

Sotva děd Jáchym ušel několik kroků, už mu hlásili lidé, že sestry jsou v domě s cizím chlapem. Děd Jáchym zaúpěl a pádil domů. Na jeho posteli seděl nějaký cizí pán. Děd Jáchym velel cizímu pánovi, aby se pakoval, a hned dělal v bytě prohlídku. Zjistil, že mu chybí prostěradlo, kapesník, lihový vaříč a dva ručníky a že se mu z almary ztratil umělý chrup v ceně 600 Kč. Prohlásil, že to tak nenechá, a dal to soudu.

Tak se stalo, že před samosoudcem dr. Kaplanem zasedly sestry Anna a Anastázie, obžalovány ze zločinu krádeže. Soudce chtěl vědět, jak to bylo s tím umělým chrupem, proč ho děd Jáchym nenosí v ústech, ale má jej deponovaný v almaře. Načež dlouhý a suchý stařec podává vysvětlení: „Ten chrup je mi moc drahý, je to památka po švagrovi, který byl hospodářský správce. Abych ho ušetřil, nosím ho pouze o velkých svátcích a na svý narozeniny. A nyní mne o ten chrup připravily ty dvě holky. Měl jsem pravdu, když jsem jim nevěřil.“

Potom stařec našel chrup ve svém zimmíku a obviňuje sestry, že mu jej tam schválně strčily, aby ho vystrašily. Krádež prádla sestry popřely. Soudce je uznal vinnými pouze přestupkem krádeže a vyměřil Anně jeden týden tuhého vězení nepodmíněně. Anastázie dostala čtyřiatvacet hodin vězení podmíněně na rok. Žalobu zastupoval státní žalobce dr. Urban.

Lidové noviny 30. 8. 1934

Baťa – botostroj

(Kmetický soud v Praze)

Praha 5. září

Za předsednictví vrchního rady Bernáška počalo se dnes před kmetickým soudem líčení o žalobě, kterou podala paní Marie Baťová, vdova po továrníku Tomáši Baťovi, a J. A. Baťa, nynější šéf zlínských závodů, proti čtyřiatřicetiletému malíři a spisovateli Svatoplukovi Turkovi, nyní zaměstnanému u firmy Nehera, a proti nakladateli B. Jandovi, majiteli nakladatelské firmy Sfinx.

Obžalovaný Turek byl zaměstnán v letech 1926–1933 v reklamním oddělení firmy Baťa. Roku 1933, vystoupiv ze závodu, vydal pod pseudonymem T. Svatopluk román Botostroj. Jak známo, vymohli si žalobci obstavení nákladu knihy a podali žalobu pro přečin proti bezpečnosti cti spáchaný tiskem.

Žalobci vycházejí z přesvědčení, že zmíněnou knihu nutno považovat za román klíčový a že každý poněkud zasvěcený čtenář musí poznat, že kniha líčí poměry ve zlínských závodech. Žalobní spis, který podal zástupce paní Baťové dr. F. Hejda, snesl z inkriminované knihy mnoho materiálu, z něhož usuzuje, že obsahuje znamení vztahující se k osobám žalobců. Kniha líčí tovární objekty, pohyblivý pás, mluví o 867 červených žárovkách a tento počet přesně odpovídá počtu červených světel ve zlínských závodech. Mluví o osobách některých mistrů, o hlavních mužích, o přijímání v kanceláři, o zlínské prohibici, majitel závodu je označen jménem český Ford, je tam užito heslo služba veřejnosti, je řeč o Fordových robotech, reklama na obálce knihy povídá, že autor je někdo, kdo tam byl a kdo spolupůsobil botostroj svým potem a svými nervy. Žalobkyně paní Baťová je uražena, že její zesnulý manžel je líčen v knize jako člověk bezohledný, bezcitný a tvrdý, jenž považuje lidi za zvířata. Druhý žalobce J. A. Baťa tvrdí, že v knize není řeč o úmrtí Tomáše Bati, a pokud je sám líčen, mluví se o něm jako o muži s divokou hřívou, chlapovi jako hora, jenž má tlapy, záda a mohutnost medvěda. Jeho heslo je: Hurá, do práce! A žaloba vyslovuje v závěru přesvědčení, že kniha sledovala účel destruktivní a že chce popudit zaměstnance proti podniku, který je vybudován na aktivní spolupráci a v zájmu všech zaměstnanců. Žalobci žádají zapověď románu a zničení zbylých výtisků.

V dnešním přelíčení žádal zástupce žaloby dr. Hejda, aby obžalovaní byli při líčení přítomni, neboť nebyli dosud odpovědně slyšeni, a aby líčení bylo do té doby odročeno. Advokát

obžalovaných dr. Kostečka navrhl, aby soud vyzval literární komisi ministerstva osvěty, aby se vyjádřila o uměleckých kvalitách inkriminovaného díla. Na nabídku soudu k smíru se vyjádřil, že chce dát prohlášení, že kniha sleduje jen cíle literární, což míní dokázati mnoha posudky uměleckých kritiků. Proti tomu zástupce J. A. Bati dr. Růžička mínil, že kniha sleduje jen cíle výdělečné a že chce těžit z popularity Baťova jména.

Soud se po poradě rozhodl osobně předvolat obžalované, aby se zjistilo, kdy byla kniha vydána, podle čehož by soud mohl rozhodnout, není-li žaloba promlčena. Ostatní návrhy považuje za zbytečné. Líčení bylo pak odloženo na neurčito.

Lidové noviny 6. 9. 1934

Pán na roztrhání

(Krajský soud v Praze)

Praha 14. září

Vysoký štíhlý mladík příjemného zevnějšku si namluvil slečnu Miladu Husákovou. Ten mladík, který se nazýval František, neměl lehký život. Mnoho trpěl kvůli ženským.

Musíte vědět, že František byl jednak šoférem u panstva a zadruhé tenisovým trenérem. Dámy patřily na něho se zalíbením a František se nezříkal světských radostí.

Horší to bylo s Miladou. Ta dovedla kvůli těm dámám dělat svoje dílo; přemlouvala ho, aby nechal ženských na kurtu a trénoval jenom pány.

„Ty jsi hloupá,“ odpovídal František. „Ženské, to je moje hlavní klientela. Dámy mám celý den a pány jenom večer.“

„Ty si mne nepřej,“ vyhrožovala Milada, „já mám revolver, a až si koupím patrony, tak tě zastřelím.“

„Beze všeho,“ bručel František, „mne beztoho život s tebou mrzí.“

A jak by ho život nemrzela? Přijde oholený a Milada na něho vybafne: „Proč jseš oholený, máš rande, vid’? Chceš se líbit těm tenisovým dámám?“

Objeví se neoholený a Milada hned ví, proč je zarostlý. „Odřekla ti, co? A já ti za to nestojím, aby ses kvůli mně oholil. Počkej, já tě přece jenom zastřelím.“

František je veselý. Miladě se nelíbí, že ten hoch je veselý. „Namluvil sis nějakou novou, co? Počkej, ty uličníku, já tě přece jenom zastřelím! Už jsem si objednala patrony.“

František je smutný. „Aha,“ usuzuje Milada, „jsi proto smutný, že musíš být se mnou a nemůžeš běžet za tou nejnovější.“

„Jaký já mám život,“ vzdychá František, „uvidí mne se ženskou a hned je rámus. Ať je té ženské dvanáct let, nebo šedesát. Jí je všechno jedno. Radši bych se neviděl.“

Třikrát denně dělala mu Milada žárlivé výstupy. Ráno, v poledne, večer, někdy víckrát. Konečně František řekl: „Jdi si na všechny čtyři strany. Já už tě mám dost. Kvůli tobě se nepodívám na ženskou tvář.“

A jednoho dne večer vyrazila na něho Milada za rohem a chrstla mu do obličeje nějakou žíravinou. „Uvidím,“ jásala, „jestli se teď budeš ženským líbit.“

František si poležel několik dní. Obličej se mu sloupł a potom byl hezčí než předtím. Jisté je, že se mu po té příhodě ženská klientela rozmnožila.

Ale Miladu posadili na lavici obžalovaných pro zločin těžkého ublížení na těle a nebezpečné vyhrožování.

Nezapírala. Přiznávala, že je žárlivá, ale dodala, že každá ženská musí na Františka žárlit. On je hrozný záletník.

Soud však neměl porozumění pro milostné hry s vitriolem. Vyhověl návrhu státního zástupce dr. Šímy a odsoudil Miladu do žaláře na tři měsíce. Nemusí si trest odsedět, jestliže tři roky nepolije žádného milence žíravinou.

Lidové noviny 15. 9. 1934

Botostroj

(Hlavní přelíčení ze dne 10. listopadu)

Kdo si koupil a přečetl knihu Botostroj, dřív než byla zabavena, měl štěstí, neboť četl o jednu dobrou a poctivou knihu víc.

V sobotu 10. listopadu bylo hlavní přelíčení o této knize.

V tomto směru jde o mnohem víc než o právní otázku, jde tu o věc lidskou, o svobodu myšlení, o možnost kritiky, o spravedlnost v paradoxním boji pana Svatopluka Turka, autora knihy Botostroj, proti Baťa a. s., který se stal víc než záležitostí procesních stran, stal se záležitostí našeho veřejného života.

Dr. Tománek, zástupce Baťův, odmítá smír a trvá na tom, aby kniha byla vzata z oběhu, jako na podmínce smíru. Tvrdí, že hmotná škoda obžalovaných byla nepatrná. Naopak škoda Baťova byla velmi značná. Ovšem škoda ideální a o ideu Baťovi jde.

Dr. Lagus (obhájce Jandův): „Vám jde o ideje, řešte tedy věc ideově jako my. Nabízíme vám omluvu za tu udánlivou urážku, poněvadž nám jde o ideu.“

Zástupci Baťovi trvají na svém požadavku a předseda senátu konstatuje, že smír není možný, a dochází k výslechu obžalovaných.

Autor Svatopluk Turek vypovídá, že nepsal o osobách, nýbrž o celém systému, o racionalizaci, o jejím zhoubném vlivu na člověka.

Dr. Tománek ho přerušuje: „Je děj románu lokalizován do Zlína?“

Turek: „Pane doktore, vy asi nevíte, jak vzniká román, já vám to povím. Já jsem neznal vašeho Baťu, znal jsem jen sebe a sebe dávám do románu.“

Dr. Tománek: „Nás vůbec nezajímá, jak vzniká román.“

Po výslechu Svatopluka Turka je vyslýchán nakladatel Bohumil Janda. Přednáší soudu delší prohlášení.

Edice, v níž kniha Botostroj vyšla, má tradici mnoha knih a mnoha let. Nepřináší pamflety, přináší vedoucí díla české literatury. Je pyšný na svou edici Pyramidu. Intence, v nichž je tato knihovna redigována, jsou, aby tam vycházela nová a dobrá díla. Redaktor Pyramidy Vachek

objevil román Svatopluka Turka a přesvědčil se o tom, že jde o dílo významné, které má vysokou hodnotu. Je to poctivé dílo umělecké, a ne nějaký pamflet, a je proto ho posuzovati z uměleckého hlediska.

Po těchto výsleších dochází k průvodnímu řízení.

Čtou se inkriminovaná místa z knihy Botostroj a pak obhájci obžalovaných činí návrh, aby kniha po vypuštění inkriminovaných míst byla propuštěna ze zabavení. Obhájci nato činí další návrh, aby kniha byla předložena stálé komisi ministerstva školství a národní osvěty k posouzení, je-li cenným uměleckým dílem, či nikoliv. Zástupci Baťovi se ohrazují i proti tomuto návrhu tvrdíce, že literární hodnota knihy je pro právní posouzení tohoto sporu irelevantní. Zástupci žaloby si pak ještě vyhrazují právo nabídnouti důkazy o tom, že čtenáři měli z knihy Botostroj dojem, že obsah knihy dotýká se soukromých žalobců, poněvadž jsou tu charakteristickými znaky podle svého zevnějšku a podle své působnosti určeni, a soud odchází k poradě.

Po nedlouhé poradě usnesl se soud takto:

Návrh na propuštění knihy ze zabavení se zamítá.

O důkazu předložením knihy literární komisi ministerstva vyhrazuje si soud rozhodnouti později.

Tím bylo skončeno sobotní přelíčení po tříhodinovém jednání a další jednání bylo odročeno na neurčito.

Literární noviny 23. 11. 1934

Kdo chce k filmu?

(Krajský trestní soud v Praze)

Praha 11. prosince

Jednoho dne se objevily ve dvou pražských denících inzeráty, kterými se hledali lidé, kteří by se chtěli uplatnit ve filmu. Nikoho nepřekvapí, že se přihlásilo velké množství zájemců. Kdo by nechtěl k filmu? Která dívka, který mladý muž by se nechtěli stát filmovými hvězdami?

Zájemce přijímal jakýsi pan Zdeněk Jiránek, mladý šestadvacetiletý muž, přirozeně s knírem a s kotletami, jenž, jak se samo sebou rozumí, podpisoval se Zdeno Mac Jiránek. Filmoví magnáti musejí nosit rádiovku a mít ve jméně něco anglického. Tento filmový magnát je označen žalobou státního zástupce dr. Stibrála jako bývalý filmový operatér bez stálého bydliště, který byl živ povětšinou z půjček a darů. Dále je samozřejmé, že filmový magnát musí mít po boku vyvolenou bytost vlasů platinově stříbřitých. Tou vyvolenou bytostí se stala devěťadvacetiletá slečna Irena Saninová.

Pan Jiránek si zřídil v jedné hospodě ve Kbelích filmový ateliér a chystal se natočit senzační velkofilm pod názvem Praha – Bratislava. I v tom byl podoben jiným filmovým magnátům, že neměl do tohoto podniku peníze. Hledal tedy filmové nadšence, kteří by mu vypomohli. Od adeptů žádal nejprve 100 Kč zápisného a pak z nich tahal pod různými záminkami další peníze. S některými dělal fotografickou zkoušku, a když obstáli, označil je za aktéry ve svém filmu. Jiným sliboval zaměstnání ve svých budoucích kancelářích. Od nějakého truhláře vylákal kauci 5000 Kč a pak ještě, půjčku 3200 Kč. Ten truhlář pak pracoval od února do července v ateliéru. Nedostával své peníze nazpět a neviděl ani krejcar mzdy. Mezi mnoha poškozenými je i jedna služka, od které si filmový magnát vypůjčil 30 Kč, a pak jí zůstal dlužen 60 Kč za posluhu.

Filmování se nedařilo a pan Jiránek opustil jednoho dne svůj podnik a přestěhoval se do Prahy, kde si najal byt u jedné paní, která přijala jeho i tu slečnu, když jí byl namluvil, že ona stříbřitá dáma je jeho právoplatná manželka. Paní kvartýrská měla z toho škodu morální i hmotnou, přijala pod svou počestnou střechu neoddaný párek, který mimoto jí zůstal dlužen asi 1000 Kč. V té době přijal pan Jiránek za budoucí filmovou hvězdu jakousi slečnu Bohuslavu, za niž matka zaplatila zápisné 100 Kč a 3000 Kč na zařízení kanceláře. Po čase přišel pan Jiránek zase a chtěl opět 3000 Kč. Má rozdělaný film a právě tato částka mu chybí k dokončení díla. Peníze dostal a od té doby se vyhýbal slečně Bohuslavě i její matce. Přece se zase objevil a říkal, že musí jet do Bratislavy a že nemá na cestu. Paní i její dcera převrátily všechny hrníčky, ve kterých měly uloženy peníze, a sebraly tak asi 80 Kč, které věnovaly filmovému magnátu.

K soudu přišli i další poškození, kteří se dostali neopatrně ve styk s panem Jiránkem. Tak jedna slečna, která se s Jiránkem seznámila v kavárně a investovala do filmového magnáta své úspory. Přišel zástupce jedné velké krejčovské firmy, u něhož pan Jiránek šil a nechal sekýru ve výši 5000 Kč. Ukázalo se, že filmový magnát koupil své družce zlaté hodinky, náramek a

stříbrné pouzdro na cigarety, a ovšem nezaplatil. Konečně se dostavil jeden svědek; od něhož si koupil Jiránek knihu Praktický advokát. Asi tušil, že ji bude jednou potřebovat. Kromě toho si objednal pro svou družku vědecké dílo Praktická hospodyňka. Z knih se nepoučil a nečtené je prodal antikváři.

Pan Jiránek i jeho nevěsta se hájili obvyklým způsobem. Z nikoho peníze nevyhlákali, jenom si vypůjčovali. Dluhy by jistě zaplatili, kdyby se jim podařilo dokončit film. Protože se k soudu nedostavila řada svědků, odročil senát vrchního rady Pazderského líčení na neurčito.

Lidové noviny 12. 12. 1934

Pánové, řval jsem jako tygr

(Krajský soud v Praze)

Praha 4. ledna

K soudu se dostavil zavalitý a zarudlý pán, který se představil jako Jan Beck, třiačtyřicetiletý dělník z Jinonic.

Ten pán se zadíval rozveseleným zrakem na senát vrchního rady Knauteho, zamrkal očima na znamení, že bude švanda, a několikrát si škytl. Páchlo z něho jako z krčmy.

Přečtli mu obžalobu státního zástupce dr. Mejstříka, podle které se ten pán Beck dopustil několikerého zločinu veřejného násilí a přestupků proti veřejným zřízením a řádům. To bylo tak. Při obecné škole v Jinonicích mají jídelnu pro děti z barákové kolonie a v té jídelně se Frantík Becků, syn zarudlého pána, neslušně zachoval, takže ho učitel musil napomenout. Franta podporován souhlasem osmdesáti kluků neustal, tropil kravál, učitel ho poslal za dveře, dveře, a tak ho musil násilím vyvést; pak ho nechal po škole. Kluci přiběhli k Beckovým a hlásili to. Paní Becková si vykasala rukávy a došla si pro své robátko, přičemž se dala slyšet, že své nevinné dítě nenechá týrat od takového lumpa a uličníka. Aby své řeči dodala důrazu, popadla kámen a rozbila jím okno. Střepinami skla byla zraněna jedna školačka. Dnes byla paní Becková také obžalována, ale líčení s ní bylo odročeno. Potom usedl na lavici obžalovaných její pan manžel. Ten totiž, když se dověděl, jaké příkoří se stalo jeho nebohému dítěti, vyřítit se do školy a na chodbě se vrhl na učitele: „Tebe, bídáku, pse, musím zabít!“ a

jiné takové líbeznosti. Učitel se snažil vytlačit výtržníka z chodby, ale ten pán dával najevo, že chce učitele popadnout za krk.

„Je to pravda?“ ptal se předseda.

„Tak dalece je,“ připustil obžalovaný, „jenomže jsem ho nechtěl chytit za krk. Kdepak! Ani jsem na něho prstem nesáh. Co bych z toho měl? Já nejsem takový, abych se pral...“

„Ale křičel jste?“

„To jsem zas křičel. Pánové, já jsem řval jako tygr. Až se všechno třáslo. To jsem teda opravdu řval.“

„A nadával jste?“

„Něco jsem semhle tamhle řekl, ale co to bylo, to se dohromady nepamatuju.“

„Mně se zdá, že jste se na ten soud posilnil?“ podotkl předseda kriticky.

„Svoji posilu jsem vzal, to, prosím, ano. Stavil jsem se na jeden čtvrtáček...“

„Pane kolego, pište: Obžalovaný se dostavil k soudu ve stavu podnapilém.“

Pan Beck dostal čtyři měsíce těžkého žaláře, a to nepodmíněně. Vyslechl rozsudek a povídal: „Kdybyste mně radši dali na pivo, to bych se vám poděkoval. Takhle jste mě zneuctili. Mějte se tu krásně...“

Lidové noviny 5. 1. 1935

Srdečný pozdrav a co z toho vzešlo

(Krajský soud v Praze)

Praha 19. ledna

Tři mládenci dělali jednoho dne státnici na právnické fakultě a všichni tři šťastně obstáli. Byli proto v náramně dobré náladě i rozhodli se, že tuto významnou událost důstojně oslaví. To bylo dopoledne. Tři mládenci běželi domů, svlékli slavnostní šat a převlékli se do civilu. A pak šli oslavovat.

Oslavovali celé odpoledne i večer, mnoho lokálů vystřídali a naposledy zapadli ke Šmelhausovům, je to starobylý hostinec na Starém Městě, který se nedávno proslavil tím, že tam docházela Otylie Vranská, oběť tajemné a příšerné vraždy.

Tam se tři mladí právníci seznámili s jednou slečnou, nějakou tanečnicí, a tu hostili a napájeli. Všichni byli náramně veselí a bujaří, hrálo je vědomí, že mají přísnou zkoušku za sebou, a roznítilo je větší množství požitého alkoholu. Tu si vzpomněli na jednoho kamaráda z gymnázia, který po maturitě šel na vojenskou akademii do Hranic. Rozhodli se, že mu pošlou pohlednici. Každý napsal srdečný pozdrav od veselého stolu. Potom podali slečně péro, aby také něco připsala. Tanečnice byla obtížena smutnou vzpomínkou na jednoho důstojníka, který jí lásku sliboval a pak ji opustil. Pod dojmem této vzpomínky slečna připsala: Budete-li jako všichni důstojníci, pak pozdrav Pámbu. A jeden z těch tří právníků, L. K., vsunul vlastní rukou za slovo důstojníci hanlivou nadávku.

Pohlednice došla do Hranic a tam bylo veliké pobouření pro výraz napsaný na otevřeném lístku. Profesorský sbor učinil na neznámého pachatelé trestní oznámení pro urážku důstojnického sboru. A tak se dostali oni tři mládenci před přestupkový soud. Nikdo z nich se nechtěl znát k oné nadávce, a tak byl požádán znalec písma redaktor František Flanderka, aby podal znalecký posudek. Znalec podal dobré zdání, že pisatelem je pravděpodobně právník L. K., že však to nelze tvrdit s naprostou určitostí, neboť ono slovo se skládá pouze z pěti písmen, což je pro znalce nedostatečný materiál.

Přesto však byl L. K. uznán vinným a odsouzen do vězení na dva dny a k pokutě 50 Kč. Odsouzený ohlásil odvolání, jímž se dnes zabýval odvolací senát za předsednictví viceprezidenta Charypara. Soud obžalovaného osvobodil s tím, že znalecký posudek je neurčitý.

Lidové noviny 20. 1. 1935

Pohádka lesních tišin s rámusem

(Krajský soud v Praze)

Praha 2. února

Pana Čenka Kaubleho, pětáctyřicetiletého statkáře, přivedlo na lavici obžalovaných nadšení pro písemnictví dramatické. Za jakých okolností se tak stalo, o tom podává zprávu jednak četnická relace, zadruhé pak obžaloba státního zástupce dr. Neureitra.

Do vesnice, v níž žil onen statkář se svou manželkou a dospívající dcerou Žofíí celkem klidně a spokojeně, zavítala společnost kočujících herců. Jednoho dne přišel k řediteli společnosti panu M. onen statkář a přiznal se mu, že se ve volných chvílích obírá písemnictvím. Napsal hru ze života venkovského pod názvem Pohádka lesních tišin a přál by si vidět plod ducha svého provedený na jevišti. Zájem ředitelův vzbudil autor jednak tím, že se zaručil za hojnou návštěvu, a potom slíbil, že svatební hostinu, kterou má být šťastně zakončena láska dvou milujících se lidí v oné hře, vypraví na své útraty. Jednu podmínku však si stanovil. Chtěl, aby v tom kuse v hlavní úloze vystoupila jeho dcera Žofie, která po svém otci zdělila posvátný plamen pro umění. Divadelní společnosti se dařilo nevalně, a proto ředitel souhlasil s tímto návrhem. Také herci byli nadšeni, když slyšeli, že režie onoho kusu bude realistická, to jest, že při oné hostině na jevišti bude se skutečně hodovat.

Statkář Kauble dal k premiéře zabít vepře a opatřil hojnou zásobu piva. Hra měla veliký úspěch. Obecenstvo se zalíbením patřilo na herce, kteří seděli uprostřed tabule a dali si dobře chutnat. Původní text ovšem zanikl ve výkřicích rozjařených hodovníků, zato ovšem z jeviště zněla mnohá a hlučná extempore. Nalíčení svatebčané připíjeli z jeviště na zdraví autorovo i jeho rodiny a přáli rozkvět jeho hospodářství i celé obci. Bylo mnoho potlesku a spisovatel se objevil na jevišti, klaně se na všechny strany.

Příští repríza byla stanovena na 3. září. Herci se těšili na pohoštění a obyvatelstvo dědiny na zajímavou podívanou. Měli se však dožítí zklamání. Paní Kaublová, choť statkářova, neměla takového zájmu o umění jako její manžel. Mimoto byla povahy šetrné a nerada nesla náklady spojené s realistickou výpravou kusu. I zakázala svému muži dodat na jeviště potraviny řkouc, že nebude krmit hladové herecké světoběžníky. Došlo na představení a herci zaujali svá místa kolem tabule, ale marně se těšili, že budou přineseny lahůdky. Nastala kyselá nálada, která se proměnila ve vzpouru, když ředitel oznámil, že tentokrát se hodování musí symbolicky naznačovat. Herci nesouhlasili s tímto režijním pojetím. Výraz opoziční náladě dal hlavní

milovník, který místo předepsaného textu pravil k své nevěstě: „Má zlatá, z toho vdávání nebude nic, když je tvůj tatík takový škrob. Nikdo nemůže žádat, abych se přiznal do takové rodiny!“

Hra se tentokrát nekončila svatbou, jak bylo předepsáno. Citujeme nyní obžalobu: Obžalovaný Čeněk Kauble vtrhl na jeviště a počal řídit. Vyhrožoval, že urážku své dcery i svého jména smyje krví. Ředitel M. snažil se ho uchlácholit, ale Kauble ho uhodil pěstí do obličeje a způsobil mu lehké ublížení na těle. Povstal zmatek, někdo hodil židlí na jeviště. Opona spadla rychle a bylo po představení. Pobouřený autor odvedl si dceru ze sálu. Chvilí nato zařinčelo okno a do místnosti spadla cihla. Naštěstí nikdo nebyl raněn.

Obžalovaný se přiznal, že provedl výtržnost, ale omlouval se rozčilením. Popřel, že hodil do sálu cihlu, byl však usvědčen jednou svědkyní a podomkem v hostinci, kteří v útočnickovi určitě poznali obžalovaného. Senát uznal Kaubleho vinným zločinem veřejného násilí a odsoudil ho do žaláře na tři měsíce. Pro dosavadní zachovalost a dobrou pověst byl odsouzenému povolen podmíněný odklad trestu na tři roky.

Lidové noviny 3. 2. 1935

Milovaný hlas v rádiu

(Krajský soud v Praze)

Praha 4. března

Paní Josefina, sedmašedesátiletá vdova po profesoru, potkávala denně jednoho pokladníka v Zemské bance. Nikdy s ním slova nepromluvila, pokladník si jí snad ani nevšiml, ale stará paní se do něho šíleně zamilovala a dodnes je přesvědčena, že ji ten muž také miluje, jenomže pro přílišnou ostýchavost se neodvážá ji oslovit.

V hlavě stářím zeslabené vznikl román. Vdova po profesorovi rozmlouvala se svým milým, procházela se s ním ruku v ruce, on jí šeptal slova lásky. Mohutný cit ve zvětšném těle ji kouzlem změnil v mladici. Když pak večer poslouchala rádio, tu byla přesvědčena, že hlas, který zpívá popěvky a jenž čte burzovní zprávy, náleží onomu pokladníkovi, který zajisté zpívá jen pro ni, moderní truvé, který se ostýchá přiblížit k vyvolené bytosti.

Přílišným štěstím přemožena nemohla si ono tajemství nechat pro sebe a svěřila se své služce Anně Saníkové. Ta pak to vypravovala své sestře Františce a obě se rozdělily s poetickým tajemstvím staré paní se svými milenci, pětadvacetiletým řezníkem Janem Malým a třidvacetiletým obchodním příručím Václavem Sklenářem. Tato společnost měla z toho náramnou legraci. Služka Anna namluvila jednoho dne své paní, že pokladník vždycky v neděli obchází pod okny, a stará paní napekla na neděli hromadu jídla, všelijaké dorty a pečinky, připravila ovoce a víno a ty lahůdky na talíři a přikryté ubrouskem svěřila Anně, aby je miláčkově donesla. Obě sestry se pak sešly se svými milenci ve Stromovce a tam hodovaly.

Ale po čase se nespokojily s jídlem a rozhodly se, že budou na staré, pošetilé paní lákat peníze. Jednoho dne oznámila Anna své zaměstnavatelce, že pokladník byl ve svém bytě přepaden lupičem, který ho nějakým tupým nástrojem omráčil a okradl. Nyní leží ubohý pokladník v nemocnici a je s ním zle. Stará paní se poděsila, vybrala ze záložny 500 Kč a poslala je po služce miláčkově na přilepšenou. Anna si za 300 Kč koupila plášť a ostatní peníze utratila se sestrou a nápadníky.

Když pak přišla neděle, tu poslala paní svou služku do nemocnice, aby se poptala, jak se daří panu pokladníkovi. Služka se vrátila s takovým poselstvím. Doktor prý jí řekl, milá slečno, s panem pokladníkem je to velmi vážné. Dostal těžkou ránu, musí jet na jih, aby se zotavil, a já musím jet s ním.

Zamilovaná vdova vyslechla tu zvěst a pravila slavnostně: „Lidé dávají na různé dobročinné účely. Proč já bych nemohla něco učinit pro mladého ostýchavého muže, který mne miluje?“ Šla do prádelníku, vyndala odtud vkladní knížku na 23 000 Kč a dala ji Anně, aby vybrala peníze a dala je pokladníkovi. Anna učinila, jak jí paní kázala, ale peníze rozdělila mezi nápadníky. Každý dostal 10 000 Kč. Malý pak napsal jménem pokladníkovým tři děkovné dopisy. Když pak se paní pozastavila nad tím, že dopisy jsou psány primitivním písmem, tu jí služka z toho vyvedla řkouc, že pan pokladník psal levou rukou, ježto jeho pravá ruka je pochroumána.

Stará paní přišla náhodou na to, že byla podvedena. Jednoho dne ztratil se jí náramek, a podezírajíc svou služku, prohlédla její kufr. Mezi prádlem našla tisícikorunovou bankovku. Hned běžela na policii a tam hlásila, že Anna okradla jejího miláčka a že má podezření, že mu snědla i jídlo, které mu posílala. Policie sebrala Annu, ta nemlčela a zakrátko se octla ve vazbě i její sestra a oba nápadníci.

Sklenář se sešel ve vazbě s jakýmsi Františkem Kebatem, osmatřicetiletým soukromým úředníkem, člověkem dobrodružné minulosti. Kebat je Slovinec, který byl pro velezradu italskými soudy dvakrát odsouzen k smrti. U nás se ve vězení octl pro nějakou maličkost. Tomuto Kebatovi se Sklenář svěřil, že má peníze ze společné kořisti uschovány v obchodě mezi balicím papírem. Kebat ho naváděl, aby úřadům peníze nevyzradil. Až vyjde z vazby, vyzdvihne je pro něho za malou odměnu. Když však byl propuštěn, šel k staré paní a dal si od ní podepsat prohlášení, že mu náleží polovina peněz. Nevěděl však, jak se toho pokladu zmocnit. Šel tedy na policii, tam to ohlásil a detektiv skutečně pod starým balicím papírem našel 7000 Kč.

Tato společnost byla dnes souzena senátem vrchního rady Perndta pro podvod a spoluvinu na podvodu. Sestry svalovaly vinu jedna na druhou, ale přitom se snažily vydatně pomoci svým milencům. Anna byla několikrát při přelíčení stížena hysterickým záchvatem. Soud uznal všechny vinnými podle obžaloby státního zástupce dr. Novotného a vyměřil Anně Saníkové sedm měsíců těžkého žaláře. Její sestra Františka a oba nápadníci dostali po šesti měsících a Kebat byl odsouzen do žaláře na pět měsíců. Všichni byli odsouzeni nepodmíněně až na Malého, kterému byl povolen odklad trestu na tři roky.

Lidové noviny 5. 3. 1935

Z fašistického hnutí

(Krajský soud v Praze)

Praha 8. března

Fašistická hnutí se nezastavila na svém vítězném pochodu před branami noční kavárny U Linhartů v Jakubské ulici. Tam se sešlo v noci na 16. prosince roku 1932 asi čtyřicet nic než národovců, kteří se posilovali a utvrzovali ve svém vlasteneckém citění přemnohými štamprlaty kořalky. Mezi těmito pány vynikal vlasteneckým uvědomením pan Josef Herzan, který ve svých pětadvaceti letech stále se připravoval na dráhu právnickou. Tento Herzan si dával pro povzbuzení hráti Gajdův pochod a do muziky vykřikoval slávu Gajdovi a hanebné urážky prezidentu republiky.

V místnosti byl také nějaký úředník a ten nemohl poslouchati sprosté urážky, kterými uvědomělý vlastní syn zahrnoval hlavu státu, i žádal vrchního číšníka, aby zakročil. Ale jeho

protesty „zanikly v řevu opilé společnosti“, jak stojí psáno v obžalobě státního zástupce dr. Mejstříka. Pak se Herzan posadil k onomu úředníkovi a počal ho přemlouvat, aby se připojil k fašistickému hnutí. Přitom však vykřikoval dále své nepřičetné hanebnosti proti prezidentu republiky.

Herzan byl pohnán před soud, ale senát ho osvobodil s odůvodněním, že obžalovaný byl opilý, jak zákon káže. Státní zástupce podal zmatečnou stížnost, které Nejvyšší soud ovšem vyhověl a vrátil věc první instanci k novému projednání. V důvodech tohoto rozhodnutí se praví, že k tomu, aby byl někdo opilý, jak zákon káže, je třeba, aby dotyčný „blábolil, vrávoral, měl jazyk toporný a oči skleněné“. Z těchto náležitostí svědčilo pro obžalovaného pouze to, že blábolil, ale to není ve fašistickém hnutí stav abnormální. Jazyk neměl toporný, ale mrštný a jedovatý. Policejní lékař u pana Herzana zjistil pouze stav mírné podnapilosti.

Senát vrchního rady Novotného uznal obžalovaného vinným podle obžaloby a vyměřil mu tři neděle tuhého vězení podmíněně na dva roky. Rozsudek vlastenecký hrdina přijal s pláčem.

Státní zástupce ohlásil odvolání do nízké výměry trestu i do podmíněného odsouzení.

Lidové noviny 9. 3. 1935

Koloběžka a revolver

(Krajský soud v Praze)

Praha 6. dubna

Bylo to loni v srpnu. Vysoký pán s přistřiženým knírem ubíral se po ulici zcela bezstarostně, a tu slyší volání: „Hej, pane!“ Muž s přistřiženým knírkem zdvihl hlavu a uviděl v okně nějakou ženskou, která mu horlivě kynula, aby vstoupil. Pán byl zvědav co a jak, vyšel po schodech, ta žena už stojí ve dveřích a přívětivě ho zve dál. Pán s knírkem se ptá, čím může sloužit, a ta paní odpověděla: „Nekoupil byste koloběžku?“

Návštěvník nato, že nemíní koupit koloběžku, i měl se k odchodu. Leč ta paní ho mermomocí zdržovala. Nebyla to žádná krasavice; věk a neštovice ji poznamenaly v obličeji. Zdálo se, že je nějak rozpálená, a bez příčiny se pochechtávala. Pán s přistřiženým knírkem byl trochu v rozpacích, ale pak si dal říci, paní zamkla dveře, spustila záclony, a potom teprve začala vypravovat, že je vdaná, její muž je na poště, ale teď není doma, protože odjel s děckem na

letní byt. Mluvila a mluvila a z její řeči se mladý muž dověděl, že ta paní má nemocného manžela a že s ním nic neužije. A že by si tedy ráda udělala známost s pánem, který by jí lépe rozuměl. Nato návštěvník přísně odpověděl, že o vážné známosti nemůže být řeči, protože je ženat a otcem tří dětí. Co bylo, bylo, a ta paní udělá nejlépe, když zapomene na tu chvilku náhlého poblouzení.

Avšak ta paní nezapomněla, vypátrala, že její náhodný milenec slouží na smíchovském nádraží, a chodila tam za ním. Pán s knírkem to nerad viděl. Ještě kdyby ta lačná panička k něčemu vypadala! Takto však se styděl před kolegy, že za ním leze nepůvabná ženská s dolíčkovaným obličejem, a drsně ji odbýval, že ji nemá rád a že ji nechce vidět. Tak ta paní šla do jednoho obchodu a koupila si revolver. Byla to náramně velká pistole, ani se jí nevešla do kabelky. Vyměnila tedy pistoli za menší bubínkový revolver, opatřila si zbrojní pas, aby neměla s úřady opletání, a za městem se cvičila ve střelbě. Cvičila se na kusu dřeva a pak to dřevo pečlivě spálila.

Uplynulo několik měsíců. Sedmnáctého února večer řekla ta paní svému muži, že půjde na koncert, a vydala se do pivovaru u sv. Tomáše. Věděla, že její bývalý milenec tam chodí. Sedla si v místnosti a poručila si pivo.

V deset hodin on opravdu přišel. Podal jí ruku, ptal se jí, jak se má a podobně, a pak si sedl opodál a bavil se s nějakou jinou. Když pak po chvíli vstal, tu ona ho chytila za rukáv a ptala se, co je to za ženskou. Tu on řekl, že sám neví. Ona napřáhla revolver, který měla zabalený v šátku, a vystřelila. Projektil škrábl toho pána na hlavě a nijak mu těžce neublížil. Pán se však polekal a dal se na útěk. Tu ona nemíříc vystřelila ještě jednou. Někáký hudebník k ní přiskočil a chtěl jí zbraň vyrvat. Vyšla ještě jedna rána, která uvázla ve zdi. Pak se na ni vrhlo obecnstvo a odzbrojilo ji. Přišel strážník a odvedl ji. Tohle je vlastně porotní případ, protože je silné podezření, že ta paní chtěla svého milence zavraždit. To také přiznala do policejního protokolu. Později však přiznání odvolala a říkala vyšetřujícímu soudci, že si nedovede vysvětlit, jak se to přiznání do policejního protokolu dostalo. Uvěřili jí a dnes soudil senát vrchního rady Noska sedmačtyřicetiletou Josefu Lochmannovou pro zločin těžkého ublížení na těle. Přiznala se a soud jí vyměřil pět měsíců žaláře podmíněně na tři leta. Státní zástupce dr. Svoboda ohlásil odvolání do nízké výměry trestu.

Lidové noviny 7. 4. 1935

Revizor není papež

(Krajský trestní soud v Praze)

Praha 9. dubna

V poledne bývá v elektrikách velký nával a v tento čas vstoupil 10. března do trojky na stanici mezi Obecním domem a Dlouhou třídou revizor jménem Adolf Fleming.

A v tom voze se tlačil také jistý pán Josef Reitschpiess, takto čtyřiačtyřicetiletý obchodník ze Žižkova. Ten pán je z onoho druhu lidí, s nimiž se známost nedoporučuje. Je mravů drsných a sveřepých způsobů, o čemž podává svědectví okolnost, že byl už mnohokrát trestán pro paragraf 312, což značí urážku úředních osob. Napočítalo se u něho celkem dvacet trestů, z nichž největším dojmem působí osmiměsíční žalář pro krádež. Tedy jak se říká: vzdělaný pán.

Revizor přistoupil k panu Reitschpiessovi, že jako by prosil lístek. Ten pán se z vysoka podívá na úřední osobu a povídá: „Revizor není u mne papež a já mám na něho kilo času.“

Revizor ukáže na svůj úřední odznak, ale pan Reitschpiess si pohrdlivě udělá: „Ten odznak by musel bejt kilo těžkej, aby na mne platil.“

Jako obchodník byl zvyklý i morální hodnotu vážit na kila, jak je vidět. Tot' se ví, že se revizor nedal odbýt a pořád chtěl vidět lístek. Ale Reitschpiess do něho strkal, ať prý mu jde z cesty, nemá na něho čas, že musí do kvelbu, protože obchody nečekají. Byla z toho výtržnost a důsledek toho je, že posadili sveřepého obchodníka na lavici obžalovaných pro zločin veřejného násilí a urážku úřední osoby.

Před samosoudcem vrchním radou Troštem připustil pan Reitschpiess, že povídal něco o papežovi.

„Ale nemyslil jsem to zle,“ dodal, „ono se kolikrát mluví o papežovi a myslí se docela něco jiného. Jestli jsem toho pána urazil, tak prosím za odpuštění, já vím, co se patří...“

„Mě jenom mrzí to,“ pokračoval, „že se na člověku chce, aby lístek na elektriku platil napřed, honem honem ukaž lístek, jako by nebylo jiných starostí. Mně také lidi neplatějí napřed. Kdybych já měl ty peníze, co mám mezi lidma, a jejeje! To jsem dneska bohatěj člověk a s revizorama se nebavím. Pořídím si aut'áka, bouráka náramnýho a budu se vozit jako pán, inu život jeden zatracenej...“

Tentokrát to pro pana Reitschpiesse dopadlo dost dobře. Revizor připustil, že obžalovaný do něho schválně nestrkal, že snad se to stalo tím, že byl ve voze velký nával.

Dostal pouze pro urážku úřední osoby tři měsíce tuhého vězení, ovšem nepodmíněně. Přijal trest, bruče si pro sebe: „Oběste si mne třeba na místě, ať je o jednoho poplatníka míň.“

Lidové noviny 10. 4. 1935

Roucho svatební

(Krajský soud v Praze)

Praha 19. dubna

Blažena, pětatřicetiletá švadlena, četla v novinách inzerát, jehož obsahem bylo, že inteligent, netančící a nekuřák, je syt svobodného života a hledá bytost, která by s ním založila rodinný krb. Třebas s menší tělesnou vadou, věno žádoucí.

Blažena neměla tělesnou vadu, ale vyhovovala druhé podmínce. Měla ušetřeny nějaké peníze. Dopsala tedy na udanou šifru a přihlásil se jí netančící inteligent. Byl to Ferdinand Bašta, sedmatřicetiletý obchodní jednatel. Byl to vysoký blondýn, jehož způsoby byly vybrané a řeč plynná. Blaženě se zalíbil, jenom se jí zdál být trochu mladý. Bašta řekl, že jeho mládí nemůže být překážkou, neboť má rozum jako starý, a vyzval Blaženu, aby s ním sdílela společnou domácnost, což je nutné proto, aby se vzájemně vyzkoumali, jestli je mezi nimi, jak se říká, soulad duší. Blažena souhlasila a přestěhovala si k němu šicí stroj a začala si připravovat výbavu.

S velkou láskou dala se do šití bílých svatebních šatů.

Ferdinand u ní sedával, přihlížel k práci a jevil velký zájem.

„Ty šaty,“ říkával, „udělej hodně volné, hodně volné...“

„Proč?“ divívala se švadlena, „já jsem přece štíhlá.“

„Hodně volné,“ opakoval Ferdinand umíněně, „to je teď moderní...“

„Co ty rozumíš ženské módě?“ usmívala se Blažena shovívavě.

„Možná že víc než ty,“ odvětil Ferdinand záhadně. „Ostatně já to chci.“

„Když si to přeješ, tak se nedá nic dělat. Budou volné, nestarej se...“

Blažena šila noční košile, lajblíky a vůbec takové ženské tajemství. Ferdinand starostlivě a s jistým napětím přihlížel.

„Nemusíš do prádla vyšívat monogramy,“ prohlásil.

„Monogramy musí být. Aby se to v prádle neztratilo,“ poučovala ho švadlena.

„Nechci monogramy, a dost.“

Divný muž, pomyslí si nevěsta, ale co dělat? Všichni mužští jsou takoví...

Uplynulo několik neděl. Blažena šla po ulici a vidí před fotografickým závodem stát ověčená auta. Zástup lidí čeká se zájmem, až vyjdou novomanželé. Blažena se k zástupu připojila, protože hrozně ráda viděla svatby. Po chvíli vystupuje z průjezdu nevěsta. Atlasový šat, splývavý závoj, vínek na hlavě.

Nemlich ty samé šaty jsem si zřídila, plesá Blažena, jenomže tahleta je trochu tělnatá. Vzadu jí to šponuje. Mělo by se to trochu povolit. V boku by potřebovala ubrat. Na ramenou to chce být štyrcnuté. No, holka zlatá, která švadlena tě tak zřídila.

Najednou se zarazila. Za otylou nevěstou přišel ženich v černém. Blažena se podívá, můj ty světe, vždyť je to pan Bašta.

A zase uplynulo několik neděl. Blažena s Ferdinandem se sešli. Byla to jejich poslední schůzka. Dali si dostaveníčko před senátem vrchního rady Kryštůfka. Pana Baštu soudili pro zločin podvodu. Ukázalo se, že věno své první nevěsty investoval do svatebního podniku s jinou nevěstou. Její úspory byly vynaloženy na zařízení domácího krbu jiné. Jiná šla k oddávkám v jejích svatebních šatech a jiná používala jejího prádla, které s takovou pílí a láskou vyšívala. Zkrátka se ukázalo, že pan Bašta ji podvedl.

Obžalovaný byl na návrh státního zástupce dr. Svobody uznán vinným a odsouzen do žaláře na šest měsíců.

O podmíněném odkladu trestu bude konáno šetření.

Lidové noviny 20. 4. 1935

Udělal se starší

(Krajský trestní soud v Praze)

Praha 27. dubna

Do jedné pražské kavárny chodily denně dvě dámy, dávné a důvěrné přítelkyně. Spolu navštěvovaly školu, chodily nakupovat do tržnice, ba měly i společnou modistku, od které kupovaly klobouky – tudíž bylo to přátelství, jak se zdálo, nepomíjející. Jedna se jmenovala A., její nebožtík muž býval berním exekutorem. Druhá se nazývala B., pána měla ještě naživu, ale moc s ním neužila, protože manžel byl celý týden na cestách, nabízejí zákazníkům hračky, žertovné předměty a pohlednice, a když v sobotu večer přijel, buď šel do hospody, nebo doma poslouchal rádio.

Do oné kavárny chodily přítelkyně nejen proto, že tam byla dobrá káva a že měli tam mnoho módních časopisů, ale také proto, že tam byla hudba. Ne že by ty dvě dámy byly muzikální, ale v kapele byl primáš, ten krásně hrál, slušel mu smoking a dovedl dělat na osamělé dámy zamilované obličejce.

Co budeme dlouho vypravovati: A. i B. se do mladého houslisty zamilovaly. Zpočátku se zdálo, že paní B. bude mít úspěch. Byla o rok mladší a měla vlasy nabarveny tizianrot. Paní A. napjala síly. Nejprve uvažovala o tom, že si mladíka vezme. Rozmyslila si to, když si uvědomila, že by přišla o penzi. Tak se rozhodla, že houslistu adoptuje, aby ho měla pořád pro sebe. Mladík souhlasil a paní A. si došla k civilnímu soudu a podala tam žádost, aby mohla Eduarda přijmout za vlastního. Stalo se to podle žaloby státního zástupce dr. Neureitra 14. prosince 1933.

Byl ovšem konec přátelství mezi oběma dámami. Paní B. to však nedalo. Nechtěla se houslisty vzdát bez boje.

V domě, ve kterém bydlila, žil také jeden advokátní sollicitátor. Tomu vypravovala historii paní A. Sollicitátor byl muž v právech zběhlý a ten paní poučil, že mezi adoptující a adoptovaným musí být rozdíl věku nejméně osmáct let. Paní B. věděla, že houslistovi je šestadvacet roků a paní A. nedosáhla v době adoptace ještě čtyřicet dvě léta.

Tak se přišlo na to, že paní A. si zfalšovala dokumenty, vydávajíc se úřadu za ženu starou pětadvacet roků. A to mělo za následek, že pošetilá vdova usedla na lavici obžalovaných pro zločin podvodu padělání veřejných listin. Soud byl krátký, protože se obžalovaná ke všemu

kajícně přiznala. Senát vrchního rady dr. Trosta uznal ji vinnou podle žaloby a vyměřil jí dva měsíce těžkého žaláře s podmíněným odkladem trestu na dva roky.

Lidové noviny 28. 4. 1935

Holič na rozcestí

(Krajský soud v Praze)

Praha 15. května

Holič Antonín, pán v nejlepším věku, sklání se nad hlavou zákaznickovou, cvaká nůžkami, vzdychá a táže se: „Ty vlasy přijdou rovně zastříhnout, nebo uděláme kotlety?“

„Rovně,“ odpovídá zákazník.

„Prosím, vašnosti...“ Antonín zastříhne vlasy na spáncích a opět vzdychá.

„Co je vám?“ táže se zákazník.

Holič Antonín přerušil stříhání a povídá: „Podívejte se, pane inženýre, vy jste vzdělaný člověk, máte školy, a tudíž byste mi mohl dát radu v těžkosti.“

„Beze všeho poradím,“ dí onen inženýr.

„Já totiž mám nevěstu,“ počíná Antonín vypravovat, „totiž... abych byl přesný... mám dvě. S oběma mám vážnou známost, jak se říká. Jedna je kuchařka a je moc hodná a učenlivá. Ta druhá je švadlena a taky moc hodná a učenlivá. Obě tlačí na vdavky, což, prosím, jinak nejde, neb jsou ženské plemeno. Já teď nevím, ke které bych se měl dát, ke kuchařce, nebo ke švadleně.“

Inženýr se zamyslel a pak povídá: „Já, co se mé osoby týče, byl bych pro švadlenu. Ale myslím si, že pro váš obchod by byla lepší kadeřnice. Prosím, já říkám jen soukromý názor a nechci na vás působit. Mluvit do takových věcí je věc ošemetná...“

„Jsem vám vděčen za radu, vašnosti,“ povídá holič dojatě. „A co se týče kadeřnice, tu bych prosím taky měl. Jenomže ona má velké nároky a výdělky nejsou podle toho. Tak nevím.“

Za nějaký čas po této rozmluvě seděl Antonín před samosoudcem Noskem, obžalován pro podvod. Jedna z nevěst, Marie, dala mu 500 Kč, aby jí je uložil na knížku. Holič si však za ty peníze koupil potřeby do oficíny. Druhá, totiž švadlena, mu půjčila přes 4000 Kč a na čtrnáct dní se k němu nastěhovala, jaksi na zkoušku, aby viděla, jak se v manželství bude osvědčovat. Do tohoto manželství na zkoušku si přinesla prošivanou pokrývku. Antonín odnesl pokrývku do zastavárny a z toho pojala švadlena podezření, že ten její ženich je jaksi do větru. Její podezření se potvrdilo tím, že Antonín vycházel třikrát týdně z domu, prý do spolku pěstitelů drobného zvířectva, ale švadlena vyzkoumala, že chodí za její sokyní kuchařkou. A bylo zle.

Obžalovaný tvrdil, že švadlena s ním sama přerušila známost, jinak by si ji byl vzal. A kuchařka mu těch pět stovek dala, aby si přilepšil. Soudce vyměřil Antonínovi dva měsíce těžkého žaláře s podmíněným odkladem trestu na tři roky. Holič nebude sedět, když švadleně škodu nahradí. Žalobu zastupoval veřejný žalobce dr. Mejstřík.

Lidové noviny 16. 5. 1935

Křivé svědectví za kalhoty

(Krajský soud v Praze)

Praha 24. května

Skoro třicet let žil strojník penzista Jan P. se svou manželkou. Po třiceti letech se mu znelíbila družka života. Muž skoro sedmdesátiletý se zamiloval do mladého děvčete a rozhodl se manželku zapuditi. Taková je dnes móda.

Penzista podal na svou manželku žalobu o rozvod. Pře se dlouho vlekla. Žalobce mohl proti své manželce uvádět pouze malicherné důvody. A přece chtěl při vyhrát, a to tak, aby nemusel své bývalé družce nic platit.

Jednoho dne došel si na jatky v Holešovicích a dal si vyvolat řezníka Václava Nevšimala. Tento Nevšimal měl nějaký čas hospodu v místě, kde strojník bydlil. Strojník Jan pošeptal Nevšimalovi, že by si s ním chtěl promluvit slovíčko.

„Jaké slovíčko?“ pátral řezník.

„Takové slovíčko. Jaksi ohledně mé staré...“

A vyklopil svůj případ. Chtěl by nějak manželku zaskočit, a tedy prosí starého kamaráda o malou službičku. Aby dosvědčil a neodepřel mu tu malou službičku.

Řezník ho vyslechl a povídá: „Víš, z toho nebude nic. Já tvou starou znám a ona se mi, bez urážky, nikdy nelíbila. Vždyť by se mně každý vysmál, kdybych se veřejně měl k tomu znát, že jsem jako s ní něco měl. Ani to možné není. Přece je to už pětadesátiletá bába.“

Penzista se škrábal za uchem.

„To se mi od tebe nelíbí,“ povídá. „Kamarád a stará vojna a ani takovou maličkost nemůžu od tebe mít! A poslyš, nevěděl bys o někom, kdo by to vzal na sebe?“

Řezník se zamyslel a pak řekl: „Víš, do mé hospody chodil také nějaký Julius Petrák. To je takový člověk, kterému na ničem nezáleží, ten by si snad dal říci. Ale já... musíš už odpustit... Hospodu jsem pustil, nic jsem z ní neměl, a teď bych měl chodit po soudech?“

Penzista tedy vyhledal dotyčného Petráka; ten Petrák byl skutečně člověk, kterému na ničem nezáleželo. Jan P. zavedl ho do hospody a tam ho hostil. Vyložil mu co a jak. Petrák manželku penzistovu neznal, a tak byl ochoten penzistovi dosvědčit, že s jeho manželkou užíval. Ale za to musí za něho pan manžel zaplatit útratu a darovat mu nějaké kalhoty, protože jeho kalhoty svítí dírami do světa, hanba povídat. Penzista nato, že tohle je maličkost; zaplatil útratu a daroval Juliovi skoro nové kalhoty, aby jich užil ve zdraví.

Před civilním soudem přísahal Julius před křížem, že s manželkou penzistovou mnohou kratochvíli měl. Ta ovšem popírala a pak se ukázalo, že ti dva se vůbec neznali.

Tak se stalo, že penzista Jan i ten Julius zasedli před senát vrchního rady Petříka. Ten první pro svádění a ten druhý pro zločin křivého svědectví. Oba byli na návrh státního zástupce dr. Brtníka uznáni vinnými a odsouzeni do žaláře na tři měsíce. O podmíněnosti trestu se bude konat ještě šetření.

Lidové noviny 25. 5. 1935

Říkala mu milostpane

(Krajský trestní soud v Praze)

Praha 29. května

Na počátku měsíce února uviděl jakýsi Čeněk Chrást, čtyřiačtyřicetiletý autodrožkář, na ulici děvče asi osmnáctileté, které se mu zalíbilo. Dívka nesla pivo a dávala pozor, aby nerozlila, autodrožkář se k ní přitočil a začal ji zahrnovat galantnostmi. Děvče se hihňalo a pána odhánělo, aby dal pokoj, že musí s pivem domů. Ale Chrást byl člověk zkušený, který to se slečnami dovedl, a tak po delším mluvení mu dívka slíbila dostaveníčko.

Bylo to v neděli, Chrást ji zavedl do Stromovky a poručil jí bílou kávu. Přitom ji tam neustále přesvědčoval o svých horoucích citech. Dívka klopila oči a pořád se pochechtávala. Když byl autodrožkář příliš dotěrný, odstrkovala ho a říkala „ale milostpane, nechte si to, milostpane!“

Autodrožkář horlil, že není žádný milostpán, to se prý dnes už neříká. Dívka nato: „A přece jste milostpán!“

„Ale slečno!“ namítal pan Chrást.

„A já nejsem žádná slečna!“ řízně odpověděla dívka.

Autodrožkář zaplatil a vyzval dívku do biografu. Bránila se a říkala: „Co by tomu řekla milostpaní?“

Ouha, pomyslí si pan Chrást, poznala, že jsem ženat!

Ale hned jí to začal vymlouvat. Manželství za dnešní moderní doby není překážkou; i mezi ženatým pánem a svobodnou dívkou se může vyvinout vážná známost.

Pak šli do biografu. Dávali hezký kousek, autodrožkář byl něžný, dívka se už tolik nebránila, jen říkala, co by tomu asi řekla milostpaní, kdyby to viděla.

„Jste moc dovolený, milostpane!“ vyčítala mu.

Uplynul nějaký čas a dnes seděl dotyčný Chrást před senátem vrchního rady Trosta pro zločin svedení osoby nedospělé, jeho dozoru svěřené. Ukázalo se totiž, že ona dívka byla jeho služebnou.

Obžalovaný namítal, že o tomto faktu neměl tušení. Celý čas byl na cestách a nemohl se valně starat o domácnost. U nich se střídaly služky, on si jich nikdy nevšímal a sotva věděl, že nějakou služku mají. Služebné najímala jeho paní a sama jim také dávala výpověď. Služky byly jen na hrubé práce. Paní vařila a posluhovala u stolu. Obžalovaný se doma najedl a pak se vyspal. Neměl jiného myšlení než na obchod.

Toto tvrzení podepřela manželka obžalovaného svědeckou výpovědí. Nepamatuje se, že by se její muž byl někdy na služebnou podíval. Vůbec si myslila, že ani na ženské není, a byla velmi překvapena, když byla na jejího manžela vznesena tato obžaloba.

Panu Chrástovi také polehčovalo, že dívka sama mu neřekla, že u něho slouží. I tomu soud uvěřil, když služka měla vypovídat u soudu. Ustavičně klopila oči a místo odpovědí se pochechtávala.

Soud zamítl žalobu státního zástupce dr. Neureitra a obžalovaného osvobodil. Jeho manželka si ho od soudu odvedla. Autodrožkář bude asi podroben domácímu kárnému řízení.

Lidové noviny 30. 5. 1935

Gratulant

(Krajský soud v Praze)

Praha 30. května

Přicházel do lidských příbytků vždy vyžehlený, nakadeřen, ohebný a zasypával obyvatele sladkými pozdravy. Nabízel ke koupi vše, čeho je v domácnosti potřebí. Když někdo nechtěl šicí stroje, doporučoval mu marmeládu. Když pak obyvatel neměl pochopení pro písek na drhnutí, mínil ten mladý ohebný muž, že by si tedy měl onen obyvatel koupit dopisní papíry, elektrický vysavač prachu, losy na splátky nebo ostnosrstého foxteriéra. Všechno ten ohebný pán měl, a to v nejlepší jakosti a v cenách nejlevnějších.

Avšak dříve než přikročil k obchodnímu jednání, gratuloval. Blahopřál, i když k tomu nebylo zjevné příčiny. Vždycky vyšmejdil důvod ke gratulaci, vládl takovou znalostí o poměrech lidí, lidí, jimž nabízel své zboží. Gratuloval k uzavření sňatku i k rozvodu. K uzavření obchodního společenství i k rozvázání společenské smlouvy. Blahopřál k začátku i k ukončení školního roku. Blahopřál k nastoupení vojenské služby i k vystoupení ze svazku vojenského. Svě

gratulace rozděloval nestranně. Blahopřál tučným i hubeným, veselým i zasmušilým. Blahopřál i ke změnám povětrnosti a jednou se spletl, že gratuloval k narození nemanželského děcka. Tomu příbytku se pak vyhýbal.

Proč se tento příjemný, dobře vychovaný a ohebný muž octl před senátem vrchního rady Petříka? Žaloba státního zástupce dr. Novotného tvrdila o osmadvacetiletém obchodním zástupci Rudolfu Stočném, že v několika bytech, které navštívil, odcizil různé předměty, šaty, prádlo, knihy, skvosty, ba i peníze, pokud byly na dosah jeho ruky. Dvanáct poškozených tvrdilo, že se jim vždycky po návštěvě ohebného pána něco ztratilo.

Obžalovaný popíral, ale byl usvědčen několika zástavními listy, které byly nalezeny v jeho toboлке. Věci zastavené náležely poškozeným. Stočný tvrdil, že zástavní listy koupil od neznámého pána. Úřady ovšem nejevily ochotu hledat onoho neznámého pána.

Žalobní spis ještě vinil Stočného, že si vzal od různých firem zboží do komise, zboží nezaplátil a prodal, čímž poškodil několik obchodů celkem o 14 000 Kč. Obžalovaný říkal, že by byl jistě zaplátil, kdyby nebyl předtím zatčen. Konečně odpovídal Stočný pro přestupek falešného hlášení V jednom hotelu zapsal se do přihlašovacího listu jako ing. dr. Rudolf Kratochvíl. Obžalovanému přitěžovalo, že byl už čtyřikrát pro podobné delikty trestán.

Senát uznal Stočného vinným a odsoudil ho do žaláře na šest měsíců, ovšem nepodmíněně. Očekávali jsme, že ohebný pán bude soudu k tomuto rozsudku gratulovat, ale negratuloval.

Lidové noviny 31. 5. 1935

Marný boj, a přece něco

(Kmetický soud v Praze)

Praha 1. června

Před tiskovým senátem vrchního rady Mikuly usedl na lavici obžalovaných dr. A. M. Píša, redaktor kulturní kroniky Práva lidu, pro přečin proti bezpečnosti cti. Žalobcem v této při je profesor Vrzalík, známý borec za pravost Rukopisů. A o ty Rukopisy vlastně jde. Jaroslav Hilbert, spisovatel v Praze, totiž uvítal Vrzalíkovu knihu Poučení o nepadělaných Rukopisech nadšeným článkem, uveřejněným ve Venkově pod názvem: Marný boj, a přece něco. Dr. A. M. Píša podrobil článek ten kritice, ve které nazval Vrzalíka „pověstným obhájcem

rukopisných falzifikátů“, a konstatuje, že Hilbertovi je vítána „jakákoli stupidnost, jen když je to citově a vřele vlastenecké“. A nakonec konstatuje, že „takovými projevy se z převlasteneckého Venkova stává filiálka hakenkrajclerské ideologie“.

Profesor Vrzalík je dotčen výrazem „stupidní“. Dokazuje totiž, že je-li kniha stupidní, musí i její autor být nutně stupidní. Je také uražen výrazem „pověstný“. Naproti tomu dokazuje obžalovaný, že obhajoba padělaných Rukopisů je stupidní, neboť vědeckého na ní není nic a je pouze výrazem zastřeného politického boje fašizujících skupin proti Masarykovi. Dokazuje dále, že o profesorovi Vrzalíkovi nic známo nebylo až do té doby, kdy se objevil jako obhájce Rukopisů. Od té doby lze ho nazvat „pověstným“. Nakonec se dovolává odborných kapacit, profesorů Smetánky, Pražáka a Weingarta, kteří byli pověřeni, aby pro informaci soudu vypracovali znalecký posudek o Rukopisech.

Žalobce tvrdí, že Píšovou kritikou je ohrožen na své existenci, protože se v ní přeneseně tvrdí, že nemá odborné kvalifikace. V důvodech žaloby říká: „Já naproti tomu tvrdím, že Rukopisy jsou pravé, a chci o tom pronést důkaz pravdy. Rukopis Královodvorský je pravý určitě, a co se týče Zelenohorského, navrhuji zkoumání znalci profesory chemie Karlovy univerzity a techniky.“

Předseda soudu se pokusil o smír, který však byl jak obhájcem obžalovaného dr. Krausem, tak i dr. Haškovicem, jenž zastupoval žalobce, odmítnut.

Soud rozhodl, že bude slyšen univerzitní profesor dr. Pražák o tom, možno-li označiti knihu Vrzalíkovu do té míry za nevědeckou a povrchní, že by to odůvodňovalo výraz „stupidní“. Proto bylo líčení na neurčito odloženo.

Lidové noviny 2. 6. 1935

Hudební nástroj za křivé svědectví

(Krajský soud v Praze)

Praha 11. června

Babička Anna Herzanová pochovala před několika lety muže, loni zatlačila oči svému jedinému synovi, který dlouho stonal na soucotě, a tak se musila starat o vnoučata, která jí zůstala po synovi. I stalo se jednou, že dostala od Gustava Bartíka, šestapadesátiletého kočího

z Podolí, basu. Paní Herzanová byla vždycky na všechny věci šikovná. Měla dobrou hlavu a brzy pochopila, jak se na ten nástroj hraje, když si to několikrát dala ukázat od jednoho hudebníka. Potom se babička připojila k jedné hudební bandě, která se skládala z primáše, ze staršího muže, který hrál obluga, a z jednoho mladého děvčete, které foukalo křídlovku. S touto bandou cestovala po domech a po zahradních restauracích, a někdy dokonce vypomáhala ta kapela na venkovských bálech. Babička Herzanová stávala s basou skromně v pozadí, šátek na hlavě, držela v mozolné ruce smyčec a statečně tvrdila muziku. Primáš si ji chválil pro ustavičnou laskavost, a protože nikdy nic nezkazila a věděla, kdy má basa vpadnout. Takovým způsobem to živobyťi fretovala, vnoučata živila a čistě oblékala.

Jak se to stalo, že tato tichá ženská octla se před senátem vrchního rady Trosta na lavici obžalovaných? Proč seděla vedle kočího Bartíka? To bylo totiž tak: Bartík je takto velmi nepokojný člověk, který ne aby se kolikrát lidem vyhnul a myslil si své; naopak: chce mít vždycky pravdu, podněcuje svár, a když se podnapije, bije se pro domnělou spravedlnost jako lev. Ve jménu této spravedlnosti často sáhne po kapesním noži a tento jeho smysl pro spravedlnost způsobil, že už několikrát seděl v chládku. Policie o něm vydává svědectví, že je to člověk surový, jenž také dost dobře nerozeznává mezi mým a tvým. Loni se stalo, že honil svého domácího kolem baráku s nožem v ruce a hlásal světu, že domácího musí poznamenat, protože utiskuje své nájemníky. Když viděl, že z toho bude mít potahování, tu si zavolal paní Herzanovou, jež se zájmem přihlížela tomuto divadlu, a žádal ji, aby až ji budou páni volat, řekla, že nic neviděla a že naopak to byl pan domácí, který Bartíka ohrožoval. Babička se zdráhala a říkala, že si nic takového nevezme na svědomí, a tu jí Bartík za to slíbil basu, která mu zůstala po jednom hudebníkovi, jenž byl Bartíkovi něco dlužen a pak odešel do světa a nedal už o sobě vědět. Za tuto úplatu Herzanová odpřísáhla Bartíkovi všechno, co chtěl. Protože však její svědectví bylo v příkrém rozporu s vyšetřenými skutečnostmi, pohnal ji státní zástupce dr. Neureiter před soud pro křivé svědectví. Bartík pak byl obžalován pro navádění k těmuž zločinu.

Bartík před soudem zapíral a nechtěl se přiznat, ale Herzanová všechno spravedlivě přiznala. Soud vyměřil jí tři měsíce žaláře podmíněně na tři roky a Bartík dostal šest měsíců a musí si je odsedět. Babička Herzanová byla s rozsudkem spokojena, ale Bartík ohlásil, že to požene výš.

Lidové noviny 12. 6. 1935

Vidím – nevidím...

(Krajský soud v Praze)

Praha 14. června

Na otázku, čím je, odpovídal Edmund Klouda hrdě: nezaměstnaný. Někdy si nejasně vzpomínal, že se vyučil sklenářství, ale to bylo už dávno a Klouda mávl rukou a mluvil o jiném. Měl ostatně vysoké mínění o sobě a soudil, že jakákoli práce byla ho nedůstojná. Považoval se za umělce, a protože se rád napil, miloval cituplný zpěv a ožíval, teprve když se zešeřilo. Ve dne zpravidla spal.

Paní Kloudová byla opak svého manžela. K umění a zejména hudbě necítila náklonnosti, ale zato byla čilá a shánivá. Byla ostatně úhledná panička, hezky při těle, jak se říká. Paní Kloudová si však ze všech mužských oblíbila obchodníka Šamu, a to zejména proto, že jeho sklad byl hojně zásoben zbožím všeho druhu. Paní Kloudová potřebovala mnoho pro domácnost a pro ni muselo být zboží vybrané. Zvláště její manžel měl mlsnou hubu. Obchodník Šama vydával kávu, cukr, mandle, hrozinky, zavináče a dluh nezapisoval do knížky. Paní Kloudová mohla žádat, co chtěla, a obchodník ani nemrkl. Všichni v sousedství věděli proč. A když lidé činili vůči panu Kloudovi všelijaké narážky ohledně ctnosti jeho choti, tu pomrkával a říkal záhadně: „Když chci, vidím – když nechci, nevidím...“

Všechno by bylo celkem v pořádku, ale někdy se pan Klouda stavil u obchodníka, rozhlížel se po krámu a říkával zádušně: „Tak bych něco pojedl, ale nevím co.“ Potom ho musel pan Šama pohostit jemným nářezem a čtvrtkou vína. Pan Klouda pojedl, ale pak se neměl k odchodu. Ochomejtal se v krámě a párátkem lovil očka a sardinky. Obchodník to moc rád neviděl. To dá rozum, protože k němu chodili lepší páni na přesnídávku a dívali se na pana Kloudu úkosem. Několikrát naznačil obchodník panu Kloudovi, aby mu do krámu nelezl, že je to špatná rekomandace pro jeho závod. Ale ten odpovídal svým oblíbeným úslovím: „Když chci, vidím – když nechci, nevidím...“ Obchodník, aby se nemusil za pana Kloudu žinýrovat, koupil mu nový oblek. Ale umělec prohrál šaty v kartách. Někdy mu obchodník musil dát také nějaký krejcar, aby Klouda mohl odměnit hudebníky.

Všeho je do času a pomíjivost věcí seznali všichni filozofové. Obchodníkovi se přestala paní Kloudová líbit. Začínal mít rád notářovu kuchařku, a tak se stalo, že v Kloudově domácnosti se zahrnul nedostatek. Pan Klouda se mračil čím dál tím více. Chodil a prohlašoval, že to tak tak nenechá. Manželství je posvátné a tato nauka platí i pro obchodníky s koloniálním

zbožím. Jednoho dne si sedl a napsal mu dopis; dá tu aféru soudu, nepřestane-li obchodník šetřit své zásoby. V dopise naznačil, že obchodníka společensky znemožní, a až ho znemožní, pak ho zničí, a že si pořídí revolver, aby mstil svou čest. Obchodník ještě nějaký čas platil výpalné, ale pak ho to omrzelo a udělal trestní oznámení.

Státní zástupce dr. Kopta žaloval Kloudu pro zločin vydírání. Klouda dnes před senátem vrchního rady Waldmanna chtěl zapírat, ale dopis ho usvědčil. Také manželka svědčila proti němu. Ona totiž si našla jiného a podala žalobu o rozvod. Soud uznal obžalovaného vinným a vyměřil mu čtyři měsíce těžkého žaláře, a to nepodmíněně.

Lidové noviny 15. 6. 1935

Výměnkář ve vagonové kolonii

(Krajský soud v Praze)

Praha 15. června

Starý Chrast býval zamlada nosičem nábytku u jedné zasilatelské firmy. Těžká práce ho zmohla, nyní je poloviční mrzák a živí se hrou na harmoniku. Obýval se svou ženou jeden vyřaděný vagon v barákové kolonii poblíže Vysočan. V kupé třetí třídy pak měli kuchyň. Před vagonem měli miniaturní zahrádku a v té starý dělník rád ryl a těšil se, když mu rozkvetly slunečnice a fialy. Svoji dceru vdal za jednoho chasníka, který vlastnil bývalý jídelní vůz mezinárodního rychlíku. V kolonii se říkalo, že udělala štěstí. Její muž měl stálou práci v jednom květinářském obchodě. Nepil, nevyváděl a mzdu pořádně manželce odváděl. Starý Chrast se z toho velmi těšil. Byl to hodný člověk, sám si nepřál a žil pro rodinu.

Zato syn Rudolf Chrast se mu nevyvedl. Byl to zpupný výrostek, který se flinkal v špatné společnosti a už jednou seděl pro krádež. Jednoho dne přijde k tatínkovi a oznamuje mu, že se chce ženit. Nevěsta byla úplně chudá a neměla ani kousek vagonu. Co dělat. Starý mávl rukou a povídá: „Tak já vám, mladým, přenechám kupé druhé třídy a s matkou budeme spát v kuchyni.“ Byl si vědom, že dělá mladým velký prezent, protože kupé druhé třídy bylo čisté, světlé a prostranné. Očekával, že syn mu bude vděčen a že ti mladí budou mu prokazovat náležitou úctu za dobrodiní.

Zklamal se, chudák, jako se zklamal už mnohý výměnkář. Syn ani snacha mu neprokazovali žádné úcty, naopak kde mohli, překáželi starým a dělali všechno naschvál. Zejména nevěsta sočila na staré. Chtěla mít z kupé třetí třídy špižírmu. Byla to náramně pyšná osoba, která se chtěla všem vyrovnat.

Starý Chrast se bránil. „Kam bychom se s matkou poděli?“ říkal. „Nemáme kam jít a bez peněz nás nikdo nevezme do nájmu. A ty,“ napomínal syna, „nezapomínej na přikázání cti rodiče a budeš žít dobře na zemi...“

Čtrnáctého dubna byl v kolonii velký rámus. Rudolf Chrast vnikl do kupé třetí třídy a velel otcí a matce, aby se vzdálili po dobrém. V ruce hrozivě třímал sekeru. Chrast se polekal a volal o pomoc. Přiběhli sousedé a sekeru mu vyrvali. Mladý se dal na ústup, ale přitom vyhrožoval, že všechny pobije a kolonii vypálí. Řádl tak, že musili zavolat strážníka. Ten po krátkém zápase surovce přemohl a odvedl.

Senát vrchního rady Noska soudil zbůjníka pro zločin veřejného násilí, přestupek urážky stráže a přestupek lehkého ublížení na těle. Při té výtržnosti totiž zranil jednoho souseda topůrkem sekery. Na návrh státního zástupce dr. Tržického vyměřil mu soud pět měsíců těžkého žaláře nepodmíněně.

Lidové noviny 16. 6. 1935

Lékařské vysvědčení od manželky

(Krajský soud v Praze)

Praha 19. června

To bylo tak: Vojtěch Kašket, šestatřicetiletý mlékař z Trhových Svin, měl dva zákazníky, kteří se spolu soudili. Na soudě jeden z nich vydal křivé svědectví, a byl proto obžalován. Ten zákazník, který na svého soupeře podal trestní oznámení, vzal si za svědka pana Kašketa a ten skutečně v přípravném vyšetřování dosvědčil, že ten druhý zákazník křivě svědčil. Když pak byl soud, tu ten svědek nepřišel a mlékař, vida na lavici obžalovaných svého dobrého zákazníka, obrátil a vydal svědectví v jeho prospěch. Je to trochu spletené, ale co se dá dělat... výsledek toho byl, že mlékař byl sám obžalován pro křivé svědectví a pro tento delikt seděl před senátem vrchního rady Kaplana.

„Páni,“ děl obžalovaný k soudu, „podle mého mínění takový člověk jako já by vůbec neměl být souzený. Mám silné revma, a když mě to chytne, tak nevím, co dělám. Vůbec se na nic nepamatuju a je škoda se mnou ztratit slovíčko. Se mnou nemluv, chceš-li se vyhnout nepříjemnostem... já to mám písemně potvrzený, že jsem nemocný.“

„A kde máte to potvrzení?“ ptal se soud.

„Tady,“ povídá obžalovaný a předkládá lístek.

Předseda čte: „Potvrzuji, že můj muž je každou chvíli nervově podrážděný, a doporučuji každému, aby mu dal pokoj. Byl ve Velichovkách a mnohých jiných lázních. Podepsána: Anna Kašketová, manželka.“

Obžalovaný se zálibou vyslechl, jak se čte tato důležitá písemnost, a dodal: „Ve Velichovkách jsem užíval lázně, v Jičíně mně brali krev a v Praze užívám prášky.“

„Jaké prášky berete?“ ptá se soud se zřejmým zájmem.

„Je jich moc...“ odpovídá obžalovaný ochotně, „ani si je dobře nepamatuju. Z těch prášků jsem taky tak trochu popletenej. Nejvíc beru togul. Já jsem úplně mrzák. Někdy prosím Pánbíčka, aby si mě k sobě vzal...“

Končí se průvodní řízení. Státní zástupce dr. Tržický žádá za potrestání obžalovaného.

„A co chcete vy?“ táže se soud obžalovaného, který přišel bez obhájce.

„Slavný soude,“ prosí pan Kašket, „snad by to spravila pokuta. Já bych si to nechal něco stát...“

Pokuta takovou věc nemůže spravit. Obžalovaný dostal tři měsíce žaláře nepodmíněně.

Lidové noviny 20. 6. 1935

Ferda – sirky – Evropa a jeho manželství

(Krajský soud v Praze)

Praha 23. července

Nikdo neví, kdo je to František Wiesner. Avšak nejen celá Praha, ale i ve světě znají nepatrného mužička, který chodí po hospodách a prodává zápalky. Kdysi ho nějaký hospodský šprýmař pokřtil jménem Ferda – sirky – Evropa a pod tímto jménem se stal nyní jednašedesátiletý prost'áček populárním. Nejvíce prodává v proslulém hostinci U Fleků, neboť tam, jak Ferda říká, „je spousta národa“.

Také nikdo netušil, že proslulý Ferda je ženat. Oženil se před dvanácti lety, ale jaksí potají. Poznal svou vyvolenou v kavárně Pošta a hned k ní zahořel velkou láskou. Tenkrát bylo Anně Wiesnerové sedmadvacet let a byla myčkou v hospodě U Šmelhausů. Paní Anna si slaboduchého mužička nevzala zajisté z lásky, a proto svůj sňatek tajila, obávajíc se asi, že by to poškodilo její pověst ve společnosti. Ferda se plahočil po hospodách a svůj nuzný výdělek přinášel domů manželce. Chtěl, aby mu žena ukládala peníze na knížku, aby měl bezstarostné stáří.

Ta žena však šeredně zklamala jeho důvěru. Namluvila si nějakého Václava Trojana, takto čtyřiatřicetiletého zahradníka, a investovala do něho Ferdou vydělané peníze. Zahradník – před soudem řekl, že má zahradnictví v Jelením příkopě – se toulal po putykách a měnil Ferdovy úspory v alkohol. Za několik let propil chudákovi skoro 25 000 Kč. Když Ferda na to přišel, šel si na policii postěžovat a policie posadila povedený párek za mříže.

Když zavolali včera Ferdu k soudu, tu předseda vrchní rada Pazderský ho poučil, že proti své manželce nemusí svědčit. Mužík poučení neporozuměl, ale obrátil se na svou ženu, široce se na ni usmíval a z očí mu zářila velká láska. Povídal: „Mojí ženu nezavírejte, protože ji mám rád, ale tamtoho...“ ukázal na Trojana, „zavřete. On mně krad peníze.“

„Jak to?“ divil se soud.

„No, já jsem spal na posteli a on na kanapi. Ze šrajtofle, prosím, krad... co jsem měl pod hlavou...“

Tohle byla pro soud novinka. Ukázalo se totiž, že paní choť si přivedla svého galána do příbytku svého muže.

Pan Trojan je muž povahy prudké a výřečné. Připustil, že paní Wiesnerová mu dávala peníze, ale nevěděl prý, že je kradě svému muži. Soudil prý, že jsou to peníze z jejího výdělku. Paní Wiesnerová totiž postoupila z myčky na kuchařku a posléze na pokladní u Šmelhausů. Také

se přiznal, že peníze Ferdovi z tobolky tahal, ale prý za to manželům vařil čaj. Paní Wiesnerová se ke všemu přiznala. Okrádala svého muže, ale musela to dělat.

„Proč?“

„On mně vyhrožoval.“

„Čím vám vyhrožoval? Že vás zabije? Že vám namlátí?“

„Taky, ale hlavně že mně udělá ostudu.“

Po dlouhém domlouvání vyjevila, že spatřovala ostudu v tom, že by se lidé dověděli o jejím manželství s Ferdou. Soud se obrátil na svědka.

„Prosím vás, pane Wiesnere, kdy u vás Trojan bydlil?“

„Prosím, když padal sníh.“

„Asi tak v lednu?“

„Jo, padal sníh, a on mně krad peníze. Dvacet korun, šestnáct korun... A když přestal padat sníh, tak ho kvartýrská vyhodila. On jí neplatil.“

Pan Trojan vyskočil: „To je drzá lež a pomsta! Asi pětkrát jsem mu vzal tři koruny.“

Předseda: „Pane svědku, chcete na Trojanovi náhradu?“

Ferda si opovržlivě změřil obžalovaného.

„Von nemá ani korunu. Nebo máš prachy? Tak dej sem!“

O paní Wiesnerové říkají spisy, že má pověst dobrou a že ještě nebyla trestána. Zato o panu Trojanovi se ví, že už třikrát seděl a že se štítí práce.

Soud na návrh státního zástupce dr. Svobody uznal Wiesnerovou vinnou zločinem zpronevěry a odsoudil ji do žaláře na šest měsíců s podmíněným odkladem trestu na čtyři roky. Za tu dobu musí Ferdovi nahradit škodu.

Pan Trojan dostal pro spoluvinu na zpronevěře, zločin nebezpečného vyhrožování a přestupek krádeže devět měsíců těžkého žaláře nepodmíněně. Po odpykání trestu půjde do donucovací pracovny.

Pan Trojan nejprve trest přijal, ale chtěl odklad. Když mu nebylo vyhověno, začal vřískat:

„Já to tak nenechám, trest neberu, to musí jít do Brna, pan státní proti mně štve, já na takový soudy kašlu, já se žádnýho soudu nebojím, jsem starý voják, byl jsem jako četař dvakrát zavřenej!“

Hulákal ještě po chodbě, až za ním zapadly dveře žalávní kobky. Zato Ferda zářil, když si odváděl manželku od soudu. Usmíval se na ni bezzubými ústy, hladil jí ruku a žvatlal jako děčko.

Lidové noviny 24. 7. 1935

Probuzení jednoho poplatníka

(Krajský soud v Praze)

Praha 24. července

Nyní je doba letních bytů, manželky se stěhují do boží přírody, aby užily zeleně, koupání a rozmlouvám o tom, jak je drahé živobyčí. A manželé? Některý je solidní, vypije si jedno pivo a pak vzpomíná na rodinu. Ale jsou takoví, kteří zapomínají na dobrá naučení a rádi si zašpásují. Tyto řádky mají být poučením pro tu druhou odrůdu manželů.

Jeden pán, už v letech, povoláním obchodník, který má daně v pořádku, velkou režii, ženu, tři děti a suché loupání v kříži, měl rodinu na venkově a byl blažen. Jde ten poplatník po ulici, točí se po lidech a najednou uvidí jednu slečnu. Ta dáma hodila po něm pohledem zkušené profesionálky, poplatník se s ní zastaví, mají spolu stručnou rozmluvu a potom vykročí spolu směrem ke Karlínu, kde je hotel jménem Nitra. Byli tam spolu hezkou chvíli a ten občan blaženě usnul.

Pokojská toho hotelu najednou uviděla zvláštní přírodní úkaz. Z okna hotelu sletěl najednou kabát. Pokojská se divila co to. Za chvíli padají kalhoty, polobotky, košile, spodky, kravata... podívala se z okna a uviděla muže, který tyto svršky sebral a upaloval pryč. Za chvíli odchází z pokoje ona slečna. Pokojská poznala, kolik uhodilo, a běžela pro strážníky.

Poplatník spal jako nevinné děčko a v spánku cítil, že jím někdo lomcuje. Když se probudil, uviděl, že u jeho lože stojí dva strážníci. Znepokojil se, protože byl, jako když ho Pánbůh

stvořil, styděl se za svou nahotu a chtěl se oblékat. Co to bylo všecko platné – šaty byly pryč, jenom ponožky zůstaly. Občan si zazoufal. Co dělat? Takhle přece nemůže jít mezi lidi. V hotelu se nad ním slitovali, sehnali mu nějaký úbor – to se ví, každý pes z jiné vsi –, ale lepší něco než nic.

Onu slečnu chytili. Byla to nějaká Karla Tesařová, sedmadvacetiletá prostitutka z povolání. Jejího společníka Václava Náprstka, zloděje a pasáka, ještě hledají. Senát vrchního rady Pazderského uznal podle návrhu státního zástupce dr. Svobody Tesařovou vinnou zločinem krádeže a odsoudil ji do žaláře na tři měsíce.

Slečna Tesařová si z trestu nic nedělala. Už je na to zvyklá. Zato svědek, postižený manžel; byl nešťastný. Zapřísahal se, že s onou slečnou nic neměl. Jakmile přišli do hotelu, hned usnul. Prosil, aby nepřišel do novin. Nemůžeme mu vyhovět a vydáváme ho tímto do domácího potrestání.

Lidové noviny 25. 7. 1935

To mu poradil vrchní čert

(Krajský soud v Praze)

Praha 25. července

Loni 7. prosince utekl z donucovací pracovny věhlasný zloděj Štěpán Bečvář. Z toho měl právě okres brandýský pramalou radost. Brandýs a okolí je totiž oblíbené působiště starého pracovníka, a proto jej okres už jednou vypověděl pro jeho neúnavnou činnost. Bečvář hned po svém útěku zapůsobil. V noci navštěvoval vily, sklepy, konzumní spolky a zásoboval se zbožím všeho druhu. Nepohrdl ani drobným zvířectvem. Jednomu chalupníkovi odvedl z chléva kozu, jinému ukradl sedmnáct slepic. Než ho chytili, spáchal jedenáct krádeží.

Včera předvedl dozorce toho pána se zeleným šibeničním obličejem před senát vrchního rady Noska. Rozložil se na lavici obžalovaných s gestem starého známého a oblíbeného frekventanta trestních soudů. Šestnáctkrát už tento jinoch seděl a každému na požádání může dát informace, kde je lepší menáž, zdali na Pankráci, nebo na Borech. Dlouho tvrdošijně zapíral, ale v záchvatu sdílnosti přece jednomu spoluvězni prozradil své společníky. Byli to manželé Josef a Antonie Stočesovi, a když policie přišla do jejich příbytku, tu našla

obchodní dům bohatě vybavený zbožím všeho druhu. Ve chlívku dumala i ukradená chalupníková koza a po dvorku čile pobíhala drůbež z cizích kurníků.

„Proč jste utekl z donucovací pracovny?“ ptal se soud.

„To mi poradil vrchní čert,“ odpovídá pan Bečvář hbitě.

Na všechny otázky odpovídá stejně. Když přiznává malou krádež, hned dodává, že mu ji poradil čert podřízeného významu. K větším krádežím jej nabádal vrchní čert a sám král pekel mu poručil, by se vrátil do brandýského okresu, odkud byl navždy vyhoštěn. Snad chtěl předstírat šílenství nebo si prostě dělal ze soudu šoufky.

Senát nedal na jeho zmatené řeči a vyměřil mu deset měsíců těžkého žaláře. Potom půjde zase tam, odkud utekl, do donucovací pracovny. Stočes dostal tři měsíce a jeho choť dva měsíce těžkého žaláře, oba nepodmíněně.

Předseda končí obvyklým upozorněním: „Proti tomuto trestu máte právo zmateční stížnosti, když se domníváte, že jste odsouzen být neměl, a odvolání, když se domníváte, že vám byl vyměřen trest příliš vysoký...“

Bečvář mávl rukou. Tohle zná už nazpaměť a říká: „Já to vezmu až podle toho, co mně poradí vrchní čert.“

Vrchní čert mu asi poradí, aby to vzal. Jinak se pan státní zástupce dr. Svoboda také odvolá a v Brně by Bečvářovi jistě přidali. To vrchní čert jistě dobře ví.

Lidové noviny 26. 7. 1935

Kterak zahrádkář vstoupil na zločinnou dráhu

(Krajský soud v Praze)

Praha 29. července

Ani nejstarší pamětníci nepamatují taková sucha, jako jsou letos. Veškeré rostlinstvo touží po vlažičce a šestačtyřicetiletý natěračský mistr Oldřich Pchera denně zkoumal oblohu a říkal: „A přšet nechce a nechce! Aby do toho už milion tuplovanejch hromů!“

Díval se na svoji zahrádku a srdce se mu kormoutilo. Vždyť on nic na světě neměl, jen tu zahrádku. Byl vdovec, slečny nepěstoval a hrál na fagot. Ve městě říkali, že měl, co se týče toho nástroje, velký cvik.

Zahrádka beznadějně hynula. Hynuly růže, oměje, fialy i čapí nůsek. Ovocné stromy zrezivěly žárem. Lakýrník Pchera se pro smutek ani neholil a zanedbával zevnějšek. Jinak to byl docela úhledný člověk, jenom potřeboval, aby trochu sprchlo.

V ten čas vydá starosta Bejšák nařízení, že se musí vodou šetřit. I zakázal zalévat zahrádky z obecního vodovodu. Mezi zahrádkáři vzniklo jitření. Říkali, že starostovi se to lehkou zakazuje. Žádnou zahrádku nemá a pro vodu nemá smysl. Lakýrník Pchera si řekl, že pro starostovo nařízení nedá zahynouti svému rostlinstvu.

A tak se stalo, že Pchera, takto člověk mírný, pomalý a lítostivý, vstoupil na dráhu zločinnou. Přihodilo se to v noci z 24. na 25. června.

Pchera v noci vstal, aby pokropil svoji zahrádku. Avšak starosta bděl. On se totiž rád napil. V hospodě se veselil uprostřed rozmarné společnosti. Jak noc pokračovala, občané se ubírali domů, jen starosta zůstal, pil pivo, pak vermut a nakonec rum. Jenom dvě slečny s ním vytrvaly a také pily rum.

Byly dvě hodiny, starosta se vymotal z hospody, po každé straně slečnu. Starosta byl vážný a kráčel nadmíru zpříma. Slečny se chechtaly. Najednou starosta uvidí Pchera, jak z hadice kropí zahrádku. Zastavil se u plotu a ptal se, jak tomu má rozumět. Neumí Pchera číst? Nečetl vyhlášku na obecním úřadě?

Pchera mu dal takovou odpověď: „Veškeré tvorstvo chce pít. Rostliny, jako živočichové. Květinky,“ povídá, „nemohou jít do hospody, aby se tam nachlastaly. Nemají z toho pojem jako náš pan starosta. Proto dobrý hospodář jim pití musí přinést. Starostovi nemusí, ten k nápojům trefí sám.“

Slovo dalo slovo, starostu přešlo opojení a začal mluvit náramně úředně. Z moci svého úřadu velel lakýrníkovi, aby nechal zalévání a odebral se do svého příbytku. Pchera, takto člověk mírný, pomalý a lítostivý, se rozzuřil. Praštil starostu kropenkou přes hlavu. Starosta se zamotal a pak ležel skoro tři neděle.

Před soudem ukazoval šrám na hlavě. Slečny, volané za svědkyně, říkaly, že to bylo tenkrát velké leknutí. Pchera prý byl velmi rozlícen a řval strašným hlasem. Starosta naopak

postupoval klidně a podle zákona. Pchera se celkem nehájil, jenom povídal, že neví, jak to přišlo. Stěžoval si, že starosta nemá uznání k jeho zahrádce.

Senát vrchního rady Hrušky byl k němu mírný. Obžalovaný nebyl dosud trestán, a tak soud kladl na váhu všechny polehčující okolnosti a vyměřil mu pouze dva měsíce žaláře s podmíněným odkladem trestu na dva roky.

Lidové noviny 30. 7. 1935

Věštkyňe, která si špatně prorokovala budoucnost

(Krajský soud v Praze)

Praha 5. srpna

V jednom domě na Malé Straně přes dvůr bydlila dáma v nejlepších letech a k té se chodívalo po zasklené pavlači. Dáma v nejlepších letech se jmenovala Magdaléna Sirková, ale na dveřích měla tabulku s nadpisem madame Popoff. Z toho jména může každý usoudit, že to byla věštkyňe. Byla to věhlasná věštkyňe, jíž nebylo skryto žádné tajemství. Byla proto velmi vyhledávána obecnstvem a prorokyně si nadělala slušné jmění.

Byl pak jakýsi Alois Caininger, osmadvacetiletý muž, který býval postupně úředníkem, potom agentem, také štábním kapitánem a jednou i inženýrem. V kriminále seděl sedmkrát. Ženat byl dvakrát.

Ten muž vyšel loni 28. listopadu ze žaláře a neměl peněz. Dověděl se náhodou o madame Popoff od jedné slečny, která byla číšnicí v pražském nočním podniku. Té slečně prorokovala věštkyňe, že si ji vezme továrník, vynálezce a slavný cestovatel. Číšnice proto věstkyni nadmíru velebila. Alois Caininger se zamyslel i rozhodl se, že věstkyni vyhledá.

Madame Popoff hádala Cainingerovi z ruky i karet a usoudila, že toho pána čeká velké štěstí skrze jednu blondýnu, ale musí si dát pozor na jednu brunetu, pro kterou bude mít velké svízele. Pan Caininger poslouchal roztržitě a díval se na věstkyni. Byla to velká blondýna; možná že měla odbarvené vlasy, ale na tom nezáleželo. Když věštkyňe domluvila, tu Caininger zaplatil poplatek a sám začal mluvit. Povídal, že je doktorem medicíny a že hodlá postavit sanatorium pro nervově choré ve zdravé lesnaté krajině. Věštkyňe jeho úmysl schválila. Pak si dali dostaveníčko.

Chodívali spolu na pivo i do biografu a někdy také na výlety. Věštkyni už táhla padesátka, ale myslila si: Proč by mně v mém životě neměla vzkvést láska? Byla to moudrá žena. Ale měla mít už z těch věcí pojem. Ráda poslouchala, když Caininger kreslil luzné obrázky budoucnosti. Před jejími zraky stavěl mladý muž vzdušné sanatorium a věštkyně chodila s knížkami do spořitelny vybírat, aby se už mohly kopat základy té velké budovy ve zdravé lesnaté krajině. Byla to hloupá žena a ty luzné přeludy jí přišly na 68 000 Kč, nepočítajíc běžnou režii, neboť pivo, biograf a výlety musila platit sama.

Ti dva milenci seděli jednou v restauraci na Zbraslavi, pojídali grundle a povídali si o lásce a o sanatoriu. Tu přijde najednou jeden nenápadný a dosti opilý pán a žádal pana Cainingera, aby ho následoval. Opilý pán byl totiž inspektor tajné policie, která se po Cainingerovi sháněla. Caininger udělal s jednou partou mnoho krádeží na venkově. Obžaloba státního zástupce dr. Svobody ho vinila, že vykradl se svými druhy několik konzumů a skladišť, a že se dokonce pokusil vloupat do jedné spořitelny.

Senát vrchního rady Wenera uznal Cainingera vinným zločinem krádeže a zločinu podvodu a vyměřil mu deset měsíců těžkého žaláře. Po trestu bude Caininger vyhoštěn. Náleží totiž do Polska.

Lidové noviny 6. 8. 1935

Znal jenom Kastu, ale k Novotnému se nechtěl hlásit

(Krajský soud v Praze)

Praha 6. srpna

Šel onehdy jakýsi pán Mezibranskou ulicí a najednou cítí, že ho někdo vzal kolem boků. Podívá se a vidí muže prostředního věku s usměvavým, radostným obličejem. Muž prostředního věku jásal: „Toníčku, kde se tu bereš? Tondo, ty kluku špatná, jak dlouho jsme se neviděli? Toníčku, to mám radost, že bych za to nevzal dukát.“

Ten pán se zarazil a na jeho obličej byl patrný div. Chtěl něco říci, ale nadšený muž středního věku mu nedal promluvit. Povykoval: „Víš, no tohle, podívejme se, no tohle... Kdo by si to byl pomyslel? A ty kluku špatná, abys dal o sobě vědět, to tě nenapadlo, vid', holomku! Kamarád je ti fuk, co?“

„Já...“ počal pán rozpačitě.

„To mně povíš až pak,“ přerušil ho muž středního věku. „Teď se musíme někde stavit, abysme zapili tu šťastnou náhodu.“

„Já...“ chtěl něco říci ten pán.

„Nic!“ vybafl muž středního věku energicky. „V hostinci mi všechno povíš. Nic, nic... se mnou půjdeš. Já tě zvu. Já platím. Já si to nechám stát nějaký krejcar. Tam mně všechno povíš, jak ses měl a cos dělal za ta leta.“

A vlekl toho pána k hostinci.

Ten pán chtěl asi ještě něco namítnout. Pak si to rozmyslil a mávl rukou.

Oba páni poobědvali. Pili už osmé pivo. Pán středního věku objednal kořalku. Pořád mluvil a vypravoval o sobě. Má na venkově železářský obchod, hodnou ženu a dvě děti. Ukazoval svému příteli fotografii.

„Hezká žena, hezké dívky,“ uznal ten pán, „ale copak je to platné, já už musím jít.“

„Nikam nepůjdeš!“ zařval muž středního věku. „Nejdřív musíš vypravovat, cos dělal od té doby, jak odešel z Kovelu. Kdyžs přišel od osmnácté kumpačky ke trojce.“

„Tady není žádný vypravování,“ odpověděl ten pán, „protože jsem v žádném Kovelu nebyl. Taky jsem nemoh přijít od osmnáctky k trojce. Já jsem ve frontě nebyl, protože jsem byl mindrtauglich. Já totiž měl rechma a sloužil jsem ve skladišti mundurů.“

„Jak to?“ podivil se muž středního věku. „Přece jseš Kasta?“

„Nikdy jsem nebyl žádný Kasta,“ odpověděl ten pán důrazně, „jsem totiž Novotný, tak už jdu.“

Senát vrchního rady Studnitzky soudil osmačtyřicetiletého obchodníka Jana Lukeše pro zločin veřejného násilí a zlomyslného poškození cizího vlastnictví. Lukeš byl obviněn, že objednal v hostinci U Šnablů jídlo a pití pro jakéhosi pana Novotného a potom odmítl platit s tím, že nezná žádného Novotného, ale že zná jenom pana Kastu. Když hostinský trval na zaplacení, tu Lukeš začal bouřit takovým způsobem, že museli zavolat strážníka. A obžaloba státního zástupce dr. Neureitra říká, že Lukeš srazil strážníkovi přílbu, že ho kousl do ruky a že museli

zavolat posilu, která teprve zuřivce zkrotila. Soud mu vyměřil tři měsíce těžkého žaláře s podmíněným odkladem trestu na tři roky.

Lidové noviny 7. 8. 1935

Pán v posteli

(Krajský soud v Praze)

Praha 8. srpna

Devětadvacátého června po půlnoci asi o 2. hodině uviděl hlídač v okně jedné dejvické vily světlo. Zdálo se mu, že se po staženém závěsu pohybuje stín. Na zahradě zuřivě štěkal pes. Hlídači byla ta situace podezřelá, i došel na blízkou policejní strážnici a brzy se vrátil s policejní patrolou.

Strážníci zvonili u dveří, ale dlouho jim nikdo neotvíral. Minuly chvíle napjatého čekání a policie se obávala, že se v domě stalo neštěstí.

Konečně po drahé době zaslechli kroky. Dveře zaskřípaly a v nich se objevila dáma v nočním úboru. Byla krajně rozčilená. Zachytila se pažení dveří, aby si vydychla.

Strážníci se ptali, co se děje.

„Nic... nic, páni...“, breptala ta dáma. „Prosím vás... jděte, jděte... já už sama... já jen měla divný sen... proboha, odejděte...“

Strážníci na sebe pohlédli. Chvilku uvažovali a pozorovali onu ženu, která se třásla na celém těle. Konečně jeden z nich povídá: „Myslím, že bychom se přece jenom měli podívat nahoru. Paní, ved'te nás do ložnice.“

Dáma sepjala ruce.

„Jenom to ne,“ úpěla, „to by byla moje smrt!“

Strážníci pokrčili rameny. Služba je služba. V ložnici rozsvítili světlo a spatřili v manželské posteli muže v nočním prádle. Ten muž měl ruce pohodlně složené za hlavou a drze se usmíval.

„A tak,“ udělali si strážníci a měli se k odchodu, „to je ovšem něco jiného!“

Ale jeden z nich se zadíval na obličej onoho pána. Zdál se mu povědomý. Mimoděk se rozhlédl po místnosti. Spatřil ošumělé šaty přehozené přes židli. Na stole stála elektrická lampička.

Strážníkovi najednou svitlo v hlavě.

„Štroble, vstaň!“ zahřměl. „Ustroj se, půjdeš s námi!“

Muž v lůžku se pokoušel zapírat.

„Já nejsem žádný Štrobl,“ řekl. „To jste si to, páni, spletli. Já jsem Vodička Jindřich a mám s touhle paní známost.“

Dáma zaplakala.

Ale strážníci byli doma. Jak by neznali Emanuela Štrobla, sedmatřicetiletého modeláře a těžkého kriminálního! A jeden strážník povídá té dámě vyčítavě: „Paní, to nám nesmíte lhát. Mohla byste mít z toho potahování pro nadřívání zločincům!“

„Když on,“ vzlykala dáma, „když on mně říkal, že mě zabije, že mně udělá ostudu, když ho nebudu krýt...“

„Ano, to jsou věci!“ vzdychl si jeden strážník. „No, my pana Štrobla náhodou známe. Ničeho se nemusíte bát, my už to s ním sfouknem.“

A pan Štrobl dostal branzolety a strážníci si ho odvedli.

Dnes seděl před senátem vrchního rady dr. Hrušky pro zločin nedokonané krádeže a zločin vydírání. Svědkyně byla to žena bankovního úředníka – líčila s pláčem svou historii. Tu noc byla ve vile sama. Manžel odjel na cestu. Najednou jí v noci probudí šramot. Spatřila ve světelném kuželu elektrické lampičky chlapa, který si prohlížel zásuvku psacího stolu. Vykřikla. Ale ten muž jí poručil vyhrůžným hlasem, aby byla zticha, jinak že bude zle. A ukázal jí kapesní nůž. Paní se schoulila pod podušku a ani nedutala.

Pes štěkal, zloděj potichu sakroval a snažil se rychle něco sebrat, aby už mohl zmizet. Potom slyšeli hlasy, u dveří se ozvalo zvonění. Zloděj viděl, že je zle, a rozhodl se k drzému kroku. Svlékl se a lehl si do postele a řekl: „Až přijdou nahoru, tak budete říkat, že jsem váš mileneček, který vás navštívil – jinak – to víte, se mnou není žádná legrace!“

Pan Štrobl připustil, že šel do vily krást, ale rozhodně popíral, že by byl té paní vyhrožoval. Na otázku, proč si tedy lehl do postele, řekl s křivým úsměškem: „To víte, člověk je unavený po těžké práci a chce si trochu odpočinout. To holt už jiný nebude.“

Rozumí se, že soud neuvěřil zloději, který absolvoval celkem už dvacet pět trestů pro krádeže a různé násilnosti. Soud uznal na návrh státního zástupce dr. Mejstříka obžalovaného vinným podle obžaloby a vyměřil mu dva roky těžkého žaláře. Po trestu ho čeká donucovací pracovna.

Obžalovaný trest přijal, ale zmínka o donucovací pracovně ho rozčilila. Počal křičet: „Já do rajtačky nechci! Tohle neberu! Já se odvolávám!“

Dozorci zuřivce zkrotili a odvedli ho.

Lidové noviny 9. 8. 1935

Pohádka očí mých...

(Krajský soud v Praze)

Praha 9. srpna

Nejprve byl účetním, ale vyhodili ho pro neschopnost. Pak byl inkasistou, ale zpronevěřil peníze. Zavřeli ho. Byl také agentem, ale fingoval objednávky. Pak se přirozeným během osudu a věcí stal filmovým režisérem a podnikatelem v jedné osobě.

Jmenoval se Jeffrey K. Hnik, a když se povýšil na filmového umělce, oděl se ovšem v pumpky, na hlavu si posadil rádiovku a do úst zastrčil krátkou dýmku. Potom samo sebou dával do novin inzeráty, že hledá vhodné představitele pro svůj film, jenž zajisté vzbudí nebývalou senzaci.

Přihlásilo se mu množství dam, jež uléhající do pruhovaných peřin sní o kariéře hvězd hollywoodských. Bylo mnoho těch nadějných umělkyně. Staré, mladé, tlusté, tenké, libové i prorostlé. Také mnoho holičských pomocníků a zubních techniků bez místa.

Režisér a podnikatel Jeffrey K. Hnik pohrdl muži. Neměli peníze. Avšak s dámami dlouze a láskyplně konferoval v kavárně při černé kávě. Vypravoval, že hodlá natočit filmové drama z vysokých kruhů, jehož jméno bude Pohádka očí mých... V tom filmu bude vystupovat mladý

šlechtic, náramný milionář, hezký a šlechetný mladík, majitel auta a velký sportovec, jemuž za manželku budou nabízet bohatou dívku z vysokých kruhů; on však pohrdne touto výhodnou partií a oblíbí si chudou písáčku. Po mnohých překážkách se ti dva mladí lidé vezmou a odjedou na Riviéru. Režisér Jeffrey K. Hnik sám složil k tomuto kousku hudbu. A pískal na hubu příští představitelce hlavní role význačný šlágr. Lidé v kavárně se ohlíželi a mnohý nervózní pán reptal.

Hlavní roli mělo hrát celkem osm dam. Všechny už byly přes čtyřicet, některé byly tlusté, jiné dýchavičné a většinou měly falešný chrup. Ony však o tom nevěděly, pokládaly se za mladé, štíhlé a ne nepodobné Gretě Garbo. Všechny však měly velmi důležitý předpoklad pro filmové umění: měly peníze na knížkách.

A umělec Jeffrey K. Hnik bral jednu po druhé do přírody; měl s sebou takovou truhličku s klikou. Starší dámy se na rozkaz všelijak kroutily, obracely oči v sloup a režisér točil klikou. Všem dámám, co měly peníze na knížkách, říkal nadšeně, že jsou náramně fotogenní, mluvil odborně o záběrech, detailech a půldetailech a podobně učených věcech, a starší nadšené dámy už viděly, jak svým zjevem dobývají světa. Potom chodily s knížkou do spořitelny a cpaly peníze do filmového umělce Jeffreye K. Hnika.

Každý filmový umělec nemá štěstí. Některého totiž zavřou. Jeffrey K. Hnik náležel k tomu nešťastnému druhu. Nepříznivý osud mu nedopřál, aby rozvinul svůj talent v plné nádheře.

Předvádění společenského filmového dramatu Pohádka očí mých... konalo se před senátem vrchního rady Novotného za účasti státního zástupce dr. Neureitra a četných interesentů, zejména osmi představitelk první hlavní role. Film Pohádka očí mých... vzbudil zaslouženou pozornost. Režisér a podnikatel Jeffrey K. Hnik sklídl spontánní úspěch: dostal osm měsíců těžkého žaláře nepodmíněně. S výměrem trestu nebyl spokojen. Očekával asi za svůj film modrou stuhu nebo zlatou medaili.

Lidové noviny 10. 8. 1935

Vzdělávací a hospodářský spolek

Spokojená mysl

(Krajský soud v Praze)

Praha 10. srpna

Josef Pivec, osmatřicetiletý bývalý malíř pokojů, dal si narůst plnovous a dlouhé vlasy. Potom se podpisoval Joža Pivec-Borovanský. A pak se stal myslitelem.

Joža Pivec-Borovanský pozoroval, že v posledních letech upadla vzdělanost. Joža Pivec-Borovanský strašil vzdělaností, jinak by přece nenosil plnovous. I rozhodl se, že vzdělanost povznese, kdyby na sůl nebylo. A založil spolek s názvem Spokojená mysl. Čtenářský, vzdělávací, vzájemně se podporující a hospodářský spolek.

Sám se učinil předsedou a pokladníkem. Jeho plnovous přilákal dosti členů, hlavně z řad starších dám. Těmto dámám přednášel o původu světa, o astronomii, o Písmě svatém, o tom, kterak vést domácnost, o výchově zanedbaných dítek, o hradech a zámcích českých, o stravě vegetářské a o užitečnosti střádalství. Členy také vyučoval umění, kterak dýchatí a ukládati peníze do společné pokladny. Hlavně pak varoval od pití lihových nápojů.

Vedle toho prodával přípravky k leštění kovů, pro vzrůst vlasů, baldriánové kapky proti žaludeční nevolnosti, obchodoval se starým šatstvem a dohazoval ženichy a nevěsty. Také zapřádal milostné poměry se staršími členkami.

Hodně propagoval písemnictví za účelem zvýšení vzdělanosti. Proto si objednával knihy od různých nakladatelství.

Dařilo se mu dobře, spokojeně si pěstil plnovous a trochu ztloustl. Ve volných chvílích chodil po hospodách, pil pivo, víno, ba i kořalky a v obžerství zapomínal na trudy a trampoty života vezdejšího. Maje dobré srdce a mysl přístupnou dojmům, hostil pouliční děvčata a pěl s nimi v družném kruhu nemravné písničky. Tak to bylo v pořádku. V úředních hodinách byl prorok, který doporučoval řádnou životosprávu a šířil ušlechtilé ideje, po práci však si rád zavdal a poveselil se.

A tak čas prechal v příjemném střídání, i přišel den, kdy se konala valná hromada spolku Spokojená mysl. Valná hromada byla bouřlivá. Moc se při ní křičelo a bouchalo do stolu. Ukázalo se, že spolková pokladna je prázdná a předseda nemohl dátí uspokojující odpověď,

co se týče vyprázdněné pokladny. Členstvo mělo za to, že předseda společné jmění prochlatal. I dávalo průchod svým citům tím, že ho rvalo za pačesy a poplenilo mu bradu.

Mnohé firmy přikvačily na policejní ředitelství s nářkem, že pan Pivec vylákal z nich zboží všeho druhu, zboží pak nezaplatil a prodal dále. Potom jedna členka projevila podezření, že prorok jí ukradl zlatou brož, posázenou opály a akvamaríny. Policie proroka vsadila za mříže.

Když pak Pivec seděl před senátem vrchního rady dr. Kaplana, neměl už plnovous a hlavu měl dohola ostříhanou. Zato však byl ozdoben červenou páskou vyšetřovance. Všechno popíral. Řádně vedl hospodářství spolku, na všechno dostával stvrzenky, ale nemůže za to, že se stvrzenky ztratily. Naznačoval, že trpí za svou osvětovou činnost. Stal se obětí temných živlů, které žehrají proti vzdělání a jsou proti povznesení lidových vrstev.

Jeho výmluvnost na soud nepůsobila. Hlavně proto, že prorok už několikrát seděl v kriminále pro různé majetkové delikty. Zpráva o pověsti říká o něm, že je to individuum cizímu majetku nebezpečné. Policii je znám pro pohoršlivý a zhýralý život. Pivec dostal šest měsíců těžkého žaláře, ovšem nepodmíněně. Státní zástupce dr. Svoboda se odvolal do nízké výměry trestu.

Lidové noviny 11. 8. 1935

Albínka a Valentin

(Krajský soud v Praze)

Praha 12. srpna

Manželé Humhálkovi měli jedinou dceru a ta se jmenovala Albínka. Bylo jí osmadvacet roků, postavy byla spíše menší, obtloustlá, jemné pleti a snivých očí. Povahy byla dobré a trochu byla náchylná k pláči. V domácích pracích dobře vycvičená. Bohatá nevěsta a přitom slušná žena. Humhálkovi hledali pro ni ženicha.

Valentin Pajkrť, dvaadvacetiletý soukromník, byl jediným synem své matičky. Byl to pán skoro dva metry vysoký a vážil sto dvacet kg. Dovedl sníst na posedění vykrmenou husu a vypil jako nic pětadvacet plzeňských. Měl bas, a když zpíval, okna se třásla, jako když kolem jede sentinel, naložený železnými tyčemi. Matinka se o něho bála, ježto byl zdraví chatrného, balila ho do flanelu, aby nedostal suchou nemoc.

Čilý dohazovač svedl dohromady Albínku s Valentinem. Matinka ho přivezla do domácnosti Humhálkových, potom se s ním rozžehkala křížkem a pravila: „Pane Humhálku a paní Humhálková, svěřuji vám svého syna, největší poklad svůj. Zacházejte s ním šetrně. On je to jemný hoch a zdraví je chatrného. Nesmí se rozčilovati, neboť potom mívá šeredné sny a ráno jej trápí žáha. Je to ušlechtilá, bohatá duše, a když budete chtít, zazpívá vám veselou písničku. Ale moc zpívat nesmí, protože by mu to namohlo prsa. Já nyní musím odjet a čekat na brzkou zprávu co a jak. Přála bych si, aby se to dalo dohromady, protože se velmi těším na vnoučátka.“

Tuto řeč poslouchal Valentin s cudně sklopeným zrakem a Albínka se rděla. Humhálkovi slíbili staré matiče, že učiní vše možné, aby se ženichovi u nich líbilo.

Ženich chodil k Humhálkovým na oběd; jeden den byly plíčka nakyselo, druhý den svíčková, třetí vepřová. Valentin moc řečí nenadělal. Nabíral si na talíř pláty masa, jedl, vestu si povolil a funěl. Služka musila lítat pro pivo. Nevěsty si nic nevšímal. Jenom jí šilhal po talíři, a když něco zbylo, přitáhl nevěstin talíř k sobě, snědl zbytek a filozofoval, že by bylo škoda to vyhodit.

Po obědě spal, a když se probudil, řval: „Tu zdá se mi, že zřím ty tahy známé...“ a zděšení sousedé vybíhali a koukali, co se děje.

Starý Humhálek vrtěl hlavou a jednoho dne pravil své manželce: „Toho chlapa musíme vyhodit, protože to není ženich podle mého gusta. Vždyť on by nás sežral. Ono to s ním není k vydržení. Radši bych živil celou kumpanii vojáků než toho brunclíka.“

„Tak ho vyhod’“, mínila manželka, „já bych se s ním usoužila. I takový slon má víc uznání než on. A to chce být ženichem.“

„Tak už zas můžete odjet“, pravil pan Humhálek ženichovi druhého dne. „My jsme si to totiž jinak představovali.“

„Jsem rád“, děl ženich cynicky, „protože jsem u vás náramně vyhladověl. Jídlo nestojí zanic a Albínka se mi nelíbí. Je taková hubená. A vy jste sprostáci. Já jsem lepší člověk a mně musíte víc mastit. U vás se šetří mastidlem. Jste holota, to je marné.“

Humhálek si nedal sáhnout na čest. Trochu rýpl ženicha do boku a on se řítíl ze schodů.

Pak bylo chvílku ticho, načež zařinčelo u Humhálkových okno a kámen velký jak milník vletěl do ložnice. Pod okny řádil bas: „Všechny vás pobiju, všechno rozbiju, se mnou si nehrejte. Já jsem jednomu vykloubil ruku a byl to chytřejší a fajnovější pán než vy.“

Zavolali strážníka, zavolali dva, bylo to všechno málo, musila přijít celá pohotovost, než ženicha vtěsnali do košatinky.

Senát vrchního rady Kryštůfka soudil ženicha pro zločin veřejného násilí a přestupek urážky strážce. Obžalovaný nedovedl na svou obranu uvésti nic jiného, než že byl rozčilen.

„Já nevěděl hladem, co dělám,“ řekl.

Pan Humhálek si přinesl k soudu veliký arch papíru. Na tom bylo pečlivě napsáno, co ženich snědl a vypil.

„Kdo mi to zaplatí?“ ptal se úzkostlivě. „Já přece to nemůžu škodovat.“

Byl se svými nároky odkázán na pořad práva soukromého.

Valentin dostal tři měsíce těžkého žaláře s podmíněným odkladem trestu na dva roky. Zařval: „Trest přijímám a děkuju za poučení.“ Žalobu zastupoval veřejný zástupce dr. Šíba.

Lidové noviny 13. 8. 1935

Vzal to za starostu, a co z toho měl

(Krajský soud v Praze)

Praha 14. srpna

Starosta Julius Cejn chtěl právě kolegovi spoluhráči jít pod desítku, už kroužil kulovým filkem nad hlavou, už se chystal kartou praštit o stůl, když tu přiběhl pasáček vepřů Antonín a pošeptá starostovi, že jeho dcera Anna se prochází po panketu s nějakým chlapem.

Starosta zastrčil kulového filka mezi ostatní karty, popadl klobouk a hůl a řítit se do tmy. Za ním volal nějaký Lajblík, který do té doby kibicoval: „Starosto, mám to vzít za tebe?“ Starosta Starosta se ohnal rukou a něco zabručel. Mohlo to být ano anebo ne, kdopak se dneska v obecních starostech vyzná. Spoluhráči však povídali, jen to vem, Lajblíku, však starosta tu

bude vcukuletu. Lajblík vzal karty do ruky, vztyčil se a všecek okřál. Rád by byl hrál v karty, ale měl jenom chalupu, v ní kupu dětí a jeho pole byla samá mokřina.

Starosta Julius Cejn kvačil přes náves podél rybníčku, podél kapličky a skladiště hasičského náčiní a brzy spatřil svoji dceru, ona se vodí s nějakým Bázlerem, co handloval s dobyt看em. Dcera starostova si snad povídala s handlířem dobytka o hvězdičkách, ale starosta neměl rád tuhle astronomii. Věděl, kam to vede, neboť sám měl několik nemanželských dětí, roztroušených po celém politickém okrese. Tak tedy vyrazil válečný pokřik a honil toho, co handloval s dobyt看em, vojtěškou, jabloňovým sadem, kolem živého plotu, kolem lomu, po dolinách a výšinách, a když ho dopadl, zvalchoval mu kůži. Bázler přijal ponaučení a maminka mu dávala obklady.

Starosta se vrátil do hospody a supěl. Podívá se na stůl a táže se chalupníka Lajblíka: „Kde jsou peníze?“

„Veškerá hotovost je tatam!“ odvětil chalupník. „Oni mně nedali kartu, a když jsem něco měl, tak mně to vzali na turcha. A ještě jsem dlužen panu Koulovi, radnímu, jeden zlatník a 35 krejcarů. V pořádku jsem karty přijal, v pořádku je odvádím.“ A chalupník ustoupil do pozadí.

Starosta nerad slyšel tuto řeč. Byl ještě rozčilen, že se mu dcera spouští s člověkem, který nic nemá a nedávno ho vzali za rekruta. A tadyhle chalupník, co taky nic nemá, mu prohrává celý bankal.

Zasupěl: „Kdo ti velel, abys to za mě bral, když se neumíš na karty podívat? Hrej si za své, ale ne za cizí!“

Chalupník Lajblík ležel pak tři neděle. Měl nejdřív ruku v sádře, pak ji nosil na obvaze. Doktor mu radil, aby se šetřil. Ještě dnes mu paní chalupníková přikládá na kříž křenové placky.

Starosta Julius Cejn seděl dnes před senátem vrchního rady dr. Hrušky, obžalován ze zločinu těžkého ublížení na těle. Povídal, že byl tak rozčilen, že nevěděl, co dělá. Rozhněvalo ho, když mu spoluhráči vylíčili, jak Lajblík hraje. A starosta mínil, že nemusilo na to neštěstí dojít, kdyby byl chalupník dal kartě, co jí patřilo. Starosta pak naznačil, že vypil asi osm pív, což sloučeno s rozčilením nad nezdárnou dcerou dávalo dohromady výbušnou látku.

Soud tohle všechno uvážil a vyměřil obžalovanému pouze tři měsíce těžkého žaláře s podmíněným odkladem trestu na tři roky.

Lidové noviny 15. 8. 1935

Podvedený učitel plavby

(Krajský soud v Praze)

Praha 15. srpna

Jakýsi mladík jménem Josef Pejšák projevil ondyno, že by se rád naučil plavat. Bývalý krejčovský pomocník, nyní osmadvacetiletý lázeňský mistr Čeněk Cour nato prohlásil, že ho plovat naučí, a hned ho vzal do prádla. Nejprve byla hodina teorie. Cour ukazuje na suchu, jak si má řádný plavec počínat, rozpažoval ruce, mrskal nohama a všechny takové věci a žák musel to dělat po něm. Když pak Pejšák nasál do sebe vědomosti, vzal ho učitel na vodu. Žák sebou mrskal ve vodě, činil se horlivě a učitel pokřikoval a – dva tři, a – dva tři – nespěchat, pěkně zvolna...

Potom žák vylezl z vody, otřásl se, mistr ho pochválil, že si ve vodě počíná řádně a inteligentně, žák byl dojat a pověděl svému učiteli, že se mu odslouží, že se nechá vidět. Mistr skromně odvětil, že to jako nespěchá, že se žák může ukázat za několik lekcí, až bude z něho perfektní plavec.

Najednou Pejšák povídá: „A teď bych to chtěl zkusit sám.“

Učitel ho varoval, žák ještě tak daleko nedospěl, aby mohl opustit gurtu. Žák však nedbal. Žák vylezl na vysokou věž, napřáhl ruce a půvabným přemetem se vrhl do hloubky. Chvilku se neukazoval, mistr zabědoval, myslil, že přišel o žáka, a spustil alarm. Avšak žák se vynořil, otřásl se a potom krauloval, ploval na prsa i na zádech, i ukázalo se, že je to znamenitý plavec.

Cour se zatetelil zlostí. Seznal, že si žák udělal z něho legraci. Diváci se náramně bavili. Jejich veselostí popuzen umínil si mistr plavby, že posměváčka důkladně potrestá.

Když pak Pejšák vylezl z vody, tu se mistr plavby po něm rozehnal. Pejšák se dal na útěk a lázeňský ho honil kolem plovárny. Učitel i žák skákali přes ležící těla, která se tu shromáždila

za příčinou opalování, v tom zmatku šlápli mnohému na obličej, žák prchl do restaurace, učitel za ním, převrhli láhev sodovky, smetli na zem míchaný salám, hosté křičeli a šermovali rukama, žák se uchýlil do kuchyně, udělal zmatek mezi kastroly, učitel za ním a povykoval, že toho lumpa musí jednak přizabít, pak zmrzačit, pak nadosmrti zabít, aby se naučil vážit si učitelů plavby.

Žák vyběhl z kuchyně na silnici, mistr plavby zdvihl ohromný kámen a věštil, že za chvíli Pejšák bude mít ten kámen v hlavě, což bylo nemožné, protože ten kámen byl dvakrát tak veliký jako Pejšákova hlava. Podvodný žák se pak uchýlil do jedné chaty, mistr plavby čekal tam až do večera, žíznil po pomstě. Pejšák se pak odplížil pod pláštěm noci a slyšel, jak mistr huláká, že mu to nebude darováno, že ho zničí, že ho najde, kdyby se před ním skryl pod zemí.

Samosoudce vrchní rada Kryštůfek soudil lázeňského mistra pro zločin nebezpečného vyhrožování. To měl tedy učitel plavby za svou dobrou vůli. Pejšák se před soudem přece jenom zastyděl, neboť cítil, že není bez viny a že zbytečně rozčilil mistra plavby. Prohlásil tedy, že neměl z vyhrůžek obžalovaného strach, a tak soudce po skončeném líčení mistra plavby osvobodil.

Lidové noviny 16. 8. 1935

Netrpělivý fanouš

(Krajský soud v Praze)

Praha 16. srpna

V hostinci U Tří tovaryšů pojídali hosté svůj oběd. Obsluhoval je číšník Jaromír Loquens.

Číšník byl strašně nervózní. Zdálo se mu, že hosté pomalu jedí. A proč byl ten číšník nervózní? Protože se měl odpoledne konat mezinárodní zápas Slavia – First Vienna a Loquens musil být přítomen tomuto významnému utkání, protože náležel k veleobci sportovně uvědomělého obecnstva.

Hosté měli celkem uznání. Rychle pojedli, zaplatili a šli po svých. Jen jeden pán se neměl k odchodu. Byl to muž menší postavy, celkem plešatý a rozvážně srkal polévku. Asi nevěděl, že na Letné bude napínavý zápas.

Číšník zíral s nenávistí na pomalého hosta, který pořád solil polévku a stříkal do ní koření.

„Takhle přijdu o předzápas!“ vzdychal Loquens zoufale, „ten člověk nemá svědomí.“

Pán se koukal do večerníku a rozšafně nabíral lžicí.

Číšník se podíval na hodinky.

„Propánička,“ zachvěl se, „takhle zameškám losování!“

Host foukal do lžice a soustředěně se díval do večerníku.

Číšník se podíval na hodinky.

Teď už manšafy vběhly do hřiště, a ten člověk nemá polévku sněděnou. Jsem ztracen. Abych se šel rovnou oběsit.

Pak se najednou rozhodl. Běžel do kuchyně a přinesl hostu maso, moučnick a černou kávu. Postavil pokrmy před hosta a zašveholil: „Platiti račte?“

„Co vás napadá?“ odvětil host. „Ještě nemám polévku v sobě, a už nesete ostatní. Vždyť to vystydne! Musí jít pěkně jedno po druhém.“

Číšník pocítil, že v něm zakloktala zlost. Ostatně teď už je jistě výkop. Slavie obléhá branku soupeřovu, a nádherná rána Svobodova jen taktak že se neujala...

A číšník zapomněl na své vychování. Zaskřípěl: „Když neumíte jíst, tak jděte jinam, tohle není žádné jídlo. Člověk by z vás vyrost.“

Číšník Loquens má panu vrchnímu radovi Sýkorovi vysvětlit, jak to přišlo, že svému zaměstnavateli převrátil poličku s nádobím, že jakéhosi pána vynesl z lokálu a posadil ho na chodník, že hostinskému způsobil modřinu zvicí pětikoruny a že službu konajícího strážníka slovem urazil. Obžalovaný všechno pokorně přiznává a říká, že už je potrestán dost: tenkrát se totiž nedostal na zápas Slavie – First Vienna. Místo toho musil sedět v policejní separaci ve společnosti zločinců. A přišel o místo, neboť jeho zaměstnavatel nechce mít ve svém podniku takové fanoušky.

Soudce uvážil, že obžalovaný jednal v pochopitelném rozčilení, vyměřil mu pouze dva měsíce žaláře, dokonce podmíněně, neboť číšník Loquens je jinak slušný člověk a těší se dobré pověsti. Ale moc fandí, a to je velká chyba.

Utiskovaný věřitel

(Přestupkový soud v Praze)

Praha 17. srpna

Jiljí Hadraba byl k panu Eustachovi T. dosti zdvořilý. Dobře se bavíval o celkové situaci. Jednoho dne požádal Hadraba pana Eustacha o půjčku „100 Kč do pondělka. Určitě. Čestné slovo.“

„Ó, prosím, prosím,“ usmíval se Eustach, „jen račte. Rád posloužím.“ Byl to měkký jemný člověk, ten pan Eustach.

Pohovořili si o celkové situaci a pak se rozešli.

Od této chvíle se Hadraba nějak změnil. Oblíbil si podivné mravy. Uvidí například sedět Eustacha v kavárně ve společnosti.

Eustach se rdí a je mu to žinantní před společností.

Přišel pondělek, druhý pondělek, třetí, ono to vůbec utíká, ani se nenadějem. Hadraba stovku nevrací. Ale nevyhýbá se svému věřiteli, naopak se k němu bouřlivě hlásí. Tuhle ho potkal, s nějakou slečnou a hned hlaholil: „Nazdar, věřiteli. Jak se máte, věřiteli? Chtěl byste toho stováka? Jen mějte maličko strpení, všechno bude. Teď je ta krize. Až se trochu uvolním.“

Eustach kouká na druhou stranu a slečna povídá: „Vy máte peníze mezi lidmi? Nejste tak trochu lehkomyšlný?“

Eustachovi je to dvojnásob nemilé, protože ta slečna je jeho snoubenka a on s ní má vyženit prosperující obchod. I zabreptal: „To on jenom žertuje, je takový šprýmař. Kdepak bych já měl stováky na rozhazování.“

„Proto,“ udělala si snoubenka podezíravě.

Hadrabovy mravy se vůči hledě kazí. Jaké on s tou stovkou nadělá aféry, to je k neuvěření. Má dojem, že onen dluh utvořil mezi ním a věřitelem intimní pouto. Z ničeho nic začíná mu tykat.

Tuhle ho zase potká. Eustach jde s nevěstou a budoucí tchyní nakupovat věci do výbavy. Hadraba chytne Eustacha pod paží a začne jím lomcovat.

„Jak se máš, starej válečníku? Jak žiješ, ty kluku špatná?“

Eustach koktá a chce se pana Hadraby zbavit. Ten však slečně a budoucí tchyni potřásá pravicí a povídá:

„Hadraba, těší mne. My jsme s Eustachem moc prodělali. Kolikrát jsme spolu byli v noci na tahu. Těch nápojů, co jsme spolu ve zdraví vypili.“

Přihmuřuje lišácky oči a dodává: „Taky děvčata byla. Hezké slečny, Eustach má rád hezké slečny. Já taky. – My jsme spolu jedna ruka. Slečny ho mají rády, protože není špína. Mně půjčí stováka. Má lehkou ruku.“

„Podívejme se,“ protáhla budoucí tchyně.

Brzy potom dala mu snoubenka vědět, že z veselky nic nebude. Nemůže dát ruku ke společnému žití lehkomyšlnému člověku.

Eustach se zarmoutil a vrhl se do víru života, aby zapomněl na svůj žal. A tak jednou tančil čaj o páté. Hudba hrála fox a Eustach hopsal s jednou dámou. Hudba utichne a Eustach slyší: „Koukejte, to má být můj věřitel. Ne ten, kam se díváte, ten, co tančí s tou dlouhou, jo ten, takový zakrslík, malý človíček, ale bývá někdy při penězích. Počkejte, já vás seznámím.“

I vrhl se do tanečního parketu, vylovil Eustacha a vlekl ho ke svému stolu. „To je on,“ hlásal četné společnosti, „víte, jak jsem říkal, že jsem mu dlužen stováka. Že byste to neřekli, co? Takový neouroda, nos má jak bramboru a obličej samý uher. A je to věřitel. To by nikdo neřek, co? Na zdraví, Eustachu, ty starej košťálníku. Stováka bys chtěl, co? Bude, bude, jen co se to obrátí. Nemusíš dělat na mne takovej obličej...“

Eustach si říká, co já mám zkoušet od takového sprostáka, já to dám doktorovi.

A také dal. Včera se mělo konat líčení pro ublížení na cti před okresním soudcem dr. Jednorožcem. Místo obžalovaného přišla však zpráva, že Hadraba se nemůže dostavit pro okamžitou indispozici. On totiž byl právě v policejní separaci, kam ho vsadili pro opilství a výtržnosti. Líčení bylo proto na neurčito odloženo.

Lidové noviny 18. 8. 1935

Podivné obchodování

(Krajský soud v Praze)

Praha 24. srpna

Ten den neměl pán jménem Kroňha mnoho na práci. Bloumal tedy ulicemi, až přišel do Nuslí. Tam uviděl dámu, která z okna vyklepávala utěrku. Pán stál a koukal. Dáma se na něho povzbudivě usmála. Pan Kroňha nebyl žádný světák, ni zjevem, ni povahou. Bylo mu tedy divné, proč se na něho dáma usmívá. Protože ta dáma nepřestávala házet očkem, probudila se v tom muži domýšlivost a on pocítil pýchu dobyvatele. Hned nato klusal po schodech nahoru. Dáma už ho čekala ve dveřích, položila prst na ústa a vedla ho dál. Pán vstoupil do plyšového a dečkového příbytku. Dáma ho usadila do křesla a vzdávala mu čest jako vzácnému hostu; pak mu předvedla dvě dívky a přiměla je, aby pánovi odříkaly básničku. Panu Kroňhovi to bylo divné, protože očekával něco jiného než poezii. Nicméně vyslechl zdvořile přednes. Dívky odříkaly básničku, dostaly bonbon a matinka jim řekla, ať si jdou hezky hrát. Dívky zpěvavě pozdravily a způsobně se vzdálily, vedouce se za ruku. Pan Kroňha musil uznat, že dívky jsou dobře vedené, ale bylo mu to divné, že právě on má být svědkem, že za dnešní doby je výchova dítek na výši. Ale dáma byla dosti úhledná, a jak se později ukázalo, byla svolná vnésti trochu paprsků do všedního života pana Kroňhy.

Hodiny mile ubíhaly a najednou venku zarachotil klíč. Vešel do příbytku pán; ani velký, ani malý, ale zavalitý, se vzpurnou ježatou hlavou. Pan Kroňha se zachvěl, neboť úbor té dámy byl v oné chvíli trochu v nepořádku a Kroňha ji objímal kolem pasu. Dáma se však nic nepolekala, ale přívětivě se usmívajíc, představila panu Kroňhovi ježatou hlavu slovy: „To je totiž můj choť.“

„Á,“ udělal si ježatý pán, „tak vy jste ten pán, co přišel koupit vysavač prachu? Hned vám to přinesu. Je to přístroj primisima. Budete spokojen.“ A ruče přinesl cosi, co skutečně mohlo být kdysi vysavačem prachu. A hned jmenoval cenu. Byla neúměrná jakosti předmětu.

Pan Kroňha otevřel s podivením ústa, neboť byl vzdálen myšlenky, aby kupoval vysavače prachu. Avšak dáma na něho mrkala a tu svědek pochopil, že má před sebou manžela, jenž netuší, co v srdci jeho choti se děje. Ochotně vyjevil, že koupí vysavač, že už si dávno přál mít takový znamenitý předmět v domácnosti. Litoval jenom, že nemá u sebe tolik peněz, aby mohl zaplatit kupní cenu.

„To nic nedělá,“ řekl ježatý pán, „co máte, dáte a pro zbytek si přijdu.“

Kroňha vyprázdnil svoji šrajtofli a ježatý pán si zapsal jeho adresu. Potom ještě chvíli rozmlouvali o hospodářské tísní, o nedostatku peněz mezi lidmi, o počasí, zkrátka bavili se jako vzdělaní lidé, načež pan Kroňha se chopil klobouku a poroučel se.

„Račte nás opět poctíti,“ zval ho ježatý pán, „a nebuďte takový vzácný!“

Pan Kroňha sice už nepřišel, ale zato ježatý pán byl u něho pečený vařený. A vždycky přinesl nějaké zboží. Jednou to byl obraz, podruhé polámaný gramofon, telefonní sluchátko, průvodce po pražském okolí, knihu Praktický advokát a příručku pro zahradníky. Ježatý pán přicházel jako domů a vždycky říkával: „Tak už to nesu! Však mně dalo práce, než jsem to sehnal!“ A jmenoval takovou sumu za své zboží, že pana Kroňhu přecházel sluch i zrak. Jednou naznačil tomu pánovi, že žádného zboží nepotřebuje, že se u něho nakupila hromada veteše a že by bylo nejlépe, kdyby ježatý pán už nepřišel.

A potom přišel sedmačtyřicetiletý bývalý zámečník Rudolf Tajč k soudu a usedl před senát vrchního rady Sýkory, obžalován ze zločinu vydírání. Obžaloba státního zástupce dr. Mejstříka ho vinila, že vydíral na panu Kroňhovi různé částky a vnucoval mu nepotřebné předměty. Když se pan Kroňha vzpíral, tu mu Tajč vyhrožoval, že poví jeho manželce, že ho stihl se svou chotí v choulostivé situaci. Paní Kroňhová byla dáma přísná a pan Kroňha kupoval, dokud mohl. Pak už nemohl, paní Kroňhová udělala rámus a běžela na policii.

Tajč byl uznán vinným a odsouzen do žaláře na osm měsíců nepodmíněně. Má už mnoho trestů a úřady ho příliš dobře znají.

Lidové noviny 25. 8. 1935

Známost z ulice

(Krajský soud v Praze)

Praha 26. srpna

Florian byl muž středních let, hlavy plešaté, trochu obtloustlý, majitel technické kanceláře, ženat, tři děti, nějaké peníze na knížkách. Avšak přesto se neuzavíral světu a měl pro ženskou krásu přívětivý pohled.

Jednoho dne spatřil mladší slečnu, která se zvolna brala ulicemi. Zastavovala se u výkladních skříní, se zájmem si prohlížela vystavené zboží, stuhy, klobouky, šály, hedvábí, parfémy, mastičky, pudry, zkrátka všechny věci, jichž ženy potřebují ke zvýšení své brannosti.

Majitel technické kanceláře oslovil slečnu, která se mu zalíbila. Šli spolu nejdříve na zmrzlinu, pak do kavárny a do biografu. Přitom si vypravovali příběhy ze svého života. Florian se představil jako člověk svobodný, který touží po tom, aby mezi ním a sympatickou slečnou nastal soulad duší. Ta dáma zase řekla, že má státní zkoušku z jazyka francouzského, že její otec je továrník, ale že žije s ním v nevůli, protože se dala na uměleckou dráhu, což její otec nerad vidí. Je to člověk bez ideálů a chtěl by ji provdat za svého společníka. Ona však nikdy své ideály nepošlape a ten společník je už starý a má pakostnici. Tak spolu chodili asi půlroku, on si na ni leckdy dovoľoval, ona pak užívala. Pak se neviděli asi tři měsíce.

Takhle kolem prvního přijde Florian domů, jde si do kuchyně umýt ruce a tam uviděl slečnu. Florian zůstal stát jako solný sloup. Není divu, vždyť je to leknutí. U oběda se krčil, kradmo se díval na manželku a čekal, že se snese bouře. Ale ono nic. Manželka jenom vzdychala nad drahotou a povídala, že dnes přijala nové děvče a že je žádostivá, jak se osvědčí. Florian si oddechl a umínil si, že novou služebnou odstraní z domu.

Když spolu osaměli, tu vřele ji přemlouval, aby opustila toto místo, a nabízel jí odstupné. Ona však nato řekla, že to jsou těžké věci, že z umělecké dráhy nebylo nic, protože vstoupila do služby. Florian ji nabádal, aby se tedy smířila s tatíčkem továrníkem. A tu služka řekla, že tatíček továrník patří do říše bájí, že si ho vymyslila, aby řeč nestála, zrovna tak jako se pan Florian jí představil jako člověk svobodný. Florian vzdychl a mávl rukou.

Jednoho dne manželka se starostlivou tváří zvěstovala, že nové děvče je velmi ochotné a pracovitě, ale že se jí zdá, že krade. Florian řekl, že to není možné, protože služka má státní zkoušku z jazyka francouzského. Přesto však se pořád ztrácely nějaké věci, šaty, prádlo, domácí zařízení, ba i hotové peníze. Florian na služku uhodil a ta dívka klidně přiznala, že krade. Je to prý její zvyk. Florian ji prosil, aby mu nekradla, anebo aby odešla ze služby, že prý jí za to něco koupí, že prý se dá vidět a slečna nebude litovat. Ta však odmítla.

Senát vrchního rady dr. Marečka soudil devětadvacetiletou služebnou Růženu Běhalovou pro zločin krádeže na zaměstnavateli. Obžalovaná popírala a tvrdila, že všechny věci, co se ztratily, dostala od milostpána jako prezent. Tuto obžalobu musil Florian pod osobním dohledem své manželky vyvrátit.

Na návrh státního zástupce dr. Neureitra uznal soud obžalovanou vinnou a odsoudil ji do žaláře na šest měsíců nepodmíněně. Růžena totiž nebyla před soudem poprvé.

Lidové noviny 27. 8. 1935

Zavřeli ho, protože mluvil jako odborník

(Krajský trestní soud v Praze)

Praha 28. srpna

V hostinci Na Kozince v jedné víšce blíž Prahy konala se pouť spojená se zástěrkovým vínkem a podobnými atrakcemi. O průběh slavnosti se druhého dne zajímali četníci. Ti byli zavoláni do hospody, a co tam spatřili, nijak se nepodobalo hostinské živnosti. Odborně se tomu říká, že z hospody byla kůlnička na dříví. Krátce po půlnoci přišla tam totiž tlupa, skládající se z pěti mužů. Čtyři z nich jsou po celém kraji známi jako rváči a výtržníci. Pátý z nich byl hostinský Bohumil Kokša. Hostinský i hosté se nejprve zastavili v jeho podniku, tam se s odpuštěním namazali a pak projevíli touhu poctit svou přítomností jinou hospodu. Šenkýř Kokša je člověk, který považuje za největší prohřešek proti dobrým mravům trhati společnost. Prohlásil tedy, že drží se svými hosty, i zavřel lokál a vytrhl s nimi do pole.

Potom ho četníci vyslyšali jako svědka.

„Je to pravda,“ ptali se ho, „že Herzan tak dlouho kroutil pivní pípou, až ji ukroutil?“

„Není to pravda,“ kroutil hlavou šenkýř Kokša, „vždyť Herzan nemá tolik síly, aby ukroutil pípou. Já vám to říkám jako odborník.“

„Je to pravda, že Jilian tančil na stole kozáčka?“

Šenkýř Kokša se usmívá: „Jak by mohl tančit, vždyť je to starší, ženatý pán a tancovat neumí. Manželka by ho hnala, kdyby se o to pokusil. Věřte mně, já znám poměry. Jsem sám hostinským dvacet let.“

„Je to pravda, že Palivec stříkal po hostinské sodovkou, a když se jí muž zastal, urazil nohu od židle a hnal se po něm? Že mu na hlavě způsobil zranění zvíci pětikoruny? Že řval, že všechny vypálí a pobije?“

„Jak by tohle mohla být pravda?“ diví se Kokša. „Palivec takovou povahu nemá. Znáám ho už od převratu a nikdy si sodovky nevšiml. To musí bejt mejlka. Já vám to říkám jako odborník.“

Četníci byli nedůvěřiví a říkali: „Odborník sem, odborník tam, kdo tedy rozbil okna? Kdo převrhl jarmárku? Kdo hodil obecního strážníka do senkrubny? Kdo honil starostu klanicí kolem baráku? Tohle nám vysvětlete.“

„Já vám nemůžu nic vysvětlovat, protože nejsem bezpečnostní služba. Jsem hostinský a za ta léta jsem prožil všelijaké příhody. Všichni ti páni, které máte v podezření ze zločinných skutků, jsou mými dávnými hostmi. Nikdo z nich si nic nikdy v mé hospodě nedovolil. Že by někdo z mých hostů hodil strážníka do senkrubny, je absolutně vyloučeno. To jsou sami vzdělaní páni. To musili udělat tamější občané. Moji hosté vypijí si svou dávku a jdou v pořádku domů.“

Před soudem mluvil Kokša méně určitě. Snažil se soudu namluvit, že vůbec nic neviděl, že se pořád koukal z okna nebo ke stropu, a když byla největší mela, že si před hospodou smlouval s jedním občanem, že půjdou spolu na houby. Potom zkoumal oblohu, jestli se nám dělá hezký čas. O rvačku se nezajímal. Slyšel nějaký povyk, ale co to bylo a jak to bylo, že nemůže říci. Svědci však říkali, že obžalovaný byl celý čas v místnosti, že se velmi bavil, a rváče dokonce podněcoval. Bylo na něm vidět, že má radost, jak demolují konkurenta.

Senát vrchního rady dr. Marečka uznal Kokšu vinným zločinem podvodu spáchaného křivým svědectvím a odsoudil ho do žaláře na tři měsíce. O podmíněném odkladu trestu se bude konat šetření. Žalobu zastupoval veřejný žalobce dr. Mejstřík.

Lidové noviny 29. 8. 1935

Zmařená svatební hostina

(Krajský soud v Praze)

Praha 3. září

Dva tchánové, devětapadesátiletý malíř pokojů Oldřich Kemlink a dvašedesátiletý obchodník Jindřich Spousta, velmi se těšili na svatbu svých dětí Jana a Viktorky. Ačkoli jeden z tchánů, totiž Spousta, byl malinký a hubený, ale druhý, totiž Kemlink, byl ohromný a tučný, přece měli jednu společnou vlastnost: že rádi dobře pojedli a popili.

Představovali si tudíž, že veselka bude okázalá a bohatá, a to tak, že svatební tabule se bude prohýbat pod vybranými pokrmy a nápoji. Oba tchánové činili horlivé přípravy a do sklepa budoucích manželů sváželi lahůdky všeho druhu i jemná vína. Společně se chodívali dívat, jak se ve sklepení vrší zásoby pamlsků. Oba se usmívali a mlaskali, oba spolu pak chodívali po procházkách a pořád mluvili o přípravě pokrmů.

Přišel den svatební. Oba tchánové vyhledali velebného pána a vložili mu na srdce, aby mluvil sice jadrně, avšak krátce. Zpěváci mají zpívat s citem, ale nemají to dlouho táhnout. Oba tchánové nechtěli, aby se svatební obřady o něco ošidily, ale hlavní věc je honem to odbýt a rychle k obědu. Velebný pán uposlechl, i zpěváci nasadili rychlejší tempo. Ženské byly dojaty a přály si, aby svatba trvala jednou tak dlouho. Avšak oba tchánové se dívali na hodinky a mlaskali.

A honem honem vyskočili z auta a zasedli za stůl. Zastrčili ubrousek za límec a chopili se příborů – avšak, ó běda, přikvačila služka se zprávou, že ve sklepě nic není. Oba tchánové se zděsili, vymrštili se a běželi do sklepa. I viděli na vlastní oči, že tam, kde se tyčily zásoby, opravdu nic není. Oba tchánové zabědovali a chytili se za srdce. Bylo jim mdlo. Když se probrali, tu oba jednomyslně prohlašovali, že by zloděje měli oběsit. Ale kdo to byl, kdo se rouhavou rukou opovážil sáhnouti na lahůdky?

Tehdy pak služka projevila podezření, že to nemohl být nikdo jiný než pan domácí Dominik Pejř. Byl jí nápadný, že chodil takový veselý, zarudlý a hlasitě říhal. Měl se asi dobře ze zásob, jež navršili oba tchánové.

Oba tchánové Jindřich a Oldřich vyrazili válečný pokřik a řítili se do příbytku pana domácího Dominika. Pan domácí je uvítal zdvořilou otázkou, čeho si pánové přejí.

V odpověď chopil se tchán Oldřich hrdla domácího pána a tchán Jindřich ho kopal zezadu. Potom ho honili kolem stolu, po pavlači, po schodech nahoru i dolů, po dvorku, a přitom křičeli, že ho musejí zabít, nevrátí-li jim veselku. Dominik prosil, ať ho nechají na pokoji, že to asi sežrala kočka; ale tomu se oba tchánové posupně smáli. Že by kočka snědla lahůdky, to je možné, ale nebylo slýcháno, aby též kočka pila víno.

A dnes soudil senát vrchního rady Sýkory oba tchány pro zločin veřejného násilí nebezpečným vyhrožováním a násilným vpadnutím do cizího příbytku. Oba tchánové se hájili pochopitelným rozrušením a soud jim to také uznal. Vyměřil oběma pouze dva měsíce

těžkého žaláře s podmíněným odkladem trestu na tři roky. Kam se však poděla svatební hostina, to snad už zůstane zahaleno v roušku tajemství.

Lidové noviny 4. 9. 1935

Ženy ve velkém i malém

(Krajský soud v Praze)

Praha 5. září

Sňatkové podvodníky možno dělit ve dva typy. První druh jsou pánové drobnější postavy, plešatí, se špičatým bříškem. Bývají již starší, počínají si solidně, mluví solidně, chodí solidně a jsou takoví starostliví. Tato rasa má také větší štěstí u žen. Obyčejně si namlouvají mladší slečny, jimž imponuje takový starší plešatý pán, neboť dovede hovořiti vybranou mluvou a dosti správně užívá cizích výrazů. Mohou tudíž tito sňatkoví podvodníci vystupovati jako lidé s vyšším vzděláním. Jejich zisky jsou slušné.

Druhý kmen sňatkových podvodníků jsou kudrnatí mladíci. Kudrnatí jsou proti plešatým ubozí detailisté. Předně jsou mladí a mládí nepůsobí na slečny solidním dojmem. Jejich vzdělání je nepatrné, řeč pak málo hbitá a nepůsobivá. Kudrnatí ženiši nemohou se vydávat za muže akademicky vzdělané, protože nemají vystupování. Naleznou tudíž obživu pouze v kruzích staříčkových a chudobných slečen.

Václav Tomek náleží k druhu kudrnatých. Je to třicetiletý muž a jeho účes je vlnitý a ozdobně kučeravý. Povoláním je řeznický pomocník a za nic jiného se nevydává, jenomže říká, že má místo na jatkách, a zatím je bez zaměstnání. Nemá v sobě dosti solidnosti a první jeho je, potká-li ženskou, že jí hned nabízí sňatek. To nemůže dělat dobrý dojem. Obžaloba státního zástupce dr. Šimáka vypočítává celkem devět nevěst, které Tomek sehnal za necelý rok. Na těch nevěstách dohromady nevydělal ani 10 000 Kč, což je velmi málo, povážíme-li, že tento muž je ženat a má rodinu.

První nevěstu, jakousi Aloisii, potkal na Václavském náměstí a hned se jí otázal, chtěla-li by si ho vzít. Aloisie nebyla proti tomu a odvezla si ho k tetě do Berouna. Od tety si vypůjčil zimmník a od nevěsty 150 Kč na cestu do domovské obce. Jel si pro dokumenty, jichž potřeboval k sňatku, a už se nevrátil. Teta Julie ho živila po tři dny a počítá si za to 45 Kč.

Nějakou slečnu Helenu, osmačtyřicetiletou, šedivou a chudobnou, poznal ve vlaku. Nejdříve se jí zeptal, kam jede, a pak poznamenal, že je hezky. Potom se zeptal, chtěla-li by ho za manžela. Slečna nato, že beze všeho. Pak ho vezla do Mezimostí k příbuzným a on si tam vypůjčil kolo a odjel. S ostatními nevěstami bylo to také takové. Spokojil se s nepatrnou částkou, odnesl si nějaký kus oděvu a už se nevrátil. Poslední jeho nevěsta byla sice mladší, ale její matka ho opatrně upozornila, že dcera je v jiném stavu. Ženich nato dal odpověď, že to má rád a že mu to nevádí. Pak odnesl vkladní knížku na 800 Kč.

Když policie konala u něho domovní prohlídku, tu našla celý sklad ženského prádla a různých toaletních součástek. To všechno patřilo nevěstám. Mimoto našli revolver. Protože neměl povolení nosit střelnou zbraň, byl také obžalován pro přestupek proti zbrojnímu patentu. Jeho trestní rejstřík obsahuje šestnáct trestů, většinou pro sňatkové podvody, ale také pro potulku a falešné hlášení.

Senát vrchního rady Novotného vyměřil mu trest těžkého žaláře na jeden měsíc. Je to doplňovací trest, neboť Tomek právě si odpykává žalář v Kutné Hoře.

Lidové noviny 6. 9. 1935

Spisovatel a koloniál

(Krajský soud v Praze)

Praha 7. září

Bylo to za horkého dne červencového. Seděli v kavárně U Nováků a vdova Valérie si objednala bílou kávu, ale spisovatel J. B. Kvilda-Nebuželský si poručil čtvrtku vermutu. Vdova Valérie vypravovala, že má dobře zavedený koloniál po svém nebožtíkovi. Je velmi oblíbená v celé čtvrti, zejména proto, že dovede vykládat sny. Spisovatel pak jí sdělil, že napsal veliký román pod názvem Slzy zmučeného lidství. Podle jeho slov šlo o dílo neobyčejné. Mezi nakladateli vznikl veliký rozruch a všichni se pokoušeli získat senzační román. Spisovatel Kvilda-Nebuželský má také četné nabídky z filmových kruhů. Příbytek spisovatelův je obléhán filmovými podnikateli, kteří se snaží zajistit od autora filmovací práva. Spisovatel zakončil své vyprávění spokojenou poznámkou, že ho čeká velké jmění a sláva. Pak dopil vermut a poručil si nový.

Vdova Valérie naslouchala tomuto příběhu se zájmem. Spisovatel se jí líbil. Nenosil sice dlouhých vlasů, jak předpisuje mrav, jeho lebka byla hladce oholená a na temeni zela hluboká proláklina, patrně po nějakém úrazu, a přes obličej se táhla hluboká jizva, asi po souboji. Spisovatelé totiž mívají souboje s nešlechtnými světáky. Vdova si přála, aby jí spisovatel vypravoval obsah svého románu. Spisovatel řekl, že je to velká tajnost, nicméně je ochoten obsah díla sdělit, neboť vdova získala jeho důvěru. Poručil si třetí verum a vypravoval, že hrdinou jeho románu je zhýralý miliardář, který usiluje o svedení ctnostné manikýrky, jež je dcerou počestných manželů, kteří vedou koloniál a jižní ovoce. Manikýrka odolává jeho svodům, poněvadž miluje mladého letce. Vdova naslouchala s nadšením a pak projevila podivení, proč spisovatel své dílo nevydá, a tak nezíská velké jmění.

V tom je právě háček, děl spisovatel a poručil si čtvrtý verum. Spisovatel se bojí, aby mu myšlenku někdo neukradl, a proto se bojí dát román někomu přečíst. Chtěl by si autorská práva dát notářsky zajistit, ale k tomu je zapotřebí peněz a spisovatel je momentálně na dně. Vdova prohlásila ochotu potřebnou částku mu půjčit a spisovatel jí za to zaručil polovinu výtěžku.

Spisovatele ozdobili červenou páskou na rameni a zavedli před senát vrchního rady Svobody. Státní zástupce dr. Mejstřík žaloval ho pro zločin podvodu. Vyšlo také najevo, že před několika měsíci utekl spisovatel z donucovací pracovny, kam byl dodán jako nepolepšitelný zločinec. Obžaloba mu klade za vinu, že lstivým předstíráním poškodil vdovu celkem o 7534 Kč. Soud ho uznal vinným a odsoudil ho k doplňovacímu trestu žaláře na pět měsíců. Kvilda je totiž ve vazbě pro vyloupení nějakého konzumu.

Lidové noviny 8. 9. 1935

Dámský plášť

(Krajský trestní soud v Praze)

Praha 12. září

Julius měl rád svoji ženu a manželky, jak známo, nemají nic na sebe. A tak prohlásila jednou ta paní, že chodí v posledním plášti. Julius měl nevinnou vášeň. Rád levně a výhodně nakupoval. Řekl tedy Julius své manželce, ať to nechá na něm, že on ten plášť pořídí. A když jednou šel ulicí Starého Města, tu uzřel na krámě jednoho obchodníka viset skoro nový

dámský plášť. Obchodník zpozoroval zájemníka, šel z krámků a zahrnul Julia svou výmluvností. Julius byl člověk zchytralý a dělal, jako by o plášť nestál. Obchodník vychvaloval ten kus oděvu, jako by to byla nejméně taková vzácnost jako plášť Prorokův. Julius zase haněl ten plášť a říkal, že je to mizerné zboží. Handlovali spolu dlouho a oba se zpotili. Konečně se podařilo Juliovi obchodníka zdolat, a tak s vítěznou tváří přinesl kořist své manželce.

Paní prozkoumala plášť a prohlásila, že ho nemůže vzít na sebe, protože ji dělá moc širokou a moc starou. S takovým pláštěm by nemohla mezi lidi. Julius byl uražen. Tenkrát se manželé trochu pohádali. Manželka řekla Juliovi, že je krutás a špatný člověk a že odjede k mamince. Večer se zase smířili a nyní nastala Juliovi úloha zase se pláště zbavit. Chodil po známých a vyptával se, kdo by měl zájem o krásný, zachovalý a skoro nový dámský plášť. Nikdo. Julius se usmířil s příbuzenstvem, se kterým žil leta v nepřátelství, i jemu vnucoval plášť za levnou cenu. Příbuzenstvo pláštěm opovrhovalo, Julius příbuzenstvu vynadal a řekl mu, že jsou samá špatnost, a pak se zase s příbuzenstvem rozhněval. Potom se ptal v kavárně, kde byl denním hostem. Zejména se ptal primáše uměleckého kvarteta, jež v oné kavárně hrálo, zda by neměl zájem o moderní zachovalý ženský plášť. Primáš občas provozoval příležitostné obchody, ale ten plášť nechtěl, protože by prý těžko našel kupce na tu věc. Julius si už zoufal, plášť visel v šatníku, Julius špatně spal a nechutnaly mu ani vybrané pokrmy.

Konečně se na něho usmálo štěstí. Do kavárny přišel nějaký pan Zbejvalík, který hrával někdy s Juliem v karty. Tak hráli dardu a přitom se dal Zbejvalík slyšet, že jeho manželka měla říci, že nemá nic na sebe. Potřebovala by podzimní plášť. Měla krásný podzimní plášť, ale ten se jí ztratil. Snad přišel k ukradení, povídal pan Zbejvalík, ony se totiž jim ztratily také jiné věci. Julius zazářil, řekl moment, položil karty a běžel domů. Přinesl plášť, pan Zbejvalík si ho prohlédl, moc na něj neviděl, protože se už stmívalo, ale prohlásil, že ten plášť bude pro jeho manželku to pravé, protože půjde na tu její figuru. Tak udělali obchod a oba byli velmi rádi.

Ale druhého dne přiletěl pan Zbejvalík k panu Juliovi a ptal se, jak tomu má rozumět, co je to za jednání, že tomu není zvyklý, aby mu to pan Julius vysvětlil, jinak že to dá policii. Křičel a nebyl k utišení. Julius volal pardon, pardon, okamžik prosím, to že je prý nedorozumění. Ukázalo se totiž, že plášť, který prodal pan Julius panu Zbejvalíkovi, je ztracený plášť paní Zbejvalíkové, který jí jednoho dne zmizel ze skříně a nebyl k nalezení.

Před senátem vrchního rady Studnitzky seděla dnes čtyřiatřicetiletá Růžena Hádková, obžalovaná ze zločinu krádeže. Tato Hádková sloužila od června u pana Zbejvalíka a pak odešla domů na polní práce. S ní však se ztratilo několik kusů šatstva, prádla a také dámské náramkové hodinky. Hádková neodjela domů, ale zůstala v Praze, a když policie u ní udělala domovní prohlídku, tu našla některé věci, v nichž manželé Zbejvalíkovi poznali svůj majetek.

Obžalovaná se snažila zapírat, ale byla usvědčena a soud na návrh státního zástupce dr. Kopty vyměřil jí pět měsíců těžkého žaláře nepodmíněně.

Lidové noviny 13. 9. 1935

Příliš filozofie škodí

(Krajský trestní soud v Praze)

Praha 4. listopadu

Ludvík Rokla, osmapadesátiletý modelář, jevil od mládí sklon k mudrování. Vlastnost se lety nemenšila, stupňovala se naopak až k náruživosti. Cítil se zavázán, aby ke všemu zaujal stanovisko, zejména k věcem, do nichž mu nic nebylo. Rád poučoval lidi, k čemuž užíval pádných argumentů. Mnozí z jeho známých neradi si vzpomínají na poučení, jichž se jim dostalo z ruky filozofického modeláře.

Ludvík Rokla vstoupil 12. září do tramvaje a při vstupu zakopl o nohu jednoho pána, který četl večerník. „Sedněte si, jak se patří,“ napomenul ho modelář. „Však kdybyste držel na kolenou dámu, to byste dovedl sedět pořádně. Známe vás, světáci.“

Pán s večerníkem byl povahy smířlivé, jenom se pousmál a ostatně brzy vystoupil. Avšak modelář cítil, že v něm klokotá zlost. Těšil se na rozmluvu a sklaplo mu.

Potom přišel průvodčí a prohlížel Roklovi lístek. Shledal, že modelář špatně přestoupil, a prohlásil, že jízdenku neuznává. Rokla se trpce usmál: „Moc si všímáte všelijakých podrobností,“ pravil, „ale že lidi v elektrice nastavují nohy, aby se jeden zmrzačil, to nevidíte.“ Průvodčí řekl, že nemá čas na řeči, a nabádal Rokla, aby si koupil nový lístek, jinak že musí vystoupit.

Modelář se zatetelil rozkoší. Bude diskuze! A pravil: „Musíte si uvědomit, že kdyby nebylo nás, poplatníků, že byste chodil dům od domu žebrotou. Vaše uniforma, to je jen lesklá slupka. Pod ní se skrývá bědné lidství. Prosil byste o almužnu a byl byste rád, kdyby vám jeden podal krajíček chleba.“

Dojeli na stanici a průvodčí se otázal modeláře, vystoupí-li. Rokla odvětil, že nemíní vystoupit, protože chce navštívit švagra ve Vysočanech. „Je to taky lump,“ řekl, „můj švagr je vám moc podobný. Taky by všechno nejraději schlamstl sám. Je to takový doleza, musí všechno mít, co vidí. Já ho jednou něčím praštím, ať za to dostanu rok. Co je to rok kriminálu? Povětrí, a nic. Země se párkrát otočí a já vyjdu z Pankráce. Zato švagr lump si bude do smrti pamatovat mou těžkou ruku. Se mnou, holenku, moc nepořídíš. Já jsem člověk co slovo, to čin. Kdo nezná Roklu, mnoho ztratil.“

Přiblížil se zarostlými ústy až k obličejí průvodčího, kterého ovanul zápach kořalky. Vystoupil a zavolal strážníka.

Strážník přivolal na pomoc kolegu. Modelář totiž s ním zavedl diskuzi, je-li dovoleno cloumat s občanem a poplatníkem.

„Za vás jsme krváceli, lumpové,“ kázal strážníkům, „vy jste brzy zapomněli, že jsme cedili krev za vaše lepší příští. Tři sta let jste utiskovali naše vdovy a sirotky a teď si otvíráte hubu.“

Potom srazil jednomu strážníkovi přílbu a druhého kousl do ruky. Zavolali obecní truhlu a v této etui dovezli vzácný náklad na direkci.

Před senátem vrchního rady dr. Kaplana se hájil modelář Rokla opilostí. Když se opije, je z něho divoch. Jinak je mírný člověk, který se každému vyhne. Zjistilo se, že obžalovaný byl podnapilý, ne však tak, aby nevěděl, co dělá. Na návrh státního zástupce dr. Svobody uznal ho soud vinným zločinem veřejného násilí a přestupkem urážky úřední osoby a vyměřil mu tři měsíce těžkého žaláře nepodmíněně.

Lidové noviny 5. 11. 1935

Ukradla jí muže s harmonikou

(Krajský soud v Praze)

Praha 12. listopadu

Stařena Anna Lajblová žila ve společné domácnosti s mužem, jehož v okolí znali pod jménem Vojtíšek. On sám snad ani neví, jak se skutečně jmenuje. Vojtíšek je slepec od dětství a hraje dobře na harmoniku. Vždy ráno ho vyvede družka na ulici, posadí na bedničku a Vojtíšek hraje a lidé mu házejí do klobouku mince, v poledne mu přinese Lajblová něco k jídlu a večer si ho odvede domů. Tak to šlo den ze dne. Vojtíšek si na svou družku celkem nestěžoval a říkal, že se má u ní na stravu dobře. Někdy zvali Vojtíška do hospod, kde pak vyhrával hostům smutné písně. Lajblová sama chodila také na žebrotu. Stávala na trhu s pletencem cibule, aby před strážníky vypadala jako obchodnice, a přinesla domů také nějaký krejcar; moc však toho nebylo.

Jednoho dne večer šla si Lajblová pro muže; na ulici stála bednička a slepec nikde. To jí bylo divné, protože by si Vojtíšek netroufal sám jít domů. Poptávala se lidí v sousedství, ale nikdo jí nemohl nic povědět. Šla do výčepu, kde někdy Vojtíšek hrával, a tam také nic nevěděli. Už se Lajblová domnívala, že se stalo neštěstí, a s nářkem o tom vykládala zástupu žen. K tomu se natrefil jeden pikolík a řekl, že viděl, jak si slepce odváděla nějaká ženská.

„To nebude jiná než Šorška,“ vzkřikla Lajblová a dala se do běhu. Šoršová byla také žebračka, o nějakých deset patnáct let mladší než Lajblová. Byla to ženská, jak se říká, neužilá. Několikrát ji lidé slyšeli, že závidí Lajblové její štěstí. Taková stará bába a našla muže, a jakého užitečného. Hraním si přijde na pěkné peníze a Lajblová pak debužiruje. Slepec u ní nic dobrého nemá, ona mu všechno vezme a ani na cigaretu mu nedá. „Já to štěstí nemám,“ vzdychala Šorška, „kdybych takového muže měla, já bych ho do zlata zafasovala.“

Lajblová se tedy rozběhla ke své nepřítelkyni; skutečně za oknem uviděla svého muže. Pil kávu a tvářil se spokojeně. Lajblová křikla: „Vojtíšku, domů!“ Slepec se trochu zarazil, ale pak povídá, spokojeně se usmívaje: „Ba ne, nikam nepůjdu. Já si teď pořídil jinou ženskou. Hezkou, mladou a ona si mne hledí. Kafe dostanu, buchtu, kouření a všechno. Najdi si jiného, čarodějnice. Ono s tebou nebylo žádné žití. Nic jsi mně nedopřála!“

Šorška se vyklonila z okna, zamávala rukama a zakřičela: „Jdi si domů, škatule, a nech nás bejt, my jsme tě nevolali!“

Lajblová zůstala, jako když ji poleje studenou vodou, zdrcená ranou, která ji potkala. Brzy však našla řeč. Spustila pokřik a hrozila, že Šoršku zabije, že ji vypálí a že už jí na ničem nezáleží.

Šorška se jenom smála. Vydrážděna k zuřivosti, popadla Lajblová velký kámen a mrštila jím do okna. Sypajícím se sklem byl slepec poněkud poraněn na tváři, ale jinak se žádné neštěstí nestalo. Přišel strážník a Lajblovou sebral. Ta mu po cestě hrozně vynadala a ani trochu nectila jeho uniformu.

Samosoudce vrchní rada Kaplan soudil dnes stařenu pro zločin veřejného násilí, přestupek urážky úřední osoby a přestupek zlomyslného poškození cizího vlastnictví. Na návrh státního zástupce dr. Mejstříka byla odsouzena do žaláře na jeden měsíc s podmíněným odkladem trestu na dva roky. A Vojtíšek se už k ní asi nevrátí. A to je pro Lajblovou ten největší trest.

Lidové noviny 13. 11. 1935

Pán s tajemným posláním

(Krajský soud v Praze)

Praha 19. listopadu

Do hostince U Koule přibyl 7. září nemladý již muž upjatého, ba přísného zevnějšku a prudce se obořil na hostinského: „Co máte k obědu? Dá se vůbec u vás jíst?“

„Zajisté, vašnosti,“ zašvitořil poněkud zaražený šenkýř, „naše kuchyně je vybraná. Můžeme pánovi posloužit, pán bude spokojen.“

„Například?“ vybuchl pán.

„Například tam máme jitričky, něco delikátního!“ rozplýval se hostinský.

„Jitričky!“ zvolal muž trpce. „Nu, dobrá... podvoluji se. Dejte mi třeba jitričky. Můj žaludek je delikátní, chatrný, ale když to jinak nejde... můj bože, zkusil jsem už na světě více. A co budu pít?“

„Máme velkopopovické. Přímo od čepu. Znamenity nápoj. Místní inteligence si jej pochvaluje...“

„Velkopopovické!“ zasténal host. „Dobrá, dobrá, co mám dělat? Jak pozoruji, není zde žádná kultura. Ó nebesa! Kterak trpím...“

Host snědl jitrničky, hostinský ho bedlivě pozoroval. Zdálo se, že neznámému pánu zachutnalo. Poručil si druhé pivo, třetí pivo. Šenkýř si k němu sedl a začal nenápadně vyzvídat. Odkud je pán, jaké je jeho jméno a čím se zaměstnává. Zdálo se mu, že pivo rozvázalo nevrlému muži jazyk. Prozradil, že je původu šlechtického, že v mládí se mu dostalo jemného vychování. Nabyl rozsáhlého vzdělání a světového rozhledu. Vládní kruhy dovedly ocenit jeho takt a společenskou zdatnost, i pověřily ho tajným posláním. Má zkoumat náladu obyvatelstva a nahoře o tom referovat. Běda tomu, kdo by si ho proti sobě popudil.

Šenkýř naslouchal hostu s úctou. Tak tedy vypadá muž s tajným posláním, to je pán, který, jak se říká, ovládá zákulisní nitky a drží v rukou otěže. I omlouval se za prostý pokrm, který hostu poskytl. Privil, že by připravil to nejjemnější a nejvybranější, kdyby věděl, jaká vzácná návštěva ho dnes poctí.

Avšak neznámý pán se nasytil, i byl přístupen blahovolným pocitům. Řekl, že o šenkýři bude nahoře příznivě referovat. Ba že proti pravdě vylíčí ho odpovědným činitelům jako nejznamenitějšího hostinského v zemi České.

Hostinský si blaženě vzdychl a děl, že jeho snem by byla takhle nádražní restaurace. Avšak jeho sen se nestane skutkem, protože nemá protekce.

„Co?“ zvolal neznámý pán. „Nádražní restaurace – haha! Potřebuji říci jenom slovo. Moje mocné slovo vám složí k nohám všechny nádražní restaurace v říši, račte si vybrat.“

Šenkýř pravil, že by se spokojil s prostřední nádražní restaurací. Jak by byl blažen...

Avšak tu se pán s tajným posláním zadumal a pravil, že by si to šenkýř musil nechat něco stát. Někde stačí dobré slovo, ale jinde je potřebí mazat. Hostinský však, muž znalý světa, ví, co to znamená...

Hostinský bystře všechno pochopil. Zabránil hostu, aby zaplatil řád, a ještě mu vsunul několik bankovek do ruky. Host diskrétně zastrčil peníze a elegantně se poroučel. Nedlouho po jeho odchodu hlásil podomek, že se mu ztratilo kolo, pytlík s tabákem, šál na krk a niklové hodinky.

Šenkýř uzřel podruhé pána s tajným posláním před senátem vrchního rady dr. Marečka. Dověděl se s jistým údivem, že je to nějaký Ferdinand Poucha, osmatřicetiletý bývalý obchodní zástupce, takto však starý kriminálník. Státní zástupce dr. Novotný ho žaloval pro zločin podvodu a mnoho drobných krádeží. Obžalovaný nezapíral. Většinu ukradených věcí u něho četnictvo našlo. Ale proti nařčení z podvodu se houževnatě bránil. Nic prý hostinskému nepředstíral. Šenkýř mu prý sám nabídl půjčku.

Líčení bylo krátké. Soud vyměřil Pouchovi osmnáct měsíců těžkého žaláře. Po trestu půjde do donucovací pracovny.

Lidové noviny 20. 11. 1935

Poučení o padělaných Rukopisech

(Kmetický soud v Praze)

Praha 23. listopadu

Dnes se pokračovalo před kmetickým soudem za předsednictví vrchního rady Mikuly v líčení o žalobě, kterou podal prof. dr. Jan Vrzalík proti odpovědnému redaktorovi Práva lidu J. Koudelkovi a proti spisovateli dr. A. M. Píšovi. Obsah této pře je čtenářům znám. Spisovatel Jaroslav Hilbert napsal do Venkova článek, ve kterém projevuje zalíbení ve Vrzalíkově knize Poučení o nepadělaných Rukopisech. Naproti tomu však Píša nenalezl zalíbení v článku spisovatele Hilberta a odpověděl notickou Hilbert žehná Vrzalíkovi, která byla otištěna 6. ledna v Právu lidu. V onom článku nazval obranu Rukopisů pověstnou a stupidní. Hlavně tyto výrazy byly Vrzalíkovi podnětem, aby podal proti Píšovi a odpovědnému redaktorovi Práva lidu žalobu pro přečin proti bezpečnosti cti.

Obžalovaní ještě v přípravném vyšetřování navrhli, aby byla požádána filozofická fakulta Karlovy univerzity o dobré zdání o Vrzalíkově publikaci. Vyšetřující soudce vyhověl a žádal profesory Karlovy univerzity dr. Smetánku a dr. Pražáka o posudek. Právní zástupce obžalovaných přečetl si posudky obou učenců a shledal, že jejich mínění o Vrzalíkově knize je velmi nepříznivé. Profesor Smetánka rozebral onen spis po stránce mluvnické metody a došel k přesvědčení: Je vidět, že autor není dosti poučen o věcech a chybí mu lingvistická metoda. Profesor Pražák se pak podíval na opus Vrzalíkův ze stanoviska paleografického a technologického a míní, že tato kniha je naveskrz pochybená a politická tendence do knihy

vložená ukazuje, že dílo je nevědecké. Oba učenci se pak souhlasně vyslovili, že Vrzalíkův spis je kompilace sice obsažná, jsou však v ní četné chyby, které svědčí o tom, že autor má ve svých vědomostech značné mezery. Spis je nevědecký a velkou závadou autorovou je, že nemá vědecké metody. V onom spise je snižován profesor Gebauer a takové útoky do vědeckého díla nenáleží, což je tím horší, že ony útoky na vědce vážného a poctivého, jako byl prof. Gebauer, jsou v rozporu s pravdou. Bylo-li o knize užito výrazu stupidní, míní oba znalci, že je to sice výraz poněkud příkrý, ale věcně přiléhavý. Oba učenci dále míní, že výrazu pověstný nelze vždycky podkládati významu pejorativního. Zkratka u Vrzalíkových stoupenců je autor knihy Poučení o nepadělaných Rukopisech pověstně slavný muž a odpůrce pak pověstně neslavný muž.

Obhájce žalobců, zjistiv obsah obou dobrých zdání, navrhl jiné znalce, a to profesora Voborníka, dramatického spisovatele Jaroslava Hilberta, o jehož vědeckém věhlasu nemůže být pochybností, a profesora Vojtěcha. Soud po poradě prohlásil usnesení, že námitky žalobcovy budou profesorovi Pražákovi a Smetánkovi oznámeny pro doplnění znaleckého posudku. Soud nemá důvodu, aby byli o posudek požádáni znalci žalobcem navržení, protože obě strany byly zpraveny o tom, že znalecký posudek podají oba profesori Karlovy univerzity, a nepodali proti tomu námitek. Potom bylo přelíčení na neurčito odloženo.

Lidové noviny 24. 11. 1935

V Řepích si zvykla na životní standard

(Krajský soud v Praze)

Praha 21. prosince

Nelze říci, že by Marie Jarolímková byla k zvláštní ozdobě své rodné obci Lipanům. Ba právě naopak. Když rodiče v Lipanech kárají nezvedené dívky, tu připojují chmurné proroctví: Z tebe bude Jarolímková! O této sedmačtyřicetileté zlodějce ze zvyku a z povolání vyjadřuje se zpráva místní četnické stanice: Jeví nepřátelství k občanstvu...

Nuže, v říjnu t. r. měla obecní rada v Lipanech těžkou hlavu. Přišla zpráva, že Jarolímková si odpykala trest v Řepích a brzy poctí svou návštěvou rodnou obec, kam ji úřady posílají šupem. Otcové města neměli z tohoto poselství náramnou radost a dlouze a široce se radili, co

s Jarolímkovou. Nakonec starosta rozhodl, že bude dána na vychování obecnímu policajtovi a tento její pěstoun dostane příspěvek na udržování své schovanky 5 Kč denně.

Tak se stalo. Již příštího dne tiskl pěstoun své schovance do rukou košík a motyčku a velel jí, aby šla na brambory. Dáma Marie se dala slyšet: „Nejsem zvyklá na těžkou práci, v Řepích jsem si zvykla na dobrou stravu a slušné zacházení. Já vám na tu práci...“

Strážník klusal k panu starostovi a bědoval – takhle a onakhle se Jarolímková vyjádřila, ona si na mě dovoluje a nemá žádnou úctu k mému stejnokroji. Prosím, abych byl tohoto úkolu zbaven, neboť nejsem k němu schopný a mohl bych to i životem zaplatit.

Pan starosta vyslechl tu žalostnou řeč a pronesl velkým hlasem: „Z moci ouřední rozkazuju, aby Jarolímková pracovala.“

Strážník poklusem přinesl to mocné slovo Jarolímkové řka: „Z rozkazu pana starosty se pracovat bude!“ Nato Jarolímková: „No, dneska to ještě vydržím, ale zejtra si o mně budou povídat celé Lipany.“ Chopila se košíku a motyčky a ve dveřích připojila: „Já toho holomka starostu vypálím a celé Lipany zničím!“

Když se starosta dověděl o těchto slovech, velmi se zaradoval, neboť naskytla se příležitost opět slavné krajanky se zbavit, četník ji zatkl pro zločin veřejného násilí a dovezl do Prahy.

Z vazby chtěla Jarolímková poslat dva dopisy. Jeden sestře a ten pravil. „Lituju, že jsem pana starostu nevypálila, teď už se k tomu nedostanu.“ Druhý byl řádové sestře v řepské trestnici: „Ctihodná sestro, chtěla bych k vám zpátky, u vás jsem měla svůj pořádek a dobré zacházení...“

Před senátem vrchního rady Červinky vypočítal státní zástupce dr. Šimák tresty obžalované. Bylo jich zatím jednatřicet, většinou pro krádeže a potulky. Soud připojil k tomu nový trest, třináct měsíců těžkého žaláře. Jarolímková nebyla spokojena: bylo jí to málo. Většinu trestu má odpykanou vyšetřovací vazbou a ostatek si odsedí na Pankráci. Její sen byl zmařen. Do Řep se tentokrát nedostane. Pomstila se tím, že vyplázla na slavný soud jazyk.

Lidové noviny 22. 12. 1935

Hodina občanské nauky

(Krajský soud v Praze)

Praha 27. prosince

Ve čtvrté třídě obecné školy vykládal pan Učitel Šefčík žákům o ústavě republiky, když tu najednou se otevřely dveře a vevalil se zarudlý, tlustý a ramenatý chlap. Muž šel přímo ke katedře, odstrčil učitele, škytl a takto počal: „Dneska učím já. Dávejte pozor, kluci. – Já vám všechno jaksepatří vysvětlím, protože jsem stará vojna a za války jsem moc zkusil. Jejej, kdybych vám všechno pověděl, to byste mrkali.“

Pan učitel se vzpamatoval z úžasu a pronesl: „Dovolte, pane, jak tomu mám rozumět, co se opovažujete?“

Zarudlý muž se na něho podíval s opovržením a odpověděl: „Mlč, učitelскеj. Já se tě na nic neptal. Odpovídej, až se tě pán otáže. Dneska mám právo já. Budu vykládat nauku. Například, žáčkové, musím vám říct, že váš učitel nic neví a ničemu nerozumí, protože za Rakouska netrpěl. Ale já trpěl, v žaláři jsem úpěl. Tak je to. Dlouho jsem to v sobě nosil.“

Pan učitel prohlásil, že zavolá pomoc, jestli se vetřelec hned nevzdálí. Zarudlý muž mu však ukázal pěst. Byla to mocná chlupatá pěst; na hřbetě se honosila vytetovanou kotvou. Řekl, že nikomu neradí, aby si s ním hrál. Je náramný dobrák, zlaté srdce, vlídný ke každému, ale ono je odtud až potud.

„Starosta je zloděj,“ prohlásil nenadále, „krade obecní peníze. Má rozdílet podpory pro nezaměstnané, ale chudáci z toho nic nemají. U starostů se za cizí peníze debužiruje. Pořád se tam vaří čekuláda, starosta pije rum a je pořád nalitý. Obecní tajemník taky krade, ale už míň, protože na něho moc nezbude. Policajt ukradl obecní brambory. Taky četník krade, ale nikdo mu to nemůže dokázat, protože je chytrý a má na to školy. Tak!“

Tak vykládal zarudlý mužík a žáčkové se náramně bavili. Málokdy uplyne hodina vyučování rychleji. Mezi výkladem však zarudlý mužík položil hlavu na katedru a usnul uprostřed slova. Probudil se, teprve když ho školník za pomoci obecního strážníka vyváděl ze školní síně. Šel zpočátku klidně, ale pak se rozčilil, pral a nadával a strážníka pokousal. Museli ho spoutat a pak ho vrazili do obecní šatlavy.

Senát vrchního rady Petříka soudil dnes třiapadesátiletého betonáře Václava Niče pro zločin veřejného násilí, přestupek urážky strážce a přestupek krádeže, jehož se dopustil tím, že jednomu rolníkovi odnesl koňský postroj. Obžalovaný se hájil opilostí a tvrdil, že se na nic nepamatuje. Mohl však dokázat, že byl opilý pouze zčásti. Soud na návrh státního zástupce dr. Mejstříka uznal obžalovaného vinným a vyměřil mu čtyři měsíce těžkého žaláře nepodmíněně.

Lidové noviny 28. 12. 1935

Hudební nástroje obětí karbanické vášně

(Krajský soud v Praze)

Praha 30. prosince

Celá hudebnická kapela pochází z Malé Rovně, jenom Jan Lukeš, co fouká heligon, je z Lična. Z Malé Rovně do Lična jsou dobré dvě hodiny cestou necestou, kostrbatou silnicí, vozovkou a lesem. V Ličnu mělo být v říjnu posvícení a k této zábavě byl pozván roveňský hudební sbor, aby vyhrával k tanci. Aby se hudebníci nemuseli s nástroji tahat takový lán země, dali je dopravit ke kolegovi Lukešovi. A tak se stalo, že tento rok vyhrával o posvícení k tanci pouze gramofon.

Lukeš je heligonista výtečný, má smysl pro notu i takt. Jinak, jak slyšíme, je to člověk spravedlivý. Ale jednu chybu má: nemůže vidět karty. Hned hoří a není s ním k vydržení. Každý ovšem má svou chybu, ale tohle je vada náramná. Tedy onoho dne šel Lukeš kolem hospody a slyší karbanické výkřiky. Vnitřní hlas mu pošeptal, aby oknem nahlédl co a jak. Účastnit se nemusím, řekl si, ale mrknout se můžu. Mrknutí nic nestojí. Hrát pro mne nemá žádný smysl. Já moc kartám nehovím. Pro mne by karban ani nemusil být. Já se vůbec divím, že jsou lidi, kteří to musejí mastit dnes a denně. Ale co se týče kouknutí, to se můžu kouknout.

Lukeš vstoupil do hospody. Hrál se ferbl. Lukeš trochu okouněl a pak si přisadil, ale jenom aby viděl, co to bude dělat. Dělal to špatně. Lukeš, než bys řekl švec, prohrál svou hotovost. Chtěl hrát dále a prosil, aby mu počkali. Ale ferblisti jsou lidé necitelní a křičeli: „Vsadit, jinak odraž od krámu!“ Ale tu už byl Lukeš úplně v zajetí karbanického d'ábla. Zadumal se a odběhl a za chvíli se vrátil s heligonem. Nástroj byl karbaníky prozkoumán a pak vsazen. Za

chvilku se stal majetkem bankéřovým. Lukeš si vzdychl, zadumal se, pak odběhl a přinesl housle. Patřily nějakému Kaskovi, zedníkovi, co hrál v hudební kapele obligát. Lukeš měl opravdu velkou smůlu. Koupil žaludskou devítku a ta mu porazila figuru. Bankéř si zálibně zabrnkal na housle a připojil je ke svému pokladu.

Co vám mám dlouho vypravovat? Takovým způsobem odcestovala do neznáma basa, turecký buben a činely, křídlovka a lesní roh, bombardon, klarinet a flauta. Bankéř stal se majitelem všech nástrojů a veškerá roveňská hudba byla v taloně.

Lukešovi se rozbolelo srdce, když viděl, že ty nástroje se octly v majetku bankéřově, toho nevzdělaného chrapouna, co nemá z hudby pojem. Chtěl, aby mu nástroje vrátil. Ten ovšem nevrátil a Lukeš ztropil výtržnost.

Poškodil hostinskému inventář a bankéřovi vyrval přehršli vousů.

A potom, aby neštěstí bylo dovršeno, měl Lukeš polízení se soudy. Senát vrchního rady Petříka ho odsoudil pro zločin zpronevěry, přestupku lehkého ublížení na těle a přestupku hazardní hry. Obžalovaný nezapíral a velmi litoval svého lehkovážného skutku. Soud ho uznal vinným a vyměřil mu dva měsíce těžkého žaláře s podmíněným odkladem trestu na jeden rok.

Lidové noviny 31. 12. 1935

Kdo koho unesl?

(Krajský soud v Praze)

Praha 31. prosince

Starší prošedivělý pán jménem Julius Nechvátal je absolventem konzervatoře, ale protože dnešní lidstvo dá málo na umění, praštil hudbou a dělá do obchodu. Cestuje v galanterním zboží a žertovných předmětech a živí se, jak se dá.

Potom existuje nějaká Marie Vrbcová a ta je smýšlení ideálního. Protože pak její muž není smýšlení ideálního, ale naopak drsný tloušťík, tak hledá ta dáma ušlechtilou duši, která by jí rozuměla. A tak padl její zrak na cestujícího Julia.

Mluvili spolu vybranou mluvou o lásce a Nechvátal pravil: „Potřeboval bych k sobě ženu, která by mi duševně rozuměla.“ Nato ona zašeptala: „To bych mohla být já. Mám velký smysl pro nejtajnější záhyby srdce.“

„Výtečně,“ vzkřikl Julius, „takovou já hledám. A máte také smysl pro obchodní stránku?“

„Zajisté,“ odvětila ta dáma. „Jsem z obchodní rodiny. Můj tatíček se dvakrát položil. A můj muž je taky obchodník, ale jináč je to sprosták. Jednou za rok mě vezme do biografu a pak celý rok musím slyšet řeči.“

Julius ji sevřel v náruč a odjel s ní do jižních Čech, kde měl hromadu zavedených kunčaftů. Ve dne obchodoval a v noci se oddával lásce.

Když pan Vrbec poznal, že mu manželka odletěla v širou dál, velmi se rozlítl a řtil se na úřad, kdež na Nechvátala učinil trestní oznámení pro únos.

Avšak jací už lidé jsou, něco provedou a pak jim je to líto; tak obchodník Vrbec šel do hospody, dal si jednu pro chuť, druhou pro žízeň, třetí navrch a čtvrtou pro lítost. Pak uzřel jednoho kamaráda a z družnosti si poručil pátou a pronesl ke kamarádovi tuto řeč: „Pozorovals někdy, pane kolego, na mně, že jsem trouba?“

„Že bych pozoroval, to jsem jako nepozoroval,“ odvětil kolega uznale.

„A přece jenom jsem to, co povídám,“ děl obchodník hořce. „Jsem trouba, máš to marný.“ A vypravoval panu kolegovi svůj případ a připojil: „O únosu nemůže být žádná řeč. Já Julia znám už od dětských let. On si žádnou ženskou nemůže namluvit, na to je moc vzdělaný. Kdo pořád leží v knížkách, ten nemá ze ženské pojem. Je to zkrátka hrozné ťululum, celý Julius. Prodat celou partii podprsenek, to on umí, na to se ho užije, ale zahrát na strunách lásky a pozvednout se k výšinám blaženosti, na to ho žádná ženská neužije. To ona, moje stará, ho unesla, ta do něho tak dlouho mluvila, až se v něm probudil svůdce. A toho dobrého člověka jsem zradil a vydal ve spáry úředního molocha!“

Tak lkal obchodník Vrbec a pro žalost svého srdce poručil si pátou a šestou, a když se noc chýlila k ránu, kráčel po obou stranách ulice.

Copak je to všechno platné, trestní oznámení tu bylo, a tak senát vrchního rady dr. Kaplana soudil včera Nechvátala pro zločin únosu. Obchodník se k soudu nedostavil a ta dáma také ne. Přečtli výpověď onoho pana kolegy, jemuž se obchodník svěřil. Soud se smál, ba i státní

zástupce dr. Šimák se usmíval. Dopadlo to dobře. Obžalovaný byl osvobozen a chvátal ze soudní budovy, neboť měl rozdělaný větší obchod.

Lidové noviny 1. 1. 1936

Zmařená štědrovečerní hostina

(Krajský soud v Praze)

Praha 3. ledna

Dlouho se připravoval Evžen Hřebec, majitel technické kanceláře, na štědrovečerní hostinu. Svázal do své zásobárny vybrané lahůdky, konzervy a ovoce a neúnavně se pídil po všem, co by mohlo zdokonalit jeho tabuli a pozvednout jeho pověst v kruzích příbuzných a známých. Evžen Hřebec měl mnoho známostí a byl na to nemálo hrd, znal dokonce jednoho herce z Malé operety, takový to byl slavný muž. Také onoho herce pozval ke štědrovečerní tabuli očekávaje, že umělec dá něco k lepšímu. Mimo umělce byli zváni i mužové z kruhů vládních, a to jeden berní úředník; kancelista od soudu, potom jeden politik, inzertní akvizitér odborného listu. Evžen Hřebec těšil se na Štědrý večer nemálo. Opatřil i několik lahví dobrého vína, aby vládní i umělecké kruhy přivedl do dobré nálady. Chtěl, aby se řeklo, že Hřebcův dům je nejlepší v celém okolí.

Zbytečně se těšil majitel technické kanceláře. Všechno se mu zhatilo pro špatnost lidskou a pro zločinnost, jež se v nynějších časech povážlivě rozšířila. Stalo se totiž tohle: 7. prosince vracel se Evžen Hřebec z hostince, kde měl důležitou konferenci. Při té rozpravě pronesl několik závažných slov o současné situaci evropské, o zachmuřeném obzoru, o velkých daních, jež tíží bedra poplatníků, a při této příležitosti vypil několik piv a káv s rumem. Ubíral se domů s povznášejícím vědomím, že vhodnou řečí upevnil svou vážnost mezi lidmi. Když otevřel předsíň, tu se nemálo podivil, že spatřil světlo. Bylo mu to divné, ježto věděl, že jeho choť už dávno spí. Chtěl se rozzlobit na nedbalou služku, že nechala svítit světlo, když tu spatřil u špiže cizího pána. Ten pán byl bez límečku a jen ve vestě. Placatá čepice seděla mu v týle. Zdálo se, že ten pán je jaksi rozjařen, což bylo lze soudit z toho, že olizoval svůj visutý knír a že mu oči šelmovsky hrály. Pán v placaté čepici zdvíhal jednu láhev po druhé, láskyplně je hladil a cosi mumlal. Když se Evžen Hřebec k němu přiblížil, tu slyšel, jak ten pán povídá:

„Tak, tak... teď tu ležíte jedna vedle druhé a všechny prázdné. Ó láhve, vy sakramentské láhve, co jste to učinily? Všechny jste vypité, všechny do jedné, a tak čistě a s takovou láskou vypité... Eh, nic netrvá na světě věčně, i láhve se vypijí, tak si to vezte k srdci a pamatujte si to pro budoucnost.“

Evžen Hřebec zoufale zařval, neboť pochopil, že jeho víno zaniklo v hrdle pána s čepicí; vrhl se na něho a cloumal jím. Neznámý pán nic neřekl, ale svezl se podle zdi a usnul.

Když pak se probudil na policejní strážnici, tu se zjistilo, že je to známý bytový zloděj Jindřich Kabelík, muž dobře zapsaný u bezpečnostních úřadů, neboť seděl už šestatřicetkrát pro různé krádeže. Dnes ho soudil senát vrchního rady Trosta a obžalovaný se přiznal, že chtěl vykrást byt, ale že mu bylo jítí kolem špižírny, což se mu stalo osudným. Neodolal pohledu na láhve vína a opil se. Soud ho uznal podle obžaloby státního zástupce dr. Svobody vinným a vyměřil mu pro zločin krádeže a přestupek reverze šest měsíců těžkého žaláře. Soud dále vyslovil, že nenapravitelný zloděj bude po trestu dán do donucovací pracovny.

Lidové noviny 4. 1. 1936

Hostinská a starší pán veselé povahy

(Krajský soud v Praze)

Praha 18. ledna

Do vsi přijel menší automobil a zastavil před hostincem. Z vozu vystoupil starší pán a vešel dovnitř. Byl to jistě nějaký veselý pán, takříkajíc vykutálený brach, neboť měl nabarvené kníry a bílé kamaše. V místnosti nebyl nikdo, jenom za nálevním stolkem seděla hostinská, a hned zkraje povíme, že to byla žena plná při těle, úhledná a na bradě měla důlek. Starší pán si poručil skleničku hořké, přimhouřil oko a převrátil ji do sebe; pak řekl, že máme hezké počasí a pršet nechce, a dodal, že cestuje s hasicími přístroji. Ptal se hostinské, kde má pána, a hostinská odvětila, že před chvílí odešel, aby se podíval na jalovici, ale že tu bude co nevidět.

Starší veselý pán řekl, že nic nevadí, že nehoří, a počal hostinské dělat komplimenty. Hostinská se smála a mezi smíchem se divila, ne, tihle mužští, nemá to rozum, a mínila, že si ten pán moc dovoluje. Starší veselý pán odpověděl, že si vůbec nic nedovoluje, ale že jakožto vzdělaný muž ví, co se patří; že má krásnou dámu bavit a prokazovat jí pocty. Hostinská si

vzdychla, jaképak zábavy, u ní že už žádné zábavy nepanují, protože je vdaná a muže má bručáka a nic s ním neužije. Aby s ní pohovořil o krásném umění nebo o politice nebo jí něco koupil, to ne, vždyť nemá nic na sebe a stydí se jít mezi lidi. Jenom pořád nadává a běduje na špatné časy a že ho pálí žáha. Starší veselý pán řekl, že tady je lehká odpomoc, že by s ním užila. Má čtyři latinské a o životě nemalý pojem, protože už dvacet let jezdí na jarmarky; a nabídl hostinské, že ji sveze v autu. Hostinská se zdráhala, že je vdaná žena a nemůže jezdit s neznámým člověkem. „Jaký neznámý člověk?“ divil se starší pán s nabarvenými kníry, „já nejsem neznámý, ale světoznámý, mám známosti v tu- i cizozemsku.“ Jenom ať hostinská vstoupí do vozu, nebude litovat, užije zábavy dosytosti.

Tak zmámil hostinskou sladkými řečmi, vyzunkl ještě sklínku hořké, hostinská nechala hospodu hospodou, starost o muže a živnost poručila Pánubohu a odjela se starším pánem; co měl bílé kamaše.

Když se vrátil hostinský (tu jalovici nekoupil), sháněl se po manželce. Manželka nikde. Ptal se u sousedů, oni řekli, že odjela v autu. Hostinský se nestaral, dobře věda, že se manželka nemůže ztratit. Když se však nevrátila ani druhý, ani třetí den, dal se slyšet, že to tak nenechá, to by byl pěkný pořádek. Hrozně nadával a křičel, až to podomkovi bylo hloupé a on napomenul principála, aby nevyváděl a šel si stěžovat na úřad. Hostinský to uznal a šel na četnictvo hlásit, že mu nějaké individuum odvezlo ženu, kterou moc potřebuje v živnosti. Jak on k tomu přijde, vždyť v hospodě někdo musí být, když on jde za obchodem přes pole.

Tak se stalo, že dnes soudil samosoudce vrchní rada Beck čtyřiapadesátiletého obchodního zástupce Miroslava Kuklíka pro zločin únosu. Obžalovaný popíral vinu a tvrdil, že hostinská s ním odjela dobrovolně, že s ní nic neměl, že si na ni nedovolil a že mu jenom pomáhala v obchodě. Ona zájemcům ukazovala, jak přístroj funguje, a hasila zapálenou hranici, a přitom měl Kuklík přednášku o znamenitosti svého zboží. Hostinská jako svědkyně potvrdila tuto výpověď. Soudce pro nedostatek důkazů obžalovaného osvobodil.

Lidové noviny 19. 1. 1936

Hrobka a stav manželský

(Krajský soud v Praze)

Praha 20. ledna

Dnes už se neví, jakou náhodou se octla paní Karolina Z., vdova narozená na sklonku let osmdesátých minulého století, ve stánku vědy. Tento stánek vědy byla přednášková síň v jednom hostinci na Vinohradech. Tenkrát za onoho nedělního říjnového odpoledne přednášel tam jeden učenec na téma: Kterak posílím svou vůli.

V posluchačstvu byly většinou ženy, a to všechny již v kanonickém stáří. Řečník byl patrně vzdělaný člověk, jemuž vesmír sdělil svá tajemství, soudíc podle toho, jak za řeči snímal a opět si nasazoval skřípec.

Paní Karolina byla přednáškou nadšena a umínila si, že od toho dne – bylo to 10. října – bude posilovati svou vůli, aby to dotáhla k nejvyšším metám lidstva. Učenec se jí zalíbil. Rázem v něm odhalila člověka seriózního, cílevědomého. Byl to člověk menší postavy, sporý, ani tlustý, ani hubený a nosil knír, jehož hroty čněly ke stropu.

Po přednášce se přitočila k učenci a svou roztomilostí a přirozenými vlohami vzbudila jeho zájem. Naznačila mu, že je majitelka realit a na knížkách má ušetřený nějaký krejcar. Kdo by se odhodlal kráčet s ní ruku v ruce životem, ten by věru dobře pochodil. Vdova umí vařit, péci a smažit, na omastku nešetří, je mírná jako holubice a v životě mnoho vytrpěla. Například jí jednou v životě vynadal v elektrice revizor, protože špatně přisedla. Kdyby byla tehdy vdaná, tak by si ten člověk na ni tak nedovolil. Kdyby její nebožtík byl ještě na světě, tak by jí revizor také vynadal, protože nebožtík byl bačkora a ťululum.

Učenec vyslechl se zájmem pověst o strastiplném životě, řekl, že je také vdovec, ale že touží opět nalézt družku života. Představil se jí jako Ludvík Rožeň, řekl, že je profesor magických věd a starobylých vykopávek a že by si chtěl zařídit parní prádelnu a čistírnu oděvů. Bohužel nedostává se mu k vyplnění tohoto projektu potřebného kapitálu. Měl značné jmění, ale to vyčerpal cestou do Orientu, kdež v tibetských kláštřích studoval různá tajemství.

Vdova byla velmi opatrná na peníze, neboť za svého života vyslechla mnoho příběhů o tom, jak jsou lidé špatní. Dala se slyšet, že by vložila své kapitály do chemické čistírny, ale nejdřív musí s ní profesor Rožeň kráčet k oltáři. Slyše tato slova, učenec děl: „Moment. Následujte mne!“ a vedl vdovu na olšanské hřbitovy. Tam jí ukázal jednu hrobku. Bylo to nádherné

mauzoleum, provedené z čistého mramoru, ozdobené zlatými nápisy a podobami andělů. A před tím mauzoleem poučil vdovu, že stojí před místem, kde odpočívá jeho nebožka manželka a jeho předkové.

V hrobce spí věčný sen jeden generál, jeden úředník finanční prokuratury, jeden majitel obchodu s chmelem a vůbec samé kapacity. „Tato hrobka,“ zakončil učenec svou přednášku, „má samotná mezi bratry cenu 100 000 Kč. Jenom ten materiál zač stojí. Z toho můžete vidět, že si žiju čistě, čestně, že můj rod sahá do šerého dávnověku a že jsem vám za těch mizerných pár krejcarů dobrý.“

Tato řeč udělala na paní Karolinu mocný dojem a ona mu svěřila vkladní knížku na 8000 Kč, které učenec postupně vybral. Žil od této chvíle vesele, ožíral se a byl samý biograf, samá zábava. A na ženění nepomyslil. Potom už ho vdova neviděla.

Až zase dnes před senátem vrchního rady dr. Kaplana. Skoro ho ani nepoznala, protože profesor (on to vlastně nebyl profesor, ale obchodní zástupce) byl v trestanecké uniformě. Odpykává si totiž za jiné podvody pět měsíců žaláře. Soud uznal ho vinným a vyměřil mu dodatkový trest tři měsíce žaláře zostřeného jedním postem měsíčně. Žalobu zastupoval státní zástupce dr. Neureiter.

Lidové noviny 21. 1. 1936

Na špatnou adresu

(Krajský soud v Praze)

Praha 13. února

Několik dní před vánočními svátky přišla si trhovkyně Staňková postěžovat svému sousedovi policejnímu strážníku Šimkovi, že jí někdo ukradl ruční vozík s nákladem vánočních stromků. Strážník, který se právě chystal do služby, přislíbil sousedce pomoc.

Bylo asi deset hodin a tu někdo zazvonil u strážnickových dveří. Šimek, který se právě myl, šel otevřít, utíraje si v chůzi ručníkem obličej. Ve dveřích stál muž, jehož kabát byl celý pokryt jehličím. Strážník se ho ptal, co si přeje, a tu muž pronesl řeč, jejímž obsahem bylo, že lidstvo se chystá oslavit narození Páně a že z toho důvodu nabízí levně vánoční stromky na prodej. K

závěru svého proslovu se otázal návštěvník, může-li pánovi posloužit takovým levným stromkem.

Pan Šimek vzpomněl na stížnost své sousedky a změřil si toho muže podezíravým pohledem. Připadal mu nějak známý. Zdálo se mu, že se s ním ve své praxi již setkal. Ptal se ho, kde má ty stromky. A hlaholivý muž ochotně odpověděl, že je má před domem v ruční káře. Pan Šimek ho požádal, aby počkal, až bude hotov s toaletou, a ten muž zdvořile odvětil: „Ó prosím, prosím, já beze všeho počkám.“

Pan Šimek si vzal blůzu a nasadil přílbu. Návštěvník zneklidněl a nejistě se koukal ke dveřím. Pan Šimek si připjal šavli a oděl se v plášť. Zdálo se, že toho muže v bytě už nic netěší a že touží po zdravém vzduchu. Pan Šimek si vzal obušek a tu onen muž pravil: „Pardon, pardon, já musím ještě někam... Já jaksí jsem si vzpomněl, že si musím někam skočit...“ Chtěl vyklouznout ze dveří, ale pan Šimek semkl jeho zápěstí železným hmatem. „Nejprve,“ děl klidně, „se podívám na ty stromky. Možná že spolu uděláme obchod.“ Ten pán však prohlásil, že na obchodu netrvá, že nemá pokdy, neboť je kamsi zván na důležitou konferenci.

Strážník však nedbal této řeči a provázel zdvořile návštěvníka po schodech. Když uviděl vozík se stromky, tázal se toho muže, nemohl-li by mu prozradit něco o původu svého skladu. Muž prohlásil, že je odhodlán chránit svého obchodního tajemství až do posledního dechu. Naznačil, že to tajemství vezme s sebou do hrobu. Pan Šimek tudíž vyzval onoho muže na strážnici, neboť chtěl se stůj co stůj dovědět o původu těch vánočních stromků. Muž povyskočil a udělal několik rychlých kroků, z čehož pan Šimek usoudil, že ten pán chce utéci. Dostihl ho a popadl ho za límec. Muž počal nadávat a vyzval pana Šimka k zápasu. Přitom vytrhl strážníkovi šavli a probodl mu plášť. Pan Šimek zahvzdil a pak přikvačil jeden jeho kolega na pomoc. Společnými silami zkontrolovali onoho obchodníka a odvedli ho.

Před senátem vrchního rady Petřika se přiznal devětačtyřicetiletý bývalý pokrývač Václav Čeledín, že vozík se stromky ukradl. O tom, že by byl se strážníky zápolil, nechtěl nic vědět a nabídl soudu teorii, že byl opilý. Soud se k této hypotéze nepřiklonil a na návrh státního zástupce dr. Tržického vyměřil obžalovanému pro zločin veřejného násilí a přestupek krádeže šest měsíců těžkého žaláře nepodmíněně.

Lidové noviny 14. 2. 1936

Vdovec ze zásadních důvodů

(Krajský soud v Praze)

Praha 7. března

Senát vrchního rady Bečka soudil dnes čtyřiapadesátiletého betonáře Aloise Stádníka, jehož obžaloba státního zástupce dr. Mejstříka viní ze zločinu podvodu spáchaného křivým svědectvím. Motiv, který vedl obžalovaného k tomuto dnes velmi rozšířenému trestnímu činu, je skutečně neobvyklý. Stádník, byv slyšen jako svědek v jakési civilní při, udal ve svých nacionáliích, že je vdovec, ačkoli jeho manželka dosud žije. Obžalovaný se s ní nesnáší a žije odloučeně.

Před soudem vysvětloval svůj čin takto: Oženil se před devíti lety. „Ale už dlouho jsem s ní neharmonoval,“ povídá Stádník. „Ona, slavný soude, nebyla žena jaksepatří. Vůbec to nebyla osoba zákonitá. Přijdu z práce hladný, a oběd nikde. Ona musela držet se sousedkami konferenci a na vaření neměla kdy. Musela luštit nějaké situace a moc se zajímala o veřejné problémy. Ležela v novinách a študovala politiku. Já jí říkal: Nejdřív přijde domácnost, a pak teprve konference velvyslanců. Dej ty noviny z ruky a koukej poklidit světlici. Musím se stydět před lidma, jak to u nás vypadá. Ona však nedbala. Všude o mně vypravovala, že jsem člověk nevzdělaný, který nesměruje k ideám, ale kouká dolů. Ona prý je ušlechtilá bytost, a přitom mně vařila pořád kucmochy a já musím držet dietu. Příbuzní jí byli víc než vlastní muž a pořád si s nimi musila vyměňovat názory. Byla samá Pepinka, samá sestřenice, samý kmotříček. Já byl přitom ostrčený. Byl jsem na tom hůř než obecní chudí. Většinou jsem seděl doma sám, neboť ona byla samý biograf a samý spolek. Prosím jí: Nepěstuj spolky a koukej na svého muže. Ona však byla sprostá: Co bych si na tobě vydívala? Jseš nějaký krasavec? Mám já to muže, já nešťastná! Tak jsem se na sebe díval a tak povídám si: Jseš ženatý člověk, ale jako bys nebyl ženatý. Máš ženu, a nemáš ženu. Svobodný nejseš, a ženatý také ne. Jseš jako vdovec, jenomže nemáš nebožku na krchově a nemůžeš navštěvovat její hrob. Jseš vdovec, říkám si každodenně. Kam přijdu, lidé se mě ptají, proč jste tak smutný, pane Stádník? Ale jak nemám být smutný, povídám, když jsem vdovec. Ale, ale, diví se lidé, copak tak najednou? Vždyť jsme paničku včera potkali a byla krev a mlíko. Krev a mlíko sem, krev a mlíko tam, povídám. Já jsem vdovec a nemůže mně bejt pomožino. A tím pádem, když se mě na úřadě ptali, co jsem zač, odvětil jsem, že jsem vdovec. Co jsem měl říci? Ze zásadních důvodů jsem vdovec, protože mám nepotřebnou ženu.“

Soud ovšem tuto zásadu nemohl uznat. Obžalovaný byl uznán vinným podle obžaloby a odsouzen do žaláře na tři měsíce. Je dosud zachovalý, a proto mu byl povolen podmíněný odklad trestu.

Lidové noviny 8. 3. 1936

Ženu statečnou kdo nalezne?

(Krajský soud v Praze)

Praha 12. března

Řezník Saidl se nepohodl s chotí Vojtěškou Saidlovou; ona byla v právu. Vytýkala muži, že pije, on tvrdil, že musí pít, protože je slabý na prsa a trápí ho suchý kašel. Řezník však den předtím prohrál také veliké peníze ve ferblu a nemohl se vymluvit na suchý kašel, protože karban neléčí ani kašel, ani jinou nemoc. Řezník se velmi rozčilil a hrozně se mu chtělo ženu potrestat. Avšak netroufal si. Paní je totiž rozložitá, ramenatá a ruměná žena. Zdravím jen kypí. A řezník, to je takový mužský malý a suchý, nic na něm není. Řezník má však kamaráda, je to nějaký Kouc, zedník, za války s ním vojákoval. Žili jako bratři, ze společné misky jedli. Na toho Kouce si došel řezník a povídá: „Měl bys mou manželku poučit. Ona si moc dovoluje. Já bych ji poučil sám, ale nemůžu, protože musím přes pole, mám u jednoho sedláka jalovici v pácu.“

Ten Kouc odpověděl: „Co bych nepoučil? Poučím. Pro kamaráda všechno.“ – „Já vím, ty jseš pašák!“ pochválil ho řezník, zapřáhl a jel pro tu jalovici. Zedník Kouc je takový člověk, jenž nenadělá mnoho řečí, odbude si práci a jde po svých. Tak tedy pamětliv slibu daného kamarádovi, vešel do příbytku řezníkovy. Zastihl tam paní Vojtěšku, jež právě válela těsto. Zedník dal pěkné pozdravení, pak si odepnul pásek a počal paničku mydlit. Tak on totiž poučoval svou choť a tak podle jeho mínění se měly poučovat manželky. Paní se tomu nejdříve smála, protože si myslila, že jde o žert. Avšak zedník bil bolestně a přitom hučel: „Přijmi z mé ruky poučení, ženo neřádná, abys na svého manžela hubu neotvírala!“

Když tedy paní Saidlová viděla, že to myslí vážně, rozhněvala se nad tou potupou, popadla váleček na nudle a praštila zedníka po ruce, Zedník zaúpěl a utekl. Běžel rovnou k lékaři a ten zjistil, že má přeraženou kost. Pak odklusal na četnictvo a hlásil, jaké se mu stalo příkoří. Načež chodil dvacet dní s rukou na pásce a nemohl pracovat.

Paní Saidlovou soudil dnes samosoudce vrchní rada Petřík pro zločin těžkého ublížení na těle. Když však, oba svědci, pan Saidl i pan Kouc, vylíčili, jak to bylo, uznal soudce, že obžalovaná jednala v mezích sebeobrany, a zprostil ji obžaloby.

Lidové noviny 13. 3. 1936

Princ manžel

(Krajský soud v Praze)

Praha 21. března

Paní Půhonná má kdesi v Praze módní salon a obchod jí jde dobře. Říká se, že je sice trochu drahá, zato však šije apatně a šik. Její dvaapadesátiletý manžel Oskar Půhonný je hudebník bez zaměstnání. Hrával v biographech i v divadelním orchestru, ale dnes nemůže zavadit. Manželka ho živí – je to princ manžel. Takové jsou dnes poměry.

Majitelka módního salonu prý svého manžela utiskuje. Proslýchá se, že mu nedá ani pořádně najíst. K snídani mu zahraje, k obědu dostane vynadáno, večer mu vyčítá a Půhonný prý raději jde spát s prázdným žaludkem, aby nemusil slyšet její řeči. Sousedé si vypravují, že milostpaní zakázala služce po pánovi uklízet, když prý nevydělává, ať si poslouží sám. Běda mužům, kterým žena vládne...

A toho Půhonného soudil dnes samosoudce vrchní rada Beck pro zločin krádeže. Obžalovaný, malý, sevrklý a zaleknutý človíček, tichým hlasem vykládal, jak to bylo. Chtělo se mu kouřit. Zachtělo se mu občas zajít do kavárny mezi přátele, aby přišel na jiné myšlenky. Možná že by se mezi lidmi dověděl o nějaké práci. Snad mohou někde potřebovat zručného cellistu, třeba už byl starý. Ale jak se mohl dostat mezi lidi, když manželka mu nechce dát ani krejcar kapesného? I přišel na nešťastný nápad: okrádal svou služebnou. Služka se nad ním často slitovala a podstrčila mu kus jídla, aby milostpaní neviděla. Pán jí za to lezl do kufru a bral odtud peníze. Také jí několikrát odnesl nějaké prádlo a prodal je. Jednou přišel dokonce domů opilý. Manželka na něho uhodila, odkud má peníze. Tak se rozhněvala, že sama udělala na něho trestní oznámení.

Při líčení se ukázalo, že škoda není tak veliká, jak bylo v obžalobě státního zástupce dr. Mejstříka uvedeno. Mimoto paní Půhonná škodu nahradila. Soudce uznal obžalovaného

vinným pouze přestupkem krádeže a vyměřil mu jeden měsíc tuhého vězení s podmíněným odkladem trestu na dva roky.

Lidové noviny 22. 3. 1936

Profesor astrologie, tance a jemných mravů

(Krajský soud v Praze)

Praha 2. května

Robert Hanzlian, osmačtyřicetiletý bývalý technický úředník, potom trhovce a nakonec profesor, jezdil od města k městu, učil tancům tradičním i moderním a ukazoval mládeži, jak se má nenuceně pohybovat na parketách, dělat poklony a hovořit vybranou mluvou. Program zpestřoval profesor Hanzlian ukázkami čarodějnického umění, bavil obecenstvo varietními kousky a dovedl také číst v knize osudu, neboť byl zasvěcen do všech tajemství Orientu, jak hlásaly plakáty. Za ty plakáty, podotýkáme mimochodem, zůstal dlužen. V té době měl navštívenku s titulem: profesor astrologie, tance a jemných mravů, člen akademie hermetických věd. Za tyto navštívenky zůstal tiskárně také dlužen.

Všechna tato umění a veliké talenty byly profesoru Hanzlianovi málo platné. Bylo nemnoho těch, kteří by se chtěli zdokonalit v umění tanečním. Mládež netoužila po tom, aby se naučila jemným mravům. Na čarodějnictví vzhlíželo obecenstvo chladně. Lidé neměli velkého mínění o astrologii a hermetické vědy byly obecenstvu lhostejné. Tím lze vysvětlit, že profesor Hanzlian měl málo peněz.

Avšak i mudréc potřebuje peněz. Tehdy se seznámil profesor s Josefem M., jehož jediné zásluhy životní byly v tom, že měl bohatého strýčka. Tento vzplanul velikým obdivem pro učeného Hanzliana. Jeho ideál byl, aby byl také tak vzdělaný jako profesor. Mistr tance a jemných způsobů slíbil tomu mladíkovi, že ho učiní svým asistentem, když se kapitálově účastní vybudování velkého ústavu, který by nesl název Akademie tance, jemných mravů, jakož i veškerých věd záhrobních. Mladík Josef neměl svého jmění a tu mu profesor poradil, aby vydal směnku na jméno svého strýce. Josef uposlechl rady a v nadšení pro vědy vstoupil na dráhu zločinnou. Obžaloba státního zástupce dr. Svobody viní Josefa, že takto padělal dvě směnky a poškodil strýce o 27 500 Kč. Profesor byl mimoto obžalován, že v několika hostincích nezaplatil řád a přihlásil se pod nepravým jménem.

Senát vrchního rady Petříka uznal oba obžalované vinnými a vyměřil Hanzlianovi šest měsíců těžkého žaláře nepodmíněně, neboť profesor není ani v kriminálních věcech nováčkem. Obžalovaný Josef M. dostal čtyři měsíce žaláře podmíněně.

Lidové noviny 3. 5. 1936

Pán a slečna v neckách

(Krajský soud v Praze)

Praha 29. července

Bylo to jednou v červnu, asi ve dvě hodiny v noci. Tehdy měl v Neklanově ulici na Vyšehradě službu policejní inspektor P. Holeček. Podle svého zvyku bral občas za kliky, aby se přesvědčil, zda jsou domovní dveře řádně zamčeny. Když stiskl kliku u vrat jednoho domu, dveře povolily. Inspektor zazvonil na domovnici, a když se paní objevila, upozornil ji, že dveře jsou otevřené. Domovnice se velmi divila, že prý pořádně zamkla, a hubovala na nepořádné partaje. Strážník však tušil, že není všecko v pořádku, a rozhodl se, že si dům prohlédne.

Domovnice šla napřed. Strážník si svítil elektrickou lampičkou a pak prošli dům odshora dolů; všechno bylo v pořádku. Nakonec požádal strážník domovnici, aby ho vedla do sklepa; sklepní dveře byly dokořán. Strážník tam našel harampádí, několik lahví a pивní trubky, neboť sklep náležel hospodě, která byla v domě. Mezi všelijakými věcmi tu byly dvojce necky složené na sebe. Pan Holeček odsunul vrchní necky a spatřil nějakého muže, který měl hlavu na klíně jakési ženy a tvářil se, že sladce spí. Strážník ho zhurta probudil; muž se posadil a dělal rozespaleho.

Strážník se lidiček ptal, co jsou zač, odkud jsou a co dělají v cizím sklepe. Muž pravil, že se jmenuje Josef Kotvald, a žena se představila jménem Jana Chocholoušová. Oba jsou ze Žižkova, nemají kde být; a proto hledali koutek, kde by přespali. Do včerejška měli na Žižkově světnici, ale domácí je vyhnal, protože neměli na činži. Panu Holečkovi bylo náramně divné, že by někdo šel spát ze Žižkova na Vyšehrad, a měl o tom své mínění. Jeho podezření se posílilo, když objevil dvě aktovky, v nichž byly pakliče a štípací kleště. Kotvald se k aktovkám doznal a prohlásil, že pakliče má u sebe pro ten případ, že někdo třeba ztratí

klíč a nemůže si otevřít; tu přiskočí Kotvald a poslouží. O kleštích řekl, že nejsou jeho. Výklad strážníka neuspokojil a podezřelý párek přespal zbytek noci v policejní vazbě.

Před senátem vrchního rady Nebušky se ukázalo, že Kotvald je starý zloděj, který si už odpykal těžké trešty, a také Chocholoušová byla již pro krádež trestána. Státní žalobce dr. Šíba je žaloval pro pokus krádeže. Oba zapírali, ale soud jim neuvěřil a vyměřil Kotvaldovi deset měsíců těžkého žaláře a jeho družce čtyři měsíce. Tresty jsou nepodmíněné. Mimoto soud určil, že Kotvald po trestu bude dán do donucovací pracovny.

Lidové noviny 30. 7. 1936

Ublížil svému štěstí na těle

(Krajský soud v Praze)

Praha 5. srpna

Pan Jamník je ženat a v tom je jeden z hlavních pramenů jeho hospodářské síly. Manželka totiž má prádelnu, a tím značně přispívá na domácnost. Pan Jamník zatím chodí do hospody. Nikoli však proto, aby užíval; na to je příliš opatrný a manželka by mu to ani nedovolila. Pan Jamník chodí do hospody za svým povoláním.

Pan Jan Novák, šestačtyřicetiletý obchodník, má zase mnoho práce. Dohazuje dobytek i nevěsty, prodává reality, šicí stroje i gramofony. Rozumí všemu a každý ho zná. Možno říci, že je nejproslulejší osoba v okruhu 50 km. Mimoto hraje ferbla. Každý hráč karet potřebuje štěstí; bez toho štěstí nezasedne k hráčskému stolu. Pan Novák si zjednal pana Jamníka, aby mu dělal štěstí. Zaměstnání štěstí je sice jednoduché, ale odpovědné. Musí sedět za svým hráčem, nic nemluvit a jenom koukat. Zato však musí rozvinout tajemné duševní síly, aby jeho hráči padla dobrá karta. Za to dostává poplatek podle uznání. Pan Jamník tiše vybíral poplatky, střídal, skládal kdejaký krejcar a těšil se, že až půjde do penze, bude žít z nahromaděného kapitálu.

Letos 6. června zasedli opět hráči v hospodě U Kamenného stolu. Pan Novák hrál a pan Jamník zapjal proud magické síly. Dlužno však říci, že tentokrát magická síla neúčinkovala; pan Novák pořád prohrával. Spílal svému štěstí, že nekoná povinnost. Pan Jamník ho těšil, že po půlnoci se karta obrátí. Ale karta se neobrátila a Novák přišel o svou hotovost. Protože

zákony karbanické nedovolují, aby se hrálo na dluh, obrátil se na své štěstí, aby mu zapůjčilo nějakou částku; chtěl hrát dál. Věděl, že pan Jamník je kapitalista a že může uvolnit nějakou hotovost, aby hra mohla zdárně pokračovat. Ale pan Jamník je opatrný jako všichni kapitalisté. Dal se slyšet, že nehodlá své těžce ušetřené peníze svěřit člověku tak lehkomyšlnému, jako je hazardní hráč. Pronesl při té příležitosti moudré přísloví: „Nehrej, neprohraš, neprohraješ-li, budeš mít.“

Co pak následovalo, o tom pojednávala obžaloba státního zástupce dr. Šíby, který žaloval pana Nováka pro těžké ublížení na těle a přešůpek hazardní hry. Žalobní spis vypravuje, že Novák přišel do varu a způsobil Jamníkovi těžké zranění, pro které byl tři neděle neschopen vykonávat své povolání. Novák v návalu hněvu své štěstí pohmoždil a zlomil mu klíční kost. Senát vrchního rady Bečka uznal obžalovaného vinným podle obžaloby a vyměřil mu tři měsíce těžkého žaláře s podmíněným odkladem na dva roky.

Lidové noviny 6. 8. 1936

Gustav a dáma s psíkem

(Krajský soud v Praze)

Praha 29. srpna

Gustav byl synek zámožných rodičů. Nevyučil se žádnému řemeslu ani vědě, ani umění, protože byl zdravý chatrného. Jeho rodiče se velmi báli, aby si nenamohl prsa, aby nesnědl nic špatného, aby nepřišel do špatné společnosti. Gustav chodil na procházku jenom s rodiči a jedl ovesné vločky a pil rybí tuk.

Potom Gustav osiřel a zdědil velké jmění. Co činí synek z dobré rodiny, když nemá žádné zaměstnání a má hodně peněz? Gustav se rozhodl, že bude studovat život. Co je to studování života, víme všichni dobře. Znamená to navštěvovat noční místnosti, pít koncentrovaný alkohol a navazovat styky s dámami za účelem řešení problémů. Gustav se při jednom takovém studiu seznámil s jednou distingovanou a vzdělanou slečnou. Měla rezavé vlasy, vyholené obočí a nastavované řasy. Také byla majitelkou ostnosrstého teriéra. Jedním slovem, byla to inteligentní dáma. Na Gustava učinila veliký dojem, a proto usiloval o splynutí duší.

Do tohoto úmyslu investoval Gustav mnoho energie, času a peněz. Lákal ji výmluvnými slovy do svého moderně zařízeného příbytku. Říkal jí, že má gramofonové desky s nejnovějšími šlágry a cenné originály. Dáma předstírala naprostou nevinnost a dávala najevo, že není obeznámena s problémy života a s jeho nebezpečími a úskalími. Gustav si počínal jako zkušený svůdce. Dáma podlehla jeho bouřlivému naléhání a Gustav triumfoval. Připadal si jako dokonalý románový svůdce.

Po několika měsících se zase sešli, a to za nepříjemných okolností. Dáma Soňa Šmilauerová, podle obžalobního spisu státního zástupce dr. Soukupa osmadvacetiletá učitelka klavíru bez zaměstnání, usedla na lavici obžalovaných pro několik krádeží, jichž se dopustila v příbytech mladých studujících života. Gustavovi při jedné návštěvě sebrala několik rodinných šperků za 7800 Kč, fotografický aparát a cestovní kufřík. V několika krámech ukradla hedvábné prádlo a jiné předměty za 4200 Kč. Gustav pak vystupoval jako jeden z hlavních svědků. Mluvil před soudem rozpačitě a zajímavě. Nelíbilo se mu v této roli. Jediný prospěch, který měl z historie, byl, že obohatil své znalosti života.

Senát vrchního rady Bečka uznal obžalovanou vinnou zločinem krádeže a odsoudil ji na sedm měsíců do žaláře, a to nepodmíněně, protože dáma má už mnohé zkušenosti s trestním zákonem.

Lidové noviny 30. 8. 1936

Potrestaná lidumilnost

(Krajský soud v Praze)

Praha 11. září

Číšník Franěk dostal počátkem srpna návštěvu. Z venkova přijela jeho snoubenka a několik příbuzných. Fraňkovi se končila v poledne služba a smluvili se, že všichni pojedou na výlet. Zatím vstoupil do restaurace, kde Franěk obsluhoval, mladý muž, nuzně oděný. Jak se později ukázalo, jmenoval se Antonín Brikcí a povoláním byl mramorář. Onen muž zůstal ostýchavě stát u dveří jako člověk, který nemá peníze a je odkázán na lidskou dobročinnost.

Číšník Franěk se chtěl před snoubenkou vyznamenat. Chtěl ukázat, že má dobré srdce, ať snoubenka vidí, jakému muži věnovala svou důvěru. Laskavě vyzval nuzáka, aby se posadil.

„Neostýchejte se, dobrý muži,“ pravil. „Co mám, rád dám!“

Dobry muž neřekl ani tak, ani onak a posadil se. Čekal, co bude. Číšník mu přinesl jídlo:

„Jezte, dobrý muži, dneska se neplatí a vidím, že máte hlad.“

Dobry muž neodpověděl a pustil se do jídla. Číšník mu přinesl sklenici piva.

„Pijte, dobrý muži! Na moje zdraví!“

Nuzně oděný pil. Vypil jednu a číšník mu přinesl druhou. Nuzákovi chutnalo. Číšník mu přinesl třetí. Snoubenka vzdychala. Srdce jí bolelo nad tím chudákem.

Potom všichni odcházeli z restaurace a šli k stanici elektrické dráhy. Nuzný muž se zdvihl a plížil se za nimi. Číšníka to netěšilo.

„Najedl jste se a napil,“ reptal, „co ještě chcete?“ Nuzák neodpověděl, ale pořád šel za společností. „To je nějaký doleza,“ hněvala se snoubenka. „To jsou dneska lidi. Pak jim dělejte dobrodiní. Ferdinande,“ žádala snoubence, „řekni mu, ať nás nechá!“

„Já to spravím, Hedvičko,“ odpověděl ženich. Rozhodl se, že rázně vystoupí, aby snoubenka viděla, že si vybrala energického muže. „Tak co je?“ zahřměl na nuzného muže. „My jdeme na výlet a nemůžeme vás potřebovat!“ Nuzný muž promluvil: „Vy že jdete na výlet? A to se mně hodí. To jdu také na výlet. Bude mně s vámi veselej.“

Číšník se zachvěl zlostí. „Tak vy chcete, abych zavolal strážníka?“ Nuzák zavrčel: „Se mnou takhle nemluv, floutku. Se mnou se mluví jinak. Všechno odvolej, nebo to s tebou špatně dopadne.“

Vznikla hádka, nuzák skočil po číšníkovi, povalil ho na zem a zasadil mu několik ran nožem. Podle obžaloby státního žalobce dr. Soukupa utřil číšník těžká zranění, neboť byl zasažen celkem sedmi bodnými ranami, z nichž jedna probodla stěnu hrudní a zranila plíce, takže se v okolí rány vytvořila kožní rozedma.

Před senátem vrchního rady Bečka se Brikcí hájil, že hádku nevyprovokoval a že sám byl číšníkem napaden. Svědci ovšem mluvili jinak a obžalovaný byl uznán vinným a odsouzen do těžkého žaláře na pět měsíců. Trest je nepodmíněný, protože Brikcí má pověst surového člověka a byl již mnohokrát trestán.

Lidové noviny 12. 9. 1936

Mořský vlk a nádražní restaurace

(Krajský soud v Praze)

Praha 12. září

Námořní kapitán Václav Mejzlík měl mosaznou čočku v levém uchu proti uhranutí, vytetovanou kotvu na dlani pro okrasu a jizvu na tváři na památku po mnohých bitvách. Jeho líc byla ošlehána vichrem a hlas hluboký a chraptivý. Hostinský Pejcha ho uctil moravskou klobásou a přinesl k tomu pivo. Námořní kapitán rozděloval svou sympatii nestranně mezi klobásu a pivo a mlaskáním dával najevo, že mu chutná. Když se najedl, vypravoval o svých námořních dobrodružstvích. Mluvil o Jižním kříži a o nejkrásnějších hvězdách, které planou ve Splitu nad přístavem. O bitvách s piráty, o divukrásných korálových útesech, o zhoubném tajfunu. Zkrátka lhal, milý kapitán Mejzlík, až se mu od huby prášilo. Ale hostinský Pejcha mu naslouchal s nadšením, měl rád dobrodružné příběhy. Na znamení své úcty přinesl kapitánovi slivovici. Kapitán pil a obraznost zalévaná alkoholem rozkvétala. Když na chvíli umkl; poznamenal hostinský Pejcha teskně: „Já bych potřeboval dostat nádražní restauraci, abych se trochu pozvedl. Avšak nemám nikoho, kdo by mně tam nahoře zatlačil.“

Námořní kapitán, slyše tuto řeč, se opovržlivě zasmál. Nádražní restaurace? To je maličkost. Mořský vlk potřebuje říci na kompetentních místech slovíčko a nádražní restaurace spadne hostinskému Pejchovi do klína. „Ale ovšem,“ dodal, „zadarmo to není, toť se ví. Zadarmo dnes není ani smrt. Jsem člověk světem zběhlý a vím, co se patří. Se všemi ministry si tykám. Oni dají moc na mé slovo, protože já moc vím, a kdybych promluvil slovíčko, měli by ti páni z toho náramný malér.“

Hostinský se ptal, co by to jako stálo, a námořní kapitán naznačil, že by pro začátek stačily dvě tisícovky. Je třeba tu a tam někoho obměkčit, na kolky a tak dále. Však hostinský ví, jak to ve světě chodí. Hostinský sáhl do šrajtofle a vtiskl žádanou částku kapitánovi do dlaně. Kapitán ještě chvíli poseděl, zazpíval námořní píseň a pak se poroučel.

Pan Pejcha čekal, že dostane vyřízení, a těšil se, jak se bude na nádražní restauraci otáčet. Ale kapitán na nic nemyslel, navštěvoval hostince, přál si a byl víc opilý než střízlivý. Když mu došly peníze, došel si zase na pana Pejchu a ten pořád sahal po portmonky, až to dělalo skoro patnáct tisíc. Všechny ty peníze prolil kapitán hrdlem.

On to vůbec nebyl námořní kapitán, ale bývalý modelář a muž mnohokrát trestaný. V takové hodnosti se zjevil Václav Mejzlík před senátem vrchního rady Petříka. Státní zástupce dr. Laný ho obžaloval pro zločin podvodu a přestupek krádeže. Jednomu četníkovi ukradl velociped. Obžalovaný se skoro ani nehájil. Nemohl, protože byl podnapilý. Soud ho uznal vinným podle obžaloby a vyměřil mu sedm měsíců těžkého žaláře, ovšem nepodmíněně.

Lidové noviny 13. 9. 1936

Zjevení v Harantově ulici

(Krajský soud v Praze)

Praha 24. prosince

Žijeme v dobách, v nichž se i starší ženská může proslavit.

Vdova Tšponová má už svá léta, ale svět se pro ni ještě neuzavřel. Paní Tšponová může ještě užívat.

Stalo se to letos 19. listopadu v Harantově ulici na Žižkově kolem 16. hodiny. V tu dobu byl na dvoře nějaký Bašta a spravoval dětský kočárek. Jak tak ten kočárek spravuje, tu mu přišlo zdvihnout hlavu. A nyní spatřil, co v Harantově ulici dosud vídáno nebylo. Přes pavlač přešla jakási vznešená dáma.

Bašta není člověk, který se dovede spolehnout sám na sebe. Proto nechal kočárek kočárkem a běžel pro manželku. Paní Baštová je žena, která má ze světa pojem. Bývala dlouhá léta číšnicí v noční kavárně Lurion. Paní Baštová si právě vykládala karty. Nechala všeho a šla na dvůr.

Tam už stálo několik lidí a živě debatovali. Z přítomných dlužno zaznamenat najmě pana Chadimu, co má zrovna naproti delikates a koloniál, ale vede také hrnčářské zboží. Pak se dostavil také krejčí Kverka s chotí, na místo přišli bratři Julian a Ferdinand Šedové a mnoho jiných obyvatelů všeho druhu. K zástupu se připojil nějaký cizí pes. Měl velkou radost, že se něco děje, a žoviálně štěkal.

Zástup stál a čekal. Po chvíli vyšla z malé místnosti vdova Tšponová a pomalu kráčela přes pavlač. Člověk jménem Bašta nelhal. Oči ho neklamaly. Vdova Tšponová byla oděna v noční pyžama.

Mezi lidem shromážděným na dvoře proběhla vlna údivu. Vdova Tšponová byla košatého tvaru a pyžama bylo z pestře zbarvené látky. Vdova Tšponová kráčela zvolna a zasněně. Shromážděný dav propukl v jásot. Cizí pes se s nadšením připojil. Na tváři vdovy Tšponové hrál blahosklonný úsměv, který je vlastní korunovaným hlavám. Nyní poznala opojení, které způsobuje sláva, i byla potěšena přichylností svého lidu. Vlídně kynula shromážděnému národu rukou.

Vdova Tšponová se proslavila, ale kdo to odnesl, byl nějaký Edvard Fetr. Jeho manželka, třiapadesátiletá zachovalá posluhovačka Alžběta Fetrová, přiběhla pro něho, aby se šel také podívat. Fetr je umělec a nezajímá ho, co se v domě děje. Je jaksí odvrácen od světa. V tu chvíli maloval ovečky a modré nebe. Dal najevo úplnou lhostejnost a maloval právě na modrém nebi obláček. Ten obláček už nedomaloval...

Před samosoudcem vrchním radou Petříkem seděla na lavici obžalovaných Alžběta Fetrová, obžalovaná pro zlé nakládání s manželem. Žaloba státního zástupce dr. Brunclíka ji vinila, že nejprve osočila svého muže, že je spolčen s vdovou Tšponovou, že jí dává ve všem přednost před vlastní ženou. Takové chování zasluhuje trest. Obžalovaná zahrnula svého manžela opovržlivými výrazy, zařadila se mezi nejnešťastnější ženy na světě, uhodila svého chotě paličkou na panýrování řízků a pak zavřela dotyčného do špižírny a nechala ho tam až do večera.

Fetr měl být slyšen jako svědek. Prohlásil, že své manželce už dávno odpustil. Pronesl řeč, ve které byla obsažena idea, že kdyby všechny manželky, které špatně zacházejí s manžely, měly být zavřeny, tak by vůbec žádné šťastné manželství nemělo dlouhého trvání.

Umělec Fetr skončil svou řeč prohlášením, že se vzdává svědectví. Paní Fetrová byla potom osvobozena.

Lidové noviny 25. 12. 1936

Urážka na cti v ceně 5000 Kč

(Odvolací soud v Praze)

Praha 31. prosince

V Holešovicích je ulice poeticky nazvaná V Háji. Je to typická truchlivá předměstská ulice, obydlená dělnictvem z blízkých továren a všelikou chudinou. A v jednom domě v této ulici se stala příhoda, o níž chceme podati zprávu. Hned na počátku podotýkáme, že jde o událost velmi nepatrnou a všední, která však pro zpravodaje má půvab statistický.

Stalo se to 15. prosince 1933. Toho dne vyslal jeden nájemník onoho domu, jakýsi pan Smrčka, svého syna, aby s domovnicí vyjednal den velkého prádla. Prádlo v domě, obydleném velkým počtem partají, bývá obyčejně příčinou neshod a také nyní došlo k souboji mezi tím synem onoho nájemníka, který se nazývá Smrčka, a domovnicí a její dcerou. Mladý Smrčka šel domů hlásit, jak pořídil. Načež vyšel na chodbu starý Smrčka s manželkou a vyjádřil se o domovnici nechvalně. Domovnice a její dcera nemlčely. Pověděly svoje mínění o nepokojných nájemnicích hlasitě. Potom došlo mezi skupinou tří Smrčků a rodinou domovnice k lítému boji. Utvořilo se na obou stranách větší množství krevních podlitin, modřin a škrábanců a vznikly z toho dvě žaloby pro urážku na cti a pro přestupek lehkého ublížení na těle. Domovnice žalovala, že se o ní Smrčkové vyjádřili, že štěká jako pes. Smrčkové pak dali k soudu ty krevní podlitiny a některé nepřislušné výrazy.

A nyní přijdou suchá statistická data. Čtyřikrát se žalobami zabývaly okresní soudy, neboť strany nikdy nebyly spokojeny s rozsudkem a odvolaly se k vyšší instanci. Čtyřikrát vrátil odvolací senát věc první instanci pro zmatečnost nebo z jiných důvodů. Jednou byly obě strany odsouzeny k pokutě 100 Kč, jindy zase osvobozeny. Konalo se celkem dvacet líčení a bylo obesláno sedmatřicet svědků. Nemohli jsme zjistit, kolik kilogramů papíru se popsalo. Mnoho soudců se vystřídalo, někteří zemřeli, jiní byli povýšeni nebo přeloženi k jiným soudům. Čtyři předsedové odvolacího senátu se obírali čestnou záležitostí rozvaděných skupin.

Dnes na Silvestra, tedy více než po třech letech, se ukončil spor před senátem viceprezidenta Charypara. Soud vyslechl ještě několik svědků a pak obě strany osvobodil. Nakonec ještě jedna podrobnost. Ty soudy přišly každou ze sporných stran na 5000 Kč. Není škoda těch krásných peněz? Někteří lidé mají na rozhazování.

Chutné domácí obědy

(Krajský soud v Praze)

Praha 2. ledna

Paní Josefina byla majitelkou podniku, jenž se nazývá Chutné domácí obědy. To znamená, že se u ní shromažďovali mladí, svobodní řemeslníci a obchodní příručí a paní Josefina jim vařila hovězí s koprovou omáčkou, šťouchané brambory, houskové knedlíky a jiné prosté pokrmy, jimiž se živí syn této země.

Na počátku září dostala nového strávnicka. Byl to pětatřicetiletý Rudolf Křemen. Tento muž seděl jedenáctkrát v kriminále a i jinak byl člověk znalý světa. Paní Josefinu zaujal svou výřečností, kterou oslňoval obecnost. Dovedl zaujmouti postoj ke všem otázkám, které zajímají veřejnost, a svá stanoviska pronášel s velkým důrazem. Měl jenom jednu vadu. Neplatil. Vysvětloval to svízelným stavem světového hospodářství a sliboval, že své závazky splní, jakmile se roztočí kola. Když už byl dlužen skoro 4000 Kč, tu na četné upomínky oznámil, že u soudu na Pankráci mu neprávem zadrželi vkladní knížku na 12 000 Kč, a jakmile mu ji uvolní, všechno zaplatí. Na důkaz své dobré vůle se k paní Josefině nastěhoval a pomáhal obsluhovat strávnicky, roznášel talíře, občas prohodil něco vtipného a hlubokého a jeho moudrost působila, že strávnickům najednou chutnaly knedlíky s houbovou omáčkou.

Protože jako všichni filozofové měl hojnost volného času, namluvil si slečnu, která vládla větším věnem a měla zájem v rodinném životě. Ta hledala muže, který by s ní kráčet životem. Předem prohlásil, že je ten pravý muž a že jeho ideálem je rodinný život. A na základě tohoto ideálu žádal, aby ta slečna mu vydala své úspory. Ona se k tomu neměla, ale když příliš naléhal, půjčila mu 600 Kč, prý na nějaké kolky a poplatky. Aby dokázal, že to s manželstvím míní vážně, dal si šít svatební oblek a účet krejčímu zaplatila paní Josefina.

Tak to šlo několik měsíců a nakonec ho obě ženy pohnaly před soud. Senát vrchního rady Marečka uznal obžalovaného vinným zločinem podvodu a na návrh státního zástupce dr. Gemricha vyměřil mu šest měsíců těžkého žaláře, ovšem nepodmíněně.

Kuchařská škola a hromosvody

(Krajský soud v Praze)

Praha 25. ledna

Pan Josef Hladík je bývalý obchodní zástupce. Jeho obchody bývaly temné, a není tudíž divu, že tento muž se celkem čtyřicetkrát střetl s trestním zákonem. Protože je ducha přemýšlivého a myslí vynalézavé, rozhlédl se po světě a seznal, že je mnoho slečen na vdávání a ty že by se rády naučily vařit, což je velmi důležité pro stav manželský. I jal se cestovat po české vlasti v hodnosti tajemníka chvalně známé kuchařské školy Marie Krpátové v Pardubicích. Hned na počátku prozrazujeme, že taková škola neexistuje, a tak nemohl být pan Hladík ani tajemníkem. To mu však nevadilo a pilně navštěvoval rodiny, kde měli dospívající dcery, a tam výmluvně chválil výtečnost onoho ústavu. Přesvědčil mnohou starostlivou matinku, že jejich dcera se naučí ve škole paní Krpátové připravovat telecí hrudí, španělské ptáčky i roštěnku, že se naučí péci moučníky podle výsledku nejnovějšího vědeckého badání. Líčil, kterak budou manželé plesat, že mají tak pečlivou manželku, a že mu následkem blahobytu bude přibývat na objemu. Tak pilně působil, sjednával podmínky a vybíral zápisné. Podařilo se mu ošidit řadu lidí o pár tisíc Kč.

Protože se mu najednou nedařilo, ježto po několika pokusech vzbuzoval nedůvěru a narazil na neporozumění, rozhodl se přesedlat na jiný artikl. Zase si vymyslel firmu Jaroslav Klár, která vyrábí hromosvody. Konferoval s majiteli domů a zapřisahal je, aby si dali zřídit hromosvod a pojistili se tak proti hněvu božímu. Mnohý domácí pán se dal přemluvit a vyplatil zálohu. Ovšem ten svůj hromosvod nikdy neviděl.

Jak se samo sebou rozumí, pan Hladík je světák, a rád se tedy ukáže a dá něco k lepšímu. Jednoho dne oslavoval své narozeniny a za tím účelem sezval velkou společnost do jednoho hostince. Tam objednal přepychový oběd a vybraná jídla. Společnost jedla a pila a provolávala štědrému hostiteli slávu. Také pan Hladík jedl a pil, ale když byl nasycen a napojen, tajně se vytratil, protože nemá rád marné diskuze s neuspokojeným hostinským. Když se pak mělo platit, marně se pan hoteliér sháněl po hostiteli. Byl velký křik a váda a nakonec, aby nebyla mrzutost, musili hosté sami zaplatit řád.

Hostitel si zatím najal autodrožku a stále jezdil, a když taxametr ukazoval 200 Kč, tu velel pan Hladík šoférovi, aby zastavil před jedním domem a čekal na něho. Nemusíme ani podotknout, že čekal marně.

Před soudem se lhostejně ke všemu doznal a senát vrchního rady Petříka mu vyměřil pět měsíců těžkého žaláře, ovšem nepodmíněně. Žaloval státní zástupce dr. Svoboda.

Lidové noviny 26. 1. 1937

Rytíř jedné noci

(Krajský soud v Praze)

Praha 3. února

V Horšovicích měli baráčníci slavný bál. Přišli tam strejci i tetky, kmotrové a kmotřičky, počestní konšelé, ponocný, dráb, ba i sám pan rychtář. Mnoho se tancovalo, statně se pilo a takovým způsobem se oslavovaly staré dobré zvyky a vzpomínalo se starých časů, kdy bylo všechno veselejší a kdy vládla větší poctivost a upřímnost mezi sousedy.

Také pan Antonín Zejval zavítal, aby svou přítomností dodal oné slavnosti lesku. Zejval je člověk, jářku, aby se tak řeklo, postarší, tedy má už padesátku za sebou, ale takto se nedá zahanbit žádným mladíkem. Kdepak! Zejval se dovede povyrážet, umí dělat své divy. Tak tedy přišel na slavnost v rytířském brnění, pod nosem měl přilepené náramné vousy a strašně koulel očima, že šel z něho strach. Všichni se smáli, až se za břicho popadali. No, byl to slavný baráčnícký bál v Horšovicích!

Bylo už k ránu, když strašný rytíř Zejval odcházel z bálu ve společnosti bratří Oldřicha a Josefa Krychlíkových. Rytíř Zejval kráčel velmi zvolna a zeširoka, neboť mu brnění vadilo. Bratři Krychlíkové jsou náchylní k veselosti, ve společnosti se pokládají za vykutálené brachy a nikoho nezarmoutí. Brnění rytíře Zejvala jim bylo k smíchu, a udělali proto několik podařených šprýmů. Zejval zase je člověk lítostivý a nedá si sáhnout na svou rytířskou čest. Proto ho pojal náramný hněv, vytáhl svůj meč a přetáhl jím Oldřicha, aby mstil svou uraženou rytířskou čest. Pak dostal od Josefa facku.

Rytířskou ránu mečem kvalifikoval státní zástupce dr. Novotný jako zločin těžkého ublížení na těle, neboť rytíř Zejval rozťal svému soupeři lebku a ten měl z toho velkou polízanici. Samosoudce vrchní rada Nosek uznal obžalovaného vinným a vyměřil mu dva měsíce těžkého žaláře podmíněně, se ztrátou práva volebního. Zejval mlčky vyslechl rozsudek a pak sáhl do kapsy a položil něco v papíře zabaleného soudci na stůl. „Co to je?“ ptal se soudce.

„To jsou moje tři zuby,“ odvětil Zejval zasmušile, „co mně Josef vyrazil. Měl jsem zuby, a už nemám zuby. Co mám teď dělat?“ – „Nic,“ odvětil slavný soud. „Měl jste na něho udělat trestní oznámení.“ Zejval mlčí, pak těžce vzdychl a povídá: „Ale ty čestný práva jste mně neměli brát. Teď si připadám jako ten vyvrhel. Zuby nemám, čest nemám. Jsem zhanoben před celou vlastí. Ale ty, Oldřichu, mne nezavrhuješ?“ – „Nikdy!“ zvolal pán s rozbitou lebkou. „Věrně vytrvám při tobě navzdory odvěkým nepřítelům našim.“

Lidové noviny 4. 2. 1937

Umělý chrup pana Weisensteina

(Krajský soud v Praze)

Praha 5. února

V jedné kavárně sloužil starý vrchní číšník jménem Hugo Weisenstein. Měl starý fráček a umělý chrup. Nahoře i dole. Kromě toho už neměl nic. Za svou dlouhou službu si neušetřil ani halěře.

A tak jednoho dne přišla na něho zlá nemoc. Starý Weisenstein ve svém starém fráčku a s jedinou dvacetikorunou v kapse šel si lehnout do nemocnice k milosrdným bratřím. Bylo mu velmi zle a starý Weisenstein myslel na poslední věci člověka.

I přišel ho jednou navštívit jistý pan František Löwenbein, zubní technik, který byl zaměstnán u onoho zubaře, který starému panu Weisensteinovi dělal onen chrup, horní i dolní, zlatem vykládaný. Předtím se pan Löwenbein vyptal, jak to s panem Weisensteinem stojí. Řekli mu, že špatně. Tak si ten pan Löwenbein myslel, že starý pan vrchní už dlouho mezi námi nepobude.

Seděl u lože nemocného a vyptával se, jak se mu daří. Pacient sténal, že špatně. Zdraví mu neslouží a chrup mu také neslouží. Tím pádem jako nemůže nic jíst.

Pan Löwenbein ho těšil, že to nic nedělá, že mu chrup spraví. Nemocný vyndal z úst své dva chrupy, pan Löwenbein se jich zmocnil a uctivě se poroučel. Jako zálohu na tu práci vzal od chudáka starého Weisensteina jeho poslední dvacetikorunu.

Starý pan vrchní se mimo nadání uzdravil. Sháněl se po panu Löwenbeinovi, ale ten nikde. A oba chrupy pryč. Šel tedy starý Weisenstein k svému zubaři a moc si stěžoval. Ten se nad ním smíloval a udělal mu zatímní chrup kaučukový.

Jednou potkal starý pan Weisenstein známého a dal se s ním do řeči. Ale jak tak mluvil, tu vypadl mu kaučukový chrup a zakutálel se do kanálu. Tehdy dostal starý pán zlost a učinil na pana Löwenbeina trestní oznámení.

Ukázalo se, že Löwenbein chrup starého pána prodal a víc se o něho nestaral. Před soudem ovšem zapíral a říkal, že s těmi chrupy byla taková smůla. Začal na nich pracovat, ale ony se mu ztavily, takže musil zlato dát do šmelce. Nechtěl prý nijak pana Weisensteina poškodit a byl by mu udělal nový chrup, kdyby ho mezitím nezatkli.

Na soud však neučinil obžalovaný dobrý dojem a zkušení soudcové poznali, koho mají před sebou. Senát uznal pana Löwenbeina vinným zločinem zpronevěry a vyměřil mu osm měsíců těžkého žaláře nepodmíněně.

Lidové noviny 6. 2. 1937

Vzal si člověka k ruce

(Krajský soud v Praze)

Praha 17. února

Z vazby přivedli obtloustlého, olýsalého a čistě vyholeného pána. Ten pán se rozhlédl, a když v auditoriu uviděl ženu, poslal jí rukou polibek, potom se žoviálně poklonil soudu a státnímu zástupci, a než si sedl, starostlivě vyhrnul své trestanecké kalhoty, jako by si nechtěl pomačkat puky.

Jméno toho pána je Antonín Valchař, triiapadesátiletý bývalý obchodník dobyt看em, nyní povoláním sňatkový podvodník. Jeho případ by byl celkem všední. Co však vzbudilo zájem o tohoto tlustého, pohyblivého mužika, je, že svoje zaměstnání provozoval v takových rozměrech, že si musil vést zvláštní kartotéku, aby se ve svých nevěstách vyznal. Mimoto byl zabaven jeho kalendář, v němž měl zaznamenány schůzky s nevěstami. Na některý den připadaly dvě až tři schůzky. Měl tudíž pan Valchař mnoho práce a starostí se svým obchodem a není divu, že mu někdy šla hlava kolem. Před soudem vykládal s tvářností

člověka zmoženého prací: „Viděl jsem, že to je na mě moc. Také moje choť byla téhož názoru a často mně říkala: Antoníne, ty bys měl mít nějakého čiperného člověka k ruce. Nejsi už žádný mladík a nemáš také tu pružnost, jakou jsi míval dříve. A to je také pravda. Některé dámy jsou velmi náročné. Chtí, aby je člověk vodil po restauracích, divadlech, biografiích a jiných zábavních místnostech, a na to jaksi nejsem. Nejraději sedím doma, poslouchám rádio nebo rozmlouvám s chotí o aktuálních událostech...“

A tak si pan Valchař najal člověka k ruce. Byl to mladý úhledný muž Arnold Kasek, takto zubní technik bez zaměstnání, který nějakou tu zkušenost s trestním právem už měl. Tohoto pána poslal šéf do Reprezentačního domu, aby tam uvítal nějakou vdovu, hostinskou z venkova, která znovu zatoužila po rodinném štěstí. Pan Kasek se dostavil s kyticí v ruce a zvěstoval, že pan šéf je okamžitě zaneprázdněn nutnou konferencí a posílá za sebe náhradu. Vdově se to zpočátku nelíbilo, ale mladý muž dovedl svou výmluvností zahnat její mrzutost a průběhem večera získal si svými světáckými způsoby její náklonnost. Šli spolu do baru, slíbili si věčnou lásku a že si budou psát.

A tak Kasek postupně vylákal z vdovy 24 000 Kč na zařízení společného bytu a na předběžné útraty spojené s budoucím sňatkem. Dlužno poznamenat, že pan Kasek svého šéfa šeredně oklamal. Měl slíbeno dvacet procent provize z kořisti, ale jak se ukázalo, onu hostinskou zaměstnavateli prostě zpronevěřil. Pohádali se a nakonec oba na sebe udělali trestní oznámení. Stručná statistika činnosti je taková: Valchař byl obžalován, že pod slibem manželství oklamal čtyři ženy celkem o 37 000 Kč. Kasek odpovídal pro podvod spáchaný na oné hostinské.

Senát vrchního rady Petříka uznal oba na návrh státního zástupce dr. Novotného vinnými a vyměřil Valchařovi deset měsíců těžkého žaláře a Kaskovi šest měsíců. Oba tresty jsou nepodmíněné. Valchař po odpykání trestu bude dán do donucovací pracovny.

Lidové noviny 18. 2. 1937

Celý tatínek

(Krajský soud v Praze)

Praha 18. února

Mladý muž jménem Eduard, povoláním obchodní cestující, stav: ženat a otec tříměsíčního kluka, namluvil si na svých obchodních cestách dívku jménem Marii. Slečna vyslyšela jeho toužení a celé dva roky udržovala s ním známost, ačkoli věděla, že je ženat.

V době, kdy tato láska uhasínala, přišla Eduardova paní na to, že její muž je jí nevěrný. Jal jí spravedlivý hněv a ona podala na muže žalobu pro rozvod. Eduard odpověděl protižalobou, ve které tvrdil, že jeho manželka také není, jak se dělá, měla všelijaké známosti, a že on vůbec pochybuje, že ten chlapec je jeho. Nic však nemohl dokázat, a tak manželství bylo rozvedeno z jeho viny a Eduard odsouzen k placení alimentů.

Marie si svého milence hlídala, a když onemocněl, chodila ho do nemocnice navštěvovat. Dojat její láskou, slíbil jí nemocný, že si ji vezme, jen co jeho manželka svolí k rozluce. Marie si to sama vzala na starost a došla si k Eduardově paní, aby ji přemluvila k rozluce. Byla přijata nevlídně. Paní jí vyčítala, že rozvrátila manželství, umístila při této příležitosti několik vhodně volených výrazů, jimiž označila slečny, které se podobají Marii. A tak slečna odešla s nepořízenou.

Eduard se uzdravil a odjel za obchodem. Na svých cestách uzřel jednu dívku jménem Anežku, ke které rázem pojal zálibu. I poslal Marii psaní, ve kterém jí oznamoval, že co bylo, to už není, dával jí adié, že už má jinou slečnu svých snů. A ta slečna jeho snů se prudce do Eduarda zamilovala a hučela do něho, aby se udělal pro sebe, a nabídla mu 15 000 Kč, aby koupil auto, ve kterém bude rozvážet zboží. Eduard uposlechl, auto koupil a dal je připsat na jméno své milenky.

Pak se dověděl, že jeho bývalá manželka má už jiného pána, a to mu bylo velmi milé, protože doufal, že nyní manželka dá svolení k rozluce a on si bude moci vzít Anežku. Rozjel se do Prahy vyhledat byt své bývalé choti, aby s ní vyjednával. Když otevřel dveře, vyšel mu vstříc baculatý chlapec, kterého už několik roků neviděl. Eduard se zadíval a tu pozoruje: chlapeček má oči jako on, vlasy jako on, obličej jako by mu z oka vypadl, a chodí jako malý Eduard. A chlapeček k němu běžel a volal: „Táto, táto!“ Eduard zaslzel, vzal dítě do náručí a sliboval mu, že mu koupí koně, mašinu a všechno, co bude chtít. Mezitím přišla Eduardova paní a

ptala se, jestliže přišel vyjednávat o rozluku, to že by se jí náramně hodilo, protože má už jiného pána. Eduard však odpověděl: „Jakápak rozluka, já tady vidím, že ten chlapec je můj, já ho nikomu nedám. Nebudeme se rozlučovat a dejme to zas dohromady a budeme, jak jsme bývali.“ Paní se nedala dlouho přemlouvat a ti dva lidé obnovili manželské soužití. Avšak mezitím se Anežka domluvila s Marií a obě podaly na Eduarda trestní oznámení pro podvod. Senát vrchního rady dr. Hrušky seznal, že Eduard neměl podvodného úmyslu, a proto ho osvobodil. Žaloby zastupoval veřejný žalobce dr. Novák, obžalovaného hájil advokát dr. K. M. Brabec.

Lidové noviny 19. 2. 1937

Harmonikář, policejní úředník a sirotek

(Krajský soud v Praze)

Praha 9. března

V hospodě U Kinských v Žalově seděl jednoho dne v září starý Fiala, mladý Fiala a paní Anna Malíková.

Starý Fiala je harmonikář. Chodí po hospodách a vyhrává hostům písničky smutné či veselé, podle uznání. Mladý Fiala zatím nic není. Byl číšníkem a je bez místa. Jinak je milovníkem paní Malíkové, která je sice o nějaký rok starší, ale pořád ještě ženská jaksepatří.

Starý Fiala a mladý Fiala pili, aby zaplašili chmury. To se jim však nedařilo. Čím více pili, tím více chmur bylo na jejich čele. Nakonec se starý Fiala pustil do paní Malíkové. Naříkal, že musí chodit po hospodách sám. Jak by to bylo hezké, kdyby ho paní Malíková provázela. On by hrál a panička by zpívala. Tak by se dalo houf peněz z hostů vytahat.

„Co bych zpívala?“ bránila se ta paní. „Já nejsem na to vaše zpívání dělaná.“

„Zpívej,“ hartusil mladý, „udělej to tátovi k vůli. On se o nás dost nastaral.“

„Už jsem řekla,“ odsekla ta paní.

„Tak jseš u mne dorota,“ udělal si mladý Fiala.

Paní Malíková vyběhla na dvůr a tam bědovala nad tou urážkou. Tu zjevil se před ní mladý muž a otázal se: „Co se vám stalo, mladá paní?“

Ona odpověděla tak a tak, že s harmonikářem nebude chodit, že je to proti jejímu vzdělání. Mladý muž ji za tyto zásady pochválil a prohlásil zároveň, že v této příčině zakročí.

Vrátil se s ní do místnosti a vyzval ji, aby mu ukázala toho harmonikáře. Ona tak učinila, načež mladý muž přistoupil k starému Fialovi a vlepil mu facku.

Starý Fiala přijal to poučení, ale otázal se mladého muže, jak tomu má rozumět.

„Tomu máš rozumět tak,“ odvětil mladý muž, „že já jsem policejní úředník a mou povinností je bdít nad tím, aby se neděly nešváry.“

„Dobrá,“ harmonikář nato. „Tomu bych jaksí hověl. Ale co se týče té facky...?“

Mladý Fiala zalkal: „A já jsem sirotek...!“

„Mlč!“ zařval policejní úředník. „Nejseš žádný sirotek, když máš tátu harmonikáře.“ A obrátiv se k starému, pokračoval: „Co se týče té facky, máte podle civilního zákona nároky na bolestné. Chcete bolestné?“

„To bych chtěl, ne že bych nechtěl,“ připustil starý.

„Nedostanete žádné bolestné,“ odpověděl policejní úředník. „Zato však vašemu synovi opatřím místo číšníka v hotelu U Zlaté husy. A už dost řečí. Teď půjdete všichni v pořádku domů a já půjdu s vámi. V noci vás budu hlídat, abyste se už nehádali...“

Chtěj nechtěj, všichni se na ten rozkaz zdvihli a šli domů. Když přišli do baráku, tu nařídil policejní úředník, že harmonikář a jeho žena Kateřina se musí vystěhovat z kuchyně, kde dosud spávali. V kuchyni zůstane pouze paní Malíková a policejní úředník bude bdít nad jejími sny.

Tak se také stalo. Všichni uposlechli v obavě, aby je horkokrevný policejní úředník nezbil nebo aby z toho neměli soudní potahování, protože člověk dneska neví, jak by se policii zachoval.

I byl večer, i bylo ráno. Všichni v pořádku vstali a úředník se slušně rozloučil. Avšak mladému Fialovi to nedalo. Pořád hartusil na paní Malíkovou, co u ní ten policejní úředník

dělal. Po dlouhém domlouvání mu konečně řekla, že seděl u ní na pelesti a sprostě mluvil. To mladého dožralo a on to hlásil na četnictvu.

A ten policejní úředník nebyl vůbec žádný policejní úředník, nýbrž nějaký Josef Mráček, osmadvacetiletý šofér. Dnes odpovídal před senátem vrchního rady Novotného pro zločin veřejného násilí omezováním osobní svobody. Byl před soudem velký křik a mnoho řečí. Ukázalo se, že všichni byli tenkrát náramně opilí. Proto Mráčka stihl trest poměrně mírný. Dostal na návrh státního zástupce dr. Tržického pro zločin veřejného násilí a přestupek lehkého ublížení na těle tři měsíce těžkého žaláře podmíněně.

Lidové noviny 10. 3. 1937

Podvodný bezvěrec a zádumčivá vdova

(Krajský soud v Holešovicích)

Praha 1. apríle

Jednoho dne četl pan Kočkodan následující inzerát: „Zádumčivá vdova, majetná, se seznámí se situovaným bezvěrcem.“ – Co vám mám ještě vypravovat? Ten pan Kočkodan zašel k té vdově a povídá jí následující slova: „Dobrý den, jsem nějaký Karel Kočkodan, mám povahu vlídnou a četl jsem váš ctěný inzerát.“ Zádumčivá vdova řekla: „Jsem žena bytelná, vlnadná, mohutných tvarů, ušlechtilé povahy a nějaký ten krejcar taky mám. A čím oni vlastně jsou?“ Teď zase byl ten pan Kočkodan zádumčivý: „Dají si to vypravovat, cestoval jsem v páskách na vousy, ale firma se položila. Tak jsem začal vkládat své nitro do povídek. Jsem také karbaník, ale nikdy nefixluju, to mi můžou věřit, a když kibicuju, tak do toho nemluví. Jsem sportovně vyspělý divák, který chodí se zálibou na ten DFC. V Rusku nazývají A. P. Čechova ruským Karlem Kočkodanem.“ Tak horoucně mluvil, že se ta zádumčivá vdova dala do usedavého pláče. Řekla: „To mě těší, že jsou vzdělaný a mají rád čtení. Když budou chtít, půjčím jim nějakou knížku.“ Pan Kočkodan byl dojat a povídá: „Když už chtějí být tak velmi laskavá, tak mi půjčejí tu jejich spořitelni!“ Ze samé zádumčivosti mu ta vdova spořitelni knížku vydala.

Dnes se zodpovídal vdavekchtivý bezvěrec z podvodu, krádeže, svedení pod slibem manželství, pokusu bigamie, svádění k vyhnání plodu, z lehkého ublížení na těle, nactiutrhaní, nedovoleného návratu, potulky a falešného hlášení. Vymlouval se na duševní bol

a neodolatelné nutkání. Soud vývodům obviněného neuvěřil a vyměřil mu čtrnáct měsíců nepodmíněně. Státní zástupce se odvolal do nízké výměry trestu, obhájce do vysoké. Oba ohlásili zmateční stížnost. Obviněný trest přijal.

Světozor 1. 4. 1937

Božihodová polévka

(Krajský soud v Praze)

Praha 6. dubna

Stanou se tak někdy věci, že by to člověk nevěřil... Například pan Koubek strávil Štědrý večer v rodinném kruhu svých známých, veselil se, jak se sluší a patří, vypil znamenité množství punče a jiných rozjařujících nápojů a bylo ráno, když se rozloučil s pohostinným domem.

Je vědecky dokázáno, že proti následkům prohýřené noci nejvíce pomáhá dršťková polévka. V tomto bodě se shodují všechny vědecké kapacity. Musí to být ovšem dršťková polévka dobré a bytelné jakosti, jinak se za výsledek neručí. Následuje příkladu mnohých lidí, kteří probděli noc, ubíral se pan Koubek do hostince U Zelené lípy a poručil si dršťkovou polévku. Těšil se, jak si spraví žaludek a jak pozdvihne pokleslou náladu. Když mu číšník přinesl talíř, pan Koubek nabral lžící a zasmušil se. Ne, to nebylo ono... To nebyla žádná dršťková polévka. Snědl ještě několik lžic a pak odstrčil talíř; jeho žaludek byl uražen. Nečekal takové občerstvení.

Pan Koubek si nasadil klobouk a ubíral se ke dveřím. Tu mu zastoupil číšník Ladislav Pavlíček cestu. Položil mu otázku, co bude s placením. Pan Koubek odvětil, že s placením nebude nic. Objednal si dršťkovou polévku, a ne něco, co se vymyká kvalifikaci. Číšník ho vyzval, aby změnil svoje předsevzetí. Host si objednal pokrm, host musí platit. Tak je psáno v zákoně. Pan Koubek pravil, že nic nemůže změnit jeho předsevzetí. Nebyl uspokojen a nezaplatí. Při tomto programu setrvá.

Číšník Pavlíček je pán silné postavy a povahy je vznětlivý. Důrazným tónem žádal pana Koubka, aby zaplatil řád.

Host odmítl a tu ho číšník dobře mířeným direktem srazil k zemi. Takovou ránu možno vidět jen v amerických filmech, ve kterých šerif pustí dopadeného zloděje koní.

Senát vrchního rady dr. Marečka soudil dnes číšníka Pavlíčka pro zločin těžkého ublížení na těle. Bylo zjištěno, že obžalovaný přerazil panu Koubkovi dolní čelist. Obžalovaný tvrdil, že byl sám hostem napaden a že se jenom bránil, ale soud mu neuvěřil a na návrh státního zástupce dr. Faltise vyměřil obžalovanému čtyři měsíce těžkého žaláře s podmíněným odkladem trestu.

Lidové noviny 7. 4. 1937

Na všechno dovede dát odpověď

(Krajský soud v Praze)

Praha 7. června

V onom domě zavládly neudržitelné poměry, a to vinou některých nájemníků. Někteří už jsou takoví: na všechno dovedou dát odpověď. Proto jsou tam samé rámusy a panuje samá nevěle. Jak se to skončí, sud' Bůh. Už se do toho musila několikrát policie vložit. Jenom paní Kejlová si ničeho nevšímá, s nikým nedrží a raději je spíš tak pro sebe. Je povahy tajné. Pokojně vede nemravný život a přijímá pány. Je jí pětatřicet let a je to odbarvená blondýnka. Aby někomu dovedla dát odpověď, to nedovede. Není to vzdělaná ženská. Její muž Jindřich Kejla, bývalý obuvník, jednapadesátiletý, sedmnáctkrát trestaný, zná svět a váží si vzdělání. Také se dovede každému postavit. Těžce nese, že má nevzdělanou ženu, která se tiše oddává životu nemravnému a nikomu nedovede dát odpověď. Často ji poučuje, že to není správný způsob, kterak s lidmi vyjít. Návštěvníci v onom domě ve Vysočanech v ulici Na Harfě si dovedou vážit jen toho, kdo dovede dát v pravou chvíli odpověď.

Letos 18. dubna odepřel hostinský Škvára nalít panu Kejlovi pivo na dluh. Navrhl panu Kejlovi, aby se dorazil tam, kde se opil. Kejla dal hostinskému správnou odpověď: rozbil mu čtyři sklenice, zrcadlo, zarámovaný diplom a poškodil orchestrion. Hostinský se před ním zamkl v kuchyni. Pan Kejla šel domů a chlubil se manželce, jakou dal hostinskému Škvárovi odpověď. Žena ho chvílku poslouchala, pak prohlásila, že si ten příběh vyslechne až večer, nyní že nemá kdy, protože musí jít věšet prádlo. Toho dne už nešla věšet prádlo. Dostalo se jí

od muže poučení, které žaloba státního zástupce dr. Čecha kvalifikovala jako těžké ublížení na těle.

Bývalý obuvník Kejla sedí před senátem vrchního rady Červinky obžalován pro několik zločinů veřejného násilí, pro zločin těžkého ublížení na těle a pro přestupek urážky strážce. Při předvádění na strážnici totiž nazval strážníka mladíkem. Když se policista ohradil, že není žádný mladík, připojil obžalovaný k tomu ještě další urážky, že onen strážník je mladý, bude ještě dlouho mladík proti němu, že si jakožto mladík nemá tolik foukat a že takový mladík musí být hezky zticha, že takové mladíky nazývá pan Kejla častokrát s úspěchem cucáky, kteří ještě dlouho musí čekat, než poznají svět.

Paní Kejlová se po soudcově poučení vzdala svědectví. To obžalovaného zvláště rozmrzelo. Nic by si z toho nedělal, kdyby svědčila, proti němu. Aspoň by bylo vidět, že dovede dát patřičnou odpověď. Avšak paní Kejlová je žena tichá, nejraději se všemu vyhne. Soud zprostil pana Kejlů obžaloby pro zločin těžkého ublížení na těle, ale pro zločin veřejného násilí a pro přestupek urážky strážce mu vyměřil pět měsíců těžkého žaláře nepodmíněně. Obžalovaný vyslechl rozsudek, zaujal vojenský postoj a křikl: „Poslušně hlásím, já to беру. Takovou dávám odpověď.“

Lidové noviny 8. 6. 1937

Veselka v kavárně

(Okresní soud v Praze)

Praha 12. června

Bylo půl desáté dopoledne. Hned po kopulaci si zašli novomanželé do kavárny Semiramis. Nevěsta v žoržetových šatech s čelenkou z pomerančových květů si poručila bílou kávu se šlehačkou. Její matka, vážná dáma v černých atlasových šatech, chtěla bílou bez, ale cezenou. „Uf,“ udělá si nevěsta, „taková veselka dá jednomu ránu.“ – „Ba,“ svědčí máti, „já jsem z toho taky celá zmordovaná.“

Ženich i jeho švagr vzbudili dojem svou elegancí. Ženich měl smoking a lakýrky. Jeho bílá kravata byla vyšita bílými pomněnkami. Švagr se nedal zahanbit. Byl oděn v žaket, pruhované kalhoty a jeho žlutá košile úspěšně soutěžila s ohnivě rudou kravatou. „Dáme si

kulečník,“ navrhuje ženich, „abychom přišli na jiné myšlenky.“ Švagr souhlasil, „Pane vrchní,“ křikl, „máte volný mandl?“

Vybrali si tága. „Jak to hrajem?“ táže se ženich. „O čest, nebo o búra?“ – „Nevím,“ odvětil švagr zasmušile, „už jsem to nehrál, ani nepamatuju. Tak kdo prohraje, zaplatí prkno a búra.“

Oběma dámám přinesl číšník módy. Matka se zajímala o svatební úbor paní Simpsonové. „Vidíš,“ říká dceři, „něco takového sis měla taky pořídit. Co si může dovolit taková Simpsonka, může mít i moje dcera. My jsme také lepší rodina.“ Avšak nevěsta se nechce dívat na obrázky. Víc ji zajímá kulečník.

„Hej, bratříčku,“ volá, „tohle bys měl vzít náběžníkem. Utekl. No jo, když to hraješ dupletem. Víš dobře, žes na duplata slabý...“

„Nenapovídat,“ ohrazuje se novomanžel. „Hrajeme o peníze, a ne o suchý z nosu.“ Švagr dělá sérii jedenácti šťouchů. Mladá paní se raduje.

„Bratříčku,“ volá, „roztrhni ho jako hada, ukaž mu, jaká jsme rodina. Vem to tripletem do rohu.“

„Žádal jsem tě, Jindřiško, abys nenapovídala,“ mrzí se novomanžel. „Nezapomeň, žes mně slíbila věrnost před oltářem.“

„Věrnost je jedno a kulečník je druhé,“ odpovídá mladá choť, „já nechci, aby měl někdo nad naší rodinou vrch.“

„Aha, tak ty biješ na svou stranu... U tebe teda tvoje přízeň je víc než vlastní choť, co? Pamatuj si, žes říkala, že jseš žena nemoderních názorů. A teď vidím, že jseš moderní...“

„Bratříčku!“ volá mladá paní. „Drž ty koule u sebe a dej mu střapec. Netřískej do toho jako do Tenediku. Takhle si každou pozici rozházíš...“

Mladý manžel prohrává a křičí nervózně: „Končí se buzarem!“

„Žádným buzarem se nekončí,“ ozývá se mladá paní. „Co je to za vymyšlenost? Čistý šťouch stačí. Bratříčku, nejdí mu na ty podfuky. Búra jako bys už měl v kapse. Jseš rád?“

Bratříček je rád, ale novomanžel nikoli. Obviňuje švagra, že nehraje reálně. Švagr si nedá sáhnout na svou čest. Má už takovou povahu. Mladá paní je na jeho straně. Odmalička drží s rodinou. Ona už jinačí nebude.

Hosté v kavárně Semiramis jsou pak přítomni jakémusi nedorozumění. Ženich a švagr třískají do sebe tágy. Je velký křik. Nevěsta se snaží soupeře roztrhnout. Závoj jí poletuje kolem hlavinky. Nevěstina matka vzdychá: „Tohohle jsem se musila dožít. Mé stáří, mé přesmutné stáří...“ Závěr pak, jak si každý uvědomělý čtenář domyslí, se odehrává před soudem. Okresní soudce dr. Jednorožec se snaží usmířit oba soupeře. Podaří se mu to, teprve když se do toho vloží matka. Stará paní varuje mladé, ať si jí nepřejí. Nebo s nimi zatočí, že nebudou vědět, či jsou. Hoši dostali strach. Vzali žaloby zpět a ve svornosti odcházejí. Šli si zahrát kulečnick, což je správný nápad. Budou hrát v klidu, neboť tentokrát u toho ženské nebudou.

Lidové noviny 13. 6. 1937

Z ordinace divotvorného lékaře

(Krajský soud v Praze)

Praha 16. srpna

Černý a bledý pán s brýlemi obroubenými černou želvovinou je oděn v černý slavnostní šat. Cosi nesmírně učeného a tajemného vane z jeho zevnějšku. Černý a bledý pán se nazývá Jaroslav Hojka a podle obžaloby je dvačtyřicetiletý, ženatý, bez zaměstnání. Obžaloba státního zástupce dr. Jelínka ho vinila ze zločinu podvodu a pro přestupek, o kterém se v zákoně praví, že „nemaje lékařského učení a nemaje podle zákona práva léčiti jako lékař nebo hojič, provozoval lékařství a hojičství po živnostensku“.

Černý a bledý pán absolvoval chemicko-technický odborný písemný kurz švýcarský a pak psal do časopisů Praktická hospodyňka a Médium zdravotní rady. Léčil všechny nemoci, které ohrožují lidský rod. Radil, jak odstraniti chudokrevnost, povzbuditi vzrůst vlasů a ňader, léčil choroby štítné žlázy, revmatismus a věděl si rady, jak posílití pohlavní mohoucnost. K tomu potřeboval pouze běžné a levné materiálie, avšak účinek laciných drogů posiloval svou znalostí věd okultních. Pacient musil mu zaslati data týkající se vzrůstu, tělesné váhy, dne a roku narození. Lékař se pak dotázal hvězd, a byla-li konfigurace planet příznivá, pak se nemocný mohl těšit nadějí, že bude vyléčen. Vedle toho disponoval dvěma tajemnými prostředky, jimiž indiferentní přípravek dosahoval neúměrné účinnosti. První prostředek k podpoře léků se nazýval spagyrické vehikulum a druhý hermetické vehikulum. Druhý prostředek zesiloval účinek léků a o prvním prohlásil učenec dosti vyhybavě: „Je těžko

moderní vědou podstatu spagyrického vehikula definovat, ale možno říci, že bazíruje na zásadě, že každý prostředek je nabit určitou elektrickou potenci...“ Další výklad zanikl ve smíchu posluchačstva.

Ve jmenovaných časopisech a publikaci jiného divotvorce, známého dr. Šipka, uveřejňoval inzeráty, nabízející univerzální prostředek pro tělo a nervy, za který žádal 138 Kč. Pro zvýšení potence měl na skladě preparát za 58 Kč. Olej na uzpůsobení kostí stál 100 Kč, kdežto prostředek pro čištění krve pouze 25 Kč. Vývin poprsí byl obsažen v lahvičce v ceně 134 Kč. Největší však léčebnou sílu přikládal bylině zvané kopičko královské, vědecky herba asfodeli, která měla univerzálně léčivou moc. Za nesmírného veselí předčítal samosoudce vrchní rada Pazderský dopisy pacientů, adresované divotvornému lékaři. Jeden stařec chtěl něco pro zvýšení potence. Doktor mu poslal nějaké mazání, ale po čase dostal od kmeta rozhořčený dopis, načež ho lékař žádal, aby ho osobně navštívil, ale jak to dopadlo, není známo. Jedné dámě předepsal proti žloutence koňské maso a ovesné vločky. Proti bolení hlavy doporučil pacientovi šňupat vlažnou vodu, přičemž však důrazně upozornil, že dlužno napřed šňupat levým chřípím a pak teprve pravým. Nějaký obuvník měl revma a doktor mu poslal tinkturu s takovým návodem: Dvě kapky tinktury se kápnou do sklenice vody a po šesti nedělích způsobí léčení odpoutání astrálního dvojníka toho obuvníka. Astrální dvojník uprchne i s revmatismem. Nakonec uveřejňujeme účet, který divotvůrce zaslal jedné brněnské paní, jež trpěla všemi nemocemi na světě. Účet vypadal takto: Proti rozšíření štítné žlázy kombinace bylin impregnovaných po anglickém způsobu Kč 75, píchání u srdce neomylný prostředek Kč 40, proti chudokrevnosti tinktura amara Kč 87, proti pupeční kýle anýzová šťáva Kč 75.

Obžalovaný se hájil, že neléčil po živnostensku, ale že nezištně doporučoval léky zahraničních firem, na kterých měl nepatrný zisk. Byl zřejmě připraven na to, že mu bude možno před soudem přednést učenou přednášku z oboru astrologie a jiných věd hermetických. Bohužel nebylo na to dosti pokdy, tak posluchačstvo odešlo z jednací síně poučeno pouze zčásti. Soudce zprostil obžalovaného zločinu podvodu, ale uznal ho vinným přestupkem fušerství a vyměřil mu čtrnáct dní tuhého vězení. O podmíněnosti se teprve rozhodne.

Lidové noviny 17. 8. 1937

Láska, zasnoubení, jakož i praní prádla

(Krajský soud v Praze)

Praha 21. srpna

1

„Duše má!

Zásilku čerstvě vypraného, jakož i mandlovaného (s leskem) prádla jsem obdržel a spěchám za to svůj nejvřelejší dík prosloviti. Těší mne, že jsem seznal, že vadné kousky prádla byly ručinkou Tvou pečlivě vyspraveny, z čehož vidím, že moje nastávající bude dobrou hospodyňkou. Dále sděluji, že jsem se na ten lokál byl podívat, a soudím, že by to byla dobrá hostinská místnost pro inteligentní a vzdělanou společnost. Ve svém hostinci rozhodně nebudu trpět neurvalost a špatné způsoby, neb mysl má vždycky toužila po něčem ušlechtilějším. Již vidím v duchu, kterak moje Růženka v oné restauraci bude vládnouti co víla a z čela svého starostlivého manžela bude zahánět všechny chmury. Ještě jednou můj vřelý dík za zásilku čerstvě vypraného prádla. Milostivé paní matince uctivé rukypolíbení, a že jí kapky proti hostci obratem pošty zašlu.

Líbá Tě Tvůj vždy věrný Erno.

Douška. V zásilce jsem postrádal šedé spodky. (Ty zefírové.)“

2

„Anděle nejsladší!

Dnes byl pro mne opět den nevýslovné radosti, an jsem obdržel bedýnku a v ní své prádlo, čistě vyprané a v ladném pořádku. Líbám bělostnou ručku, která žehlila mé límečky, košile, spodky, jakož i kapesníky, trylkujíc si přitom svým zvonivým hláskem. Ptáš se mne, pakliže na Tebe stále myslím. Jaká to otázka. Vstávaje lehaje chvěje se mi jméno Růženka na rtech. Ale z toho hostince nic nebude, an jsem se dověděl, že tam chodí pochybená individua, hrajíc mariáš a karban. Mám však jinou věc v pácu, totiž tu, že si otevřu zprostředkovatelnou práci pro lepší služebné. Jinak je všechno při starém, celý den jsem v jednom kole, avšak

vzpomínka na mé milované robě, co mi vyspravilo frakovou košili, mne tak sílí, že vydržím všechny břímě muka života. Obdržela milostivá paní matinka mastičku proti uhrům?

Na Tebe stále myslící Erno

Douška. Pořád nevím, co je s těmi zefirovými spodky.“

3

„Fantome lásky!

Již se stmívá a já sedím nad otevřenou bedýnkou a vykládám čisté prádlo, které Tvá pilná ručka do pořádku dala. Ta trikotinová košile s modrými puntíčky jest v podpaždí rozpárána. Že by to moje pilná hospodyňka přehlédla? To bych se moc divil, neb nejsem na to zvyklý, s tou zprostředkovatelnou práce pro lepší služebné nic nebude, nýbrž jsem se informoval, že to nic nenese, a tak bych raději nějaké dobré zastoupení, snad textil nebo tvrdý porcelán, losy by také nebyly nejhorší. Vidíš, že stále horlivě myslím na naši společnou budoucnost, pořád si hlavu s tím lámu, zatímco měsíc lije svoje bledé světlo v šerou jizbu moji. Ó, jak bych byl šťasten, kdybych se svojí vyvolenou po stupních oltáře kráčet mohl, ale ach, krize nepolevuje, ačkoli ve všech oborech se hlásí zlepšení, zejména je horečný stavební ruch, tak si myslím, že by se v parcelách dalo něco podniknout, líbilo by se spanilé Růžence, kdyby její mužíček v realitách obchodoval? Lituji, že milostivá paní matinka jest těžce nemocna na regma, ale doufám, že čas vše zhojí, vždyť jsou tu léta.

Tvůj milující Erno

Douška. Copak se nedovím, co se stalo s mými zefirovými spodky, vždyť jsem je měl jen jednou na sobě. Moje manželka hubuje, že nebude škodovat.“

Když Růžena S. dostala poslední dopis, tu učinila na Arnošta Klejsného, čtyřiatřicetiletého bývalého soukromého úředníka, trestní oznámení, že pod slibem manželství vylákal na ní 24 000 Kč. Před senátem vrchního rady Jančíka vymlouval se obžalovaný, že by byl ty peníze jistě vrátil a že manželství nikdy nesliboval. Avšak z korespondence, která se četla před soudem, vyšel najevo pravý opak. Soud na návrh státního zástupce dr. Gemricha uznal obžalovaného vinným a vyměřil mu pět měsíců těžkého žaláře nepodmíněně, neboť

obžalovaný měl drzost, že ačkoli se mezitím oženil s jinou, stále si dal prát prádlo u své bývalé snoubenky, a tak ji udržoval v naději, že si ji vezme.

Lidové noviny 22. 8. 1937

Pozdvížení na Žižkově

(Krajský soud v Praze)

Praha 24. srpna

Na Žižkově mají jakýsi místní Práter a ten se jmenuje U Pražačky. Tam rozbili své stánky potulní artisté, všelijaká panoptika, kolotoče, skluzavka, americké houpačky, salonní střelnice, zkrátka všechny kočovné živnosti, které slouží k lidové zábavě. Večer pak, když se rozžehnou acetylenové lampy, hřmí italský flašinet a chroptí gramofon. U Pražačky se schází místní inteligence a život je tu bujný a rozmanitý.

V těch místech se 21. července opil nějaký mladík a pokoušel děvčata a působil všelijakou nezbedu. Když to nešlo po dobrém, zavolali na něho strážníka. Ozbrojená moc zkusila to s opilcem nejprve v mírnosti. Rozjařený mladík však odpověděl náramně sprostě, a tak ho strážník zatkł a hodlal předvést. Ukázalo se však, že tento obyčejný úřední akt se neprovede hladce. Seběhlo se asi sto padesát inteligentů, kteří s pískotem a hulákáním provázeli eskortu. Strážníkovi při pohledu na vzbouřený dav nebylo do smíchu. Viděl v zástupu mnohá individua, která dobře znal a o nichž věděl, že ve rvačkách spatřují naplnění údělu svého života. Napomínal je, ale na jedno smírné slovo dostal sto padesát sprostých slov. Zástup se tvářil čím dále tím hrozivěji. Když strážník se zatčeným přišli do místa špatně osvětleného, tu všech sto padesát inteligentů se na něho vrhlo. Jeden z nich, v němž poznal jakéhosi Václava Beránka, popadl kámen a mrštil jím po něm. Naštěstí ho nezasáhl.

Václav Beránek, dvacetiletý dělník, toho času bydlící v ohradě SK Viktoria Žižkov, odpovídal dnes před senátem vrchního rady Petříka pro zločin veřejného násilí. Zapíral a nabízel četná alibi. Avšak poznal ho nejen onen strážník, ale ještě jiní svědci. Soud uznal obžalovaného vinným a k návrhu státního zástupce dr. Čecha mu vyměřil tři měsíce těžkého žaláře. Protože zpráva o pověsti obžalovaného dosud nedošla, bude o podmíněném odkladu trestu konáno šetření.

Anarchistické spiknutí a koloniál

(Krajský soud v Praze)

Praha 28. srpna

„Váženému panu

panu Leopoldu J. Řízovi, koloniálovi, zde.

Velectěný pane velkoobchodníku!

Revoluční a vzdělávací kroužek Leknín a Dýka nařizují Vám, abyste podpořil snahy naše, neb máme velkou režii. A kde máme vzít prostředky za stávajících neutěšených poměrů? Tím pádem se obracíme na Vás jako na známého multimilionáře, abyste svou hřivnou přispěl. Beztoho užíváte falešné váhy, čímž okrádáte konzumenty. Úřady by si měly už dávno všimnout Vaší zhoubné činnosti. Předsednictvo našeho teroristického kroužku se usneslo, abyste vložil 1 000 000 Kč, slovy jeden milion korun československých, do obálky a táž má býti dána do koše na papír, který se v městských sadech poblíže pomníku padlých hrdinů nachází. Náš správce pečeti si ten obol vyzvedne a spolek náš bude týž s díky kvitovati.

Dále vznášíme k Vám důtklivý apel, abyste do svrchu řečeného koše na papír, který se v městských sadech zdejších nalézá, vložil balík s následujícím zbožím osadnickým: pět kilo čokolády, půlliberku cukru, pět lotů kávy (brazilská směs), lahvičku sidolu na leštění našich zbraní, sáček nového koření, šafránu a badyánu, pět balíčků náhražky ku kávě a čtvrt kila zdravotní směsi proti kašli.

Neučiníte-li tak, pak Vaše osoba i s chotí, jakož i s celou ct. rodinou propadne zkáze. Nehrejte si, neberte naše tvrzení na lehkou váhu. Náš spolek má dlouhé ruce. Jsme spojeni podzemním vedením se všemi elektrickými stanicemi a naše patentní zařízení má takovou sílu, že může ne jeden, nýbrž sto pitomých koloniálů vyhoditi do povětří za strašlivých výbuchů. Bude prolita nejen Vaše ct. krev, ale i hrdlem propadne Vaše choť, která honí jenom parádu, ale o něco ušlechtilého nemá žádný zájem, i Váš syn, který se prohání po krajině se svým blbým

čtyřválcem a myslí si, co nemá, i Vaše dcera, co má vážnou známost s přednostou zdejšího úřadu, jsou tak nafoukaná, že chudý, ale vzdělaný muž jest jí málo.

Čas kvapí, chvíle pomsty nastává. Ruka naše spočívá na zlověstné páce, která Vaši rodinu obrátí v sutiny a popel. Nemeškejte a splňte rozkaz.

S veškerou úctou

za revoluční a vzdělávací spolek

Leknín a Dýka

podpis nečitelný“

Julius Kabát, třiaadvacetiletý klempířský pomocník, odpovídal dnes před samosoudcem vrchním radou Petříkem pro zločin nedokonaného vydírání. Obžalovaný se hájil nouzí a tvrdil, že při psaní vyděračského dopisu byl tak opilý, že nevěděl, co dělá. Podle vlastního přiznání vypil ten den, kdy se rozhodl napsat výhrušný dopis, patnáct půllitrů piva a pět černých káv s rumem. Protože výpověď obžalovaného byla zmatená, rozhodl se soudce líčení odročit, aby byl zkoumán duševní stav obžalovaného.

Lidové noviny 29. 8. 1937

Babička, která hodně užívala

(Krajský soud v Praze)

Praha 7. září

Na lavici obžalovaných sedí paní Věra Holmanová. Vlastní matka udělala na ni trestní oznámení pro zločin zpronevěry. Bylo to tak: Na podzim roku 1930 dala jí matka Anděla Beránková čtyři pokladniční poukázky Živnobanky po 10 000 Kč s tím, aby si polovinu nechala a polovinu dala své sestře Jarmile. Neměla se k tomu, a když ji švagr upomínal, vymlouvala se, že peníze dá někdy dětem své sestry. Avšak nedala nic. Z toho obžaloba vyvozovala, že na té věci něco bylo a že paní Holmanová asi cítila svůj závazek.

Před soudem říkala, že nedostala nic, a vysvětlovala, že švagrovi peníze slibovala, protože pořád na ni chodil a tropil výtržnost. Chtěla ho sliby uchlácholit, ale švagr se nedal a ustavičně řádil. A vysvětlovala, že matka si historii vymyslela. Nemá to jaksi v hlavě

v pořádku. Chtěla ji dát pod kuratelu, ale úřad jí nevyhověl, protože to prý s matkou není tak zlé.

Čekali chvíli na svědkyni. Přihlala se asi šedesátiletá scvrklá stařena s vytáhlým výrostkem.

„Svého hochu můžete zatím nechat venku,“ upozornil ji soud.

„To není žádný hoch, to je můj manžel!“ vysvětlovala svědkyně pyšně.

„Ale?“ podivil se předseda senátu vrchní rada Novotný. „A kolik je mu let?“

„Víte, lidi lhali...“ zabreptala stařena, „oni říkali, že je mu dvacet sedm, a ono mu ještě nebylo dvaadvacet... Pomluvili mne vlastní lidi za všechno. Ale ono to manželství je státem zrušený...“

„Jděte!“

„Jo. Protože já si vzala krásnýho, čistýho muže, a on se pak pošpinil.“

Podle těchto úvodních vět vypadalo její svědectví. Ukázalo se skutečně, že babička je mdlého rozumu. Podle spisu trpí epileptickými záchvaty. Přesto je do života jako drak. Mladý manžel ji musil vodit do hospody, kde pila jako chlap, nevynechala žádné zábavy a z hospody odcházela za ranního světla, když už se zavíralo.

Vytáhlý výrostek se sám přihlásil za svědka a žalostným hlasem vyprávěl o své manželce, že je náramně náruživá, že mu koupila motocykl a chce, aby ji ustavičně vozil na výlety. Také kánoe koupila a je celá divá do vodního trampování.

„Jak jste přišla k těm pokladničním poukázkám?“

„Po svém nebožtíku mužovi,“ vysvětluje svědkyně. „To jak jsem prala jeho ponožky, tak jsem je našla. Byly schovány v jedné fusekli.“

To ovšem nevypadalo podobné pravdě, neboť pokladniční poukázky jsou, jak známo, veliké tuhé archy a nedají se dobře uschovat v ponožce. Soud obžalovanou osvobodil, protože nemohl dáti víry oné podivné svědkyni. Vytáhlý výrostek si manželku odvedl.

Lidové noviny 8. 9. 1937

Dva párky a detektiv

(Krajský soud v Praze)

Praha 11. září

Povídá se, že ve světě vládne jednak faleš, jednak protekce. Bez protekce se nedostaneš nikam. Bez protekce se za dnešních ponurých dnů nedostanou ani dva párky s hořčicí, jak ukazuje událost, kterou popisujeme.

Bylo to hnedle v půl deváté večer a do jednoho vinohradského uzenářství vstoupil mladý muž s vyslovenou blondýnou. Mladý muž byl hrdého vzezření, protože nosil kotlety a pepitové kalhoty; vůbec byl asi světák. Vyslovená blondýna v něm našla milující duši a provozovala s ním harmonické soužití. Měla hlad a přála si dva párky s hořčicí.

Uzenářka vylovila dva párky z kotlíku a užuž je podávala té blondýně, která po párcích zahořela mohutnou náklonností. Vtom však vstoupil do krámu starý pán a něco zamumlal. Uzenářka řekla: „Oh, pardon!“ – a ty párky dala onomu starci.

Rusá dáma se zeptala, co je s těmi párky. Uzenářka odvětila, že už žádné nejsou. Poslední že dostal onen starý pán. Hnedlinko se bude zavírat.

Rusou dámu pojal hněv. I dotazovala se popuzeně, jak je to možné. Přece přišla dříve než onen stařec.

Prodavačka pokrčila rameny. Naznačila, že starý pán je odvěký příznivec vinohradského uzenářství. Jemu pro staré obchodní spojení dlužno dát přednost.

V této kritické chvíli zakročil mladý muž hrdinného vzezření. Viděl, že jeho vyvolená bytost strádá. A chtěl se také před ní vyznamenat, aby věděla, že si vyvolila inteligenta a muže energického, který se ve všem vyzná a jenž se nedá odstrčit.

I pravil: „Nerozčiluj se, drahá Maruš, to nemá žádnou cenu. Já jim ukážu, kdo já jsem!“

Několik náhodných příznivců vinohradského uzenářství bylo přítomno této scéně. Mladý světák hrdého zevnějšku přistoupil k starci, jenž právě se chystal namočit párek do hořčice. Seznal, že ruka, která se chystala provést tento akt, byla ve svém postupu rázně zadržena.

Mladý muž hrdého zevnějšku stál před ním a zahřměl: „Legitimujte se!“

„Proč bych se měl legitimovat?“ zasténal kmet. „Nejsem si vědom ničeho závadného.“

„Legitimujte se!“ opakoval mladý světák, „nebo je s vámi zle. Já vám ukážu! Nebo chcete, abych vás předvedl?“ Stařec uděšeně zírá jednak na párky, které stydnou na talířku, jednak na mladého muže hrdého vzezření.

„No, tohle...“ koktá, „copak to jde? Což nesmí zdejší příslušník v klidu povečeřet? Tohle jsou opravdu neudržitelné poměry!“

„Jsem detektiv,“ dí mladý světák slavnostně, „ a já vám ty rejdy zarazím. Odhalím bahno protekčního hospodářství. Budete pykat!“

Obžaloba státního zástupce dr. Gemricha vinila sedmadvacetiletého obchodního zástupce Jaroslava Štolcingra, že přikládaje si nepravou tvářnost úřední osoby, panu Gustavu Mudrovi v jeho úmyslu snísti večeri překážel a jemu všelikou újmu, zejména uvězněním, vyhrožoval.

Obžalovaný nechtěl o ničem vědět a tvrdil, že byl ten večer poněkud podnapilý. Tuto okolnost potvrdila i prodavačka v uzenářství, takže samosoudce vrchní rada Petřík uznal Štolcingra vinným pouze přestupkem opilství a vyměřil mu čtrnáct dní tuhého vězení s podmíněným odkladem trestu na jeden rok.

Lidové noviny 12. 9. 1937

Noční návštěva v Steimarově penzionu

(Krajský soud v Praze)

Praha 18. listopadu

V noci na 22. dubna se vloupali do penzionu Steimar v Dolních Mokropsech zloději a provedli svou věc důkladně. Odnegli perziánový kožich, dámský plášť s vačicovým límcem a mnoho všelijakých jiných věcí, zvláště šperků. Bylo toho za mnoho tisíc. Četníci brzo zjistili pachatele. Jeden z nich, známý specialista na vykrádání vil, nějaký Emanuel Hyt'ha, je toho času na Pankráci. Odpykává si dva roky žaláře za mnoho krádeží. Je to pětadvacátý trest tohoto bývalého zahradnického pomocníka. Jako jeho společník byl usvědčen bývalý knihařský pomocník Vojtěch Kestler. Tak se tihle dva sešli zase na lavici obžalovaných před senátem vrchního rady Wenera.

Hyt'ha, starý kriminálník, zarputile zapírá. Je sice zloděj, ale tohle neudělal. Kestler to na něho píchl ze msty. Měli společnou milenku a Kestlerovi se zdá, že ta slečna je více nakloněna kamarádovi. Kestler však usměvavě prohlašuje, že pro ženskou by nikdy kamarádovi neublížil. Ale co je pravda, to je pravda. Byl u Steimara s Hyt'hou a tu krádež udělali společně.

„Vy jste knihařský pomocník?“ ptá se slavný soud. „Býval, býval, ale nechal jsem toho. Řemeslo dneska nic nenese. Já se teď věnuju spíš umění.“

„Jakému umění?“

„Varietnímu. Teď jsem dělal stěnu smrti.“ A vysvětluje, že o pouti ve Vršovicích se produkuje motocyklista, který jezdí v jakémsi betonovém sudě. „Sám jsem ovšem nejezdil. Já byl jenom rekomandérem.“ To znamená, že stál před jarmareční boudou a svou výmluvností lákal obecnstvo, aby se přišlo na ten div podívat. Za to dostával 400 Kč měsíčně.

„To jste měl slušný příjem a věru jste nepotřeboval krást.“

„Že bych potřeboval, to jsem zrovna nepotřeboval,“ dobrácky přisvědčil obžalovaný. „Já, aby se tak řeklo, spíš pro dobrou vůli. Hyt'ha na mě přišel a řekl: ‚Pojď,‘ a tak jsem šel.“

„Tak jste nechal stěnu smrti...“

„Já bych ji stejně tak jako tak nechal, protože jsem měl v pácu něco lepšího. Přivezli nám z Vídně náramnou abnormalitu. Půl muže, půl ženu. Ohromná pamětihodnost. Já jsem se toho kapitálově účastnil. O vánočním trhu na Karláku se s tím předstoupí poprvé na veřejnost, jenomže já už asi při tom nebudu.“

Měl správnou předtuchu. Soud na návrh státního zástupce dr. Radechovského mu vyměřil za zločin krádeže třináct měsíců těžkého žaláře. Hyt'ha byl také uznán vinným, ale další trest mu nebyl vyměřen.

Lidové noviny 19. 11. 1937

V podnapilosti

(Krajský soud v Praze)

Praha 31. prosince

Letos koncem října seděl hokynář Antonín v hospodě pana Kloučka v městě Rakovníku a náramně si popřával. Nestranně rozděloval svou přízeň mezi různé opojné nápoje a vedl rozvážné řeči o tom, jak ten čas utíká a že hnedlinko budeme mít konec roku. Vedle něho seděl nějaký pan Urban, ten kýval hlavou a sem, tam utrousil nějaké slovíčko. Když mělo dojít k placení, tu hokynář Antonín se začal nepokojně šacovat a pak spustil veliký křik: „Peníze pryč! Měl jsem u sebe čtyři tisícovky – Kde jsou? Zloději, vraťte mi moje jmění!“ Pak se ostře zadíval na pana Urbana a zahulákal: „Ty seš ten zloděj! Mně to bylo pořád divné, že se ke mně tak tlačíš. Vrať mi peníze, nebo to dám četnictvu!“

Do pana Urbana jako když hrom uhodí: – Prosím vás, vždyť to není maličkost, být před celým světem prohlášen za zloděje. Zavolali městského strážníka, aby to dal do pořádku. Přišel strážník, vyptává se co a jak. Ale pro hokynáře Antonína byl policajt malá autorita. Sebral se a běžel na četnictvo a tam zvěstoval, jaká rána ho postihla. Četník vzal služebně to oznámení na vědomost. Protože to byl člověk rozvážný a dobře znal světa běh, první jeho cesta byla k manželce hokynáře Antonína. Ukázalo se hned, že trefil dobře. Paní hokynářová znala svého člověka skrz naskrz. Pravila: „Tomu že někdo ukradl peníze? Nevěřte mu, pane štabní. To je od něho jen taková politika.“ A vypravovala: Den předtím vyzvedl ze záložny pět tisíc korun, ale donesl domů jen čtyři tisíce. Nemohla z něho vymámit, co udělal s tou tisícovkou. A nebyla daleko od pravdy, když tušila, že tu tisícovku roztočil po hospodách. Aby nepřišla o všecko, vzala mu zbytek peněz a uschovala je! Ráno se Antonín probрал z opice a dělal tak dlouho rámus, až mu peníze musila vrátit.

„A já mám takové důmnění,“ končila paní hokynářová, „že on si tu krádež vymyslel, aby mohl ty čtyři tisícovky probendit. To vám je náramnej švingulant, ten můj starý, ale na mě a na vás, pane štabní, je krátký. S takovou politikou ať jde na hloupějšího.“ Ukázalo se, že ta paní měla pravdu. Hokynáře podrobili kapesní prohlídce a šťastně u něho ty čtyři tisícovky našli.

Není to však jen tak, obvinít nevinného člověka z krádeže. Proto státní zástupce dr. Tržický obžaloval Antonína pro zločin utrhaní na cti. Obžalovaný s náramným politováním prohlásil, že byl náramně opilý, protože jinak by nemohl pana Urbana tak osočit. Všichni svědci

potvrzovali, že hokynář Antonín ten den skutečně velice přebral. Proto senát vrchního rady dr. Kaplana obžalovaného osvobodil.

Po vyhlášení rozsudku se Antonín nehýbal.

„Co ještě chcete?“ ptal se slavný soud. „Můžete jít.“

„Přeju všechno nejlepší k Novému roku. Štěstí, zdraví, spokojenost a peněz hojnost slavnému soudu. A vám také, pane státní!“

„Nápodobně. Ale hlavně abychom vás tu už neviděli.“

Lidové noviny 1. 1. 1938

To šedivé dítě si to odnese

(Krajský soud v Praze)

Praha 8. ledna

Tuhle poctil svou návštěvou pražskou židovskou radnici pan Oswald Raudnitz. Vešel do úřadovny sociální komise, byl tam pan Šimon Fessler, starší už pán, a měl plné ruce práce. Podíval se na návštěvníka přes cvikr a děl káravě: „Už jsou tu zas?“

Totíž abyste věděli, pan Raudnitz je úředně osmatřicetiletý obchodní příručí a jinak hlavním povoláním je vlastně šnorer. Byl už několikrát trestán pro potulku a řemeslnou žebrotu. Pan Raudnitz odpověděl, že chce podporu. Pan Fessler však povídá, že tu není žádný holubník, to by si mohl leckdo takhle přijít, tady se úřaduje, kdo něco od úřadu chce, musí to dát písemně. Pan Raudnitz je člověk hrdý, nesnese, aby s ním mluvil někdo zvyška, úředně.

Pravil: „Já nemám rád, když se moc mluví. Řeči nemají u mne žádnou cenu. Daj mi peníze, a jinak nemám s nimi co mluvit.“ Pan Fessler žádá, aby se strany v kanceláři chovaly důstojně. Tón pana Raudnitze se mu nechtěl líbit. Pravil:

„Tohle není od nich žádné solidní jednání, od nich, pane Raudnitz, jak jsem jim řekl, co mají dělat. Tak jdou, tady není žádná kavárna, tady se pracuje...“

Pan Raudnitz povýšil hlas: „Poslouchají, pane Fessler, se mnou se nebudou křičet, pane Fessler, já na to nejsem zvyklý, pane Fessler, to bych si vyprosil, pane Fessler.“

Pan Fessler odpověděl: „Já nekřičím, kdopak tu křičí? Oni křičejí, se mnou se tu nebudou křičet, když chtějí křičet, tak si jdou křičet jinam...“

Pan Raudnitz zdvihl tři prsty a slavně volal: „Při památce své matky přísahám, že přijdu v pondělí a tady to vybilím.“ Pak se podíval na ustaranou hlavu pana Fesslera a dodal: „A to šedivé dítě si to odnese.“

Žalobní spis státního zástupce dr. Plamínka mínil, že pan Raudnitz je schopen vyhrůžku splnit, protože, jak policie vyšetřila, je povahy surové a násilné. Už několikrát vyhrožoval a nikdo to nebral vážně. Tentokrát však přísahal, tak asi to mínil doopravdy.

Avšak pan Fessler před soudem povídal, že z pana Raudnitze neměl strach, že on moc mluví, že vemluví lidem díru do břicha, ale hrůza z něho zrovna nejde.

Proto senát vrchního rady Noska obžalovaného zprostil z obvinění pro zločin nebezpečného vyhrožování. Ono se však na pana Raudnitze přece jenom něco našlo. Ten pán našel na ulici sběrací listinu ve prospěch demokratického Španělska. Vzal tu listinu, chodil po domech vybírat, ale ne ve prospěch Španělska, ale pro sebe.

Pro přestupek podvodu a pro potulku byl pan Raudnitz odsouzen do tuhého vězení na čtrnáct dní nepodmíněně.

Lidové noviny 9. 1. 1938

Holič a citera

(Krajský soud v Praze)

Praha 19. února

Vzdělávací a podpůrný spolek Leknín pořádal tuhle akademii, která se znamenitě vydařila. Jedna slečna přednášela básně poučného obsahu a lékárník pak dával k lepšímu písničkou komického obsahu. Avšak největší úspěch ze všech měl Jarda Kalivoda, dvaatřicetiletý holič a kadeřník, jakož i vlasostřižník. Ten vystoupil se svou citerou a přednesl všelijaké hudební kousky tak výstižně a cituplně, že sklidil velkou pochvalu uměnilovného obecnstva, které se ve značném počtu shromáždilo, aby vzdalo hold umění a kráse.

Obchodník Vlastimil J. Kořán byl holičovým uměním úplně okouzlen. Když po skončení programu odcházel ze stánku umění, tu vrtěl hlavou a šeptal si zasněně: „Ten Kalivoda, ten to umí sebrat, kluk špinavá... On v těch rukách má šikovnost jako opice. Takový umělec by obstál v hlavním městě, každá konkurence je na něho krátká. Kde se to v něm vzalo, v takovém utřinosovi? Je jako za groš kudla, solidnosti v něm není ani za mák a kloudného slova z něho nedostaneš. Copak je to všechno platné, má dar od Pánaboha, ten uličník...“

Potom pravil obchodník Vlastimil J. Kořán své manželce: „Slyš, co jsem si předsevzal. Budeš u Kalivody brát hodiny na citeru, já už to s ním smluvil. Budu mu dávat za hodinu kilo kafe a liberku cukru.“

„Zbláznil ses, starý?“ udivila se manželka Matylda. „Hudba není pro mne. Jakápak citera... já tak něco dobrého sníst nebo vypít, to by se mně šikovalo. Ale k takovým věcem nejsem k mání.“ – „Mluvíš pitomě, Matyldo,“ odvětil obchodník poučně. „Hudba zaprvé jednoho povznáší, zadruhé je to dobrá rekomandace pro můj závod. Přijdou hosti, budou mluvit semhle tamhle, a když bude zábava v nejlepším, tu popadneš citeru a tak zahraješ, že budou z toho jeleni. Každý řekne – tenhle Kořán, jak to má dobře scuknutý. Obchod se mu hýbe, vždy nejčerstvější zboží má na skladě. Jeho kulantnost je známá a nadto ještě má manželku tak nadanou, že dá každé ženské flek, jo, někdo se uměl narodit. Milá zlatá, umění je dneska to nejhlavnější. Zkrátka, jaké řeči, já chci, aby ses učila na citeru, tak mlč, já jsem vzteklý člověk a ještě bych tě musel něčím praštit.“

Proti takovým argumentům se nedalo nic dělat, manželka Matylda tedy chodila k holiči brát hodiny. Uplynulo léto, nastal podzim, stromy setřásly hnědé listy a pak matička země se pokryla bílou kůrou. Manželka Matylda chodila k holiči, brnkala na citeru a obchodník prodával cikorku, koření, čistící přípravky, jakož i jiné zboží koloniální.

Pak nastaly Vánoce a v městě se roznášela podivná zvěst. Lidé si povídali, že najednou zmizel holič, manželka Matylda i citera. Někteří mínili, že odjeli na umělecké turné, ale protože obchodník Kořán mlátil vším, co mu přišlo pod ruku, a hrozně řval, usoudili z toho, že mezi holičem a Matyldou vykvetl lásky květ a je to zlé, protože si láska nedá poroučet...

No, a uplynul nějaký čásek a dnes soudil senát vrchního rady Petříka holiče Kalivodu pro zločin únosu. Obžalovaný tvrdil, že paní Matyldu k ničemu nenaváděl, ale ona sama do něho mluvila a tak ho omámila, že nechal holičství i vlasostřižnictví a horempádem se vrhl ve vír rozkoše. Paní Matylda se k líčení nedostavila, a tak soud líčení odročil. V jednacím síni se

objevil pouze koloniální obchodník a ten se nechal slyšet, že tu špatnost dal advokátovi a že si zadal o rozvod. Pak se říká, že hudba jednoho povznáší. Jo, pěkně povznáší, tady máte toho příklad...

Lidové noviny 20. 2. 1938

Dej znamení, že jsi ženich

(Krajský soud v Praze)

Praha 26. února

Řeznický mistr Leopold Frýza a jeho manželka Antonie mají dceru Hedviku. Řezník se nejednou vyjádřil: „Kdybysme se té holky dovedli šikovně zbavit, tak to máme v suchu.“ Antonie mu přisvědčovala. Hledali ženicha, ale kde ho dneska najdeš? Doba je zlá a mužští myslí na špatnosti, a ne na manželství.

Řeznický zrak padl na nějakého Eduarda Máslo. Byl to modelář a přivydělával si hudbou. Foukal trombon a přišel si na pěkné peníze.

„Ten by se mi šikl,“ mýnil řezník, „musí to být vzdělaný člověk, protože je pomalej a spolky nevede.“

„Třeba by naši Hedvu otloukal,“ obávala se Antonie.

„O to není žádný strach. Musel bych mu žebra přerazit, kdyby si troufal. Co se toho týče, ona bude spíš otloukat jeho.“

„Jenom jestli jí bude chtít? On sic s ní párkrát tančil, koupil jí čaj s rumem a do památníku jí napsal, že má vlast svou nadevšecko milovat, ale z toho nic nekouká.“

„To už nech na mně. Na to se musí s politikou.“

Sedí modelář Máslo za stolem a má se dobře. Řezník s Antonií jsou samé pane Máslo sem, pane Máslo tam, vemte si, poslužte si, nesmíte nám dát košem, my nejsme žádná noblesa, jen tak po domácíku. Modelář si lebedí, moc se nedá pobízet, jídlu a pití vzdává čest.

Antonie šťouchla do Leopolda, aby už začal s politikou. A Leopold začal jako rozený diplomat: „Tak co, ty kluku máselnatá, kdy už do toho praštíš?“

Modelář Eduard polkl kus uzeného s hořčicí a pak děl: „Do čeho že bych měl praštit?“

„Tobě, ty náno, musí se dát taky všechno po lopatě,“ usmívá se řezník laskavě, „povídám, kdy už s naší Hedvou uděláš nějaký konec?“

Modelář Eduard si ukrojil kus ovaru a pravil: „Jo, to není jen tak, ono, jak se říká, no ne? Na jedny straně bych třeba do toho praštil, proč ne? Jsem člověk uvědomělej, když to ale vezmu z druhé strany, tak si říkám: prr, Eduarde, jen abys tento, jak si myslím...“

„Na tom něco je,“ přisvědčil Leopold, „je vidět, že nejseš dnešní a že máš o tom pojem. Ale v tomhle případě, jaký řeči, co máme, to máme, do hrobu si nevememe, holka bez krejcaru nebude, to říkám rovnou, tak dej sem ruku a plácnem si.“

Modelář odpověděl: „Dnes je pondělí, zejtra úterý. Než se naděješ, půl týdne je pryč. Člověk se diví. A já už musím jít. Dal jsem kamarádům slovo...“

Řezník Leopold zrudl... „To zas nepůjdeš. To by dovedl každěj. Debužírovat a pak říct máucta pryč. Tak jak to bude s ženěním?“

Eduard řekl, že to není ze dne na den, teď má myšlení jinde, a že musí do spolku.

Toho dne do spolku nešel. Obžaloba státního zástupce dr. Čecha říká, že Frýza, nemaje důvodu považovat pana Máslo za člověka škodlivého, úmyslně mu v užívání svobody bránil. Popadl ho totiž a zavřel do spíže. Modelář bušil do dveří, bylo mu těsno a rozšlápl hrnek se zavařeninou. Řezník na jeho naléhání odpovídal: „Dej znamení, že jseš ženich, pak tě pustím ze špajzu a nebudeme mluvit dál. Nedáš-li znamení, pak budeš starej člověk, než tě pustím!“

Modelář však odpovídal: „Dal jsem slovo, to slovo dodržím, zvítězím, nebo padnu, a tu Hedvu si dejte za rámeček.“

Samosoudce vrchní rada Petřík uznal obžalovaného vinným zločinem omezování osobní svobody, vyměřil mu dva měsíce žaláře podmíněně na dva roky. Z toho plyne, že na ženichy se dneska musí s politikou.

Lidové noviny 27. 2. 1938

Zhýralý stařec

(Krajský soud v Praze)

Praha 5. března

Alois Talavašek, pětadesátiletý vdovec, přišel tuhle do hostince pana Zálaby.

„To jsou k nám hosti,“ zavrčel šenkýř zlostně, neviděl Talavaška rád. Bývalý majitel slušného hospodářství na stará kolena zpustl a dělal rodině ostudu. Nejraději roznáší klepy, tupí svou rodinu, že mu nedává na kořalku, a nerozeznává mezi svým a cizím.

„Nalej mi panáka, abych se zahřál po ránu,“ požádal hostinského.

„Máte peníze?“ optal se hostinský nedůvěřivě.

„Peněz vagon,“ odvětil zhýralý stařec chlubně a ukázal šenkýři pětikorunu.

Hostinský mu mlčky nalil kořalku. Vdovec převrátil do sebe skleničku a dal najevo, že má chuť k družnému hovoru.

„Dělá se nám pěkně čas,“ načal řeč.

„Tím mně nemůže bejt pomožino,“ příkře odpověděl hostinský a začal mýt sklenice.

Vdovec vylovil z čepice nedopalek a povídal: „Koukám se na tebe, Zálabo, a povídám si, že by sis měl vzít moji dceru. Řekni slovo a můžeš mít kopulaci v tu ránu. Figurou byste se hodili k sobě, ona je taky víc široká než dlouhá.“

„Proč bych to dělal?“ zavrčel šenkýř. „To bych si teda náramně pomohl.“

„Možná že bys udělal štěstí. Hodili byste se k sobě. Má nemlich takovou povahu jako ty. Ty seš krkoun a ona je neužilá. Ona, človíčku zlatej, nemůže ani vidět, když se koza pase. Nepřeje jí trochu tý zeleně. Nejraději by všechnu trávu sežrala sama. A ty taky, jak si myslím, ty bys nejradši hospodu vypil sám a hosti aby se na tebe dívali. A dej mi ještě jednu šedou, prstem míchanou...“

„Tak co bude?“ zaútočil znovu, když si přihnul. „Mám to dát dohromady? Podej štěstí ruku, bryndale. Ona tě bude honit bičem okolo chalupy. Ba, chlapče, ona se vyzná, na tu jsme

všichni krátký. Tuhle mne natřela motyčkou, ještě to cítím. Ono se řekne: budeš ctít svý rodiče, ale na ni to neplatí.“

„Kdybyste si raději vzal knížku a modlil se,“ napomenul ho šenkýř. „Nemůžu poslouchat ty darebný řeči. Starej člověk a mluví jako ten skoták...“

„Inu, já ty školy nemám, abych uměl mluvit polehoučku, jako když máslo ukrajuje. Já už jinej nebudu. Tak co bude s dcerou? Ber, když dávají. A co se týče dětí, nemusíš mít strach. Ona jich sama má šest a každý s jiným.“

Hostinský vzal hrnek s vodou a šel do síňky, aby zalil asparágus. Ale vrátil se nějak brzy, neboť měl ještě čas zachytit ruku zhýralého starce, která se hrabala v jeho zásuvce.

„Ouha,“ křikl nezbedný stařec, „pusť, hostinskej. Já jsem se spletl.“

Avšak hostinský ho nepustil a zavolal strážníka. Chtěl ho odvést, ale stařec spustil rámus a lehl si na zem. Že prý nepůjde a nepůjde. Vynadal strážníkovi a natrhl mu ucho.

Senát vrchního rady Petříka soudil Talavaška pro zločin veřejného násilí, přestupek nedokonané krádeže a přestupek urážky úřední osoby. Obžalovaný říkal, že byl opilý. Byl trochu podnapilý, ale to nestačí. Soud ho uznal vinným podle obžaloby státního zástupce dr. Čecha a vyměřil mu čtyři měsíce těžkého žaláře nepodmíněně.

Lidové noviny 6. 3. 1938

Ve sňatkové kanceláři

(Krajský soud v Praze)

Praha 18. března

Do sňatkové kanceláře paní Šebestové v Praze vstoupil loni 16. listopadu pán kolem třicítky. Majitelka kanceláře se právě obírala dámou jménem Ema, která, zabrána v album, si vybírala ženichy. Paní Šebestová se otázala návštěvníka: „Čím posloužím, vašnosti?“

„Potřeboval bych nevěstu,“ odvětil onen pán.

„Moment, hned jsem k službám,“ pravila prostředkovatelka, „jen co odbudu tu dámu. Račte vzít plac.“

„Beze všeho, žádný kvalt,“ děl pán a posadil se.

Ono to ale trvalo hezkou chvíli, protože dáma jménem Ema projevila velkou nerozhodnost. Tvářila se starostlivě, jako by si vybírala na kostým. Ten ženich jí byl příliš tlustý, ten zase už byl z formy, onen by dobře nešel k její figuře, na každém našla nějakou chybu. Byl to kříž. Dneska je věru těžko zákazníkům vyhovět. Nakonec se soustředila na jedné podobence s knírnatým pánem, ale prohlásila, že se ještě musí poradit s přítelkyní.

Návštěvník se zavrtěl v židli, odkašlal si a pravil: „Takové vybírání nemá žádnou cenu. Čas jsou peníze. Zásada moderního podnikání je rychlost.“

Podíval se na hodinky a dodal: „Mám ještě několik minut času. Můj obchod nestrpí odkladu. Přišel jsem, abych si našel nevěstu, a ne abych tu zbůhdarma čučel. Slečno,“ obrátil se na dámu Emu, „jaképak dlouhé tento... Vy se mi líbíte a já bych s vámi uzavřel sňatek manželský, nemáte-li nic proti tomu.“

Dáma Ema se zapýřila a pravila: „Vy jste nějaký, no ne.“

Prostředkovatelka sňatku protestovala:

„Ouha, do toho mám co mluvit. Kdyby slečna Ema měla být svolná s tímto návrhem, tak bych si musela čítat provizi, protože seznámení se stalo v mé kanceláři.“

Ten pán však se chopil ruky dámy Emy a prohlásil: „Jmenuji se Vilém Borůvka a mám zastoupení léčivých a výživných prostředků. Měl jsem včera automobilovou nehodu u Bratislavy a to mě bude stát kolem 9000 Kč. Jste-li, slečno, ochotna svěřit mi tu částku, pak to dáme dohromady. To by ale muselo být hned. Veselka bude v březnu nebo v dubnu.“

„Když je to takové, tak beze všeho...“ zašeptala Ema stydlivě.

Pak běžela do spořitelny, vybrala peníze a vložila je do rukou pana Borůvky, který čekal venku.

Pan Borůvka pak napsal svým rodičům dopis tohoto znění: „Moji milí, předem přijměte srdečný pozdrav se stálou vzpomínkou, jakož i slečnu Emu, kterou Vám posílám jakožto mou nevěstu s tím, abyste tuto co drahý klenot u sebe bedlivě chovali až do té chvíle, až budu v stavu ji vyzvednout a k oltáři přivést. Ještě jednou Vás srdečně zdraví Váš věrně milující Vilém.“

Psaní složil do obálky a vložil je do rukou slečny Emy řka: „Večer se vrátím, drahá, očekávejte mne.“

Nevrátil se ten večer, neukázal se ani příští dny. Policie ho totiž zatím sebrala, protože podvedl devatenáct osob o drobné částky, dohromady i s Emou to dělalo 11 312 Kč.

Před senátem vrchního rady Trosta se vymlouval, že s Emou měl poctivé úmysly a ještě dnes by si ji vzal. Proti těm poctivým úmyslům však svědčí, že neměl žádnou automobilovou nehodu a že pak, když dostal peníze, zmizel. Soud ho proto uznal vinným zločinem podvodu a na návrh státního zástupce dr. Lányho vyměřil obžalovanému šest měsíců těžkého žaláře nepodmíněně.

Lidové noviny 19. 3. 1938

To nebyly křtiny

(Okresní soud v Praze)

Praha 19. března

Stalo se to počátkem měsíce února. Paní Tlamichovou, porodní bábu, napadlo, aby se podívala z okna. A jak tak kouká, vidí, jdou dvě paní, ta jedna se jmenuje Kateřina Štěbencová a ta druhá Kristýna Pavlišťová. Paní Pavlišťová nese v náručí cosi jako děcko v peřince. Bylo to alespoň povijanem ovázané. Obě ženy se tváří sladce, rozmarně.

„Ty, ty, ty,“ dělá paní Pavlišťová.

„To je to hešký...“ švitoří paní Štěbencová.

„Berany – berany – duc...“

„Hajej, hajej, hošíčku malej...“

Paní Tlamichová strnula.

„Co to má být?“ říká si s úžasem. „Že by v tomto domě byla radostná událost, to mně není povědomo. Nevím, že se v baráku nějaká ženská čekala. Přece bych musila o tom něco vědět.“

Obě ženy se sladkým břemenem vykročily z domu. Paní Tlamichová hodila na sebe sukni a hlavu si ovázala šátkem. Na její tváři se jeví výraz rozhodnosti.

„To není jen tak,“ šeptá si rozhodně, „já to nemůžu tak nechat. Děcko se musí koupat, musíš novorozeněti vařit heřmánkový čajíček. To musí dělat odborník.“

Paní Tlamichová se řítí z domu. Spěchá, aby zastihla obě ženy a volala je k odpovědnosti.

„To jsou nyčko časy...“ žehrá porodní babička. „Jeden opravdu neví, jak by se zachoval. Tadyhle od nepaměti pomáhám dětem na svět. Tisícům rodiček jsem pomohla v těžké hodině. A tady máš poděkování. Poděkování, Barboro Tlamichová. Volají k porodu cizí ženskou a já mám škodovat. Na to se podívám.“

„Žolíku, Žoliii,“ ozval se z domu mužský hlas.

„Žoliii, pocem, tumáš...“ odpovídá ženský hlas.

„Kde je ten pes?“

„Před chvílkou tu byl...“

„Fiu... Žoliii...“

Paní Tlamichová kluše za těmi ženskými, co nesou to zabalené v peřince. Došly za roh a z jejich tváří zmizel sladký, mazlivý výraz. Ohlížejí se na všechny strany a paní Pavlišťová rozbaluje peřinky. Z ambaláže vykoukla černá psí hlava. Pes zívá, olízl se a zakňučel.

„Mlč...“ zaskuhrala hrozivě paní Pavlišťová.

Paní Tlamichová otevřela oči a ústa.

„Aaaa – tudy na to...“ dělá k sobě.

Pak zavřela oči a řítí se nazpět. Zabušila na jedny dveře. Otevřel jí knírnatý muž ve vestě, za ním vyhlížela rozčuchaná ženská hlava.

„Čím posloužím, paní Tlamichová?“ otázal se muž.

„Hledáte Žolíka, pane Týc?“

„Hledám. To psisko by tu mělo být a není. Já ho, mně se zdá...“

„Netrestejte ho, pane Tyc. To nevinné zvíře za nic nemůže. Stalo se obětí zločinu. Přicházím, abych ten zločin odhalila.“

Dnes soudil okresní soudce rada Mráz paní Štěbencovou a paní Pavlišťovou pro přestupek krádeže. Pes, pravda, nebyl žádné čistokrevné zvíře, ale byl věrný a ctil oddaně manžele Týcovy.

Soudce uznal obžalované vinnými a vyměřil každé tři dny tuhého vězení. Z tohoto případu je vidět, jak velice se rozmohla zločinnost, a také to, že metody amerických únosců začínají pronikat až do naší ulice.

Lidové noviny 20. 3. 1938

Vzdělaná rodina

(Krajský soud v Praze)

Praha 26. března

Málo se najde takových vzdělaných rodin, jako je rodina Heršoftova. Když starý Heršoft naposled seděl, tu vyrobil z chlebové střídky hrad Karlštejn. Všichni se podívovali uměleckému dílu a sám ředitel věznice se vyjádřil, že hrad je jako živý. Matka Heršoftova uhodne každému povahu i to, po čem si šlapeme a co nás nemine. Je to moudrá žena, ale krade v tržnici. Nejstarší dcera Máňa umí bavit pány, a proto je oblíbená ve společnosti. Syn Jindřich uhodne každou kartu, kterou si vytáhnete, v poslední době šišlá, protože mu vyrazili zuby, když při ferblu dělal s kartami kouzla.

Neméně nadaný je také ten nejmladší Ferdinand Heršoft, třiadvacetiletý zedník, který slyne tím, že se rád sází a každého přepere.

Ferdinand tuhle přišel do hostince U Klíčů a zastihl tam jednoho hosta.

„Kerej ty seš?“ otázal se ho.

„No, kerej bych byl,“ odpověděl tázaný. „Jsem Pavlišťa, no ne?“

„Když seš Pavlišťa,“ Ferdinand nato, „tak o co, že vypiju naráz čtvrtáček žitné.“

„To je možný,“ odvětil host pokojně. „Takových by bylo. Já bych sám vypil, kdyby někdo platil.“

Ferdinand se zamyslí.

„Tak o búra, že sním najednou třicet buřtů.“

„Na tom není nic divného,“ míní host. „Já taky rád uzeniny.“

„O to nejde, jestli rád uzeniny,“ opáčil Ferdinand mračně. „Tady jde o výkon. Kdybys nebyl baba, tak by ses vsadil. Človče, ty mne neznáš. Já umím kousky, že bys vyvaloval oči. Já všechno jím a nic si neošklívím. Sním na posezení kus uhlí, když poručíš dvě piva.“

„Někdo jí všechno, jiný si zas vybírá,“ odvětil Pavlišťák ledabyle. „Co je na tom?“

„Myslím,“ pravil Ferdinand, kose měře neužilého hosta, „že bysme se měli odněkud znát.“

„Ani bych nevěděl,“ odpověděl Pavlišťák.

„Už to bude takový. V roce 1932 dostal jeden ode mě přes hubu. To bylo při zápase Holandsko–Československo. Jako dnes to pamatuju.“

Pavlišťák mlčky vzal svou sklenici a odsedl si.

„Aha, máš strach,“ zajásal Ferdinand, „oč se vsadíš, že máš strach?“

Pavlišťák pravil, dívaje se směrem k nálevnímu stolu: „Člověk si zajde do hospody, aby přišel na jiné myšlenky, a tohle má k lepšímu.“

„Cože má člověk k lepšímu?“ ptal se Ferdinand vyzývavě.

„S vámi se nebavím,“ odsekl host.

„Sázím se, že se budeš se mnou bavit, když budu chtít...“

Potom se Ferdinand sázel, že praští Pavlišťákem jako nic, a jako sportovní cenu určil tuplák piva proti dvěma korunám.

Zavolali strážníka a Ferdinand se sázel, že ho přemůže. Ačkoliv nenašel nikoho, kdo by s ním chtěl vejít v sázku, přece se vrhl na uniformovaného muže a dělal všechno, aby ho položil na lopatky. Strážník nebyl přítelem sportu, a proto natřel Ferdinanda pendrekem přes hlavu. Potom ho za velké účasti veřejnosti odvedl na strážnici.

Státní zástupce dr. Novotný obžaloval Ferdinanda Heršofta pro zločin veřejného násilí. Ačkoliv se obžalovaný zapřísahal a sázel o všechno možné, že k obžalobě přišel nevinně, uznal ho senát vrchního rady Petříka vinným a vyměřil mu čtyři měsíce těžkého žaláře nepodmíněně.

Lidové noviny 27. 3. 1938

Dáma ve smutku

(Krajský soud v Praze)

Praha 16. dubna

V uzenářství sedí dáma, má smutek a pojídá uzenky. Dáma je to vysoké postavy, objemná a lící zarudlých. Její pohled je vážný, oduševnělý. Od temene hlavy až k podpatkům splývá hustý, černý závoj. Dáma je celá hedvábná, rypsová a organtýnová – je to smutek, jak se sluší a patří.

Naproti černé dámě sedí pán středního věku a věnuje svou sympatii vepřovému kolínku. Pán je takový: vlasů spíš málo než hodně, cvikr na nose, tuhý límec, tuhé manžety, tvář obyčejná, ale rozvážná.

Pán snědl vepřové kolínko, ale dáma ve smutku se utkala se čtvrtým talijánem. Pojídá s chutí, ale ta chuť je tlumena zdrželivostí a důstojným smutkem. Pán s tuhým límcem pozoruje tu dámu, a jelikož je povahy družné, jeví náklonnost k hovoru.

„Šmakes?“ oslovil dámu ve smutku.

Černá dáma nemohla odpovědět, protože se právě v tuto chvíli intenzivně zabývala uzenkou.

„No, jen když chutná. To je to hlavní,“ dodává pán smířlivě.

„Že by dvakrát chutnalo, to nemůžu říct,“ odpovídá dáma ve smutku s povzdechem: „Hrdlo mám jako stažené a to sousto jen taktak že projde. Kdysi mne těšovalo jídlo a pití. Dnes už mne nic netěší.“

„Snad to nebude tak zlé,“ namítl pán se skřipcem.

„Ba jo... Od té doby, co jsem pochovala svého drahého nebožtíčka, nechutná mi ani tlusté, ani libové. Ani sladkostem moc nehovím a dříve jsem dala cukrářům moc utřít.“

„To jinak nejde,“ mínil tuhý pán filozoficky.

„Bývaly to zlaté časy, když ještě můj mezi námi pobýval. To jsme si zašli do restaurace a udělali takovou útratu, že takovou neudělali kolikrát všichni hosté dohromady. My se měli s nebožtíkem moc rádi a přáli jsme si. Já mu schovávala ty nejlepší kousky, on zase: Matyldo, jez, dávej si do nosu, co jeden sní a vypije, to mu nikdo nevezme. Můj zlatý nebožtíček...“ A dáma se hořce rozplakala.

„Musel ten váš pán,“ pravil pán, „být muž znamenitý. Jeho památka přetrvá věky. A zdalipak, dámo, jste učinila vše, aby jeho jméno bylo důstojně uctěno?“

„Učinila jsem vše,“ odvětila dáma, „jen ten smutek, co na mně vidíte, stál mne patnáct stovek. A to jsem ještě měla ze známosti nákupní cenu.“

„Ono jde o to... Já totiž bych měl náhrobek na prodej. Výhodná příležitostná koupě. Měl jsem strýce, abych se tak vyjádřil. Miloval jsem ho jako zřítelec oka svého. On byl z matčiny strany. Krev se nezapře. Jmenoval se Jáchym. Byl špatný na prsa. A měl dům, polnosti a peníze na knížkách. Počítal jsem, že podědím. Zemřel a já truchlil. Pak jsem si řekl: Jeden přijde, druhý odejde. To jinak nejde. Koupil jsem náhrobek, anděla se zlomenou palmovou snítkou. Nechal jsem si to stát řadu peněz. Avšak černé bylo rozčarování mé. Jáchym, bídný to strýc, odkázal jmění spolkům. Když jsem to slyšel, řekl jsem si: Nic. Žádný náhrobek nebude. To věřím, ty bys užíval za mé peníze. Když ty jseš takový, já budu také takový.“

Pak se pán s lysinou domluvil s dámou ve smutku. Prodal jí náhrobek se ztrátou. Vzal závdavek a nepřestal ujišťovat, že je škodný, že by dámě mohl ukázat fakturu, co ho náhrobek stál, a dáma měla radost z výhodné příležitostné koupě.

Musíme oznámit, že ta dáma náhrobek neviděla. Také ten pán se nehlásil. A brzy potom oznamovaly noviny, že v Moravské Ostravě byl zatčen osmačtyřicetiletý bývalý obchodník s realitami Jan Kostečný. Několik firem udělalo na něho trestní oznámení pro četné podvody a zpronevěry.

Před senátem vrchního rady Petříka se přiznal, že žádný náhrobek neměl a že si celou historii vymyslel, aby na oné dámě vylákal peníze. Soud na návrh státního zástupce dr. Lányho vyměřil obžalovanému čtyři měsíce těžkého žaláře nepodmíněně.

Rodáci

(Okresní soud v Praze)

Praha 28. května

Profesor klasické filologie dr. Cón se dověděl, že poblíže onoho městečka, kde právě dlel, vyskytuje se místo, odkudž je možno se pokochat překrásnou vyhlídkou a obohatit své vědomosti prohlídkou místního kostelíku, znamenité to památky nejstaršího baroku, jakož i zhlédnout malebnou zříceninu, ke které se víží pověsti. Právě vyšel z hostince starší již muž, který si utíral kníry modrým kapesníkem, a profesor k němu přistoupil a oslovil ho takto: „Dobrý muži, zda byste mi mohl pověděti, kudy se jde do Heršoftova Týnce?“

Starý muž velmi oživil a radostně mluvil: „Do Heršoftova Týnce? Jak bych nevěděl, kde je Heršoftův Týnec. Vždyť jsem zdejší rodák. Tak tedy do Heršoftova Týnce. Dávejte pozor. Půjdete tamhle kolem fabriky, pak se stočíte doleva, co je ten chlapec s kozou, a uvidíte trafikou. Necháte trafikou trafikou a vezmete to štrekou přes silnici a hned zkraje je polní cesta a tou půjdete pořád – furt, až přijдете do Heršoftova Týnce. Haha, jak bych neznal Heršoftův Týnec. Před patnácti lety jsem tu o pouti dostal na chrámpáně, že jsem sotva odlezl, a docela nevinně...“

„Díky, dobrý muži,“ děl profesor a měl se k odchodu. Statně kráčel a těšil se, že potěší svůj zrak půvaby zdejší krajiny, když tu uslyšel za sebou supání. Ohlédl se a spatřil malou stařenku.

„Co vám říkal ten starej kořalka?“ otázala se přívětivě.

„Jakého kořalku máte na mysli?“ opáčil profesor, „míníte toho dobrého muže, který s nevšední ochotou mně ukázal cestu do Heršoftova Týnce?“

„Jo, toho samýho,“ přisvědčila malá stařenka a dodala s opovržením: „Co vám může povídat ten lump Chajda? On ani není zdejší. Přijel se sem před padesáti lety a prochlastal nebožce usedlost. On trefí z hospody do hospody, a ne do Heršoftova Týnce. Mě se ptejte, já vám to můžu spravedlivě říct, protože jsem se tu narodila a znám tu každý kámen. Já slyšela každý

slovo, který vám řekl. Kdybyste se podle něho řídil, tak se budete motat do večera a nikam nepřijdete.

Tak dávejte pozor. Musíte si to namířit na koloniál pana Bejly. Až přijdete ke koloniálu, tak uvidíte naproti jednu paní, co plete svetr a dává pozor na haranta. Je to paní Kokšálová a ten harant je její nejmladší, právě mu lezou zoubky. Od paní Kokšálové to vezmete doprava a přijdete k remízku, a to už půjdete v jednom kuse pořád rovně, on tam u cesty sedí flašinetář, ale to pro vás nemá žádnou cenu.“

„Díky, dobrá stařenko.“

„I není zač, mladý pane.“

A profesor vykročil. Sotva udělal několik kroků, již vidí; že mu nadběhl starý muž. Byl velmi rozdurděn a vybafl na poutníka: „Co vám říkala ta stará satorie?“

„Jakou to satorii míníte?“

„Starou Voctářovou, to se ví. Jak se můžete, přece vzdělaný člověk, postavit s takovou ježibábou? Máte vědět, že jednoho svýho muže otrávil, druhýho utloukla paličkou a nic jí nemohli dokázat. Ta je mazaná. Kdo vám první ukázal cestu? Já. Co se ta čarodějnice do toho plete? Řekl jsem vám, že to máte vzít, co je ten chlapec s kozou, a koloniál pana Bejly pusťte z hlavy. Přece hergot musím vědět, kde je Heršoftův Týnec, dyť mně tam přerazili dvě žebra, jako dnes to pamatuju...“

Profesor klasické filologie poděkoval za informaci a dal se směrem k chlapci s kozou. Ale dříve než dostihl cíle, uslyšel křik, i ohlédl se a uviděl, že starý muž a malá stařenka se drží v křížku a bijí se hlava nehlava.

Nedověděli jsme se, jak dalece se dr. Cón pokochal krásnou vyhlídkou. Můžeme jenom podat stručnou zprávu o líčení a žalobě proti dvaasedmdesátiletému penzistovi Václavu Chajdovi a sedmašedesátileté výměnkářce Alžbětě Voctářové. Oba byli uznáni vinnými přestupkem lehkého ublížení na těle a odsouzeni k pokutě padesát Kč s podmíněným odkladem trestu na jeden rok.

Lidové noviny 29. 5. 1938

Světák a podobenka

(Krajský soud v Praze)

Praha 11. června

Fred Oliver Pajšl je zubní technik, ale hlavně světák. To vidíte na první pohled. Především mu čouhá krajský kapesník z náprsní kapsy. Nosí tenký knírek v podobě obočí a voní jako apatyka. Také se vyzná v koktajlech. Jiný, když se podiví, řekne těbůh anebo servus, ale on jen samé sapristi a parbleu. Inu, světák. Naproti tomu Vítězslav Kvásek vůbec není světák, ale naopak řezník a uzenář. Hlas má hromový a ruku těžkou. Všechno řekne, jak si myslí, a že by s ním byly nějaké žerty, to zas ne.

A tihle dva páni přišli dohromady v hospodě U Krajců letos 15. dubna. Byla větší společnost pohromadě, samý lepší člověk, co udělá útratu, zaplatí a jde po svých, jak to má být. Pilo se pivo a jedla tlačenka s cibulí a nad tím pokrmem se rozlévá mazlivý hlas světáka Freda Olivera Pajšla. „Život, pánové,“ dává se světák slyšet, „život je, abych tak řekl, rozmanitý.“

„To je svatá pravda,“ přisvědčují lepší lidé, co jedí tlačenku s cibulí.

„Užil jsem, velectění,“ znovu je slyšet světáka, „užil jsem tak, že jistě nikdo z vás tolik neužil. Sázím se o každý obnos.“

„Cos užil, to máš,“ rozjímá jeden.

„A ženy, hlavně ženy, pánové...“ světáctví povýšilo hlas, „nechci se chlubit, ale tisíce jich klečelo u mých nohou, jelikož jsem lovec srdcí prima primisima. Například, ale pěkně prosím, pánové, to je věc diskrétnosti, jsme přece džentlmeni mezi sebou...“

Světáctví sáhne do náprsní tobolky a vytáhne podobenku nějaké slečny, kterou dá kolovat. Lepší lidé se dívají na obrázek a Fred Oliver hlaholí: „To je dáma mého srdce v nejnovějším vydání. Znamení slečna, dcera továrníkova. S tou jsem užil, darmo mluvit. Ona se ve mně vidí a pořád mi říká: ‚Ty jsi jen mé žití, všichni mužští jsou proti tobě hadr.‘“ Řezník a uzenář Kvásek se podíval na obrázek a šij mu najednou zrudla.

„Tak vy jste s ní užíval?“ zachraptěl.

„Užívání, to není žádný terminus technicus, to bylo šílenství lásky.“

„Tak když to bylo šílenství lásky, tak zaplatíme a půjdete se mnou. Moje choť si už dávno přeje seznat světáka a nějaké pití a zakousnutí taky bude. Hezky se pobavíme a pak půjdeme spánembohem každý po svém.“

„Beze všeho...“ svoluje Fred Oliver a pak se šlo. Vejdou do příbytku řezníka a uzenáře a vítá je dcera domu. Světáctví zezelenalo, ona totiž ta fotografie a ta slečna byla jedna podoba. Ale Kvásek se najednou rozeřval: „Tak tys užívala za mými zády s tím holomkem? Tys byla ke všemu svolná?“

„Ale tatínku,“ kvílí ta slečna, „já neužívala, k ničemu jsem nebyla svolná, a toho pána vůbec neznám.“

„Pardon, to je nedorozumění,“ zaúpěl světák.

„Žádné nedorozumění, kde mám hůl, abych tě praštil, neb tě musím zabít...“

Načež to musel rovnat samosoudce vrchní rada Petřík. Státní zástupce dr. Čech žaloval řezníka Kváska pro zločin nebezpečného vyhrožování a přestupek lehkého ublížení na těle, světák Pajšl, slyšený jako svědek, se stydlivě přiznal, že onu podobenku koupil od jednoho fotografa a že si to dobrodružství vymyslel, aby se pozvedl v očích společnosti. Uvedl také mimo jiné, že z vyhrůžek rozzlobeného Kváska neměl strach. Soudce na základě tohoto svědectví zprostil obžalovaného obžaloby pro zločin veřejného násilí a uznal ho vinným pouze přestupkem lehkého ublížení na těle. Kvásek dostal tři dny tuhého vězení s podmíněným odkladem trestu na jeden rok.

Lidové noviny 12. 6. 1938

Náš dědeček bonviván

(Krajský soud v Praze)

Praha 25. června

Kdo jednou navštívíš rodinu Šeplavých, smíš o sobě říci, žeš rozšířil svůj obzor a vzdělanost svou jsi povznesl do výše netušené. První, čím se ti pan Šeplavý pochlubí, je krásně vázaná sbírka úmrtních oznámení, která obsahuje nejen členy rodiny, ale i nebožtíky z široka daleka.

Paní Šeplavá byla v době secese číšnicí a každému ukáže, jak se tenkrát tančil kankán. Mají také u Šeplavých hrací obraz. Když se zatáhne za šňůru, tak spustí jakýsi cinkavý pochod.

Avšak hlavní atrakce rodiny Šeplavých je dědeček Vít Mundštuk. Děd Vít Mundštuk se narodil roku 1861, a čítá tudíž nyní sedmasedmdesát jar. Povahy je veselý a upřímný. Zažil lepší časy.

„Náš dědeček,“ holedbají se Šeplaví, „je panečku chlapík k pohledání. Tuhle jsme čekali hosty a nachystali jsme oříškový dort. Koukáme – dort nikde. Dědeček ho celičkový sežral. Ještě se olizuje a kouká, kde by co schlamstl. Před ním se musí všecko zavírat, jinak on nadělá škody, že se nedopočítáš.“

„Bejvaly časové,“ chraptí děd Vít, „ty nynější časové nejsou k porovnání. Dávali jsme si do nosu, toho rumu, alaše, perlové nebo londru s čertem jsme spořádali. Darmo mluvit. Kolikrát jsme vyváděli, že nás zavřeli do šatlavy.“

A ženských,“ vzdychá děd Vít, „ženských bejvalo bezpočtu. A všechny uznalé, ne jako dnešní, který jsou samá pejcha, nos vzhůru. Míval jsem kolikrát až pět šest nemanželských dětí na obci. Některý ženský ovšem byly lehkých mravů. Ale s těmi jsme se nezahazovali, moc jsme si potrpěli na dekorum. Když jsme leželi v Tarnopoli, tak půl posádky se hlásilo marod, a tak nás zavřeli na garnison.“

„Dědečku,“ nabádá ho paní Šeplavá, „zaspívej tadyhle pánovi písničku.“

Děd Vít Mundštuk se nedá dlouho prosit a zapěje vysokým třaslavým tenorem „Když jsem já s milkou svojí se po cestičce vodíval...“ a refrén má ta písnička: „Fixům, fixům, fixumfárům.“ U Šeplavých slouží dívka Blažena. Silná v těle, dost úhledná, tváří červených. Přišla z venkova. Její tatík je něčím u dráhy. Děd Vít se pořád po ní kouká. Ale Blažena nic, hledí si práce. Ona má hocha, je modelářem, až přijde z vojny, tak se vezmou.

Jednou v neděli nebyli Šeplaví doma. Vzájemně se podporující řemeslnická beseda Boleslav Jablonský pořádala výlet s hudbou, loterií a tombolou, a tak se taky účastnili.

Blažena chodí po sednici a poklízí, prozpěvujíc si píseň obsahu smutného. Děd Vít Mundštuk se po ní točí a pak zaspívá to svoje Fixům, fixům, fixumfárům, přičemž tluče dvěma troubelema do stolu jako bubeník. Ale Blažena nic. Ohání se portvišem.

„Blaženko,“ praví děd Vít, „bud' mou...“

„Nechte si to; jo?“ zní odpověď dívky Blaženy.

„Blaženko, buď mou jedinou. Buď svolná, abych v náručí tvém poznal blaho svého žití.“

„Já vás tím portvišem praštím. Že se trochu nehanbíte, takovej starej pařez.“

„Třeba starej, ale zato sporej. Mnohej mladík se mně nemůže rovnat, co se ohnivosti dotejče. Blaženko, měj uznání. Já ti koupím bonbony nebo něco na sebe.“

„Vždyť ani nemáte peníze.“

„Já vím, kam mladej schoval klíč od šifonéru. Blaženko, vyslyš moje toužení, bude ti to k dobru počítáno!“

„Au, au,“ kvičí Blažena, „já budu křičet, herdek, necháte mne.“

Obžaloba státního zástupce dr. Čecha praví, že Vít Mundštuk, nemaje důvodu pokládat dívku Blaženu za zločince nebo člověka škodlivého, jí v užívání svobody překážel, čímž dopustil se zločinu veřejného násilí omezováním osobní svobody.

Samosoudce vrchní rada Petřík uznal obžalovaného vinným a vyměřil mu jeden měsíc těžkého žaláře s podmíněným odkladem trestu na dva roky.

Lidové noviny 26. 6. 1938

Neuznal manželku

(Krajský soud v Praze)

Praha 16. července

Před senát vrchního rady Petříka předstoupil menší muž s prošedivělou bradou a s růžovou náplastí na šíji. Je to dvaapadesátiletý prýmkař Leopold Paškrtný, kterého státní zástupce dr. Čech obžaloval ze zločinu dvojženství. Obviněný uzavřel v roce 1925 sňatek s nějakou Kateřinou S. kdesi na Slovensku, a ačkoli toto manželství nebylo rozloučeno, ba ani rozvedeno, oženil se minulého roku podruhé s dělnicí Marií V.

Proč to udělal pan Paškrtný? Copak nevěděl, že mít dvě ženy není dovoleno? Obžalovaný je poněkud loudavý na řeč. Dlouho to trvá, než soud z něho dobude souvislou větu.

„Já neměl dvě ženy...“, dává mumlavou odpověď, „co bych dělal s dvěma, když ona jedna... málo platný...“, vzdychl si a mávl rukou. Po chvíli pokračoval: „Copak Kateřina, jako ta první, byla nějaká spravedlivá manželka? Já s ní hezky mluvil, ale ona... křičí na celý barák. Lidi poslouchali. Pořád mně vaří bryndavku. Nech si to, povídám, mně to nedělá dobře, mám pálení. Ona mně dává sprostý slova, co se týče, že jsem ožralec. To není pravda, někdy jsem pil, ale ne za svý, vždycky se někdo našel, kdo mne uctil...“

Slavný soud nabádá obžalovaného, aby mluvil k věci. Ten však jako by neposlouchal a opět rozpřádá svou loudavou řeč.

„Nebyla to spravedlivá manželka. Ona dala víc na cizího než na vlastního. Její přízeň u ní platila, vlastní muž byl ten poslední. Skrzevá její příbuzenstvo jsem zkoušel. Vemte si ten pád s tou almárkou.“

„Co bylo s almárkou? Nemohl by nám to pan Paškrtný osvětlit?“

„Jako s tou almárkou? Ondyno přijde švagr, kouká. ‚Hele, něco takovýho by se mi šiklo,‘ povídá. ‚Dej mi ji, Poldo, ty ji nepotřebuješ...‘ – ‚Co bych...? Kup si, prodávají... Od čeho jsou truhláři? Vy byste jednoho roznesli, pakáží jedna,‘ docela mírně povídám. On mně dává sprostý slova. Je to člověk nebezpečnej. Všichni lidi z její strany jsou kriminálníci. Slovo dalo slovo, já mu dal taky facku, až odletěl do kouta, ruku mam pevnou. Ona, Kateřina, místo aby se muže zastala, křičí: ‚Namel mu, votrokovi, on by nás všechny pomordoval.‘ Ale vlastního manžela se smí mordovat? Takový zákon není dán. Švagr ležel v nemocnici, ona mně dala četníkům. To se člověk dožije radosti. Šel jsem od ní pryč...“

„Dobrá, pane Paškrtný, ale přece je vám známo, že podruhé se člověk nesmí ženit, dokud není s první rozloučený?“

„Známo jest... Jsou všelijaké zákony... však já jsem si taky skrz to zadal na kancelář... Můj bratr povídá: ‚Nic, Poldíku, nedělej si skrzevá to myšlenky, já to spravím. Já znám,‘ povídá, ‚jednoho pána, co má dobrou hlavu a vypsanou ruku. On to veme do parády a zas budeš volnej jak ten pták...‘ Za nějakej čas jsem ho zas potkal, jako bratra. ‚Co je?‘ ptám se, ‚už mám v pácu jinou ženskou, rád bych do toho praštil.‘ – ‚Beze všeho můžeš,‘ bratr nato, ‚už je to všechno sepsaný a voštemplovaný a leží to na kanceláři.‘ Tak jsem do toho praštil, neb nemůžu být bez ženský, hospodářství hyne a člověk je jako prodaný a u ženský má jeden přece jenom zastání...“

Soud uznal pana Paškrtného vinným a vyměřil mu tři měsíce těžkého žaláře nepodmíněně.

Lidové noviny 17. 7. 1938

Tchán Julius a spolek vrahů

(Krajský soud v Praze)

Praha 18. července

Julius Oplégr, stařec sedmašedesátiletý, povoláním tchán, je pyšný na to, že se dcera provdala a že porodila dvě prosperující dítky. Všude chodí a ukazuje podobenky svých vnuků. Podle jeho řeči dalo by se soudit, že pod jeho vládou vzkvétá domácnost. A že vnuci přibývají na váze, přikládá si za zásluhu tchán Julius.

O svém zeti, úředníku Vendulkovském, vyjadřuje se tchán Julius s opovržením.

„To je marnivý člověk,“ říkává svým druhům v hospodě. „Nýmand je to. Mouchy, sežerte si mě, je to. Kam ho ráno postavíš, tam ho večer najdeš. Ale na špatnosti je k mání. Nejradši by mne oddělal a mé pozůstatky rozmetl do všech světových stran. Ó, to je lotr lotrovatej, nad všechny padouchy postavenej.“

„Inu, to je ten dnešní svět,“ přisvědčují druhové.

„Tatínku,“ děl jednoho dne pan Vendulkovský k tchánu Juliovi, „nelezte mně sem, já to nechci mít. Jste člověk škodlivej a přinášíte jen samý nešváry. Zbůhdarma kazíte harmonii mého žití.“

„Tak ty tak?“ zakvičel tchán Julius. „Tak ty si dovoluješ? Dal jsem ti dceru a teď jseš na koni. To je poděkování za všechno. Počkej, já ti tu harmonii tvýho žití omažu o hubu.“

Odebral se tchán Julius štanopede na četnickou stanici a tam dal takovou historku k lepšímu. „Ležím v posteli a nic,“ vypravuje tchán Julius „i oddávám se spánku po celodenních trampotách. Najednou mne probudil šramot. Slyším hlasy. Opatrně slezu z lože a přiblížím se ke dveřím. Podívám se klíčovou dírkou, a co vidím? Čtyři chlapi jako hory sedí kolem stolu. Tváře sazemi začerněné, každý drží v ruče kyj. Předsedá jim můj zeť Vendulkovský, který třímá v ruce bambitku. Slyším, jak povídá: Vážené shromáždění, my jsme se sešli, abychom oddělali tchána Juliuse pro jeho škodlivost. Za tím účelem navrhuji následující postup: Dva z

vážených přítomných se na něho vrhnou zezadu a třetí ho praští klackem přes kebuli. Jakmile týž upadne v bezvědomí, přistoupí čtvrtý vážený přítomný s připraveným provazem za příčinou téhož omotání kolem krku. To se ovšem musí stát vcukuletu, neb tchán Julius je člověk lstivý a sílu má strašlivou. Kdyby se tchán nedal překvapit a někoho z vážených přítomných by zmrzačit hodlal, tu přiskočím na pomoc se svou bambitkou a vpálím mu kouli do čela. Za odměnu obdrží jeden každý z vás 20 Kč a co sní a vypije...“

Četníkům se ovšem tato strašidelná historka nezdála, ale co dělat? Udání je udání, sepsal se protokol a proti panu Vendulkovskému jakož i čtyřem neznámým pachatelům bylo zahájeno vyšetřování. Tchán Julius byl zavolán k vyšetřujícímu soudci a tam svoje udání opakoval.

Samo sebou se brzy ukázalo, že to udání je nesmysl, a trestní řízení bylo zastaveno. Dnes stál Julius Oplégr před senátem vrchního rady dr. Solnáře, obžalován státním zástupcem dr. Gemrichem pro zločin křivého obvinění.

Ale i před soudem trval na tom, že udání je pravdivé. Zeť a čtyři spiklenci ukládali o jeho život.

Ptali se ho, nemá-li živé sny.

„Živej sen jsem neměl od Jubilejní výstavy v roce osmým. Tenkrát se mně zdálo, že vezu trakař s jetelem a jsem docela nahej...“

Ale slavný soud nechce slyšet živé sny. Vyzývá obžalovaného, aby se držel věci. S tchámem Juliem není však žádná řeč. Je to člověk svéhlavý. Soud mu vyměřil tři měsíce těžkého žaláře s podmíněným odkladem trestu na tři roky. Polehčujícím bylo shledáno, že obžalovaný je mdlého rozumu.

Lidové noviny 19. 7. 1938

Gigi, zázrak dvacátého století

(Krajský soud v Praze)

Praha 19. července

Paní Anny Majouctová jest dáma kvítkovaná, kartounová, se zelenou zástěrou v podobě trojúhelníku. Má četné pihy a manžela účetním ve velkoobchodě uhlím. Kromě toho chlapečka zvaného Gigi.

Jsme na letním bytě. Barometr klesá, nepromokavé pláště jsou ve vážnosti. V hostinci je na jídelním lístku vepřové karé a svíčková s knedlíkem. Kolem lustru bzučí mouchy a čte se Hostimil.

Gigi je příkladný chlapeček. Dovede řvát Rukulíbám, že se na dvoře slepice zděšeně rozběhnou. Nenimrá se v jídle jako jiné děti, ale hezky papá. Způsobný chlapeček.

„Tenhle Gigi,“ jásají dámy, „to je dítě, takové se dneska nerodí. Šel sem, Gigi, a dal mně hezkou pusinku.“

„Rukulíbám,“ křičí Gigi.

Paní Majouctová tone v blaženosti. Tvář se jí leskne lojem a ona říká: „Jakožto matka bych ho neměla chválit. Ale dítě je to opravdu probudilé, až to není hezké. Pan komerční rada Praskoles si myslel, že půjde do prvního gymnázium, a strašně se divil, když jsem mu řekla, že po prázdninách půjde teprve do první obecné. Otvíral oči, sundal cvikr a pravil: ‚To není možné, to bude efektivně nějaký omyl.‘ – ‚Žádný omyl, pane komerční rado,‘ povídám. ‚Musíte myslit, že on při narození vážil bez třinácti deka pět kilo.‘ – ‚Leda to, odvětil pan komerční rada. Paní vrchní účetňová, gratuluji vám. Gigi je zázrak dvacátého století...“

Nedaleko sedí u stolu právě pod plakátem pivovaru Budvar Čeněk Pabouk, čtyřiapadesátiletý stavební polír. Asi je to velký surovec, protože on jediný se nikdy neúčastnil oslavování Gigiho a jeho četných talentů. Hryže párátka a mračně se dívá na děšť, chvílkami posupně měří dámy, které pipají kolem Gigiho.

To je nějakýho Gigi sem, Gigi tam, mručí, abyste se nepotento se svým Gigim. Co je na něm? Kluk jako každéj jinej. Možná že z něho bude zločinec. Kriminál mu kouká z očí.

Že bychom se přece jenom mýlili? Dneska je Pabouk jako vyměněný. Zatahal Gigiho za uši, usmívá se a praví: „Tak co, občane? Slyším, že po prázdninách budeš dělat maturitu.“

„Rukulíbám,“ zavřeštěl Gigi.

Dáma Majouctová se zapýřila rozkoší.

„To je omyl, pane vrchní stavební políre,“ začířkala jemně. „Tak daleko ještě nejsme. Gigi prozatím bude studovati na obecné škole.“

„Já se nemejlím, paničko,“ vrčel pan Pabouk, „já vím dobře, že pan Gigi půjde nyní na vojnu a pak se dá zapsat na práva.“

Dáma Majouctová se domnívá, že polír udělal dobrý vtip, a společensky se chichotá.

Avšak pan Pabouk rudne a oči se mu lesknou zlobou. S nenávisí pohlíží na nevinnou tvářinku chlapečka Gigiho.

„Povídám, občane, ať mne pozveš na promoci,“ vrčí, „neboj se, že propadneš, dneska může studovat každéj trouba.“

„Rukulíbám,“ zavýskl Gigi.

„Jestlipak ti už matinka našla nevěstu,“ pokračuje sveřepý Pabouk. „Musí bejt právě tak protivná a pitomá jako ty, abyste dělali svornej párek.“

Musí se oznámit; že v hospodě vznikl povyk. Dáma Majouctová kvičela, objímajíc Gigiho: „On tě chce utratit, mé dítě,“ vzlykala.

Hostinský straní paní Majouctová, protože mu dá víc utržit než pan Pabouk. Vyzývá toho muže, aby opustil místnost a nerušil harmonii. Pan Pabouk v tom vidí urážku a vyzývá hostinského k pěstnímu zápasu. Hostinský pozve na pomoc rozložitého podomka. Pan Pabouk vyletí a položí se do smrduté louže. Slepice se s křikem rozlétnou.

Muž jménem Čeněk Pabouk odpovídal dnes před senátem vrchního rady dr. Malečka pro zločin veřejného násilí zlomyslným poškozením cizího vlastnictví. Obžaloba státního zástupce dr. Gemricha mu kladla za vinu, že rozbil v hostinci asi tucet okenních tabulek. Obžalovaný se hájil podnapilostí a špatným stavem svých nervů. Byl uznán vinným a odsouzen na dva měsíce těžkého žaláře podmíněně.

Dobré chutnání oduševnělé bytosti

(Přestupkový soud v Praze)

Praha 20. července

Zasloužilý filmový pracovník a světák William T. Hárovník kráčí se slečnou Maud Piškotovou do restaurace na malé souper. Filmovému pracovníku vržou kombinované botky a v kapse mu zvoní pár mrzkých šestáků.

„Snad to nebude stát majlant,“ dumá William, „toto svěží poupě je spíš pro duševní požitky než pro nějakou žranici. Je to éterická bytost, to vidím našup.“

„Máte hlad, darling?“ táže se něžně.

„Ani nápad,“ odpovídá oduševnělá bytost. „Než jsem šla na rande, tak jsem se nablábila a teď nemám na jídlo ani pomyslení.“

„Výtečně, ekvistně!“ raduje se William.

Ohebný číšník předložil jídelní lístek a William dumá nad těmi drahými řádky. A rozjímá: „Já vím co, já jí poručím bílou polévku, ta je taková lepkavá. Zacpe si tím vnitřnosti a pak nebude mít na jídlo ambažúru.“

Ale co mám vám povídat? Maud vyjedla talíř a pak si udělá: „Tak. Nejčkon jsem se ňáko rozjedla. Co bysme si dali ještě?“

„Úraz,“ polekal se filmový pracovník a povídá nahlas: „Tak já objednám ještě jednu polévku. Taková věc je dobrá na pleť, v tom se shodují všechny vědecké kapacity.“

Ale co vám mám dále povídat? Oduševnělá bytost sní ještě talíř polévky a pak se pustí do ilustrované okurky jakožto předkrmu. Načež věnuje svou náklonnost kroketám se sauce tartare.

„A propánajána!“ sténá zasloužilý filmový pracovník. „No tohle...“

Slečna Maud si dala dvakrát moučník, zvaný puding à la diplomat. „Tohle je pošušňáníčko,“ míní uznale, „něco takovýho. doma nemáme. Máti maximálně dá k lepšímu roládu, já ji nemůžu ani vidět.“

William s nenávisí zírání na její pracující čelisti.

„A tohle si říká ideálně založená bytost,“ dumá vztekle. „Pořád jenom, že je spíš pro ušlechtilou četbu a že by pro hudbu dala život. Pro válečný materialismus prý není k mání. A tady to mám.“

Číšník obchází kolem, měří podezíravě inteligentní párek a myslí si: Ó kéž by mně zaplatili. Oj, což bych si vejskal.

William zuřivě stiskl Maud v zápěstí.

„Au! To bolí!“ vzkřikla ideálně založená bytost.

„Omdlete!“ velí William.

„Jakým pádem bych měla omdlet?“ diví se Maud.

„Okamžitě omdlete! Nebo jsme v rejži. Jsem švorc jako pikový eso.“

„Jo, to je něco jinýho. To jste měl říct hned.“

„Tak bude to, nebo ne?“

„Moment, jen co se zušlechtím.“

Maud si namalovala rty, napudrovala se a pak omdlela jako špalek.

Světák William křičí, shání se po lékaři. V restaurantu je poplach. Naloží slečnu do taxíku. Číšník zastavuje Williama. Němá otázka mu tkví v temném zraku. Světák elegantně mávne rukou. Teď není čas na placení, lidský život je ohrožen. Bude to asi něco se srdcem, a se srdcem divno hrát, jak řekl ten básník, jak on se honem jmenuje. Světák usedl do auta vedle choré slečny. Číšník zahořekoval a zalomil rukama. Asi plakal nad vejždělkem.

Williama, světáka a zasloužilého filmového pracovníka, soudil dnes okresní soudce dr. Chýský pro přestupek podvodu. Také šofér, který vezl chorou, přihlásil se jako poškozený. William místo placení utekl mu průchodem a šofér byl nucen si ponechat slečnu Maud v zástavě.

Soudce ocenil obžalovaného na tři dny vězení. Neuspokojí-li světák věřitele, bude sedět. William se elegantně uklonil a odcházel středem. Vrzaly mu botky. Asi nebyly zaplacený.

Lidové noviny 21. 7. 1938

Nevěsta s háčkem

(Krajský soud v Praze)

Praha 21. července

Vdova Calabáková má dceru Bohdanku. Je to opravdu kříž s dcerou Bohdankou. Vdova jí dala všechno vzdělání, jaké je vůbec možné. Bohdanka se vyzná v ručních pracích, sama si po sobě uklízí a dovede i vyrábět domácí kořalku. Ale co je jí všechno vzdělání platné, když se nevdává. Vdova Calabáková je z toho celá nervózní. „Chod' rovně!“ křičí na dceru, „vždyť jseš jako hrbatá. Pak si tě má někdo vzít.“ Bohdanka má však jazyk nabroušený! „Jak se mám vdát, matinko?“ odpovídá hbitě, „když se na vás ženich podívá, tak si to odtud požene sviňským krokem.“ – Diskuze se končí zpravidla tím, že vdova hrozí, že popadne, co popadne, a dceru tím praští.

Každému však jednou slunko slávy zasvítí. Tuhle se přihlásil nějaký Jan Fabiánek, sedmadvacetiletý knihařský pomocník, že by jako byl pro rodinný krb k mání. Slyšel o dobrých vlastnostech slečny Bohdanky a nyní se nechal slyšet, že by nebyl od toho, aby do toho praštil. Vdova byla ráda a hned zabila slepici, aby ženicha pohostila.

Ukázalo se, že ženich je vzdělaný muž, který na všecko dovede dát odpověď. Prozradil, že pracuje v oboru letectví a že vymyslel patenty, o které se derou všechny státy. On to však lacino nedá. Proto se chce ženit, aby získal potřebný kapitál a mimoto našel družku, která by zálibu v živnosti vynálezecké a patentní měla.

„Copak na patenty, na to je Bohdanka metr,“ chlubí se vdova.

„To rád slyším,“ zní odpověď leteckého vynálezce.

„Jenomže...“ pokračuje vdova ostýchavě, „ono to má jaksi háček.“

Vynálezce chce vědět, jaký háček by to měl být. Vdova objasňuje, že ten háček pozůstává v plodu hříšné lásky Vdova nemůže zatajit románek, který prožila Bohdanka. Někáký továrník ji

kdysi lákal, aby v jeho náručí okusila chvíle neskonalého blaha. Bohdanka byla k tomu ve své nezkušenosti svolná a výsledek této akce jest roztomilá dceruška. Továrník pak zemřel po požití jedovatých hub.

Vynálezce se vyjádřil, že mu to nevadí. Je člověk svobodomyšlný a na poklesek mládí se vykašle. Jen když Bohdanka není jinak moderní.

„Copak o to, ona vůbec není moderní,“ vdova dí. „Aby užívala, to neužívá. Například trdlovat moderní tance, to ani nápad. Ona je spíš pro sebe. Nebo aby bijáky u ní panovaly, to nepanují. Sedí doma a kouká z okna.“

Vynálezce chválí Bohdanku domácí a brojí proti zlořádům. Huba mu jede, je to vzdělaný člověk – co se týče toho dítky, plodu to lásky nešťastné, ať si paní Calabáková nedělá hlavu. Holčičku si vezme za vlastní a ona u něho bude mít bene.

Tak slovo dalo slovo a byla ruka v rukávě. Vdova Calabáková vydala vynálezci vkladní knížku na 18 564 Kč a ten prohlásil, že použije těch peněz k zařízení společného bytu, a vůbec že zahájí rozhodné kroky za příčinou sňatku manželského. I poroučel se.

Po čase poslal pohled s uctivým rukypolíbením. Že prý byl nucen odcestovat, ale že brzy přiletí na perutích lásky. Ale nepřiletěl. Četníci ho přivedli k soudu pro nějaké nedorozumění. V Moravské Ostravě ukradl cínové trubky.

Senát vrchního rady dr. Trosta uznal na návrh státního zástupce dr. Gemricha obžalovaného vinným zločinem podvodu a přestupkem krádeže a vyměřil mu sedm měsíců těžkého žaláře nepodmíněně. Návrhu veřejné obžaloby, aby Fabiánek po odpykání trestu byl dán do donucovací pracovny, soud prozatím nevyhověl.

Lidové noviny 22. 7. 1938

Pepík Chmelda, jeho život a dílo

(Krajský soud v Praze)

Praha 22. července

„Dneska jsou takové doby, že jeden nikdy neví. I moucha na zdi může uškodit.“ Takové a podobné aforismy pronáší pan Oskar Schmerzenreich, koloniál v okresním městě poblíže

Prahy. Obyčejně provozuje takovou filozofii večer, když ustane veškeren ruch a tvorstvo se pomalu ukládá ke spánku. Tehdy se stáhnou záclony a koloniál Schmerzenreich hovoří bojácným hlasem o Pepíku Chmeldovi, člověku nebezpečném a všeho schopném. Manželka Irma naslouchá a těžce vzdychá.

Kdo je Pepík Chmelda? To je starousedlík, aby se tak řeklo, kořala, v úřední řeči pak individuum práce se štítící. Jeho život a působení pozůstává z pití, výtržností a násilností. Kolikrát ho musili zavřít, aby byl pokoj. Ale pokoj stejně nebyl. To je známo: zavrou a zase pustí. Pepík Chmelda znovu dělá kravál na celou obec.

Ono se řekne: individuum práce se štítící. Ale je známo, že žijeme v takových dobách, že jeden nikdy neví. Úřední terminologie také podléhá změnám. Dneska tě mají za individuum, zítra budeš velký muž. Pepík Chmelda slyne velkou výřečností, zejména když se napije. Výřečnost má dneska cenu. Kdo ví? Může být z něho ještě starosta, nebo dokonce státník. Jsou takové příklady.

„Lepší se přikrčit a myslit si své,“ rozumuje koloniál Schmerzenreich. Pravda, Pepík Chmelda se napije, pak se vzteká a rozbíjí sklenice. Nevídáno. Sklenice nemá duši. Koupí se jiná. S Pepíkem dlužno zacházet jako s drahou mastí. Kdyby k něčemu mělo dojít, pak se snad pan Chmelda slituje a nechá jednoho být. Možná že se i zastane, Pepík Chmelda má silnou pěst.

Ostatně Pepík Chmelda je jináč dobrák. Jeho modré, vodové oči září upřímností.

„Oskare, ty kluku špatná, Jordánem křtěná, nalej mi londr s čertem. Ukřižovals Krista Pána, tak dej aspoň pořádnou míru, abych tě nemusel praštit,“ říká a kořalka mu žbluňká v hrdle.

Koloniál se usmívá a povídá zdvořile: „Prosím, pane Chmelda, já posloužím.“

„Jseš Žid, Oskare, ale jináč hodný člověk. Pevný našinec,“ dí Pepík Chmelda uznale, „možná že tě ani neprašším.“

„K službám, pane Chmelda,“ klaní se koloniál.

Byla neděle a Pepík Chmelda bije pěstí na zavřené dveře koloniálního obchodu.

„Hej, kluku jordánská,“ křičí, „nalej mi kalíšek čistý. Potřebuju zahnat chmury z čela.“ Dveře se neotvírají. Nedělní klid nutno dodržovat.

„Slyšíš, ty růže z Jericha? Pan Chmelda si chce zunknout. Otevři, nebo bude zle!“

Pan Chmelda kope do dveří, ale nikdo neotvírá. Koloniál Schmerzenreich neporuší předpisy, kdybyste mu dávali, nevím co. Protože jeden nikdy neví a dneska panuje ve světě velká špatnost. Raději popudí proti sobě nebezpečného Pepíka Chmeldu. Slyší ten velký rámus, i stená:

„Co se chce ode mě? Chce se z jednoho trhat kusy?“

Pepík Chmelda se rozlítl i popadl cihlu a hodil ji koloniálovi do okna. Cihla zasáhla hrnek zavařeniny a šťáva tekla do postele. Přispěchal obecní strážník a chce se zmocnit pana Chmeldy. Ten se nedá a bije kolem sebe. S pomocí místního obyvatelstva jest pan Chmelda přemožen, spoután, uložen do košatinky a vezen do obecní šatlavy za radostného výskání nevinných pacholátek i mládeže školou povinné.

Státní zástupce dr. Gemrich obžaloval pana Chmeldu pro zločin veřejného násilí a senát vrchního rady Plocka vyměřil obžalovanému šest měsíců těžkého žaláře nepodmíněně.

Lidové noviny 23. 7. 1938

Teta Valérie, bývalý démon

(Přestupkový soud v Praze)

Praha 23. července

Teta Valérie má kulatý, zarudlý obličej, dobrácké oči a dvě bradavice. Dosti bujný knír obkresluje její výrazné rty. Povahy je poetické a ráda se dává slyšet, co se týče jejího mládí.

Tuhle zase shromáždila kolem sebe příbuzenstvo, aby jim předložila překvapující tvrzení, že byla taky jednou mladá.

Nadšeně mluví: „Oh, já byla krásná, němlich jako ten obrázek. Celý svět se za mnou točil. Nazývali mne kardašovo-řečickou Kleopatrou, neboť já jsem tamější rodačka. Můj otec byl na poště.“

Ve vedlejším pokoji vzdychá strýc Adolf: „Zase má řeči plnou – jak si myslím.“ Nahlas: „Kam jste mně dali knoflíček od límce, lidé sakramentský?“

„Kam sis ho dal, tam ho máš,“ odpovídá teta Valérie a pokračuje: „U mých nohou leželi lvi salonů z celého okresního hejtmanství, ba i přespolní. Leželi u mých nohou: vrchní finanční revident, pan důchodník, koncesovaný mistr tance a civilní geometr. Ten se skrzeva mne dal na pití. Za mých časů nešťastná láska měla ještě říz!“

„Nech civilního geometra odpočívat v zasloužilém pokoji,“ zuří strýc Adolf, „a radši řekni, kde mám knoflíček od košile. Musím na komis, aby do toho tisíc tuplovanejeh hromů, mám já to pořádek.“

„Nemluv o pořádku,“ odbývá ho důstojně teta Valérie. „Ty máš nejmíň co mluvit. Zase jsem našla tvoje holení ve špajzu. Vosk na vousy byl v hrníčku sádla, jeden si to musí eklovat. Tak kde jsme přestali? Jo: Já vám říkám, lidičky moje zlatý, těch přísah horoucích, těch slz prolitých a šepotů lásky za měsíční májové noci – to se dneska nikde nevidí. A psaníček milostných, co se strčí za řadra při čtverylce, zatímco hraje. Já můžu říct, že jsem užila.“

„Já vím, že užíváš,“ vrčí strýc Adolf, „o užívání u tebe nikdy nebyla nouze. Cizák měl vždycky u tebe zastání, ale abys o vlastního muže dbala, to ne. Pročs mi nezaštupovala fusekle, to mám chodit jako ten hadrník?“

„Co s těma fuseklema děláš, je u boha,“ vece teta Valérie, „abych celé noci štupovala a na tebe spravovala, neb na tobě všechno hoří, člověče hříšný. Jeden lékárník psal na mne básně, a když přišel na dostaveníčko, nosil mně plný kapsy růžových a bílých cukrlat, co jsou proti škrkavkám. Já byla démon, to se tak hned nenajde. Měla jsem hluboký zrak jako lesní studánka. Pan lékárník povídal, že v mých zracích tkví otázka, na kterou život dosud váhá odpovědět. On to uměl vždycky hezky podat. Byla jsem démon, máte to marný. Dneska to na mně není vidět, protože jsem usmýkána nešťastným manželstvím...“

Proč tohle všechno vypravujeme?. Ale to máte takové věci, darmo povídat. V domě bydlí paní Antonie Hornodlová, co dohazuje služky. Má sladké řeči, ale na paní Valérii není dobře k mluvení, protože ona své služky bere jinde.

Ta jistá se měla dát slyšet, že paní Valérie není ani tak démon jako šmudla.

„Já jsem vám, mé dámy,“ vypravuje jednou u mechanického mandlu, „měla u ní nějaký řízení, tak jsem se u ní zastavila. Ale tam to vypadá. Na podlaze metr špíny, na skříních dva metry prachu. Podala mně kafe, já se podívala a nechala jsem to stát. Protože na hrníčku bylo

na prst špíny. A tohle si pak nechá říkat démon. Pěknej démon – fuj tajbl. Kdyby radši – no, darmo mluvit.“

My zas říkáme: Škoda mluvit. Kdyby paní Antonie tolik nemluvila, nemusela přijít ke škodě. Takhle měla z toho žalobu pro urážku na cti a okresní soudce dr. Dědourek ocenil ty řeči utrhačné na 100 Kč pokuty. Ještěže to bylo podmíněně.

Lidové noviny 24. 7. 1938

Točil se v zastoupení

(Přestupkový soud v Praze)

Praha 25. července

„Lituji velice, pánové,“ děl obchodník Neprosím, vraceje se od telefonu, „přijeli skládat zboží. Musím na chvíli odskočit.“

„Já bych to moh za vás vzít,“ nabídl se nějaký Vilém Parch; osmatřicetiletý, rádiazávod, moto a velopotřeby, ženatý, katolík a kibic.

„Když budete tak moc laskav. Nechal jsem vám tu 27 korun 80 haléřů. Opatrně spravujte mé jmění. Momentíček a jsem zase tady.“

„Nebojte se. Nadělám z nich konzervy,“ odvětil Parch. Je to člověk vychloubavý.

První karta, kterou Parch dostal, byl náramně krásný list. Takový lupen přejeme ze srdce všem ctěným hráčům. Byl to durch z ruky.

„Haha,“ halekal Parch na celý lokál, „zničím vás silou svého ducha.“

„To je nějaký kumšt,“ mrzí se pan Vůně, toho času forhont, „když toho máte plnou ruku.“

„Karetka ví, ke komu patří. Já ctím kartu a ona ctí mne,“ odvětil Parch. „Hospodo, starou žitnou za příčinou oslavy vítězství.“

Druhá karta, co ten Parch dostal, to vám nelžu, bylo skvostné dvousedmí, červená na konec. A udělal sto čtyřicet.

„Zaválel jsem to s váma jako jedna fiala,“ jásá Parch, „hned je vidět hráče.“

„Bejt váma, já bych tolik nemluvil,“ mračí se pan Vůně, „tohle by zahrál obecní sirotek.“

„Jo, ale šel jsem na to hrdinně. Neprosím by se toho neodvážil, protože je to starej zed'áť.“

Parch si poručil obloženého matesa a jedno pivo. Prý musí uctít hráče tak znamenitého.

No, a co vám mám dále povídat? Parchovi kecala karta, že to bylo až kupodivu. Spoluhráči kvíleli a otáčeli židlí.

„Pánové,“ praví Parch. „Neprosím nejde. Hraju na svůj účet a nebezpečí! To by nemělo smysl, abych se dřel na cizího.“

A poručil si debrecínku: „Jsem p.t. konzument,“ pravil, „musím udělat útratu.“

Pravil jeden filozof, že karta je blázen. Na Parchovi se to vyjevilo. Jak mu předtím list padal, tak se mu nyní nedařilo.

Parch platí prohranou flekovou stovku a bručí: „Hrome, má ten Neprosím smůlu. Taková stovka betonová, vypadalo to, že není k prohrání. Hoteliére, jednu slivovici, ať se pan Neprosím osvěží.“

Dlužno podotknouti, že Parch svou výhru zastrčil a prohry platí ze sejfu pana Neprosíma.

S Parchem to jde pořád z kopce. Nač sáhne, to je špatné. Za chvíli má stůl čistý.

„Pan Neprosím by si ke kartám neměl vůbec sednout,“ prohlašuje. „Takoví smolaři mají zůstat doma.“

Ještě jednou se Parchovi zdálo, že mu slunko slávy zasvítilo. Měl šest červených se sedmou a čtyřicítkou. Dostal od pana Vůně flek. Parch se točil a třetí hráč, nějaký Kejdana, mistr tance, mu dal sub. Parch prohrál a pravil: „Pan Neprosím vám nyčko nese 16 korun 20 haléřů.“

„Moment,“ pan Vůně nato, „tohle nejde. Řekl jste, že hrajete na svůj účet. Tak račte platit.“

„Vyloučená věc,“ pobouřeně odpověděl Parch. „Výslovně jsem prohlásil, že hraju v zastoupení. Nebudu přece svý těžce vydělaný groše strkat někomu do chřtánu. Nejsem žádněj hazarda. Hoteliére, ještě jednu slivovici panu Neprosímovi.“

Pan Vůně položil karty. „Točíte se jako blázen, a tak plaťte,“ pravil chmurně.

„Točil jsem se nikoli co takový, nýbrž v zastoupení,“ pohotově odpověděl dotyčný Parch.

Tato partie se dohrála před okresním soudem. Bylo to trochu složité líčení. Mistr tance Kejdana byl žalován pro urážku na cti, pan Vůně měl na svědomí lehké ublížení na těle, jehož se dopustil vůči rádiazávodu a velopotřebám. Parch sám pak byl žalován pro přestupek podvodu, protože neměl ani do karet, ani na útratu, a přece debužíroval. K soudu se nedostavil hlavní svědek, hostinský Kach, protože vdával dceru. Z toho důvodu dr. Chyský líčení na neurčito odročil.

Lidové noviny 26. 7. 1938

Antický charakter

(Krajský soud v Praze)

Praha 26. července

Tak vám na Menším Městě pražském žije nějaká paní Gruntovní a ta má muže, co moc zkouší s ischiasem. Také má dceru Eminku, která je povahy milé, holduje uměním a má čas se vdát. Ta paní si drží podnájemníka, jistého pana Portála, on píše u advokáta.

Paní Gruntovní míní, že by z Eminky a pana Portála mohl být pěkný párek. Matka s dcerou často přetřásají tuto ožehavou otázku, Těchto debat se mnohdy účastní starý Gruntovní, ale jeho postoj k této otázce je povahy negativní. Starý Gruntovní je v důsledku své bolestivé choroby pesimista a považuje manželství za stinnou stránku pozemského bytí. Naštěstí nemá do toho co mluvit. – Matka nabádá dceru, aby si pana Portála hleděla. Ten pán není sice, aby se tak řeklo, partie. Na platu moc toho nebere, ještě žádný advokátní písař se nestal miliardářem. Ale je to solidní muž. Chodí pomalu a žádné kamarádšofty nevede. Jak figura ukazuje, svoji manželku by na rukou nosil a všude by se jí zastal.

Pan Portál pozoruje, že matka s dcerou na něho šije pytel. Takhle navenek se ani nezdá, je drobného složení těla a nosí celuloidový límec a celuloidovou náprsenku. Ale pod tou náprsenkou bije srdce lví. Nedá se tak lehce ujařmit. Také má ze ženských pojem a ví, že z nich nic dobrého nekouká. Aby se se ženskou zapletl, na to je moc uvědomělý.

Má dobrého známého, jenž se nazývá Vlasta Herda-Krucenburský. Prý je to sběratel inzerťů nebo co. Nic jistého se o něm neví. Ale vtipný človíček to je, hlavu má dobrou. Sešli se v restauraci a pan Portál povídá: „Redaktore, ty bys mně mohl jít na ruku. Jakožto člověk od

pera se vyznáš v tlačenici.“ To je tak dalece pravda. Pan Herda se vyzná. On vám sesadí báseň, než bys řekl popel, a taky vyniká v salonním kouzelnictví.

„Jen s tím ven, doktore,“ praví, „vylij mi obsah svého srdce. Uvidím, co pro tebe mohu učinit.“

„Moc zkouším skrze ženské,“ vykládá pan Portál. „Umínily si, že mně skloní šíjí pod jho manželské. Mohl bych sice od nich prchnout pod pláštěm noci, ale visím tam s nějakým dloužkem. Což je první punkt. Zadruhé mám se u nich moc dobře. Strava je výživná, bydlení je podle pravidel moderní hygieny. Ani nevím, co to je štěnice.“

„Pro kamaráda všechno,“ nadšeně volá pan Herda, „jakožto spisovatel mám smysl pro utrpení, lidstva. Ženská duše není mi knihou zavřenou na sedm zámků, ale křišťálová studánka, co v bujných peřejích burácí na břehu oceánu. Hlavní věc je jedno: dej mi atres od té dámy a já už to s ní zaválím. Já vočichnu, co skrývá panenské její srdéčko za šalebným zevnějškem. Ale musíš dát něco k lepšímu. Já jsem antický charakter, pro přítele vycedím všechny záhyby svého srdce až do posledního dechu, ale zadarmo se to nedá dělat. Dej mi její atres a já se s ní vrhnu do víru světského pozlátka a ostatní se uvidí.“

Tak se stalo, že spisovatel Herda počal chodit s Eminkou. Točil se kolem ní a do ouška jí šeptal slova lásky. Paní Gruntovní to zpočátku nebylo vhod, ani spisovatel není žádná existence. S písařem od advokáta to není k porovnání. Ale pak se s tím smířila, co má jeden dělat, lepší něco než nic, ženichové dneska neleží na ulici.

Aby však Eminka s panem Herdou kráčela k oltáři, to zas nekráčela, a to tím pádem, že pana Herdu vzal strážník. Ona byla hloupá, že mu všechno věřila, a tak mu vydala zlatý náramek i hodinky, posázené brilianty. On totiž sliboval, že jí to dá spravit, že mu to přijde lacino, protože má protekci. Pak mu dala zlatou brož, on slíbil, že ji dá předělat na moderní fazónu.

Avšak nic takového neučinil, skvosty zastavil a zástavní lístky prodal a dlouho o sobě nedal vědět. Takový to byl antický charakter. Senát vrchního rady dr. Plocka uznal spisovatele vinným zločinem podvodu a vyměřil mu pět měsíců těžkého žaláře nepodmíněně, protože dotyčný spisovatel je u soudu jako doma.

Lidové noviny 27. 7. 1938

Pan Dvaciáš, sportovně uvědomělá veřejnost

(Krajský soud v Praze)

Praha 27. července

Filip Dvaciáš, čtyřiapadesátiletý prodavač upomínkových předmětů, chodí každou neděli na hřiště, aby přihlížel napínavému utkání. Tam hlasitě radí obráncům, jak mají zchromit soupeře, zoufá si nad lazařením svého mužstva, ale raduje se nad jejich výkony, hádá se s lidmi, kteří jsou jiné fotbalové víry, louská burské oříšky a někdy znechucen odchází, aniž vyčkal konce hry. Zkrátka je to, čemu se říká sportovně uvědomělá veřejnost.

Se svou manželkou neprovozuje harmonii žití. Ona mu porodila tři syny, ale ani jeden mu nedělá radost. Oni by jenom leželi v knihách a řešili problémy. Kopaná je jim španělskou vesnicí; vůbec nemají ponětí, co je to správný ťukes.

Dívá se ponuře na svou choť a hořce dumá: Nejseš mi žádná žena. Ve starém Římě by tě hodili do propasti. Tam to brali zkrátka se ženskými, které neprodily syny, aby byli vlasti k ozdobě. Mám já to kolem sebe verbež, že se nestydím.

Někdy hlasitě dává průchod svému dumání: „Stará dūro,“ říká někdy své manželce, „budu tě muset jednou zabít, jinak nebudu mít od tebe pokoj.“

„Muži,“ stená manželka, „takový řeči si nech a pamatuj na zadní kola.“

„Co bych pamatoval na zadní kola?“ trpce opáčí Dvaciáš, „řek jsem, že tě musím zabít, a tak taky bude. Nemluvím do větru, na to mám moc pevnou povahu.“

A jindy zase přemítá o sobě: Bejt takhle o nějakejch třicet let mladší, já bych to těm našim hadrníkům ukázal, jak se hraje vědecky fotbal. Kdybych byl brankař, tak bych obětavě hájil svoji svatyni. Kdybych byl obráncem, tak bych hrál tvrdě, ale fair. Nosítka by byla furt v permanenci. Kdybych byl half, tak bych lítal po placu jako špinavé prádlo. Vypomáhal bych v obraně a tlačil útok. Kdyby mne postavili do forvardu, tak by moje klamání soupeře bylo jedinečné. Nízkou přízemní ranou bych zahájil skóre. Na každém terénu bych se vyznal, rozmoklé hřiště by mně nevadilo. Ó, já bych byl takový zlatý hoch, že se zlatější nenajde.

Někdy toto svoje dumání nese do hospody, kde je řízný ležák přímo od čepu, kde se zvoní jednou na čišníka, dvakrát na pokojskou a třikrát na podomka a kde se vaří chutné domácí obědy. Hospoda patří nějakému Čtvernostovi, který si loni dal vyndat mandle. Pan Dvaciáš

také tohoto hostinského baví svými úvahami o fotbale. Ale hoteliér Čtvernosta kopálistům nehoví. Jestli naši reprezentanti vydají ze sebe vše, nebo nevydají ze sebe vše, to je mu fuk. On říká, že nejlepší je vydatně se najíst, pořádně popít a být na všechny strany rovnoprávný. A koukat, aby personál jednoho nerozkradl. Na řeči o kopané odpovídá neurčitým vzdycháním a myslí si: Kdybyste si radši koupili něco teplýho na krk a nechali to skotáctví. On je dokonce takový, že by zavřel rádio, když pan Laufer hrozně naříká, že nádherná rána šla těsně mimo, proč se našim směla lepi na paty. Ale to si dovolit nemůže, protože by mu pan Dvaciáš roztřískal mobilár.

A tak jednoho dne seděl dotyčný Dvaciáš v hospodě pana Čtvernosty a úpadek naší kopané ho naplnil takovým smutkem, že musel do sebe lít v jednom kuse řízný mok, aby zahnal chmury. Přitom myslil na svou ženu, co mu zkazila mládí květ, že by ji přece jenom měl přizabít.

I stalo se, že se dnes pan Dvaciáš octl před senátem vrchního rady dr. Marečka pro zločin veřejného násilí nebezpečným vyhrožováním. Paní Dvaciášová měla už toho dost a udělala trestní oznámení. Ale když došlo k líčení, tak jí toho bylo líto a vzdala se svědectví. Soud musel proto obžalovaného osvobodit.

Lidové noviny 28. 7. 1938

Biograf, matka moudrosti

(Krajský soud v Praze)

Praha 28. července

Tak vám na té farmě žila slečna jménem Marjorie. Ona byla hezká jako ten obrázek, elegantní blondýna, ale nijak se nevytahovala, byla skromná. Více než požívačného materialismu si hleděla domácnosti. Sypala kuřatům, zavařovala ovoce, usmívala se mile a poskakovala. To všechno dělala s elegancí. Její otec byl pastor, pořád si říkal v knížkách a měl vousy.

Na tu farmu přijde vám jednoho dne takový mladík a moc se měl k Marjorii. Nosil knírek v podobě obočí, při chůzi se vrtěl a natřásal a kouřil jednu cigaretu za druhou. Z toho bylo vidět, že je to hejsek a necuda a že nemá vážné úmysly. Každý v biografu ho prokoukl jako hubenou kozu a poznal, v čem pozůstává ta jeho politika. Proto se lidé zlobili, ať už seděli v parteru, nebo měli drahé lístky na balkoně, že ta Marjorie byla tak hloupá a ráda se s ním

bavila. Obyvatelé biografu by si přáli, aby se Marjorie více věnovala Dickovi ze sousedství, ačkoli ten hoch měl rukávy vyhrnuté, nosil široký klobouk a jezdil na koni. Marjorie by měla vědět, že i pod širokým kloboukem bije srdce šlechetné. Dick byl ovšem jenom obyčejný kovboj, ale takový je na tom kolikrát lépe než ten, co má osm latinských.

Taky to podle toho dopadlo. Jak se dalo čekat, ten hejsek, co kouřil retky, byl ve spojení s bandou lupičů. Ti lupiči vám jednoho dne vniknou do farmy, vousatý pastor nic netuší, jelikož si říká v knížkách. Marjorii naloží do auťáku, jakože se bude dělat výlet, a odvěkli ji do hor. Tam v opuštěné chatrči ten hejsek odhalí svoje pravé ledví a chce, aby mu Marjorie byla po vůli. Ta však není taková, oni ji doma moc dobře vedli a pořád – furt do ní vtloukali, aby si s mužskými nic nezačínala. Pán s knírkem může mluvit andělsky, mluvit d'ábelsky a je mu to starou belu platné. Ona že mu po vůli nebude, má to marné.

Tak oni ji spoutají provazy a hejsek jí šermuje revolverem před nosem, ať si to Marjorie dobře rozmyslí. A vida, teď je jí Dick dobrý. On se nějak té špatnosti domakal, vsedl na koně a už si to hasil do té Arizony. Svedl s lupiči strašný zápas, střílel do toho jako do Tenediku, všecko to pomordoval, jak to stálo a leželo. Načež si Marjorii odvedl a byla veselka a hudba hrála. Vousatý pastor to sám dal dohromady a při veselce se modlil z knížky.

Bože, to byl krásný film... Slečna Betty Jouzová, čtyřiatřicetiletá číšnice z Krči, si utírá oči. Je večer, Betty stojí na svém štaflu poblíže Štupartu, a dívá se po mužských. Ten den přijel do Prahy obchodník Žouželák, má šrajtofli napěchovanou, protože chce nakoupit drobnou galanterii, aby zásobil svůj sklad. Když už v té Praze je, tak chce také užít. Betty si ho vede na pokoj co svého hosta.

„Jste můj počinek,“ praví mu po cestě, „uvidím, jestli mi přinesete štěstí.“

Musí se říci, že to s panem Žouželákem nešlo tak hladce. On je obchodník, a tím pádem zvyklý handlovat. Ještě by chtěl na slečně Betty utrhnout rabat, kdyby se mu dala. Ona však zná svou cenu a myslí si hořce: Je takový jako ten hejsek z toho kousku v biografu. Taky by ke všemu chtěl přijít lacino. Všichni chlapi jsou stejní. Utrhnout lásky květ, užít a zanechat dívku zhrzenou, to je jejich, na to jsou oni kadeti. Jeden host jako druhý, aby se některý z nich ukázal, na to je neužiješ. Vzdělání to nemá žádné. Oni by si foukali, kdyby se jim jeden dal.

V noci ten obchodník přiběhl na strážnici, oči navrchu, že prý mu nějaká slečna šlohla šrajtofli, kde měl 4700 Kč na nákup drobné galanterie. Slečnu Betty potom sbalili, ona byla v tomhle pádě moc známá. Nebylo to poprvé, že hosta okradla.

Před senátem vrchního rady Trosta sice zapírala a tvrdila, že obchodník byl podnapilý a peníze někde vytrousil. Soud však staré zlodějce neuvěřil a odsoudil ji do těžkého žaláře na šest měsíců.

Lidové noviny 29. 7. 1938

Vdavky slečny Emilie

(Krajský soud v Praze)

Praha 29. července

Slečna Emilie měla před veselkou. Sňatek manželský je zajisté vážný krok do života, to máte marné. Slečna Emilie byla vážné povahy a připravovala se na ten krok s velkou seriózností. Někomu budou tajemství vesmíru věčnou hádankou. Slečna Emilie se vyzná v metafyzice, jako by před ní ležela na talíři. Moc věří na znamení a věštby, protože až doposavad se jí všechno vyjevilo.

Druzičky se s ní radily, jak by se měly na veselku vymódit. Chtěly volit bleděmodrou barvu. Nevěsta byla celá pryč nad tou lehkomyšlností. Modrá přece znamená nemoc, ba i smrt. Tak druzičky že si budou řídit fialové šaty. Emilie se křičuje: „Ježíš, holky, fialová je přece vdovství.“ Tak druzičky že prý něco ve žlutém. Žlutá, barva je zavržena s rozhořčením. Copak, lidičky, nevíte, že žlutá znamená žárlivost. Nakonec zbyla růžová. Druzičky bručely, že růžová už je moc okoukaná, ale nedalo se nic dělat. Růžová, to jsou věčné líbánky, a na to si Emilie potrpěla.

Není tak lehkomyšlná, aby si zkazila štěstí. Její partie se nazývá Sláva Ručník, pán osmadvacetiletý. On dělá v oleji pro automobilisty a má velký obrat. Je charakterní, chodí si inteligentně a stojí si pekuniérně. Dejž Bůh každé takového ženicha... Než se šlo do kostela, musila teta Barbora rozbít punclák, protože střepy znamenají štěstí. Nevěsta si strčila do střevíčku pětikorunu. Zkusila jako lazar, neboť střevíčky byly úzké, ale co se dá dělat. Peníz v botě, peníze se pohnou do kvartýru. Pan Ručník dělá obrat a udělá ještě větší. On horuje pro rodinný krb a opovrhuje světským pozlátkem. Je nemoderní, netančí, nekouří, spíše pro přírodu je k mání než pro noční lokály.

Nevěsta touží po tom, aby na cestě do kostela potkala veselka fůru sena. To se jí nepovedlo, ale zato se vyskytli hned dva kominíci. To bude nějakého štěstí... Nevěsta si dala pozor, aby z domu vykročila pravou nohou. A když průvod dospěl do kostela, dbala, aby první stoupla na koberec. Potom má jisté, že bude paní v domě. Na svatbě se má plakat. Slzy na veselce – veselost v manželství. Copak ženské, ty si dají říci. U nich o slzy nikdy není nouze. Pláčou jako nezavřené, jsou povahy vlhké. Ale s mužskými je kříž, ze všeho si dělají legraci. Ale když vidí, že nevěsta moc stojí o slzu, tak se dají také do breku. Jim je to jedno, z galantnosti vyhoví.

Tak si to Emilie pojistila na všechny strany. Ani jí metafyzické mocnosti nemohou nic udělat, protože jim ve všem vyhověla. Ukázalo se však, že jí to nebylo nic platné. Stejně se jí nic nevyjevilo. Družičky nepřišly na svatbu ve žlutém, ale stejně žárlivost poplenila rodinný krb, protože Sláva Ručník je velký zástěrkář. Žádnou ženskou nenechá na pokoji. Zbytečně tlačila pětikoruna ve střevíčku. Sláva Ručník moc těch peněz do stavení nepřinesl. Naopak probendil Emilii věno, protože měl velké dluhy. Nic jí nepomohl rozbitý punclák, ani ti dva kominíci. Štěstí nezavládlo v domácnosti, ale ozývalo se práskání dveřmi, dupání a křik. Kdyby se bývali pozvaní hosté na veselce smáli, tak to nemohlo hůř dopadnout, než to dopadlo. Byly slzy, žádná veselost.

Tak když se to vzalo kolem a kolem, bylo to manželství nešťastné. Sláva Ručník se vyhýbal rodinnému krbu, dávaje přednost nočním lokálům. Vyhodili ho z místa, protože dělal všelijaké pechtle mechtle. Fingoval objednávky a neprávem si vybíral provizi. Dále ho chytli v jednom brněnském baru, když bral boží požehnání, a odvedli ho. Měl toho více, neboť přišla na něho trestní oznámení ze všech světových stran.

Paní Emilie je dnes rozvedena a Slávu Ručníka soudil dnes senát vrchního rady Plocka pro zločin podvodu a zpronevěry. Před soudem se vymlouval Ručník na rozhárané rodinné poměry. Ty prý ho přivedly na dráhu zločinu. Dostal osm měsíců těžkého žaláře nepodmíněně.

Lidové noviny 30. 7. 1938

Výlet automobilem

(Krajský soud v Praze)

Praha 30. července

Je krásné letní odpoledne a Harry Šišarda, pětadvacetiletý příjemný mladý muž, si to po lesklé asfaltové silnici hasí stovkou. Má nový vůz, lesklý jako ty fráze, co se sypají lidu do očí. Na příjemné tváři mu tkví onen charakteristický autovýraz, po boku má autoslečnu a vede příslušné autořeči.

„To je kára, co, Betsey?“ obrací se k dotyčné autoslečně; „To není kára, to je pohádka.“ Autoslečna horlivě přisvědčuje, že to vozidlo je skutečně pohádka, a z vlastní hlavy přidává, že to jede jako po másle.

„Jak to sedí, to je prostě rozkoš,“ jása příjemný mladý muž. „Můžu volantem šmejdovat, jak chci, vono se to nehne.“ Na důkaz toho prudce zatočí, auto opíše smyčku, autoslečna zděšeně zapískne.

„Žádný strachy, Betsey,“ konejší ji příjemný mladý muž. „Udělal jsem za svýho života skoro milion kilometrů a ještě jsem neměl jedinou havárii. Čestné slovo.“

Před nimi se plíží cyklista. Pana Šišardu pojímá temný autovztek. Takový pravý parádní autojezdec nenávidí ty silniční vši. Přiblíží se k cyklistovi na píd' a znenadání prudce zatroubí. Muž na kole se ulekl a sjel do příkopu. Příjemný mladý muž se raduje: „To jsem mu to vykreslil. Za svýho života jsem takovejch shodil do příkopu několik set. Já je naučím jezdit.“

„A jak mají jezdit?“ nesměle namítá autoslečna.

„To není moje starost,“ dí příjemný muž prudce. „At' jdou do háje. Na silnici žádněj cyklista nepatří.“

Auto se řítí s větrem o závod. „Ach,“ slastně sténá příjemný mladý muž, „to není šaltování, to je prostě báseň. Vezmu každej kopec na jednu zápřež. Slyšíš, jak ten motor zpívá?“

Příjemný mladý muž bere každý vůz před sebou a vyměňuje si s jinými jezdci několik vydatných autonadávek.

Na krajinu se snesl modrý soumrak. Ze soumraku se stává správná autonoc. Jede se z výletu, autoslečna je mírně unavená, příjemný mladý muž je podle vlastního doznání otráven jako šváb. Na svoji lesklou novou káru není dobře k mluvení, mnoho se proti němu prohřešila.

„Žere to benzin jako nezavřený,“ vzteká se. „Kde má jeden na to brát? Pak se řekne, podporujte tuzemský fabrikáty. Pořádná kára se jednou za den nachlastá a pak dá pokoj.“

Slečna Betsey mlčí. Není to první autopán, kterého si namluvila, a dobře ví, že autopáni mají všelijaké nálady. Tehdy je nejlepší mlčet a myslet si své. Řekne slovíčko, on ji někde vyklopí, a ona aby capala pěšky. Známe ty pády.

„Reflektory nejsou žádné reflektory, ale lampičky, co blikají na hrobech. Člověk aby si oči vykoulal. Práce pro vraha, kruci písek.“

Přijíždějí k železničnímu přejezdu. Závory jsou spuštěny. „Vidíš, to je ten zdejší fabrikát,“ zuří příjemný mladý muž. „V americe by se to stát nemohlo. Kdybych měl ameriku, tak už jsem dávno v Praze. Podruhý budu chytřejší a koupím si pořádného lincolna nebo packarda. Já se s touhle blbou mašinou zvonuzovat nebudu. Při první příležitosti ji střelím, jako že jsem Harry Šišarda, a pořídím si řáckou ameriku, budeš koukat, Betsey...“

Příjemný mladý muž splnil slovo. Vůz prodal, ale ameriku si nepořídil. Mezitím totiž se octl před senátem vrchního rady Petříka, obžalován pro zločin podvodu. Státní zástupce dr. Čech ho žaloval, že koupil auto na splátky s výhradou zpětné koupě. První splátku složil, pak ale už nezaplatil nic a vůz prodal. Pan Šišarda se hájil, že jde o civilní poměr, ale s touto ideou soud nesouhlasil. Obžalovaný byl uznán vinným a odsouzen k těžkému žaláři na dva měsíce s podmíněným odkladem trestu na tři roky. Trest přijal a odcházel s elegantní autopoklonou.

Lidové noviny 31. 7. 1938

Příhoda kolem nového kostýmu

(Krajský soud v Praze)

Praha 2. září

Paní Vanda Servítková, dáma v nejlepších letech, měla žal. Zdálo se jí, že ji život zradil. Jsem jako ta zvadlá růže, šeptala si hořce. Není nikoho, kdo by potěšil unavenou duši.

Paní Servítková byla jako ta zvadlá růže skrz ten pád, protože měla tuhle velký randál s panem Servítkem. On ten její člověk byl takový divný pedant. Nechtěl trpět, aby ta jeho sedávala v cukrárnách, trajdala po ulicích a drbala na rozích se sousedkami, ale trval na tom, že chce mít domácnost v pořádku. Hlásal, že nebude trpět žádný virčoft, ale že se na to podívá, jestli oběd bude včas, či ne. Také chtěl, aby děti chodily čisté, a ne jako hajdaláci. Také žádal, aby příbytek byl vždycky uklizen. Inu, byl to pedant a jeho myšlenkové proudy byly nesympatické.

Paní Vanda se dívá z okna a přemítá, kde by sebrala slunný paprsek, který by vnesl jas v její unavenou duši. Dlouho si hlavu nelámala a slunný paprsek byl tady.

„Budu si řídit nový kostým,“ řekla si a tahle myšlenka ji náramně rozveselila. Zvadlá růže zvedla hlavinku, jsouc osvěžena živou rosičkou. Avšak pedant Servítek nechce slyšet o novém kostýmu. Přičí se to jeho pedantské idologii. Bylo ho slyšet, jak řval na celý barák: „Máš plnou almaru hadrů, ty couro. Peníze se vyhazovat nebudou.“

Paní Vanda namítá: „Nemám nic na sebe. Jsem nahá jak ta Eva v ráji a ty jseš vrah mého štěstí. Dobře tak na mě, já jsem měla poslechnout matinku, která nechtěla, abych si tě vzala, a já jsem neposlechla, a teď to mám. Budu si řídit anglický kostým, docela jednoduchý, budu v tom dělat dobrou figuru.“

„Kéž by si mě Pánbůh k sobě vzal,“ úpěl pedant Servítek. „Nemám žádnou radost na světě a jdi mi se svou figurou do háje!“

Tuhle v sobotu přinesla ficka od firmy Sodawasser – modes-robés – ten nový kostým. Náramný kostým, mé dámy! Sodawasser je drahá jak ta lékárna, ale zato šije jedna báseň. Paní Vanda si jej ozkusila a tonula v blaženosti. Vypadala v něm jako víla z pohádky v nejlepších letech. Potom velela ficince, aby tam kostým nechala, a dala jí tuzér od cesty. Ficinka vzala diškreci, ale povídala, že se milostpaní nechá poroučet, že ten kostým přijde hned k placení. Paní Vanda se urazila, že prý jako nikomu ještě nezůstala dlužna, což nebylo pravda. Všude dělala sekry a visela ve všech obchodech, pan Servítek ve svém podivínství nechtěl platit, že prý se nenechá zruinovat.

Mezi paní Vandou a fickou od firmy Sodawasser se rozvinula čilá diskuze a ficka nakonec přednesla rezoluci, že si kostým zase odnese. Napřed peníze a potom zábava.

Tehdy se stala věc zločinná, kterou dnes řešil samosoudce vrchní rada Nosek. Paní Vanda totiž vstrčila ficku i s kostýmem do spíže a prohlásila, že ji nepustí dříve, dokud nevydá kostým. Ficka úpěla ve vězení půl hodiny, až přišel pedant Servítek a nebohou dívku vysvobodil. A protože, jak praví zákon, neměla dáma Vanda příčiny pokládati tu ficku za člověka škodlivého nebo zločince, a přesto jí využívání svobody bránila, dopustila se tím podle obžaloby státního zástupce dr. Eduarda Jelínka zločinu omezování osobní svobody.

Soudce uznal obžalovanou vinnou a vyměřil jí dva měsíce těžkého žaláře podmíněně na dva roky.

Lidové noviny 3. 9. 1938

Jáchym a příbuzenstvo

(Krajský soud v Praze)

Praha 3. září

Děd Jáchym vlastní rohák v Holešovicích, má peníze na knížkách a polnosti za Prahou. Žije si pomalinku, do kalendáře si zapisuje, jaké bylo toho dne počasí, a po každém jídle vykouří jedno trabuko. Dejž milý Pánbůh každému takové stáří. Tomu se opravdu říká slunný podzim života.

S člověkem je to jako s přírodou. Známo jest, že příroda se ukládá k spánku, a člověk nemlich to samý. Jednou to na něho přijde a on tu musí zanechat rohák v Holešovicích, peníze na knížkách a polnosti za Prahou. Jaképak dlouhé štráchy.

Tak se vám jednou dědovi Jáchymovi udělalo mdlo a on musil do postele. Volali doktory v jednom kuse, ti do něho cpali medicíny, dávali mu horké vespod a studené navrch, ale kdepak: zle a zle, horší to nemohlo být. Ležel děd Jáchym jako ten lazar, celý říčný, rozpálený, tudíž bylo vidět, že to s ním jde z kopce.

Když se rozkřiklo, že děd Jáchym krempíruje, tak do příbuzenstva jako když hrom uhodí. Ono to příbuzenstvo byl samý nuzák, hladem to nevidělo, tak si můžete představit, co se dělo, když takový multimilionář to bral tak zkrátka a veškerý majetek tu měl zanechat. Komu by to zanechal než svým lidem? To dá rozum.

Tak se přízeň tlačila k marodovi, každý se dělal hezkým, bylo to samé: Dědečku sem, dědečku tam. Ovšem to bylo ani ne tak ze srdce, jako ze špekulace, neb lidi bývají prevítí. Každý je víc pro sebe, pro jiného nemá kusa citu. Ale nejvíc ze všech se vyznamenal nějaký Fráňa Cajprt, to je mladý člověk, příbuzný z jeho strany. Přinesl dědovi láhev malaga a krabičku olejovek a povídá: „Jez a pij, dědečku, to tě posilní...“

„Vřelé díky, Franc,“ mluvil Jáchym, „tys trefil to pravý. Jídlo a pití, to je nejlepší lík pro mě. Na doktorský rozumy já nedám.“ A pak dodával: „Co mám, to mám, do hrobu si to nevezmu.“

Tahle směrnice se mladému člověku Cajprtovi náramně líbila. Zdálo se mu, že maroda úplně opanoval a nad všemi příbuznými zvítězil. A pořád mu nosil malaga a olejovky, někdy taky ementál a děd Jáchym si dával do nosu. V jednom kuse se obcerstvoval, nemoc ho opustila a on vstal z lože.

Od té doby však byl děd Jáchym jako proměněný. Dříve skládal krejcary, aby měl na stará kolena, kdyby jako něco přišlo. Nyčko však se dal na dráhu zhýralosti, světské pozlátko a materialistická požívačnost ho úplně zaslepila. Chodil do hospody, dával si bene a hlásal úplně jinou směrnicí: „Co užiju, to mám.“ A pořád tahal krejcary ze spořitelny, polnosti za Prahou probendil v malaga a v olejovkách a na holešovický rohák vložil hypotéku. Najednou si žil ne jako multimilionář, ale jako prodlužený markýz.

Srdce to mohlo Cajprtovi utrhnout; on se nemohl na to dívat, jak ten krásný majetek pomalu vniveč přicházel. On zkrátka nesouhlasil, aby staří multimilionáři najednou měnili směrnice. I vyhledal restaurátéra, co tam Jáchym chodil, a domlouval mu, aby dědovi nedával malaga a olejovky, že to starému člověku nedělá dobře. Ale restaurátér, to víte. Dneska si lidi hledí obchodu a na ostatní věci kašlou. Povídal, že si nedá do toho mluvit, že bude zákazníky obsluhovat, seč jeho síly stačí. Živnostníkovi na to nikdo nic nepřidá. Ale daně platit, to jo; řeči nemá rád. Fráňa Cajprt se rozzlobil.

Povídá obžaloba, že Fráňa Cajprt měl toho prvotřídního restaurátéra škrtit a že mu vyhrožoval vraždou, a že nepřestane-li dávat dědovi malaga a olejovky, že restaurátér, jeho rodina a celý podnik přijde k zničení.

Obžalovaný před soudem povídal, že byl opilý. To snad byl, ale nebylo to podle zákona, a tak samosoudce vrchní rada Čech uznal Fráňu vinným zločinem veřejného násilí a vyměřil mu tři měsíce těžkého žaláře nepodmíněně.

Letní příhoda

(Krajský soud v Praze)

Praha 8. září

Byl červenec a starší, pomenší a pomalejší soukromý úředník Jan Chatrnožka osaměl ve svém bytě, neboť jeho manželka odjela na venkov, kdež obden měla vepřové karé se zelím a knedlíkem, krajina nádherná, koupání hned před oknem, zeleň, nebylo to drahé, hotová pohádka, komáři, volejbal a všechny ty věci.

Paní se tedy zotavovala, koukala, aby něco přibrala, protože byla taková špatná, a soukromý úředník zdvihl hlavu jako květinka, osvěžená vláhou. Byl jaksi mladší, trochu vyrostl, a vůbec už nebyl pomalý. Zrůžověl, bystře chodil a probudil se u něho smysl pro krásno. Možno říci, že v jeho hrudi se probudily city dávno zasuté.

V této duševní svěžesti poznal slečnu, která se jmenuje Ema Kášná, osmadvacetiletá číšnice, v Praze rozená, tamže příslušná. Ta slečna už před lety byla zhrzena, co se týče vínu rozmarýnového, dávno pošlapána a ctnost veškerá žádná. Květ nevinnosti nepadal v úvahu, ona si naopak žila spokojena v bahně velkoměsta.

Tak spolu nejprve ztratili pár slov, vedli řeči, plné cynické světáckosti, nic poučného či ušlechtilého, a shodli se na společném užívání. Za tím účelem přivedl soukromý úředník tu dámu do svého bytu, kdež děsně hýřili ve víně a vlašském salátu. Náruživostí zpit dělal pan Chatrnožka nedovolené kousky.

Měl být velmi potrestán za prchavou chvílku poblouzení. Nejdříve si z ničeho nic nedělal, klobouček na stranu dal, ale když slečna na něm chtěla celou tisícovku, tu zbledl úžasem a srdce mu bušilo jako polapený ptáček. Myslil si, že je to mejlka, ale dáma ho z toho vyvedla. Žádná mejlka, ale šedá skutečnost. Nedostane-li žádanou částku, pak se z příbytku nehne a ta věc se stane předmětem veřejného zájmu. Drtě v zubech strašlivou kletbu, vyplatil úředník žádanou částku, což bylo kruté probuzení z blahého snu. Pak teprve slečna odešla.

Přijela manželka, mnoho kufrů, ramena se jí loupala, přivezla pytlík sušených hub a malinovou šťávu, velmi se zotavila. Pan Chatrnožka byl rád a hned zestárl a stal se

pomenším, pomalejším. Na světskou zhýralost si ani nevzpomněl, avšak táž na něho nezapomněla.

Jednoho dne ho zase vyhledala, že prý si vzpomněla na doby naší lásky a že nutně potřebuje pět stovek. Jinak že udělá škandál na celý barák. Pan Chatrnožka tu sumu u sebe neměl, protože finance vede manželka, tak co se dalo dělat, on učinil choti kající přiznání. Manželka učinila ho předmětem kárného řízení podle platných zákonů manželských a pak čekala, až sličnou Emu vydá osud v ruce její. Nemusela dlouho čekat, ta dáma se brzy objevila, že prý potřebuje peníze, ale nepěkné bylo její rozčarování. Soukromý úředník odešel do ústraní a iniciativy se ujala manželka. Nevedla dlouhé řeči, nejdříve tu dámu zvalchovala a pak ji odevzdala strážníkovi.

Nebohou Emu soudil samosoudce vrchní rada Petřík pro zločin vydírání a vyměřil jí tři měsíce těžkého žaláře nepodmíněně.

Lidové noviny 9. 9. 1938

Matinka vám vrací slovo

(Okresní soud v Praze)

Praha 10. září

Od fotografa jeli svatebčané přímo do toho elegantního a moderního velkorestaurantu, kde se již hosté těšili, že se dobře pomějí. Mohli doufat v prvotřídní pohoštění, neboť rodiče nevěstini se nechali slyšet, že se nechají vidět, takže o kousek toho jídla nebo pití nebude zle. Co se týče věci samé, sluší uvést, že se to ženil zeměměřič Alois Kdák, člověk dost mladý a sporý, s hlavou kadeřavou. Na nevěstě pak bylo vidět, že se učila francouzsky, ale zůstala pozadu a nechala toho, že její páni rodiče ji chtěli dát vycvičit v hudbě, protože taková věc se někdy hodí, ale dceři to nešlo do hlavy, tak brala kurzy šití. Byla to dáma baculatá, bez krejcaru nebyla, k rodičům byla pozorná, takže ona udělala štěstí a on dobrou partii. Byl to hezký pohled, jak se k sobě měli, on se v ní viděl, ona by za něho dejchala, jestli to tak zůstane, tak to bude dobré.

Pan moderní velkorestaurátor udělal elegantní pohyb ruky a na toto znamení přiletěli číšníci klouzavým letem a nalévali polévku. Nastalo utišení, byla to dobrá polévka s kuřecími drůbky. A v tomto okamžiku stala se ta podivná a trapná příhoda.

Do místnosti vstoupila holčička asi devítiletá, přistoupila k ženichovi, udělala hezké pukrle a počala školáckým hlasem: „Krutý muži. Matinka se nechá poroučet, že vám vrací slovo. Zapomněl jste na přísahy... a... a... zanechal jste ji se zlomeným srdcem. S jinou šťastnější jste krácel... jste krácel... k oltáři. Oči si vyplakala... a... a...“ děvčátko se zamyslo a pak vyrazilo: „Kéž vám Bůh odpustí, matinka vás nevzpomíná ve zlém. Ale máte poslat peníze za poslední prádlo a štipování ponožek, to vám nemůže darovat, nikdo od ní nemůže žádat, aby škodovala.“ Pak to dítě udělalo zase hezké pukrle a žádostivě se zadívalo na svatební dort, který trůnil uprostřed tabule.

Každý uvědomělý občan této země si dovede představit ten virvár neboli paniku, jež nyní následovala. Příbuzenstvo i lidé z jeho strany kvičeli, řvali a hulákali. Nevěsta umdlěla a její matka křičela: „Já si své dítě zkazit nedám.“ Tchán hýkal, cloumaje svým zetěm: „Pane, odpovězte mi na otázku: Jste čestný muž, či padouch?“ Ženich zoufale rozhazoval rukama a tvrdil, že je čestný muž. „Nikoli,“ volal tchán velkým hlasem, „nejste čestný muž, protože jste zapřel svou minulost. A to jsme, prosím, dali holce šedesát tisíc a kompletní výbavu.“ K čemuž dodala tchyně: „Všecko z prvotřídního materiálu. Neplač, děvenko, on nám za to nestojí. Za tu faleš ho musí hrom zabít v širém poli.“ Všichni hosté se vrhli na nešťastného ženicha a nazývali ho světákem, svůdcem, modernistou, i jiná jména mu dávali. Jenom někteří zachovali chladnokrevnost a jedli polévku s kuřecími drůbky jakoby nic. Ženich mával rukama a zoufale prosil o slovo, že prý vrhne paprsek světla na tu ožehavou otázku a odhalí rejdy. Nikdo ho neposlouchal a kdosi mu natrhl šos fraku.

Ta ožehavá otázka byla pak přetřásána před okresním soudcem dr. Dědourkem a celkem se odhalily nekalé rejdy, které provozovala nějaká paní Bedřiška Mytihlavová. To byla ta paní, co poslala svou dcerku k svatební tabuli s tím neblahým poselstvím, které by málem rozvrátilo mladé štěstí, ale nerozvrátilo, neboť se ukázalo, že ta paní si dělala myšlenky na pana Kdáka, ale on za to nemohl, jediným slovem k tomu nedal příčiny. Ani jí nezůstal dlužen za prádlo, takže bylo zřejmo, že obžalovaná vyvolala incident bez příčiny. Byla odsouzena pro přestupek urážky na cti k pokutě 50 Kč. Odcházela od soudu s povzdechem: „Chudá vdova nemá nikde zastání ani poděkování.“

Lidové noviny 11. 9. 1938

Nač přijde dneska rodinný krb?

(Krajský soud v Praze)

Praha 17. září

Obchodník Šuple měl tuhle v Praze nějaké řízení a měl se v sedmnáct pětadvacet vrátit domů. Do odjezdu vlaku mu zbývaly hnedle dvě hodiny, a tak se obchodník odebral do kavárny, aby se trochu posilnil na nastávající pouť. No, a tím pádem vznikla pro něho ta miškulace, o níž podává zprávu pisatel těchto řádků.

Byla v té kavárně dáma, která si dala zmrzlinu a četla módy. Obchodník Šuple není takový, aby se kráse uzavíral. Na první pohled je obchodník člověk, jenž dal vale světským marnostem. Ale zdání klame. Pod popelem inventury, bilance, daní a dávek i jiných starostí doutnaly lyrické city. Co pak se té dámy dotejče, ona nebyla špatná. Měla figuru a tajlii a její ňadra byla taková, že vyzývala poplatníka, aby na nich vyplakal své hoře. Ani ona nebyla od toho, urvatí ze života vše, co týž v hojnosti poskytuje.

Vyzván pohledem jejích jiskrných očí, přikročil k ní obchodník Šuple, aby jí učinil svou ofertu. Přikročil pružným krokem a galantně šoupl nožkou. Představil se jí jako muž, který nedbá falešných cetek a pozlátka a dává přednost duševní hloubce.

Nato dáma koketně zapištěla: „Vy zlý...“

Obchodník se rozhovořil a dlouze mluvil o sobě. Horlivou činností, pravil, domohl se postavení. Potírá každou soutěž a jeho zboží vítězí jak kvalitou, tak lácí. Dovede spotřebitelům v každé době vyjít vstříc a jeho snaha je korunována zdárným výsledkem. Ale copak je to všechno platné, když nemá po boku vyvolenou bytost.

V tom je ten ouraz.

A dáma se nechala slyšet, že nikdy neměla štěstí. Zlý otčím ji utiskoval a nedovolil, aby vstoupila na prkna, která znamenají svět.

Chtěla holdovat uměním, ale nesměla, a tím pádem ji život zradil. Nyní je její život šedivý a nikde jiskérky naděje.

Zkrátka, slovo dalo slovo a dáma přivolila, aby ji obchodník doprovázel do přibytku, když předtím slíbil, že bude hodný. Obchodník beze všeho slíbil, to je to nejmenší.

Byl pak čaj, byly i rozkošné nedbalky, obchodník Šuple se chystá, že na svrchu řečených nadrech vypláče své hoře. Dáma vyčítá obchodníkovi, že není hodný, a koketně piští: „I vy šibale.“

Bylo vzdychání, slzy prolité, taky perut' lásky je ovanula, všechno jaksepatří. Obchodník Šuple tonul v blaženosti a myslel si: Kruci, jsem já to kabrňák, to se musí říct.

Vtom však se otevřely dveře a v nich se zjevil pán se zdrápanou tváří, kadeř mu padala do čela a jeho pohled byl mstivý. Zařval: „Ha, d'áble!“ – „Otakare,“ zaúpěla dáma.

„Mlč, bídnic,“ odvětil zdrápanec. „To že jest ta přísaha, cos mně přísahala na stupních oltáře?“

„Pardon,“ koktal obchodník, „tohle bude nějaký omyl. Nevěděl jsem, že ta dáma je vdána.“

„Nešlechtný svůdníku,“ obrátil se na něho zdrápanec, „těžce mi zaplatíš rozvrácení rodinného krbu a v prach zašlapání mé cti a tendlenctěch věcí.“

Obchodník lkavým hlasem prohlásil, že by si zašlapání cti, jakož i rozvrat manželství nechal něco stát. Zdrápanec se ho táže, kolik by to mělo být. Obchodník nato, aby ten pán učinil podání.

„Rozvrat rodinného krbu a zašlapání cti v prach, to dělá dohromady dva tácy. To máte jak houska na krámě.“

„Dva tisíce, to by byla přehnaná cena,“ zaúpěl obchodník, „udělejte mně kulantnější nabídku.“

„Jak to mám, tak to dám,“ odvětil zdrápanec chladně, „na vejdělek nekoukám. Já necením, ale беру se jen o svý. Nač, myslíte, přijde dneska takový rodinný krb?“

Obchodník chtě nechtě poskytl valutu a myslel si hořce, že dneska protokolovaný obchodník přijde jenom ke zkrácení. Obavy ho jímaly, jak manželce vysvětlí manko ve své pokladně.

Necháme nyní obchodníka, aby si spravil tu věc, jak nejlépe, dovede, a budeme se obírat zdrápaným pánem, který se nazývá Otakar Cindera. A je šestatřicetiletý číšník, toho času bez zaměstnání. Žaloba státního zástupce dr. Gemricha viní totiž toho pána ze zločinu veřejného násilí, přičemž vyslovuje podezření, že obžalovaný užívá své manželky jako vějičky, kterou láká do svého bytu starší a kulantní obchodníky. Obžalovaný sice zapírá, ale policie dala o

něm svědectví, že je to individuuum práce se štítící, alkoholik, rváč a hazardní hráč. Senát vrchního rady dr. Petříka uznal obžalovaného vinným a vyměřil mu šest měsíců těžkého žaláře nepodmíněně.

Lidové noviny 18. 9. 1938

Profesor Tabáček

(Krajský soud v Praze)

Praha 14. října

Vdova Mělichová dostala nového podnájemníka. Jmenoval se Hynek Tabáček, v osobních dokumentech měl zaznamenáno, že je čtyřiačtyřicetiletý obuvník, že pochází ze Žižkova a že je vícekrát již poznamenán kriminálem. To však vdova nevěděla. Neboť nový podnájemník se velmi rozřečnil a ukázal, že má chlubitivé plíce. „Jsem,“ povídá, „člověk učený a v knihách zběhlý.“ Když pak mu vdova předložila konskripční arch, tu podnájemník do něho napsal: „Hynek Tabáček, profesor gymnázia.“

„Tak když je to profesor,“ děla vdova své sestře, „tak by si tě mohl vzít.“

Vdova Mělichová má sestru, která má už ta nejlepší léta za sebou. Jest však vědecky dokázáno, že žádná ženská není tak stará, aby se nechtěla vdávat. O tom nás poučuje statistika.

„Takový profesor,“ rozvažuje vdova Mělichová, „má své jisté, taktéž má vážnost mezi lidmi a na všechno dovede dát odpověď. Jsme obě ženské neučené a bude dobře, když budeme mít vzdělaného člověka v domě. Hnedlinko to jináč vypadá.“

Co se týče sestry, ona že beze všeho, proč by si profesora nevzala. Když mu kvartýrská předložila ten projekt, okamžitě souhlasil a pravil: „Když ženit, tak ženit, já jsem se vším svolný. Učenec má mít vedle sebe milující bytost, jináč je nejlepší do všeho kopnout. Jenomže háček je v tom: Mám osm latinských, hlavu plnou učenosti, ale na pozemských statcích mně Hospodin nepožehnal. Bude třeba zařídit hnízdečko, ale jak to navlíknout, když v kapse není ani flok. Ipse – vtip se!“

Tak se vdova dovtípila a vrazila do podnájemníka 600 Kč. Profesor sebral peníze a maucta pryč! Pak se objevil kdesi na Smíchově, seznámil se v hospodě s nějakým nožířem, ten se mu svěřil, že má dva kluky, chtěl by z nich mít něco lepšího, ale jak do toho? Profesor Tabáček se nabídl, že v domě nožířově rozžehne pochodeň osvěty. „Vycvičím,“ praví, „vaše pány kluky na profesory a do palic jim vpravím veškerou nauku. Astronomii, zbožiznalství, mravouku a tyhlencty věci. Za pár dní budou tak učení, že nebudou chtít s tátou mluvit. Moje metoda je zaručená, tisícero děkovných přípisů. Budete však muset si to něco nechat stát.“ Nožíř byl tomuto projektu nakloněn a povídá žalobní spis státního zástupce dr. Jelínka, že profesor vzal za učení 2300 Kč, ale místo vědecké práce svým žákům napohlavkoval a zmizel.

Senát vrchního rady Motyčky uznal nepravého profesora vinným zločinem podvodu a vyměřil mu osm měsíců těžkého žaláře.

Pražské Lidové noviny 15. 10. 1938

Konec pohádky mládí

(Krajský soud v Praze)

Praha 28. října

„Velectěná slečno,“ píše Jindřich Chvost, dvaatřicetiletý kreslič, osmadvacetileté Květuši, t. č. v domácnosti, „vždycky jsem se domníval, že ve Vašem ct. srdečku jsem odkryl veškeré poklady, a doufal jsem, že spolu budeme kráčet společnou stezkou přes všecky úskalí života a mračna, co vyvstávají na obzoru. Tím pádem jsem Vám věnoval všecko horování ideálně založeného muže, jenž nezná zrady i světské falše a vždycky jde rovnou. Vidím však, že jsem se ve Vás zklamal, cizí lidé mi musili říct, jak velké je moje rozčarování, resp. jaké je moje vyburcování z luzného snu. Proč jste mne klamala, proč jste mi povídala ty krásný slova o pohádce mládí, když jsou mladá srdce v souzvuku? A přitom jste obmýšlela zradu, a s kým? S člověkem, který šel už dvakrát do vyrovnání a jehož vyhodili ze vzdělávacího spolku, protože mu pokladna neštymovala, a kdyby to byl hezký člověk – kdepak. Je to jako za groš kudla, zuby má falešné, chůzi brebtavou, kouká, jako by chtěl vypálit vesnici. To jste nemusila prolévat horké slzy na mých ňadrech, ty přísahy, pokud se týče lásky až do hrobu tmavého, jste si mohla nechat, já Vám o to nestál. Tak protože má být mezi námi konec, tak mi vraťte gramofonové desky, co jsem Vám daroval, a sice Hle, dívko má, už šerík kvete (tango)

a Holka, to se nám to pokazilo (foxtrot), dále mně vraťte knihu Praktický advokát a Z paměti světákových. Stála jste mne houf peněz, jenom když pomyslím na ty výlety s návštěvou památných míst, zřícenin hradů apod., jakož i všelijaké úchvatné panoráma, co se otvírá před zraky poutníků. Tenkrát jste jedla a pila na můj řád, co hrdlo ráčilo. Já Vám to nevyčítám, co člověk užije, to má, ale tohle je Vaše ct. poděkování za všechno, hanba! Mně je to jedno, já si na Vás nevzpomenu, slina opovržení poskvrní lem Vašeho ct. roucha. A nyní k věci. Tomu Vašemu nynějšímu nastávajícímu to nedaruju, já nebudu nikomu za blázna, se mnou ať si nikdo nehraje, ať ten frajer libovej mně nechodí do cesty, nebo by to byla jeho zkáza, neodešel by se zdravými oudy. Mám těžkou ruku, mnoho lidí ji poznalo z vlastní zkušenosti. Já ho musím oddělat, pacholka sprostého, kdybych měl za to dostat nějakých patnáct až dvacet let. Mně je to všechno jedno, stejně mám život zkažený. Koupil jsem si revolver značky Buldog a toho svůdce poznamenám. Očekávaje Vaši brzkou zprávu, znamenám se v hluboké úctě...“

V polovině července přepadl obžalovaný Chvost obchodníka Kletbu v hostinci U Náhlovských a způsobil mu zlomení klíční kosti, jakož i četné oděrky. Senát vrchního rady Petříka uznal Chvosta vinným zločinem těžkého ublížení na těle a nebezpečného vyhrožování a vyměřil mu tři měsíce těžkého žaláře s podmíněným odkladem trestu. Zároveň soud vyslovil, že trest i jeho následky jsou amnestovány.

Lidové noviny 29. 10. 1938

Tajemné zvuky

(Okresní soud v Praze)

Praha 29. října

Václav Kastrol, triapadesátiletý, ženatý, zaslechl v domácnosti 7. září jakési zvuky. Václav Kastrol je muž menší postavy, dosti plešivý, smaltově fialové tváře. Jeho manželka Majdaléna má prádelnu a manžel Václav žije u ní. Občas štípe služebné, které přinášejí prádlo, domnívaje se, že toto počínání slouží k rozkvětu živnosti, a takřikajíc roztáčí kola průmyslu. Jinak rejdí po sousedstvu, sháněje klepy. V ulici ho nazývají Kastrolový obzor, časopis pro informaci veřejnosti.

Svrchu zmíněné zvuky daly se umístit do třetího patra, kde bydlila rodina pana Hančle.

„Och, ouvej!“ úpěly zvuky. „Jsem bídák, největší z mizerů. Jsem idiot, že není pro to příkladu v dějinách lidstva. Běda mně hříšnému. Zaslouhuji, abych byl zahlazen z tváře země. Jsem zrozen pouze za tím účelem, respektive tím pádem, abych působil jenom svízele svým milým! Jméno mé je Robert Hančle, což je označení posledního řádu. Plesk, plesk, jen houšť a větší kapky! Jsem bahno velkoměsta. Jsem mladý, ale zralý. Jsem na šikmé ploše. Zdrťte mne, nebesa, hněvem svým! Proč jsem nesl kule, proč, táži se, proč, když každý na mém místě by rozehrál zelené?“

Zase se ozvalo suché pleskání, k němuž se ladně pojilo několik vzdychů v harmonickém souladu. S náramným jásáním se vřítíl statný padesátník Václav Kastrol do parní prádelny a tam hlásal: „Paní Hančlová trestá manžela. Bije ho po tváři hlava nehlava. Pan Hančle kvílí a prosí o slitování. Ale slitování není, nýbrž facky. Paní Hančlová se vyzná!“

„Správně,“ pochvaluje si veřejné mínění. „Na takové se musí zostra. Oni by si moc dovolovali. Jenom mrzačit se nemá. Vypadá to všelijak, když se objevíme se zmrzačeným chotěm ve společnosti.“

Nyní dovolte, abychom přeskočili několik dní. Bývalo hezky, někdy zase přšelo, tak jaképak štráfy. Pro náš příběh to nemá žádný význam. Ale dovolte, abych vás zavedl k okresnímu soudu pro přestupky. Tam se projednává žaloba pana Hančle proti panu Kastrolovi pro přestupek urážky na cti.

„To není pravdou,“ prohlašuje žalobce, „že mne manželka trestala. Naopak je to drzou lží. Kdyby to bylo pravdou, tak mi toto tvrzení bylo fuk a nedělal bych z toho potřebu.“

„Sám jsem slyšel,“ dí obžalovaný, „suché, pohlavku podobné zvuky a úpěnlivý nářek. Tak jaképak není pravdou?“

„A není pravdou,“ vece žalobce, „na to jsem příliš hrdým, než abych se od manželky trestat nechal. Sám se dovedu potrestat.“ A obraceje se k soudci praví: „To bylo tak. Přisahal jsem si, že se už na karty ani nepodívám, a přísahu jsem slavně zrušil. Vnitřní hlas mne ponoukal: Jenom nějaké to čestné kolo, co ti to udělá? Snad se zase zrestauruješ. Podlehl jsem vnitřnímu nutkání. Houby jsem se zrestauroval, naopak byl jsem neslýchané poničen. Vzali mne o 163 koruny. To je, pane, slyšet hezky daleko. Za ty peníze jsem mohl všelijak pozvednout svoji vzdělanost. Tak jsem dostal na sebe zlost, i odebral jsem se na záchod, kde by mne lidské oko nespátrilo, a tam jsem si vlastnoručně nafackoval. To je pravdou, všechno ostatní je neodpovědným tvrzením a metáním lesklých frází do očí.“

„Jo, to je docela něco jiného,“ pravil Václav Kastrol. „Vzhledem k takovému stavu věci prosím o laskavé prominutí za příčinou obnovení sousedské svornosti a hledíme lepším časům vstříc.“

Pan Hančle mu odpustil. Avšak odcházející od soudu, vrtěl hlavou a vzdychal: „Já bídný hříšník, proč jsem nerozehrál zelený?“

Lidové noviny 30. 10. 1938

Hudba povznáší a zušlechťuje

(Krajský soud v Praze)

Praha 5. listopadu

Grandpodnik Mikádo je dostaveníčkem venkovské pražské inteligence. Chodí tam kočové, šoféři a všelijací blíže neoznačitelní pánové se svými dámami. Všichni tam zahánějí chmury z čela, popřípadě zapomínají na strasti denního života. V Grandpodniku bývá veselo, u piana pan Jožka Famfula, ten dovede ze svého nástroje vyluzovat kousky smutné i veselé. Grandpodnik Mikádo je velejemný lokál, všecko je tam diskrétní, ba i delikátní. Majitel netrpí, aby se host vyhazoval s rámusem. Nemá rád veřejné pohoršení. Nepříjemný host dostane od vrátného na pamětnou teprve v chodbě, která je úzká a tmavá. Jak říkám: Všechno polehoučku a delikátně, to jest zásada Grandpodniku.

Tuhle zavítal do Mikada nějaký Jáchym Zásilka, člověk již nemladý. Pan Zásilka má jednu velkou chloubu: neví, co je voda.

Poručí si vám ten Zásilka černou kávu s tuplovaným šutrem a hned je samá chloubu: „Co jsem živ, jsem vodu do huby nevzal. Pivo, rum, borovičku – copak o to. Ale vodu neznám, voda se mně oškliví.“ Ono je to na něm ostatně vidět. Vodu nezná, nejen pitnou, ale i k mytí. Také má nějak moc řečí. Rozkřikuje se na celý lokál: „Jožko, zmáčkni to sladký dřevo, zahrej moji: A jeje, jejeje – co se to se mnou děje...“ A hned se dá do zpěvu. Pravda, zpívá snad z upřímného srdce, ale notu nemá pěknou. Páni, kteří mastí karty, si stěžují, že je dotyčný Zásilka vyrušuje z těžkého myšlení.

Přichází Grandpodnik, aby Zásilku odvrátil od halasného zpívání. Povídá: „Nech si to, Zásilko, jo? V mém lokálu nebude žádný tento. Kde ses nadrátoval, tam se doraz. Já tohle

nerad vidím.“ Zásilka velí Grandpodniku, by šel do háje, a pokračuje: „Ptáčkové velebí svým zpěvem Hospodina a já bych měl držet chleběárnu? Houby s octem, ba právě naopak. Hudba duši povznáší a zušlechťuje, to máš marný, troubo hoteliéřská. Když nemám hudbu, tak nejsem na nikoho k mluvení a nejradši bych někomu rozsekal ciferník.“

Řka toto, hlučně uhodil na stůl a výhrůžně se rozhlédl.

Neslušné chování se netrpí ani v hotelu Ritz, tím méně v Grandpodniku Mikádo. Od toho je vrátný Tonda Chramosta, má k tomu postavu i svalstvo. Příznivá tělesná dispozice tohoto pána, spojená s pedagogickým nadáním, předurčuje ho k tomu, by vedl nepokojné hosty k dobrým mravům a k lepšímu příští.

Koná se soudní přelíčení. Státní zástupce dr. Gemrich žaluje pana Antonína Chramostu, že občanu Zásilkovi zlomil dne 7. září klíční kost, a způsobil mu tak těžké ublížení na těle. Obžalovaný zapírá a tvrdí, že si to Zásilka udělal sám, jak se proti němu ohnal, sklouzl a upadl. Avšak samosoudce vrchní rada Petřík neuznal toho hájení a vyměřil obžalovanému dva měsíce těžkého žaláře nepodmíněně.

Lidové noviny 6. 11. 1938

Stařena na šikmé ploše

(Krajský soud v Praze)

Praha 12. listopadu

Obchodník J. V. Osmahlo, koloniál, jakož i přímý dovoz čaje, založeno 1904, těšil se důvěře svých zákazníků pro solidnost a kulantnost, s jakou vychází zákazníkům vstříc. Mimoto byl syt života osamělého a ohlížel se po případné nevěště.

Do jeho krámu chodila nakupovat také paní Barbora Pekulášová, stařena čtyřiašedesátiletá, ale na svůj věk dosti čilá. Ona si držela nájemníky, i jinak měla ze všeho pojem. Obchodník si jí nejednou stěžoval na počasí, špatné obchody a daňová břemena a dosti čilá stařena mu tuhle poradila: „Měl byste do toho praštit.“

„O praštění by nebylo,“ míní koloniál zasmušile, „ale jak do toho?“

„Ó je,“ hlaholí stařena, na svůj věk dosti čilá, „to je to nejmenší. Dneska je nevěst bezpočtu a každá jiná. Jen si vybrat.“

„Jenom abych pochodil,“ staral se přímý dovoz čaje, „s tím manželstvím to máte tak. Zpočátku je ejchuchu, ale pak aby nebylo ouvej. Jsem člověk opatrný, v obchodu to jinak nejde.“

„Měla bych pro vás nevěstu,“ nadšeně řeční stařena, na svůj věk dosti čilá, „ta by se vám hodila do krámu. Ta její hezkost, milost, jemnost, to se tak hned nenajde. A upřímná je. Že by vrdlouhala jako jiná děvčata, to zas nevrldlouže.“

„Jenom jestli by zálibu v obchodě měla a menším věnem vládla? Já nemůžu mít všude oči a personál jednoho roznese. Já vím dobře, že učedník se cpe kandisem a ujídá perník. Ale nemůžu mu to dokázat. Tuhle jsem mu poručil: ‚Dejchni na mě!‘ a bylo z něho cítit rumem. Kdybych byl ženatý, tak by si to nedovolil.“

„Tak ho vyhoďte,“ radí stařena Pekulášová.

„To zas bych nerad. Ten kluk má jináč hlavu jako stříbrný zvonek. Složil mně reklamu: Velejemné, lahodné jsou ty naše čajové směsi. Kde ty nápady takový usmrkánek bere?“

A stařena svěruje koloniálovi, že ta nevěsta, kterou by jako pro obchodníka měla v pácu, se jmenuje Betyнка, je to sirotek a povahy veselé. Celý den si zpívá jako ten skřivánek.

„Pro zpívání nejsem k mání,“ obchodník.

Avšak Betyнка vlastní také kruhovou cihelnu.

„To je něco jiného, cihly se nyněčko dobře platí za příčinou oživení stavebního ruchu.“

„Taky má lodičku a vesluje.“

„Že bych měl na lodičku hlavu, to bych zrovna neměl. Nedovolím, aby moje choť veslovala. Takové nesolidní práce přenechám konkurenci.“

Zkrátka stařena Pekulášová byla v obchodě pana Osmahla jako doma a odnášela si z krámu cikorku a kávu, jemné likéry i čaj, pastu na leštění kovů, bobek, dymián, jakož i nové koření. Také čokoládu. Měla se tím pádem dobře, popřávala si, nedala si nic ujít, přibyla na váze a život ji těšil. Zato vyřizovala od vnučky Betyňky pěkné pozdravení, k čemuž připojila, že se ta slečna náramně těší na veselku. Jednou přinesla psaní, ve kterém stálo; „Vážený pane

velkoobchodníku, těším se na brzkou shledanou, neb jinak můj život plyne bez duševního porozumění, kruhová cihelna vzkvétá, musela jsem přibrat personál...“

Svět je špatný, všechno se chýlí k horšímu. Cizí lidi musili koloniálovi donést, že není žádná Betyňka, respektive ani kruhová cihelna, že stařena Pekulášová je mnohokrát trestaná podvodnice, taková šikmá plocha, policejně poznamenaná.

Senát vrchního rady Petříka uznal ji vinnou zločinem podvodu a vyměřil jí čtyři měsíce těžkého žaláře nepodmíněně.

Lidové noviny 13. 11. 1938

Neboť příroda je mocná

(Krajský soud v Praze)

Praha 21. listopadu

Ondyno se seznámila slečna Monči Oukropová s panem Slávou Lomelínem. Slečna Monči je pěkně roslá, chodí si elegantně a má zavedený obchod s jemným prádlem.

Sláva Lomelín pak je muž vysoké postavy, příjemného zevnějšku a moderního smýšlení. Je také jaksi ženatý, ale to nestojí za řeč.

Oba se scházeli za tichých letních podvečerů, kdy měsíc, jak známo, lije své šero do různých jizeb, a vyměňovali si názory. Jsouce oba pokrokových názorů, lámali hradby předsudků i otvírali okna, aby mohl jimi proudit nový, svěží vzduch evropského myšlení. To činili tak způsobem, že chodili do biografu, poskakovali v barech při kvílivé hudbě džezu, pili drinky, a vůbec užívali. Tím pádem došlo mezi nimi k harmonii duší, neboť příroda je mocná, což je statisticky dokázáno.

Takovým pádem vykvetl rudý květ vášně, mezi nimi byly spodní proudy, dávali se unášet vzněty, že to pomalu vypadalo jako polyfonická vize světa a takové věci. Oba byli mladí a v očích jim tkvěla otázka, na kterou život dosud váhá odpovědět. Tak se octli ve víru vášně, dávali dohromady pěkný párek a pili z poháru života plnými doušky a to se ví, že to na jejich rtech zanechávalo hořký rmut, zejména když je lidi pomlouvali, že si jako moc dovolují.

Přišla jeseň, listí žloutlo v sadech a paní Marta Lomelínová, osmatřicetiletá, zachovalá, t. č. v domácnosti, si řekla, že to tak nenechá. I dostavila se jednoho dne do obchodu jemným dámským prádlem a dala vědět, která ona jest. Slečna Monči se polekala. Začala zmateně něco povídat o tom, že lidské řeči hrubě zkreslují skutečnost a tyhle věci. Paní Lomelínová však vzala na sebe příjemnou tvářnost a pravila, že není taková zlá, že je jako moderních názorů a že se jí líbí, když dva mladí lidé, nehledíc na umělé přehradu, najdou cestu ke svým duším.

Avšak dodala: „Já i Lomelín jsme společensky velmi angažováni a pohybujeme se v nejlepších kruzích. Pročež si potrpíme na reprezentaci, která je alfou i omegou našeho konání. Vy říkáte, že příroda je mocná – budiž. Já však kladu důraz na to, aby slečna, kterou si Sláva vyvolil, byla důstojná jeho i našich konexí. Neříkám, slečno, že byste nebyla šik či elegantní. Je však přesto zapotřebí, abyste svůj zevnějšek zdokonalila. Doufám, že v tomto ohledu se podvolíte mému vedení. Ovšem nesmíte koukat na nějaký ten krejcar.“

Slečně Monči se velmi ulevilo a ona z plného srdce děkovala té šlechetné dámě. Paní Lomelínová se skutečně začala starat o výbavu slečny Monči. Počala jí dodávat kožichy, šperky a vůbec takové věci, které reformují ženský zevnějšek. Stálo to hromadu peněz a obchod ženským prádlem tím trpěl. Slečna Monči musila podpisovat směnky. Přitom se jí zdálo, že účty na dodávky jsou neobyčejně přehnané. Také se ukazovalo, že drahé kameny ve špercích jsou pouhé napodobeniny. Když se slečna odvážila na to poukázat, tu bleskem se proměnila příjemná tvářnost paní Lomelínové v zelenou zlobu a ona říkala ledově: „Co si myslíte, slečno? Já si nechám podle vás rozvracet rodinný krb zadarmo? Vy jste dobrá. Moc levně si to představujete. Se mnou si nehrejte, nebo vám zahraju tureckou. Umím už s takovými zacházet...“

Všecko má své meze, a tak se paní Lomelínová octla na lavici obžalovaných pro zločin vydírání. Sláva Lomelín svědčil, nikoli však proti manželce, ale spíš proti slečně Monči. Bylo vysloveno podezření, že je Sláva s manželkou smluven, ale zůstalo při pouhém podezření. Senát vrchního rady Petříka uznal obžalovanou vinnou a vyměřil jí čtyři měsíce těžkého žaláře podmíněně.

Lidové noviny 22. 11. 1938

A přece udělala štěstí

(Krajský soud v Praze)

Praha 24. prosince

Je to světák, je to náramný světák, máte to marné. Nosí brejle s širokou černou obroučkou, volá ho každou chvíli telefon, kravatu má uvázanou zvláštním, důmyslným způsobem, mívá občas důležité konference a při řeči neodolatelně křiví hubu. Jmenuje se Čeněk Hasišta, stár devětatřicet let, bývalý soukromý úředník a nositel mnoha titulů.

Ona pak se nazývá Julie, slečna je to příjemného zevnějšku, kulovatá, povahy mírné a založení domácího. Chce se vdát a často o tom mluví. Její matka; však říká: „Máš dost času, holka.“

Tito dva lidé různých světových názorů se seznámili prostřednictvím inzerátu. V tomto literárním díle hledal Hasišta nevěstu, která vedle hluboké, nevšední povahy a oduševnělosti by vládla nějakým věnem. Julie odpověděla, na ten inzerát a mladí lidé se sešli v kavárně, aby si tam vyměnili názory.

Juliina matka se vyjádřila: „Nelíbí se mi, že je to na inzerát. A máš dost času, holka.“

Julie odvětila povýšeně: „Jseš staromódní, matinko. A nemám dost času.“

Při této schůzce byl přítomen mladý, poněkud ostýchavý člověk, skromný a úhledný. Pan Hasišta ho představil: „To je můj tajemník a asistent.“ Mladý muž nato pouze zabručel několik nevrlych slov. Sám pak pan Hasišta se odhalil jako majitel velkostatku, ředitel dolů a redaktor.

Když Julie o tom matce své referovala, tu vyjádřila se stará, zkušená paní: „Nelíbí se mi, když někdo má moc titulů najednou. Aby mužský mohl být řádným manželem, stačí mu, když je jenom velkostatkář nebo ředitel dolů, redaktor pak vůbec nemusí být. To není žádná existence. A máš dost času, holka, máš dost času na vdávání.“

Julie odvětila: „Jseš staromódní, matinko. Nevíš, co dnešní svět obnáší.“

„To je možné,“ připustila stará paní, „ale každý víme své. Jenom mi pak nechod' domů s nějakým ouvej.“

Pan Hasišta často se stýkal se svou nastávající a měl moc řečí. Podle jeho slov dalo by se soudit, že ten světák je významný hospodářský činitel a že na všech světových burzách jest jeho jméno vyslovováno s úctou. Hodné pozoru je, že při jeho chlubných řečech domnělý tajemník prudce kašlal, mračil se a na Julii vrhal významné pohledy. Když jednou světák byl zavolán k telefonu, žádal nesmělý mladý muž Julii o rozmluvu, že prý jí chce sdělit něco velmi důležitého. Julie však ho hrdopysně odmítla.

Světák předložil Julii jeden významný projekt. Chtěl by si v Praze zařídit moderní francouzské cukrářství, čímž hodlal roztočit kola průmyslu a oživit národní hospodářství. Protože je momentně překapitalizován čili že má peníze mezi lidmi, apeluje na svou nastávající, aby vložila do budoucího podniku nějakých třicet tisíc Kč.

Juliina matka se o tom vyjádřila: „Nelíbí se mi, když ředitel dolů, velkostatkář a redaktor si chce zařídit cukrářství. To mně nějak neštymuje. A vůbec máš dost času na vdávání, holka.“

Napomínání nebylo nic platné, Julie jest plnoletá, a proto sama o své újmě vložila žádanou částku do moderního cukrářství.

Pan Hasišta s díky kvitoval peníze a pak se ztratil. Julie plakala a její matka s chmurným uspokojením konstatovala, že ač je nemoderní, přece ví, co mluví, a světáka že prohlédla jako hubenou kozu. Musíme ještě podotknout, že ji navštívil ostýchavý mladý muž a ten v několika slovech označil pana Hasištu za velkého lumpa a starého kriminálního. Chtěl už dávno Julii varovat, ale nebyl vyslyšen. S panem Hasištou se musil stýkat, protože světák mu byl dlužen peníze a skromný mladý muž pořád doufal, že je z toho kapitalisty vyrazí.

Senát vrchního rady Petříka uznal na návrh státního zástupce dr. Gemricha obžalovaného pana Hasištu vinným zločinem podvodu a vyměřil mu osm měsíců těžkého žaláře. Po odpykání trestu půjde světák do donucovací pracovny.

A konec vše napraví. Skromný mladý muž se vyjádřil, že se mu Julie líbí a že by si ji vzal třeba bez krejcaru. Nepotřebuje peníze, má truhlářskou dílnu, která mu vynáší na slušné živobytí. Stará paní zaplakala radostí, objala mladého muže a pravila: „Vy jste u mě člověk. Nejste moderní, zrovna jako já, ale zato máte solidní, lítostivé srdce.“ Povídá se, že slečna Julie udělala štěstí.

Lidové noviny 25. 12. 1938

Paní slečinka

(Okresní soud v Praze)

Praha 31. prosince

Víte, já nechci pomlouvat, nemám to vůbec ve zvyku, já se beru jen o své, do cizího mi nic není, pak jsou z toho řeči a to já nemám rád, ale tahle paní Hornodlová...

Paní Barbora Hornodlová je vdova, její muž byl něčím od financů, psal v kanceláři, takový pomenší pán, dost špatný, měl něco s játry a pořád doktoroval, až dodoktoroval. Ono se sice povídá, že paní Hornodlová měla muži něco namíchat, co mu dodalo, ale v tom může být jen lidská špatnost, já s tím nechci nic mít, jeden by ještě do něčeho přišel. Ale zato, co nyčko chci dát k lepšímu, to je pravda pravdoucí, to můžu odpřisáhnout třeba před magistrátem.

Musíte vědět, že paní Hornodlová má syna a ten se loni o masopustě oženil. Vzal si nějakou Bedřišku, hodnou a tichou slečnu, jen co je pravda, ona je upřímná, povahy lítostivé a figuru má taky. Ti dva mladí lidé měli spolu dlouho známost a pak si řekli, že do toho praští. Ale paní Hornodlová, jako matka, se nechala slyšet, že s tím není svolná a že má do toho taky mluvit slovíčko. Ona totiž paní Hornodlová myslí moc vysoko, hned tak jí nejde něco pod nos a počítala, že syn udělá partii. V sousedstvu se měla několikrát vyjádřit, že syn se musí přiznít do vyšších kruhů a že její nebožtík by se musil v hrobě obrátit, kdyby se neměl stát ten pád. Jo, ale jak se říká: Jeden myslil a pak se potento... Víte, co tím chci říci. Mladý si teda postavil hlavu, že ne a ne, že si nedá do toho mluvit, a tak vedl svou vyvolenou k oltáři. Paní Hornodlová se na veselce neukázala, ani prezent neposlala a synovi dala vědět, že má i u ní utrum.

Avšak ti mladí se měli moc rádi a narodil se jim synáček, hezké dítě, no já vám říkám, takové dneska neroste. A chytrý je to chlapeček, sám od sebe se naučil říkat auto. V paní Hornodlové se něco hnulo, to víte, krev není voda, tak se přece jenom obměkčila a nevěsta směla každý týden k ní chodit, aby tchyně viděla, jak dítě prospívá. Jenomže pořád nevěstu neuznávala a vedla k ní špičaté řeči. „Slečinko,“ říkávala jí, „a copakže to pořád vedete s mým synem? Jste taková veselá, proč si nenamluvíte jiného? Přece dneska je mužských habaděj, jen si vybrat.“

„Já nejsem žádná slečinka, paní matinko,“ odpovídala nevěsta skromně, „jsem přece vdaná žena. U oltáře jsem věrnost přísahala.“

„U mě jste pořád jenom slečinka,“ praví sveřepá stařena. „Nic jiného než slečinka. Mého syna jste opentlila a to vám nezapomenu. On mohl dostat nevěstu mohovitou, mohl přijít k náramnému povýšení. Kam jenom ten rozum dal, hloupý hoch? Vzal si slečinku, co byla nahá jak ta Eva, měla jenom tu ucouranou spodničku, a teď to má. Takové je to, slečinko.“

Nevěsta se urazila a prohlásila muži, že k tchyni už nohou nevkročí, protože nemusí poslouchat špičky. Manžel byl smutný, nemá rád rozmíšky a přeje si, aby se všechno v dobrotě vyřídilo. Jo, mé dámy, kdyby paní Hornodlová vedla ty svoje řeči jenom doma, ale ona ne. Ona s tím musí hauzírovat po sousedstvu, a to víte, lidi... No a tak se stalo, že nějaká paní Magdaléna Portvišová, co má tkalounkářství hned proti nám, přišla skrz to do maléru. A docela nevinně. Dávala svým zákazníkům k lepšímu, že ti dva lidi nejsou právoplatně oddáni, že spolu žijí jen tak, a že ten hezký chytrý chlapeček je nemanželské dítě. Ta slečinka prý má být moc veselá a ráda užívá. Paní Portvišová ne že by chtěla pomlouvat, ale obchod toho vyžaduje, dneska jsou zákazníci na novinky žádostiví.

Víte, ono je odsud až potud, jak se říká, a tak paní Portvišová dostala jednoho dne obsílku k soudu. Mladý manžel se totiž musil těch řečí nějak domáknout, nenechal to a dal to doktorovi. Paní Portvišová, žalovaná před okresním soudcem dr. Chyským pro urážku na cti, spínala ruce. „Jezuskote,“ prý, „vždyť já to tak nemyslila, jak jsem koupila, tak jsem prodala, já chci být s každým zadobře, neb můj kvelb by tím trpěl. Teď já mám naposled shnít v kriminále, to se mi má stát na stará kolena. A k tomu marodím, nemůžu na dech, tak mějte se mnou uznání...“

Žalobce s ní uznání měl, vzal tu žalobu zpět, paní Portvišová prohlásila, ať jí ruka uschne, že nemá mít žádné štěstí na světě, jestli ještě jednou v životě o svém bližním řekne slovíčko. Tak ji pan soudce do vězení nevsadil, ale obžalovaná musila zaplatit doktorský účet, nebylo toho moc, ale je to škoda; kdyby si radši za to koupila něco teplého na krk. Z toho si, mé dámy, vemte naučení, že jeden se má brát jenom o své a cizího si nevšímat, nechce-li z toho mít polízanici.

Lidové noviny 1. 1. 1939

Kompenzační obchod

(Přestupkový soud v Praze)

Praha 6. ledna

Paní Kdoulová je vdova, a tak je celý den sama, človíčka nevidí. Čas je jí dlouhý, a tak pořád uklízí a přestavuje nábytek. Jenomže je slabá, tak se bojí shýbat a tahat těžká břemena, aby se jí v životě něco nepřetrhlo. Také je nějaká chudá a chce přibrat.

Zato paní Barbora Špehýrková, co je u nás v domě správcová, je statná osoba. Když se dá do úklidu, tak se celý barák třese a nájemníci jsou z toho celí vylekaní. Má chlapce, ten je jako ta voda v řešetě, pořád by se jenom toulal. Paní Špehýrková se náramně zlobí a má strach, že takhle nebude z kluka nikdy vzdělaný člověk, neboť od kamarádů pochytil jenom špatnosti a nezbedu. I chce, aby ten hoch byl osvěcen vědou a osvětou. Svěřuje se s těžkým svým myšlením paní Kdoulové a ta projeví ochotu, že chlapce bude učit německy. Sama umí německy, jako když bičem práská, protože její nebožtík pán býval za starého Rakouska šikovatelem v Haliči. Nechce za učení nic, jenom aby jí paní Špehýrková pomohla při úklidu. Paní správcová že jako beze všeho, s největší radostí, náramně se jí ulevilo, že chlapec bude od nynějška kráčet po cestě vzdělanosti.

A tak každého dne odpoledne chodí malý Venouš k paní Kdoulové, aby pil ze studánky vědy. Venku je krásný zimní den, ozývá se veselý pokřik mládeže, která sáňkuje a svádí spolu bitvy sněhovými koulemi. A Venoušek teskně skloňuje der Vater a je mu líto mladého života, který uplývá v tesknotě a bez prospěchu. Za jedno skloňování pomůže paní správcová paní Kdoulové odtáhnout kredenc a za jedno časování sundá jí záclony. Za větu prostou umyje předsín a za větu složitou pomůže při velkém prádle. Dává pozor při skládání uhlí, začez její syn obdrží protihodnotu v podobě nepravidelných sloves. Za několik přídavných jmen doběhne ke kupci a přinese paní Kdoulové živobyčí. Z toho je vidět, jak učení cizím jazykům je prospěšné pro život.

Avšak Venoušek si připadá jako vězeň na Bezdězi a všemi silami odporuje vzdělání. Neuznává německé hodiny, protože má už pevný životní plán. Chce se stát náčelníkem mořských loupežníků a k tomu, jak známo, nepotřebuje znát ani skloňování, ani časování. Nanejvýš musí umět zlořečit a nadávat, což se mezi piráty provozuje ve všech jazycích.

Jednoho dne byl v našem domě rámus a to si nechte vypravovat po pořádku. Paní Špehýrková poručila Venouškovi, aby jí doběhl pro mléko. Avšak mladý muž má právě sraz s kolegy, a proto se mu nechce. Letopisové z našeho domu vypravují, že nezdárný syn vyplázl na matku jazyk a křikl na ni „Stockuhr“, načež odcválal.

Paní správcová strnula. Pěkné věci se dočkala na své ratolesti! Hle, kam vede vzdělání: místo co by byl způsobilý a posloužil bez reptání, hodí po vlastní matce ošklivým, necudným slovem. Pěkně ho vedla paní Kdoulová, krásnou školu u ní dostal. Paní Špehýrková si to nedá líbit a poví té osobě své mínění. Běžela nahoru a pověděla své mínění. Celý barák se třásl.

Pak byl soud. Paní Kdoulová žalovala paní správcovou pro urážku na cti. Paní správcová před soudem říkala, že není žádná Stockuhr, nýbrž řádná žena, která se nikdy muži ani myšlenkou nezpronevěřila. Vysvětlili jí, že Stockuhr jsou stojací hodiny, a ne něco takového jako ženština, co se pořád tahá s mužskými a užívá. Když paní správcová uslyšela tento výklad, tak se nazvala hloupou husou a sama se tomu zasmála. Potom se obě ženy smířily, paní Kdoulová vzala žalobu zpět. Avšak stejně je už konec šíření vzdělanosti, protože Venouš půjde na řemeslo.

Lidové noviny 7. 1. 1939

Bombardon a svedení pod slibem manželství

(Přestupkový soud v Praze)

Praha 7. ledna

Hudebník Raoul Kafiště se stěhoval. Složil svůj majetek do aktovky, popadl bombardon a vydal se na cestu. Tento měsíc se hudebník Kafiště stěhuje potřetí. Ačkoli je to řádný, čistotný a tichý muž, nikde ho nechtějí mít. Příčinou toho je jeho bombardon, kterýmžto nástrojem pan Kafiště tvrdí muziku v jednom filharmonickém orchestru.

Obyvatelstvo celkem proti hudbě nic nenamítá, ba chová k ní vřelou náklonnost. Smiřuje se s břinkáním klavíru, na němž slečny prohánějí prsty necvičené, rádo naslouchá kytaře, na které brnkají studující a trampové, smiřuje se s chraptěním gramofonu a nechává hulákat rádio na celé kolo.

Avšak bombardon, to je jiné. Tento nástroj duní, jako by ohlašoval zemětřesení, a lidstvo vybíhá z kvartýru a jeden druhého se poděšeně ptá: „Co se to děje? Jaké hrůzy zase se na nás řítí?“ Žádné hrůzy se neřítí. Ale pan Kafiště cvičí. Barák se třese a hrníčky v šifonéru řinčí. Občané chtějí mít svůj klid. Platí činži, na bernáku jsou jako doma, živobytí je drahé a ještě takové bombardonské huhlání v domě? Nikdy. A tak se hudebník Kafiště musí pořád stěhovat, všude mu dávají na srozuměnou: „Vás beze všeho, pane Kafiště, ale bombardon nechceme. Vy jste milý, tichý člověk, zdvořilý a vzdělaný. Dluhy neděláte, flámy nevedete. Ale bombardon si moc dovoluje. Huláká jako na pastvě. Duní jako sentinel, a vůbec s ním není žádné pořízení.“ Hudebník Kafiště však se nechce od svého nástroje rozloučit. Je to jeho živobytí.

Hudebník Kafiště se dostal před soud a ještě k tomu pro svedení pod slibem manželství. Každý se tomu podivil. Jak se to stalo, že tento spravedlivý, jemný muž vstoupil na zločinnou dráhu? Ono se to na světě všelijak motá a jeden nikdy neví.

Pan Kafiště si najal pokojík u vdovy Šmirglové, co měla dceru Elišku. I rozhodl se, že konec je stěhování a že se z toho bytu nehne, kdyby měl čert na praseti jezdit. Seznal, že se musí s bytem svázat silnějšími pouty, než je řádné placení činže. I počal se kořit Elišce, dceři paní bytné, a mluvil k ní sladká slova o vznešenosti přírody, o duchovém proudění v současné kultuře, o harmonii žití a splynutí duší. Dával k lepšímu své horoucí city. Paní Šmirglová to ráda viděla, prosím vás, holce léta nestojí a to děvče má čas. Eliška pak opětovala city a nedělala drahotu.

Vdova pak se bila jako lvice za pana Kafiště, když některý nespokojenec huboval na bombardon a na to, že pro zvuky nemůže spát a že je z toho jelen, tu paní Šmirglová hlučně oponovala a rozšiřovala ideu, že každý dělá, co umí, a že osudu se nevyhne. Je-li někomu souzeno hrát na bombardon, tak hraje a nikdo mu to nemůže mít za zlé. Není hlavní věcí bombardon, ale upřímnost a svornost. Bombardon nesmí bránit v kráčení ke stupním oltáře.

Avšak když k tomu dotyčnému kráčení ke stupním oltáře mělo dojít, tu hudebník Kafiště se najednou začal od toho odtahovat. Bylo mu líto svobody a jeho city ochladly. Paní Šmirglová prohlásila, že to jen tak nenechá, a šla k advokátovi, aby se do toho vložil. Přišlo to tím pádem až k soudu a hudebník, když viděl, že je zle, že mu kyne vězení, kam paprsek božího světla nevnikne, tu dostal strach a nechal se slyšet, že je se vším svolný. Tak paní Šmirglová vzala žalobu zpět a chystá veselku. A já jsem zvědav, jestli mne také pozve, že jsem tu příhodu hezky podal.

Ostrovy hříšné lásky

(Krajský soud v Praze)

Praha 9. ledna

Ferdinand Úkrop, třiačtyřicetiletý potulný artista, stojí před boudou, na níž pestrými barvami jsou vymalováni všelijací Neptuni, Tritoni a všelijaká mořská drúbež, a výmluvnými slovy láká shromážděné obecnstvo do svého stánku. Nabádá, aby nikdo nezmeškal tuto vzácnou příležitost, neboť uvnitř spatří, co již nikdy v životě nebude mít příležitost uvidět. Na své vlastní oči pozná mořskou pannu, o jejíž pravdivosti se každý přesvědčiti může. Tento div přírody může uvidět za pouhou jednu korunu. Necht' nikdo neopomine příležitost obohatit své vědomosti a rozmnožit své vzdělání. Tak do té boudy někdo jde, někdo pak ne, podle toho, jestli je pro vzdělanost, nebo hoví pouze nízkým pudům.

Uvnitř stánku jsou necky naplněné vodou a ve vodě se plácá panička v prostředních letech, taková obstojná, dosti zaokrouhlená. Tváří se přívětivě, publikum vítá uctivým „mojaúcta“ nebo „stále zdraví vinčuju“ a pak se ve vodě plácá dále. Místo nohou se skutečně vyznačuje zeleným šupinatým chvostem s ploutví na konci, takže korunka nebyla vyhozena nadarmo. Mezi návštěvníky chodí sám impresáριο pan Úkrop a žádá obecnstvo, aby mu něco k vstupnému přidali, ale dodává omluvně, že k tomu není nikdo nucen, že to je podle uznání. Tak někdo přidá šesták, někdo ne, podle toho, jak ho uspokojila ta mořská panna v neckách.

Mořská panna se jmenuje Kateřina, a když je po představení, tak se promění v družku života a vede panu Úkropovi domácnost. Už jí to všechno mrzí. Pořád sedět v mokru a přitom se tvářit přívětivě, to je na ni moc. Už není žádná mladice a plácání ve vodě jí nedělá dobře. A kdyby ještě za všecko měla poděkování. Ale to nemá, ten její je na ni sprostý a holduje alkoholu.

Jednoho dne ji přemluvil konkurent, nějaký Vokřal, aby šla od Úkropa pryč a šla k němu, že to bude mít lepší. Vokřal ukazoval uměnímilovnému obecnstvu takzvané ostrovy hříšné lásky. Zaměstnával šest žen, jichž úkolem bylo sedět v lehkých řízách s květinovými věnečky na hlavě uprostřed namalované tropické zeleně, papoušků, lvů a žiraf a tvářit se roztoužené. Pan Vokřal stál vedle nich s turbanem na hlavě a brnkal na mandolínu. Tohle se Kateřině

líbilo, neboť lepší je sedět v horké tropické přírodě než pořád se špláchat v neckách, to nemá žádnou cenu. A tak šla k Vokřalovi.

Jednoho dne odvedl strážník Úkropa z pouti na direkci, protože ten artista přepadl ostrovy hříšné lásky a nechal se slyšet, že svého konkurenta roztrhne jako hada, a přitom ukazoval nůž. Ježto pak ve Vokřalovi vzbudil důvodné obávání, že by svou vyhrůžku mohl splnit, obžaloval ho státní zástupce dr. Gemrich pro zločin nebezpečného vyhrožování. Úkrop se hájil opilostí, ale svědci mu to nepotvrdili. Podle úřední zprávy je obžalovaný povahy surové a nepožívá dobré pověsti. Senát za předsednictví vrchního rady Trosta uznal obžalovaného vinným a vyměřil mu dva měsíce těžkého žaláře nepodmíněně.

Lidové noviny 10. 1. 1939

Mlsný stařec Hynek

(Okresní soud v Praze)

Praha 14. ledna

U radů se gruntýruje, je tam mnoho hluku a nepořádku, paní radová vyhnala mužské z domu a Ivánkovi řekla: „Jdi si hrát k Pepíčkovovi naproti a přijď až ke kafi.“ Ivánek se tedy řítí naproti k Brumajzlům a shání se po Pepíčkovovi. Ale Pepíček je na hodině a paní Brumajzlová si zašla k sousedce skrz stříhy. Doma je jenom starý pan Hynek Brumajzl. Sedí ve fotelu, nohy zabalené v pokrývce a jen tak kouká. Pan Hynek není ani tak starý, je ale nějak darebný a nemůže na nohy, to je ten ouraz.

Tak sedí celý boží den, zatímco jeho choť je pořád v jednom kole. Sedí a přemýšlí. Stařec Hynek je povahy filozofické. Všecko si v hlavě sumíruje, jak to tak ve světě chodí. Pak má živý zájem o krásnou literaturu. Nejraději čte ženské časopisy, dojatě dumá nad romány a je celý radostí bez sebe, když se ti dva dostanou. Pak přemyšluje, jak byla asi svatební hostina, pomlaskuje si a nahlas říká: „Ti si asi dávali do nosu, to věřím.“ Ale nejradši ze všeho čítá jídelníček, v němž je obsaženo poučení, co má vzdělaná rodina ten který den vařit.

„Tak co jste měli dobrého k obědu, Ivánku?“ vítá hosta.

„Prosím, zajíce nadivoko,“ odpovídá Ivánek.

„Po pořádku, Ivánku, po pořádku,“ napomíná ho stařec Hynek. „Nejdříve jste měli asi polévku. Jakou polévku?“

„Prosím, s játrovou rýží.“

Stařec Hynek vtáhl do sebe vzduch.

„Játrová rýže,“ zaševelil toužebně, „tu já moc rád... A co předkrm?“

„Předkrm: ilustrovanou okurku, prosím.“

„Ajajaj! To je moc dobré, pikantní. To bych i já mohl. A co zajíc? Nebyl moc tuhý? Protože víš, Ivánku, zajíc se musí rozsýpat... já nejraději zajíce po turecku, jenomže to nikdo u nás neumí... A jaký byl moučník?“

„Prosím puding s jahodovou zavařeninou a se šlehačkou.“

„Achach! Vy se máte, to věřím... To já bych taky debužiroval, ale poměry nejsou podle toho a ženu mám neužilou. Ona je jen pro sebe a na muže nemá pomyslení. Holt, chytil jsem to špatně, co se týče ženění. Ivánku, chce-li slyšet mou dobrou radu, nikdy se neženil, z toho nikdy nic dobrého nekouká. Radši si koupil plněné bonbony. Karamelky jsou také dobré.“

Ivánek slibuje panu Hynkovi, že se bude řídit podle té rady, a odkvačí.

Přichází paní Brumajzlová, kdo prý tu byl.

„Zajíc nadivoko!“ divě odpovídá stařec Hynek.

„Co to mluvíš, pabouku jeden?“ diví se dotyčná.

„Polévka s játrovou rýží!“ pokřikuje stařec Hynek. „Ilustrovaná okurka a všelijaké pikanterie. A puding! Povídám ti, osobo, puding!“

„A co máš pořád s tím jídlem?“

„Co mám? Nic nemám. Jenomže dobře vím, že jiní si žijí, jiní se mají, hodují, debužirují, zatímco ty, mrcho paškrtná, jednoho odbýváš takovým blafem. Dívám se na tebe, jseš samý houbový sos, samý knedlíky s koprovou omáčkou. Nic na tobě není delikátního. Ó, kéž bych tě neviděl, kozo jedna!“

Paní Brumajzlová se jako ta divá žena řítí naproti k radům. Hned poznala, odkud vítr věje, an je chytrá. Zastihla paní radovou na schodech a hned to do ní hází horké. Prý si nenechá Hynka kazit, ona nemá ty příjmy, aby mu podstrojovala, a než paní radová přijde k sobě, dovídá se o svém choti, že okrádá erár, a proto se to u nich krásně zajícuje nadivoko, ilustrovaně okurkuje a pudinguje. Ale možná že by u nich nic nevzala do huby, protože je u radů na tři prsty špíny a žádná holka u nich nevydrží.

Názory paní Brumajzlové byly sepsány po doktorsku do žaloby a paní Brumajzlová dnes odpovídala před okresním soudcem dr. Chyským pro urážku na cti. Obžalovaná byla zvážena a oceněna na osmačtyřicet hodin vězení, a to nepodmíněně, protože prý nikoho nenechá na pokoji.

Lidové noviny 16. 1. 1939

Čištění kamen a jiné výtržnosti

(Přestupkový soud v Praze)

Praha 21. ledna

Armin Hmoždír je člověk spíš pro sebe. Jídlu moc neudělá, a aby se dal na pití jako ti druzí, to zas ne. Aby hověl světským radovánkám, vyváděl a vedl kamarádšofty, to taky ne. On takhle koukat z okna, škrábat se v týle, to je jeho. Aby užíval – neužívá.

Ale jednu vášeň má. Chytne ho to, to' se ví, jednou za uherský měsíc, ale nepustí. Náruživost pozůstává v tom, že sám čistí kamna. A to do něho paní Hmoždířová může mluvit andělsky, může mluvit d'ábelsky, on si nedá říci a kamna rozebere. Už se v našem domě něco šušovalo o tom, že ona skrz ty kamna půjde od něho pryč, ale pak ty řeči přestaly. Přišla do módy politika.

To vám jednou měla být u paní Hmoždířové recepce. Hmoždířka si pozvala trafikantku, co ostává vedle za rohem, pak ještě dvě dámy, jedna je od muže pryč a ta druhá zas mívá živé sny. Hmoždířka je pozvala na kafe, ale nic z toho nebylo, protože ten její najednou začal rozbírat kamna. Hmoždířka spustila rámus, měla prý padnout taky nějaká facka, Hmoždír se dopálil, nechal toho, trouba extra, kachlíky extra, v saloně naděláno a recepce, to se ví, v taloně.

On vám ten Hmoždír šel o patro vejš a tam povídal, že nemá žádné zastání. To pravil nějaké paní Rambajsově, ona je vdova, jejímu nebožtíkovi se mělo něco utrhnout v břiše a z toho přišel k zahubení. Rambajsová je spíš tlustá, a co se týče mužských, vždycky veselá.

Ta jistá Rambajska dotyčného Hmoždíře vyslechla a pak pravila: „Já se vám divím, pane Hmoždír, když je vaše choť taková satorije, tak jděte od ní pryč.“

„Nemám žádné uznání,“ vzdychá Hmoždír.

„A to zas já mám uznání,“ dí paní Rambajsová. „Já bych si takového, jako jste vy, do zlata zafasovala. Mužiček by čistil kamna a já bych se v něm viděla.“

„Copak je to všechno platné,“ bručí ten jistý Hmoždír.

„Neříkejte. Já bych příkladně ležela na sofa a ovívala se vějířem. Můj choť by zatím čistil kamna, já bych se na něho dívala, ty můj kluku zlatý, jak ti to sluší, když vymetáš saze z roury a když vynášíš popel. Hned je vidět, že s tebou je dobré pořízení. A tak bychom si duševně rozuměli.“

„Copak o to,“ mumlá řečený Hmoždír.

„Vidíte,“ raduje se vdova, „hned se pozná, že máte z toho pojem.“

Copak pojem by jako ten jistý Hmoždír měl. No a skrz ten pád chodíval k té vdově nahoru, byl u ní pečený vařený. To je z toho, když manžel nemá doma to zastání, jaké by měl mít. Jeden si zoufá pro domácí sváry a pak jde o patro vejš, aby tam vyplakal své hoře. Arciť Hmoždír zrovna neplakal, on není tak naměkko uvařený, ale vdova měla dvoje kamna, jedny v kuchyni, druhé v pokoji, a tak bylo pořád co dělat.

Tak Hmoždír dával kamna do pořádku a vdova se točila kolem něho a mluvila o harmonii žití, o splynutí duší, a vůbec vedla elegantní konverzaci. Hmoždír na to ani slané, ani mastné, jenom si hleděl kamen a ona mu podstrojovala.

Oni to tak vedli nějaký čásek, ale Hmoždírka se toho musila domáknout, to víte, lidem huby nezašiješ, a tím pádem byl z toho élent. Hmoždírka si na to vzala parazol a řítí se o patro vejš a tím parazolem kam plácne, tam plácne, ona se moc nekoukala. Rambajska jí zase rvala ofinu. Ale Hmoždír se spíš držel stranou, neboť ženské šarvátky nemají pro něho cenu.

Avšak musil jít k soudu svědčit, a když přišlo k osvědčení, tak to řekl spravedlivě, protože je na všechny strany rovnoprávný. A oběma ženským napařil pak okresní soudce dr. Chyský po 100 Kč pokuty, aby si podruhé daly pozor.

Lidové noviny 22. 1. 1939

Příhoda z veselky

(Krajský soud v Praze)

Praha 28. ledna

Mnozí se ptají, jak to přišlo, že přišel k rozbití mobilár v grandrestaurantu Sarajevo. Chceme o tom věrnou zprávu podati.

Na den svatého Rufa vdával nějaký pan Max Certifikát svou dceru za Harryho Šimpána. Tento jistý Šimpán dělá do izolací a potřeb pro cyklisty.

Svatba se konala na téma: Holka bez krejcaru není, a co máme, do hrobu si nevezmeme. A při svatební hostině přišel kuvér na třicet Kč, pití extra. Takže si každý mohl dávat do nosu. Hosté se měli jaksepatří k světu a to bylo samé živio, až se grandpodnik otrásal. Někteří si brali také výslužku pro dětičky. Byla to slavná veselka a hned se vidělo, že Certifikát na to má a že na nějaký krejcar nekouká.

Ženich Harry je vzdělaný člověk a co takový považoval za svou povinnost dát něco k lepšímu, aby řeč nestála. On je totiž vykutálený brach a nikoho nezarmoutí.

„Já,“ hlaholil na celý lokál, „mám pevnou povahu. Příkladně kdyby si někdo dovolil na mou choť, tak s ním praštím o zem, že bude hledat střepy ze své kotrby po všech koutech. Jináč jsem dobrák.“

„To my víme,“ dí tchyně Matylda, „proto také dali jsme vám svou dceru. A na nic jsme nekoukali. Výbava je kompletní, věno krásné. Však jsme také škulčili celý život.“

„Je tu někdo,“ pravil ženich Harry vyzývavě; „kdo by si chtěl na mou choť dovolit? Ať to beze všeho řekne. Jsem dobrák, ale co je moc, to je moc.“

Nikdo se nehlásil. Hosté tiše obírali husu a mastnotou se jim leskly brady.

„Já mám strašnou sílu,“ řval ženich Harry, „v aréně na pouti jsem položil na lopatky mnohonásobného mistra světa. Ani neřekl popel. Chcete vidět mé svaly?“

Nikdo neprojevil takové toužení. Hosté mlčky se cpali moučnickem. Avšak ženich Harry již svléká smoking a obnažuje svou paži. Všichni svatebčané, jeden po druhém, musí mu ohmatat biceps.

Tchyně Matylda nemá ráda takové holedbání. Sotva se přiženil do pořádné rodiny, už ukazuje svaly. To není v pořádku.

„To je toho,“ míní pohrdavě, „tadyhle můj má už svý léta, a přece ještě se dovede postavit.“

„Chachá,“ zařehtá se ženich, „takový tancibůrek by se chtěl jednomu postavit. Tak prosím, pane tcháne, račte nastoupit do ringu a ukažte místo, kde chcete ležet.“

Tchán Max je malý, ale spory. Je však člověk povahy pomalé a nemá rád pranice. Avšak tchyně Matylda je uražena. Takový mladík by si troufal. A tak tchán Max chtě nechtě vstává, nastupuje do ringu. Jedním hmatem popadne ženicha a Harry letí nosem pod stůl.

Ženich Harry řičí, že to byl nedovolený hmat. Sotva to dořekl, již zase líbá matičku zemi.

„Sakulajda,“ vzdychá tchán, „a já se tak nerad peru.“

Ženich zapomněl na pravidla fair hry a popadl židli. Přikvačil majitel restaurace a povídal, že není zvykem, aby v grandpodniku se o veselce svatebčané řezali. Prý by to byla špatná rekomandace pro jeho závod.

No, co budeme dále povídat. Tchán Max a ženich Harry se spolčili, protože nemohou trpět, aby cizák se míchal do rodinných záležitostí. A tím pádem se stalo, že byly rozštíhány tři stoly, osm židlí, mnoho talířů a okenních tabulí. Ani pan majitel nevyvázl bez úhony. Tohle má za svou kulantnost.

Tchán Max a ženich Harry stáli včera před samosoudcem vrchním radou Petříkem, obžalováni pro zločin veřejného násilí. Soudce však po skončeném přelíčení uznal oba vinnými pouze přestupkem opilství a vyměřil každému čtrnáct dní tuhého vězení, podmíněně na jeden rok.

Lidové noviny 29. 1. 1939

Nezdařená recepce

(Krajský soud v Praze)

Praha 4. února

„Holka nám kejsne,“ prohlásila tuhle paní Stavová. Stejnou myšlenku pronesl její manžel: „A nevdává se, kdyby ji hrom do palice třískal!“

Bylo to pravda. A přece pan Šťáva nebyl jen tak nějaký, měl rohák jako palác, vzdělané partaje, žádnou verbež, a něco si taky dal na stranu. Zkrátka inteligent.

Ale copak je to všechno platné, holka, totiž jako dcera, nemá se k ničemu. Jiná v jejích letech by utancovala ne jednoho, ale pět mladíků. Nemá v sobě žádnou živost Anděla, totiž slečna Šťáková.

Tak se stalo, že jednou se dostavil k Šťávům na večeři hudebník jménem Lucien Huspenina. Večeři pořádali extra kvůli němu. On nebyl, jak se říká, žádná zvláštní partie, neměl nic jistého. Ale prosím vás, jaké vybírání v těchto těžkých dobách, kdy obzory jsou zachmuřeny a situace je překerní? Na druhé straně pak pan Lucien, když fídlal na housle, potřásal kadeřemi a na levé ruce nosil tenký zlatý řetízek. Šikovný mladík.

Že by se mu na tu recepci chtělo jít, to zas nechtělo. Ale nemohl dobře odříci, protože pan Šťáva byl znám s kapelníkem a vůbec byl podporovatel umění. Do talíře pro hudbu dal kolikrát i pětikorunu. Tak to máte těžké.

Doufal ten jistý hudebník, že si aspoň, když nic jiného, dá do nosu, protože věděl, že Šťáva je člověk mohovitý. Slečna je naproti tomu pihovatá, dosti zavalitá a pomalá. Nic na ní není, co by potěšilo mladého muže. Taková věc se dá jedině zahladit humrovou majonézou, kaviárem a všelijakými sardelmi.

Někdo doufal, až se udoufal. Jako ten hudebník. Nebyly žádné majonézy, o kaviáru ani muk, a veškeré sardele žádné. Podali mu mísu s vykládaným salámem, co je deset deka za dvě padesát. Mimoto hostiteli odstávaly uši, a když jedl, tak mlaskal jako ježek. A k pití mu podali víno, po němž trnuly dásně a vlasy se ježily. Ale zato sladkých řečí měl plné břicho, a to bylo v jednom kuse samé: „Papejte, pane kapelníku, vy kór nic nepapáte!“ Nebo zase: „Bumbejte, mistře, to dobrý vínečko je to echtovní marka, flaška nás přišla na dvacet korun.“

Místo dezertu mu ukázali fotografii dědečka, který umřel, když mu bylo devadesát, a doposledka kouřil viržinky. A navrch ho uctili pohledem na psací stůl a říkali, že je celý z růžového dřeva. Když se psací stůl otevřel, tak se ukázala láhev likéru zvaného Útěcha stáří. Pan Šťáva poplácal láhev a pravil: „To je moc dobré proti žaludku.“ Byla to kořalka jako utřejch, ale ubohý hudebník se k ní uchýlil, takříkajíc upjal k ní veškeré naděje, aby zahnal chmůry.

Měl toho zapotřebí, neboť utrpení jeho nebylo skončeno. Anděla sedla totiž ke klavíru a začala hrát. To se neptejte. A otec Šťáva začal k tomu zpívat. Hlas neměl, sluch také ne, a ač byl majetník, řval, s odpuštěním, jako hladová kráva na seno. A když pěl: „Svou hlavu ke mně skloň, chci růže kol ní uvít...“ tu popadl se za ohryzek a třepal jím, aby vyloudil sladké tremolo. Tehdy měl toho hudebník už dost, i vyklonil se z okna, a hulákal: „Patról!“

Za chvíli vnikl strážník do příbytku, moc se neptal, hned se obrátil na hudebníka a mluvil úřední řeči jako: „Co tu děláme za kravál, nedělejme rámus, chovejme se tiše, abysme vás nemuseli zjistit“ a tak dále, vždyť to račte znát. Ale hudebník měl v hlavě moc té Útěchy stáří, a tak si myslel, že strážník je se Šťávoými spolčený, tak zahořel k němu hněvem prevelikým.

Strážník to dal soudu. Hudebník byl obžalován pro zločin veřejného násilí a přestupek urážky úřední osoby. Dopadlo to s ním dost dobře. Samosoudce vrchní rada Petřík uznal obžalovaného vinným pouze přestupkem opilství a vyměřil mu jeden týden tuhého vězení podmíněně.

Lidové noviny 5. 2. 1939

Nikdo neví, z které strany přijde vítr

(Krajský soud v Praze)

Praha 25. února

Bylo to v krajině poblíže Prahy, a v té krajině bylo plno romantiky a takových věcí. Tuhle v neděli se tam sjeli lyžaři a dělali své divy. I byly kristiánky a telemarky, mladí páni se vypínali před slečnami a někteří ryli nosem ve sněhu. Bylo veselo.

A najednou se zatmělo, povstal náramný vítr a z neviditelných oblak se sypal sníh. Jaképak lyžářství v takovém fukýři? Tak se to všecko slezlo v hospodě U Pajců, dámy v teplákách,

páni v pestrých svetrech a všelijakých čepičkách. Složili prkýnka do kouta a přáli si horkého čaje.

Tak ty teplé svetry a tepláky pily čaj, někdo si také popřál grog. A vznikla fůra řečí a dámského štěbetání. Bylo veselo a pan Pajc měl radost, že mu živnost vzkvétá.

Najednou se vám otevrou dveře a vstoupí jimi člověk v odřeném polokožíšku, spíš nuzně než vybraně oděný, ale habán náramný, červený nos a pod ním se třpytila kapička. Představuje se váženým čtenářům jako Vendelín Štopslík, muž, po rozumu úradů, pověsti nevalné.

„Čertova chaso,“ zachraptěla ta nevalná pověst, „tady je veselo! To mám rád. Hoteliére!“ zařval. „Přines mi osminku rumu, abych si vyramoval žaludek.“

Pan Pajc neviděl rád tohoto hosta. S Vendelínem Štopslíkem není valné pořízení. Má moc vyhraněné názory a jeho dialektika je prudká. Živnostník s ním musí zacházet jako s drahou mastí.

Štopslík zdvihl skleničku rumu, zadíval se na ni s horoucí láskou, přimhouřil lišácky oko a zařval: „Na zdraví!“ Rozveselil se a počal se procházet po místnosti.

V komíně bědovala vichřice a lomcovala okny. A pan Štopslík pravil: „To je čas, to je čas kriminální, kapitální.“

Pan Pajc to nerad slyšel. Protože když Štopslík začal filozofovat, vždycky z toho byl malér.

A Štopslík pokračoval: „Nikdo neví, odkud bouřka přijde. Učenci se skrzevá to v jednom kuse hádají. Jeden učenec říká: Přijde to zleva, jiný učenec mu nato namítne: Starou belu zleva, zprava to přijde. Porád furt to leží v knihách a houbeles to ví...“

Pan Pajc pravil: „Štopslíku, mělš rum, a tak bys mohl jít po svých. Překážíš.“

Štopslík ho z vysoka změřil: „Ty taky houbeles víš, troubo hoteliérská. Mlč a neplet' se mně do toho, když mluvím s panstvem.“ A obrátiv se k hostům, vedl dále svou: „Čeká se bouřka zprava, a ona přijde zleva. Tak je to. Není-li to pravda, račte mi dát důtku.“

Lidé se smáli, ale Štopslík pravil vážně: „Prosím, tady není nic k smíchu. Račte mi dát důtku, ale z přírody si neračte dělat šoufky To bych byl zlej.“

Pak se zamyslel a děl: „Nerad vidím, když si někdo dělá z velebné přírody šoufky, ale dovedu zamhouřit oko. Mladí lidé jsou veselí, to jinak nejde. V tom pádě bych ale prosil, kdybyste věnovali malou částku na občerstvení. Nikoho nenutím, každý podle možnosti a uznání.“

Chodil mezi stoly s nastavenou čepicí a žebronil: „Podle uznání. Račte podpořiti starého válečníka. Jsem sirotek a nikoho nemám. Jenom žízeň mám. V srdci mně hárá žalost, že se svět chýlí k zahubení. Nemám-li pravdu, račte mi uděliti důtku.“

Pan Pajc ho s pomocí podomka a dvou číšníků vystrčil za dveře. Poněvadž filozofie škodí obchodu, to je vědecky dokázáno. Potom spustili gramofon a tancovalo se.

Vendelín Štopslík není z lidí, kteří strpí urážku. Každá urážka se musí smýt krví. A když ne krví, tak to odnesou okna.

Státní zástupce dr. Průša obžaloval toho muže pro zločin veřejného násilí, samosoudce vrchní rada Petřík mu za to věnoval dva měsíce těžkého žaláře nepodmíněně. Chtěl pan Štopslík důtku, tak tady ji má.

Lidové noviny 26. 2. 1939

Osudy jednoho smokingu

(Krajský soud v Praze)

Praha 4. března

Dick Sakulajda vychodil obchodní akademii a je to mladík příjemného zevnějšku. Nyní obchoduje s psacími stroji, hraje v hudebním kroužku obligát a podporuje chudou matku. Je to hodný hoch a zasloužil by si víc štěstí, než má. Bessie, vlastně Alžběta Vyťáplá, je příjemná blondýnka vyhrnutého nosíku, štíhlá a modrooká, šije rukavice, strašně ráda tančí moderní tance, začala se učit anglicky a nechala toho, chtěla jít k filmu, ale tatínek jí hrozil, že jí zvalčuje záda, také maminka povídala, ať si jí nepřěje, že vedla dceru k tomu, aby byla pořádná, a ne aby dělala ze sebe tatrmanici. Tak z filmu nebylo nic, potom si chtěla namluvit letce, ale momentálně nebyl žádný letec k mání, tak se spokojila s Dickem, který ji vodil do biografu a tančil s ní po čajích. Milovali se jaksepatří, zvláště Dick ji měl rád, protože je upřímný, ale dost lítostivý. Bessie povídala, že by mohla mít kluků habaděj, ale že o ně nestojí, že se tedy drží Dicka, ale moc s ním neužije, protože on nemá ze světa pojem. Tak chodila k Dickovi, on vařil čaj a hrál na gramofon, co bylo právě moderní. Tak ten čas plynul

a někdo Dickovi vykradl kvartýr. Ztratilo se mu prádlo, divadelní kukátko, kniha Salonní kouzelník, hodinky a všelijaké drobnosti a smoking. Musil to být zloděj obeznámený, protože věděl co a jak. Dick dělal velký rámus, ale copak je to platné, co je pryč, to je pryč. Zejména mu bylo líto smokingu. Co už všechno prodělal s tím kabátem... Potil se v něm při maturitě, šel v něm na svatbu kamarádovi a dal se v něm fotografovat s kamarády hudebníky. Co vzpomínek lpělo na tomto smokingu, to se nedá vypovědět. Dickovi bylo, jako by ztratil někoho z rodiny, byl celý tumpachový a smoking mu nešel z hlavy.

A jednoho dne se stal takový pád, to si nechte vypravovat. Šlo se na čaj o páté, jak se říká, prohnat si kostru, a Dick s Bessií hopsali fox, swing a taková všelijaká kouzla, a když netančili, tak seděli, Bessie si dala vermut a Dick cucal grenadinu. A jak vám tu grenadinu cucá, tak se dívá na tančící páry a uviděl jednoho pána, spíš tak pomenšího, paťatého, který se namáhal s objemnou krasavicí. Že by Dickovi byl ten pomenší pán povědomý, to zas nebyl povědomý, ale z jeho zjevu vanulo na Dicka něco důvěrně známého. On si to nedovedl vyložit, tak koukal a mutýroval si hlavu. Zdálo se mu, že slyší jemný hlas: „Dicku, starý kamaráde, copak mne nepoznáváš?“ Dick točil hlavu po hlase a tu zpozoroval, že na něho volá smoking toho paťatého pána. Smoking říkal: „Dicku, Dicku, to jsem si od tebe nezasloužil. Celéhoš mne propotil, když u maturov'š nedovedl hnout s tím příkladem z pojistné matematiky, a nyní se ke mně nehlásíš, to jseš mně pěkný charakter...“

Dick není takový člověk, aby se styděl za svůj starý smoking, a tak toho pomenšího pána pozastavil, aby se ho zeptal, kde k tomu kabátu přišel. Paťatý se zprvu zlobil, jaké prý jsou tu manýry, že přišel holdovat tanci, aby přišel na jiné myšlenky, a tadyhle že přijde k vyslýchání jako na komisařství. No, slovo dalo slovo a nakonec ten pomenší všechno vyjevil a povídal, že nemá co tajit, že smoking koupil u vetešníka Jakuba Paťase, dal Dickovi adresu toho pána, povídal: mojeúcta, jsem váš sluha a šel tančit tango. Bessie při té rozmluvě byla nějaká nesvá, povíдалa, že se nebaví, že má rande s přítelkyní, a šla. Dick ji nezdržoval a šel na policii. Musíme říci, že pan Paťas je známý překupník kradeného zboží a skutečně se u něho skoro všechno z Dickových věcí našlo. Avšak Dicka čekalo nemilé překvapení, aby se tak řeklo, rozčarování. Ukázalo se totiž, že věci ukradla krásná Bessie a panu Paťasovi je prodala.

Dnes usedli ti dva před senát vrchního rady Petříka. Bessie dostala pro zločin krádeže dva měsíce těžkého žaláře, a to nepodmíněně, a pan Paťas pro koupi podezřelých věcí jeden měsíc tuhého vězení, také nepodmíněně.

Lidové noviny 5. 3.1939